

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-80-23

Druk nr 3635
Warszawa, 19 lipca 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia
środowiska prawnego i instytucjonalnego dla
przedsiębiorców.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Rozwoju i Technologii.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803) wprowadza się następujące zmiany:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 9 kwietnia 1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, ustawę z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, ustawę z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, ustawę z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne, ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych, ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, ustawę z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawę z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych, ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustawę z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców, ustawę z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

- 1) w art. 33 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Dołączenie przez pełnomocnika do akt oryginału lub urzędowo poświadczonego odpisu pełnomocnictwa nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez organ administracji publicznej umocowania jest możliwe na podstawie publicznego wykazu, ewidencji lub innego rejestru, do którego organ ten ma dostęp drogą elektroniczną.”;

- 2) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:

„Art. 45a. § 1. Jeżeli podany przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej adres jej siedziby nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności, pismo doręcza się osobie fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata, także wtedy gdy reprezentacja ma charakter łączny z innymi osobami.

§ 2. W razie niemożności ustalenia adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata, pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

§ 3. Doręczenie, o którym mowa w § 2, uważa się za dokonane z dniem sporządzenia przez organ administracji publicznej adnotacji o niemożności ustalenia adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata.”;

- 3) w art. 96b:

- a) w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zawiadomienie o możliwości przeprowadzenia mediacji może być dokonywane więcej niż raz oraz na każdym etapie postępowania.”,

- b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Organ administracji publicznej nie dokonuje zawiadomienia, o którym mowa w § 1, jeżeli z okoliczności faktycznych i prawnych wynika, że sprawa powinna być załatwiona niezwłocznie, lub jeżeli przeprowadzenie mediacji zmierzałoby jedynie do przedłużenia postępowania.”;

- 4) w art. 97 dodaje się § 4–6 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli w okresie trzech lat od daty zawieszenia postępowania nie zostaną usunięte przeszkody do dalszego prowadzenia postępowania, o których mowa w § 1 pkt 1–3a, organ administracji publicznej umarza postępowanie, o ile nie sprzeciwiają się temu pozostałe strony oraz nie zagraża to interesowi społecznemu.

§ 5. W przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 1–3a, decyzję o umorzeniu postępowania pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

§ 6. Przepisu § 4 nie stosuje się do postępowań administracyjnych wszczętych z urzędu.”;

- 5) w art. 109 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Załączniki do decyzji wydanej w postaci papierowej mogą być doręczone na innym trwałym nośniku informacji za zgodą strony wyrażoną na piśmie albo ustnie do protokołu.

§ 4. Przez trwałe nośnik informacji rozumie się każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie, w jakiej zostały sporządzone lub przekazane.”;

- 6) w art. 125 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Postanowienie, które może być zaskarżone do sądu administracyjnego, doręcza się stronie wraz z pouczeniem o dopuszczalności wniesienia sprzeciwu od postanowienia lub skargi oraz uzasadnieniem faktycznym i prawnym.”;

- 7) w art. 132 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli odwołanie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której:

- 1) uchyli zaskarżoną decyzję i w tym zakresie orzeknie co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umorzy postępowanie, lub
- 2) zmieni zaskarżoną decyzję.”;

- 8) art. 133 otrzymuje brzmienie:

„Art. 133. Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie czternastu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji w myśl art. 132.”;

- 9) po art. 139 dodaje się art. 139a w brzmieniu:

„Art. 139a. § 1. Organ odwoławczy przy ponownym rozpatrywaniu odwołania, w przypadku stwierdzenia nieuzasadnionego naruszenia przez organ pierwszej instancji obowiązku, który polega na nieuwzględnieniu:

- 1) wskazanych przez organ odwoławczy okoliczności, które należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy, o których mowa w art. 138 § 2 zdanie drugie, lub
- 2) określonych przez organ odwoławczy wytycznych w zakresie wykładni przepisów prawa, które mogą znaleźć zastosowanie w sprawie, o których mowa w art. 138 § 2a – zarządza wyjaśnienie przez organ pierwszej instancji przyczyn i ustalenie osób winnych naruszenia tego obowiązku, a w razie potrzeby także podjęcie środków zapobiegających naruszeniu tego obowiązku w przyszłości.

§ 2. Pracownik organu administracji publicznej podlega odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej albo innej odpowiedzialności przewidzianej w przepisach prawa, jeżeli ze swojej winy doprowadził do naruszenia przez organ pierwszej instancji obowiązku, o którym mowa w § 1, i naraził ten organ na odpowiedzialność odszkodowawczą.”;

- 10) w art. 189i § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zaległą administracyjną karą pieniężną jest kara niezapłacona w terminie 14 dni od dnia doręczenia stronie decyzji w sprawie administracyjnej kary pieniężnej, jeżeli decyzja stała się ostateczna, chyba że przepisy szczególne wskazują inny termin jej zapłaty.”;

- 11) w art. 189k:

- a) w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) odroczenie terminu wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę lub rozłożenie jej na raty”;

- b) po § 2 dodaje się § 2a–2d w brzmieniu:

„§ 2a. Od zaległej administracyjnej kary pieniężnej, której zapłata została odroczone lub rozłożona na raty, odsetki za zwłokę są naliczane do dnia wniesienia wniosku strony o jej odroczenie lub rozłożenie na raty.

§ 2b. W razie niedotrzymania terminu płatności odroczonej administracyjnej kary pieniężnej bądź terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie została rozłożona administracyjna kara pieniężna, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o:

- 1) odroczeniu terminu płatności administracyjnej kary pieniężnej – w całości;
- 2) rozłożeniu na raty administracyjnej kary pieniężnej – w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie płatności.

§ 2c. W razie niedotrzymania terminu płatności trzech rat, na jakie została rozłożona administracyjna kara pieniężna, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty administracyjnej kary pieniężnej w zakresie wszystkich niezapłaconych rat.

§ 2d. Przepisy § 2b i 2c stosuje się odpowiednio do odroczonej lub rozłożonej na raty zaległej administracyjnej kary pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę.”;

12) po art. 189k dodaje się art. 189l w brzmieniu:

„Art. 189l. § 1. Organ administracji publicznej, który nałożył administracyjną karę pieniężną, może z urzędu udzielić ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej, o których mowa w art. 189k § 1 pkt 3 i 4, jeżeli:

- 1) uprawdopodobni, że egzekucja zaległej administracyjnej kary pieniężnej będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty dochodzenia oraz koszty egzekucyjne;
- 2) kwota zaległej administracyjnej kary pieniężnej nie została zaspokojona w zakończonym postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym;
- 3) kwota zaległej administracyjnej kary pieniężnej nie przekracza pięciokrotnej wartości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym;
- 4) strona zmarła, a odpowiedzialność z tytułu kwoty zaległej administracyjnej kary pieniężnej nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie;
- 5) strona zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku albo pozostawiła majątek niepodlegający egzekucji na podstawie odrębnych przepisów.

§ 2. Przepis art. 189k § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 3. W przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 2, 4 i 5, decyzję o udzieleniu ulgi w wykonaniu zaległej administracyjnej kary pieniężnej pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

§ 4. W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2, właściwy organ może umorzyć zaległą administracyjną karę pieniężną, jeżeli umorzenie nie będzie stanowiło pomocy publicznej lub będzie stanowiło pomoc de minimis - w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326) art. 709² otrzymuje brzmienie:

„Art. 709². Umowa leasingu wymaga zachowania formy dokumentowej pod rygorem nieważności.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 183⁸:

a) w § 4 skreśla się zdanie drugie,

b) po § 4 dodaje się § 4¹ i 4² w brzmieniu:

„§ 4¹. Przewodniczący wzywa strony do udziału w spotkaniu informacyjnym, o którym mowa w § 4, jeżeli w sprawach:

- 1) gospodarczych, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 458² § 1 pkt 11 i 12,
- 2) innych niż sprawy gospodarcze, w których stroną jest przedsiębiorca,
- 3) z zakresu prawa pracy, z wyjątkiem spraw o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia i o odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy – pozew nie zawiera informacji albo wyjaśnień, o których mowa w art. 187 § 1 pkt 3.

§ 4². Spotkanie informacyjne, o którym mowa w § 4 i 4¹, może prowadzić sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator.”;

2) w art. 187:

a) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Informacja, o której mowa w § 1 pkt 3, zawiera w szczególności wskazanie, kiedy i w jaki sposób strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Niespełnienia wymogów, o których mowa w § 1 pkt 3, nie uznaje się za brak formalny pisma uniemożliwiający nadanie mu prawidłowego biegu.”;

3) art. 398¹⁸ otrzymuje brzmienie:

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 289, 326, 403, 535, 556, 614, 739, 803 i 852.

„Art. 398¹⁸. W razie wniesienia skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka lub Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców koszty procesu w postępowaniu kasacyjnym podlegają wzajemnemu zniesieniu.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 9 kwietnia 1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 634) w art. 2 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.

3. Na postanowienia, na które zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, 803 i ...) służy zażalenie w administracyjnym toku instancji, strona niezadowolona z treści postanowienia może wnieść od niego skargę do sądu administracyjnego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2023 r. poz. 146 i 614) w art. 36⁴ w ust. 8 w pkt 25 skreśla się wyrazy „w zakresie związanym z realizacją zadań określonych w rozdziale 8 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym”.

Art. 6. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, 240, 535 i 803) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9⁵:

a) w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej, która skutkuje rozwiązaniem spółki cywilnej.”,

b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Do wniosku o potwierdzenie możliwości wykonania zezwolenia, o którym mowa w art. 9¹, oraz do wniosku o przeniesienie tego zezwolenia nie stosuje się przepisów art. 38 ust. 2 pkt 1 i 2, art. 42 ust. 2 pkt 1 i 2, art. 45c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170).”;

2) w art. 18:

a) w ust. 12 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej, która skutkuje rozwiązaniem spółki cywilnej;”,

b) dodaje się ust. 15 w brzmieniu:

„15. Do wniosku o potwierdzenie możliwości wykonania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, oraz do wniosku o przeniesienie tego zezwolenia nie stosuje się przepisów art. 38 ust. 2 pkt 1 i 2, art. 42 ust. 2 pkt 1 i 2, art. 45c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) w art. 13f w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pomoc na inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne w gospodarstwach rolnych powiązane z produkcją podstawową produktów rolnych zgodnie z warunkami ustanowionymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającym niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1) lub”.

Art. 8. W ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Rzemiosłem jest wykonywanie działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych nabytych na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3.

2. Przez wykorzystanie kwalifikacji zawodowych rozumie się wykonywanie rzemiosła przez przedsiębiorcę:

1) który posiada kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, lub

- 2) zatrudniającego, na podstawie umowy o pracę, co najmniej jedną osobę posiadającą kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, lub
- 3) będącego wspólnikiem spółki cywilnej, jeżeli działalność gospodarcza w ramach tej spółki jest wykonywana z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, posiadanych przez co najmniej jednego wspólnika.

3. Do rzemiosła nie zalicza się:

- 1) działalności:
 - a) transportowej,
 - b) wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików,
 - c) handlowej;
 - 2) usług:
 - a) świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów,
 - b) leczniczych, z wyłączeniem działalności optyków okularowych,
 - c) hotelowych.”;
- 2) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:
- „Art. 2a. 1. Rzemieślnikiem jest mikroprzedsiębiorca, mały przedsiębiorca albo średni przedsiębiorca w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, wykonujący rzemiosło.
2. Rzemieślnikiem jest również każdy wspólnik spółki cywilnej, jeżeli co najmniej jeden wspólnik tej spółki wykonuje rzemiosło.”;
- 3) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:
- „Art. 13a. 1. Jeżeli członkowie organów organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła wyrażą zgodę w formie dokumentowej, głosowanie tych organów może odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.
2. Możliwość udziału w posiedzeniu organów organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wskazuje się w zawiadomieniu o posiedzeniu, które zawiera opis sposobu uczestnictwa w posiedzeniu i wykonywania prawa głosu.
3. Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w głosowaniach na posiedzeniach organów organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła odbywa się przy zapewnieniu co najmniej:
- 1) transmisji obrad posiedzenia w czasie rzeczywistym;

- 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym posiedzenia, podczas którego członek organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła może zabierać głos;
- 3) możliwości wykonywania prawa głosu w toku posiedzenia.

4. Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w głosowaniach organów organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła może podlegać ograniczeniom lub wyłączeniu, określonym w statucie organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1080 i 1088) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 13a po wyrazach „działalności gospodarczej” dodaje się wyrazy „lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803 i ...),”;
- 2) w art. 9e w ust. 13a skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2023 r. poz. 221 i 641)”;
- 3) w art. 10d:
 - a) w ust. 1 po wyrazach „działalności gospodarczej” dodaje się wyrazy „lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,”;
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanego oraz w innych miejscach wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, a także w miejscu przechowywania wszelkich dokumentów związanych z zatrudnieniem, powierzaniem pracy lub prowadzeniem działalności gospodarczej lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”;
 - c) w ust. 15 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) opis skontrolowanych dokumentów i zezwoleń z podaniem ich numeru, okresu ważności oraz organu, który dokument lub zezwolenie wydał, na podstawie których stwierdzono naruszenie przepisów prawa;”;
- 4) w art. 11:
 - a) w ust. 1 w pkt 5b w lit. c:
 - tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– którym została wydana decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub decyzja o przekazaniu do innego państwa członkowskiego, o której

mowa w art. 303a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, podlegająca przymusowemu wykonaniu zgodnie z art. 329 tej ustawy,”

- w tiret czwartym dodaje się przecinek i dodaje się tiret piąte w brzmieniu:
„– którzy podlegają przekazaniu do państwa trzeciego po uprzednim zatrzymaniu w związku z przekroczeniem granicy wbrew przepisom prawa”;
- b) w ust. 1d w pkt 2 po wyrazach „działalności gospodarczej” dodaje się wyrazy „lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców”.

Art. 10. W ustawie z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 2 w brzmieniu:
„²⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (Dz. Urz. UE L 186 z 11.07.2019, str. 57).”;
- 2) art. 2 otrzymuje brzmienie:
„Art. 2. Przedsiębiorcami, w rozumieniu ustawy, są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które prowadząc, chociażby ubocznie, działalność zarobkową lub zawodową uczestniczą w działalności gospodarczej, w tym użytkownicy biznesowi w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (Dz. Urz. UE L 186 z 11.07.2019, str. 57), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/1150”.”;;
- 3) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Czynami nieuczciwej konkurencji są w szczególności: wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa, fałszywe lub oszukańcze oznaczenie pochodzenia geograficznego towarów albo usług, wprowadzające w błąd oznaczenie towarów lub usług, naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa, nakłanianie do rozwiązania lub niewykonania umowy, naśladownictwo produktów, pomawianie lub nieuczciwe zachwalanie, utrudnianie dostępu do rynku, przekupstwo osoby pełniącej funkcję publiczną, a także nieuczciwa lub zakazana reklama, organizowanie systemu sprzedaży

lawinowej, prowadzenie lub organizowanie działalności w systemie konsorcyjnym, nieuzasadnione wydłużanie terminów zapłaty za dostarczane towary lub wykonane usługi oraz działanie w zakresie usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych, w rozumieniu rozporządzenia 2019/1150, naruszające przepisy tego rozporządzenia.”;

- 4) po art. 17g dodaje się art. 17h w brzmieniu:

„Art. 17h. Czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie w zakresie usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych, w rozumieniu rozporządzenia 2019/1150, naruszające przepisy tego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do wynikających z niego obowiązków dotyczących:

- 1) warunków korzystania z usług;
- 2) warunków ograniczenia, zawieszenia i zakończenia świadczenia usług;
- 3) określenia i opisu parametrów plasowania;
- 4) opisów zróżnicowanego traktowania;
- 5) zapewnienia wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg.”;

- 5) w art. 18 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Przedsiębiorca, przed wystąpieniem z żądaniem, o którym mowa w ust. 1, może zwrócić się do ministra właściwego do spraw gospodarki z wnioskiem o podjęcie działań w celu zaniechania naruszeń przepisów rozporządzenia 2019/1150, wskazując we wniosku dane naruszającego oraz opis naruszeń.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, 553 i 967) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 29:

- a) w ust. 1 w pkt 31 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 32 w brzmieniu:

„32) części budowlanych wolno stojącej elektrowni wiatrowej, której całkowita wysokość jest większa niż 3 m i nie większa niż 12 m oraz której moc nie przekracza mocy mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687 oraz z 2023 r. poz. ...), a jej odległość od granic działki jest nie mniejsza niż jej całkowita wysokość.”,

- b) w ust. 2 w pkt 32 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 33 w brzmieniu:

„33) części budowlanych wolno stojącej elektrowni wiatrowej, której całkowita wysokość jest nie większa niż 3 m oraz której moc nie przekracza mocy

mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, a jej odległość od granic działki jest nie mniejsza niż jej całkowita wysokość.”,

- c) w ust. 3 w pkt 1 w lit. f skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687)”;
- 2) w art. 30 w ust. 2a po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) plan sytuacyjny sporządzony na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz projekt architektoniczno-budowlany, wykonane przez projektanta posiadającego wymagane uprawnienia budowlane – w przypadku budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 32;”;
- 3) w art. 42 w ust. 1:
 - a) w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1–4 i 32,”;
 - b) w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, 2–4, 9, 27, 30 i 32, oraz instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d i e,”;
- 4) w art. 43 ust. 1aa otrzymuje brzmienie:
„1aa. Obowiązkowi geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, o której mowa w ust. 1, podlegają budynki, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 16 lit. b, stacje ładowania, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 25, oraz obiekty budowlane, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 32.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 2500 oraz z 2023 r. poz. 614 i 1234) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3:
 - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) NIP – w przypadku pozostałych podmiotów podlegających obowiązkowi ewidencyjnemu, o którym mowa w art. 2, z zastrzeżeniem ust. 1a.”;
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. W przypadku osób fizycznych wykonujących działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803 i ...), identyfikatorem podatkowym jest numer PESEL, chyba

że osoby te są zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług albo są podatnikami, którzy nie zostali zarejestrowani jako podatnicy tego podatku, ale prowadzą ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących.”;

2) w art. 5 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Zgłoszenia identyfikacyjnego nie dokonują podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 1a.”;

3) w art. 6 w ust. 1a po wyrazach „art. 3 ust. 1 pkt 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a”.

Art. 13. W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2022 r. poz. 1731, z późn. zm.³⁾) w art. 16o dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Decyzja, o której mowa w ust. 4, jest ostateczna.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 685 i 825) po art. 19a dodaje się art. 19aa w brzmieniu:

„Art. 19aa. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 3, jest obowiązany posiadać tytuł prawny do korzystania z lokalu (nieruchomości), którego adres zgłosił do Rejestru jako swój adres.

2. Do wniosku o wpis lub zmianę adresu podmiotu, o którym mowa w art. 3, należy dołączyć oświadczenie wszystkich osób podpisujących wniosek, a w przypadku podpisania wniosku przez pełnomocnika oświadczenie wszystkich osób, które udzieliły mu pełnomocnictwa, o posiadaniu przez podmiot tytułu prawnego do korzystania z lokalu (nieruchomości), którego adres został zgłoszony do Rejestru jako adres podmiotu.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 i 1113) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 181 po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1733, 2731 i 2770 oraz z 2023 r. poz. 605, 650 i 1234.

„3c. W przypadku przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, termin, o którym mowa w ust. 3b, uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem kopia dokumentu ubezpieczenia zostanie nadana w placówce pocztowej operatora pocztowego.”;

- 2) w art. 186 po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:

„3c. W przypadku przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, termin, o którym mowa w ust. 3b, uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem kopia dokumentu ubezpieczenia zostanie nadana w placówce pocztowej operatora pocztowego.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 81b w § 2a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Korekta złożona wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty nie wywołuje skutków prawnych w razie odmowy stwierdzenia nadpłaty w całości lub w części oraz w razie umorzenia postępowania w związku z wycofaniem wniosku lub w przypadku, o którym mowa w art. 201 § 5.”;

- 2) w art. 97:

- a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Spadkobiercy podatnika, z zastrzeżeniem § 1a–2a, przejmują przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy.”,

- b) § 1b otrzymuje brzmienie:

„§ 1b. Do czasu wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym również prawa nabyte przez przedsiębiorcę wynikające z decyzji wydanych na podstawie art. 67a § 1 pkt 1 i 2, są wykonywane przez zarządcę sukcesyjnego.”,

- c) po § 1b dodaje się § 1c w brzmieniu:

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2707 oraz z 2023 r. poz. 180, 326, 511, 556, 614, 1059, 1193 i 1234.

„§ 1c. Po wygaśnięciu zarządu sukcesyjnego albo uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego, jeżeli zarząd sukcesyjny nie został ustanowiony i dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 2500 oraz z 2023 r. poz. 614, 1234 i ...), przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy oraz przedsiębiorstwa w spadku związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym również prawa nabyte przez przedsiębiorcę albo przedsiębiorstwo w spadku wynikające z decyzji wydanych na podstawie art. 67a § 1 pkt 1 i 2, przejmują zapisobierca windykacyjny kontynuujący prowadzenie tego przedsiębiorstwa, spadkobiercy zmarłego przedsiębiorcy, jeżeli nie został uczyniony zapis windykacyjny obejmujący przedsiębiorstwo w spadku, a także małżonek zmarłego przedsiębiorcy, któremu przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku.”,

d) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Do przewidzianych w przepisach prawa podatkowego praw o charakterze niemajątkowym związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą przepisy § 1a–1c stosuje się odpowiednio.”;

3) w art. 201 dodaje się § 5 i 6 w brzmieniu:

„§ 5. Jeżeli w okresie trzech lat od daty zawieszenia postępowania wszczętego na żądanie strony nie ustąpią przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania, o których mowa w § 1 pkt 1–4, organ podatkowy może wydać decyzję o umorzeniu postępowania, o ile nie sprzeciwiają się temu strony oraz nie zagraża to interesowi publicznemu.

§ 6. W postanowieniu o zawieszeniu postępowania z przyczyn określonych w § 1 pkt 1–4, organ podatkowy poucza stronę o treści § 5.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. Rachunek bankowy, z wyjątkiem rachunku rodzinnego, może być prowadzony dla kilku osób fizycznych, kilku jednostek samorządu terytorialnego, stron umowy o współpracy w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2339, 2640 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 180, 825, 996 i 1059.

i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633) albo kilku dobrowolnych funduszy emerytalnych będących funduszami zdefiniowanej daty w rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 46) zarządzanymi przez jedno powszechne towarzystwo emerytalne, a także dla co najmniej dwóch funduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych, w ramach produktu finansowego – rachunek wspólny.”;

2) w art. 59c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po śmierci przedsiębiorcy bank prowadzi rachunek bankowy związany z prowadzoną przez przedsiębiorcę działalnością gospodarczą na dotychczasowych warunkach, jeżeli został ustanowiony zarząd sukcesyjny w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170 oraz z 2023 r. poz. ...).”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. W okresie od chwili śmierci przedsiębiorcy do dnia ustanowienia zarządu sukcesyjnego, a jeżeli zarząd sukcesyjny nie został ustanowiony – do dnia wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego, dostęp do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym, o którym mowa w ust. 1, oraz prawo do wydawania dyspozycji przysługują osobie, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, jeżeli spełniła warunek, o którym mowa w art. 12 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 2500 oraz z 2023 r. poz. 614, 1234 i ...), i przyjęła spadek obejmujący przedsiębiorstwo w spadku.

1b. Osoba, o której mowa w ust. 1a, przed uzyskaniem dostępu do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym, składa bankowi oświadczenie, że jest osobą uprawnioną do dokonywania czynności zachowawczych, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, oraz przedkłada dokument potwierdzający przyjęcie spadku obejmującego przedsiębiorstwo w spadku..

1c. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1b, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie przyjmującego oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”;

- 3) w art. 105 w ust. 4 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) podmiotom, których podstawowa działalność polega na udostępnianiu składników majątkowych na podstawie umowy leasingu lub świadczeniu usług faktoringowych – na zasadzie wzajemności, informacji stanowiących odpowiednio tajemnicę bankową oraz informacji udostępnionych przez te podmioty, w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne do oceny zdolności klienta do spłaty zobowiązań w związku z udostępnianiem składników majątkowych lub świadczeniem usług faktoringowych.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230) w art. 6:

- 1) w ust. 1 w pkt 4 po wyrazach „z zastrzeżeniem ust. 4” dodaje się wyrazy „i 4d”;
- 2) po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu:

„4d. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli pełnią funkcję zarządcy sukcesyjnego bez wynagrodzenia.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1251) w art. 82 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Od decyzji przyznającej świadczenie, o którym mowa w ust. 1, oraz od decyzji odmawiającej przyznania takiego świadczenia wnioszek o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przysługuje.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, 1488, 2280 i 2436 oraz z 2023 r. poz. 739 i 825) po art. 7¹ dodaje się art. 7²–7⁵ w brzmieniu:

„Art. 7². § 1. W umowie albo statucie spółki można określić sposób wykonywania przez współuprawnionych praw z udziału albo akcji albo praw wspólnika w spółce osobowej w przypadku śmierci wspólnika albo akcjonariusza, zwanych dalej

„współuprawnionymi”, w szczególności wskazać wspólnego przedstawiciela. W takim przypadku przepisu § 2 nie stosuje się, a przepis § 3 stosuje się w przypadku wygaśnięcia umocowania wspólnego przedstawiciela wskazanego w umowie albo statucie spółki.

§ 2. Wspólnik albo akcjonariusz może powołać wspólnego przedstawiciela. Do powołania wspólnego przedstawiciela jest konieczna:

- 1) zgoda wspólnego przedstawiciela oraz
- 2) zgoda współuprawnionego, chyba że powołanie następuje na wypadek śmierci wspólnika albo akcjonariusza.

Powołanie, odwołanie wspólnego przedstawiciela i zgody, o których mowa w zdaniu drugim, wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 3. Po śmierci wspólnika albo akcjonariusza wspólnego przedstawiciela mogą powołać lub odwołać:

- 1) małżonek wspólnika albo akcjonariusza,
- 2) spadkobierca ustawowy wspólnika albo akcjonariusza, który przyjął spadek,
- 3) spadkobierca testamentowy wspólnika albo akcjonariusza, który przyjął spadek, albo zapisobierca windykacyjny, który przyjął zapis windykacyjny

– jeżeli przysługują im należące do zmarłego wspólnika prawa w spółce osobowej albo prawa z udziałów albo akcji.

§ 4. Po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydaniu europejskiego poświadczenia spadkowego, wspólnego przedstawiciela może powołać albo odwołać wyłącznie spadkobierca albo zapisobierca windykacyjny.

§ 5. Do powołania wspólnego przedstawiciela w przypadkach, o których mowa w § 2 i 3, wymagana jest zgoda współuprawnionych, którym łącznie przysługuje udział w prawach wspólnika spółki osobowej albo w prawach z udziałów albo akcji większy niż 75/100.

§ 6. Do odwołania wspólnego przedstawiciela w przypadku, o którym mowa w § 2 albo 3, wymagana jest zgoda współuprawnionych, którym łącznie przysługuje udział w prawach wspólnika spółki osobowej albo w prawach z udziałów albo akcji większy niż 1/2.

§ 7. W przypadkach gdy nie zostało wydane prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, nie został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia ani nie zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe, wielkość

udziału w prawach wspólnika spółki osobowej albo w prawach z udziałów albo akcji ustala się przy uwzględnieniu wszystkich współuprawnionych znanych osobie powołującej wspólnego przedstawiciela.

§ 8. Powołanie wspólnego przedstawiciela albo jego odwołanie albo wyrażenie zgody na jego powołanie albo odwołanie przez przedstawiciela ustawowego osoby, która nie ma zdolności do czynności prawnych albo której zdolność do czynności prawnych jest ograniczona, nie wymaga zezwolenia sądu opiekuńczego. Przy czynnościach, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, dziecko pozostające pod władzą rodzicielską może być reprezentowane przez rodzica, a osoba pozostająca pod opieką – przez opiekuna. Przepisów art. 98 § 2 i art. 159 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) nie stosuje się.

§ 9. Osoba uprawniona do powołania wspólnego przedstawiciela albo wyrażenia zgody na jego powołanie składa przed notariuszem oświadczenie o przysługującym jej udziale w prawach wspólnika spółki osobowej albo w prawach z udziałów albo akcji oraz znanych jej współuprawnionych oraz oświadczenia o:

- 1) istnieniu lub nieistnieniu osób, które wyłączałyby znanych spadkobierców od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi,
 - 2) znanych testamentach spadkodawcy lub braku takich testamentów
- pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

§ 10. Po śmierci wspólnika albo akcjonariusza powołanie wspólnego przedstawiciela oraz zgoda na jego powołanie wymagają zachowania formy aktu notarialnego.

§ 11. Po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydaniu europejskiego poświadczenia spadkowego, do powołania wspólnego przedstawiciela forma aktu notarialnego nie jest wymagana, jeżeli wszyscy współuprawnieni wyrazili w formie pisemnej zgodę na jego powołanie.

§ 12. Każda z osób, o których mowa w § 2 i 3, może wystąpić do sądu o wyznaczenie wspólnego przedstawiciela, jeżeli nie można wyznaczyć albo powołać wspólnego przedstawiciela w inny sposób.

Art. 7³. § 1. Wspólny przedstawiciel może zrezygnować z pełnienia tej funkcji, składając oświadczenie w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 2. Wspólny przedstawiciel składa oświadczenie o rezygnacji osobie, która go powołała, a w przypadku, gdy został wskazany w umowie albo statucie spółki lub w przypadku braku osoby, która go powołała – osobie uprawnionej do powołania wspólnego przedstawiciela.

§ 3. W przypadku złożenia oświadczenia o rezygnacji wspólny przedstawiciel jest obowiązany działać jeszcze przez dwa tygodnie, chyba że wcześniej został powołany kolejny wspólny przedstawiciel.

Art. 7⁴. § 1. Wspólnik albo akcjonariusz niezwłocznie zawiadamia spółkę o powołaniu wspólnego przedstawiciela albo jego odwołaniu w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki.

§ 2. Wspólny przedstawiciel wskazany zgodnie z art. 7² § 1 albo wspólny przedstawiciel powołany albo odwołany zgodnie z art. 7² § 2 niezwłocznie zawiadamiają spółkę o swojej odpowiednio: rezygnacji, powołaniu albo odwołaniu w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki.

§ 3. Jeżeli zawiadomienie spółki jest niemożliwe z powodu braku organu albo braku w składzie organu uprawnionego do jej reprezentowania, wspólny przedstawiciel dokonuje zawiadomienia wobec pozostałych wspólników, a w przypadku spółki akcyjnej – wobec rady nadzorczej.

§ 4. W przypadku spółki jednoosobowej zawiadomienie spółki zastępuje powołanie albo odwołanie wspólnego przedstawiciela.

§ 5. Wspólny przedstawiciel ma dostęp do listy wspólników, listy akcjonariuszy, księgi udziałów albo rejestru akcjonariuszy.

Art. 7⁵. Umocowanie wspólnego przedstawiciela wygasa:

- 1) z dniem jego śmierci;
- 2) z dniem ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych;
- 3) z chwilą odwołania;
- 4) z upływem terminu, o którym mowa w art. 7³ § 3, a jeżeli wcześniej powołano kolejnego wspólnego przedstawiciela – z chwilą powołania kolejnego wspólnego przedstawiciela;
- 5) z dniem uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, jeżeli prawa wspólnika albo akcjonariusza nabył jeden spadkobierca albo zapisobierca windykacyjny;

- 6) z dniem nabycia po śmierci wspólnika albo akcjonariusza jego praw w spółce w całości przez jedną osobę;
- 7) z dniem zmiany umowy spółki albo statutu i wstąpienia współuprawnionych jako wspólników albo akcjonariuszy do spółki.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1666 oraz z 2023 r. poz. 185) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a – 1c w brzmieniu:

„1a. Wniosek o zezwolenie składa się w postaci papierowej, opatrzone własnoręcznym podpisem podmiotu, o którym mowa w ust. 1, zwanego dalej „wnioskodawcą”, albo w postaci elektronicznej, opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym wnioskodawcy.

1b. Wniosek o zezwolenie składa się na formularzu ustalonym według wzoru określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 8 pkt 1.

1c. Wniosek o zezwolenie w postaci elektronicznej składa się z wykorzystaniem usługi online udostępnionej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541 oraz z 2023 r. poz. ...), zwanym dalej „systemem PIP”.”,

b) w ust. 2 uchyla się pkt 8,

c) w ust. 6:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kopię projektu umowy lub kopię umowy dotyczącej obrotu, jeśli taka umowa jest wymagana w odniesieniu do danego obrotu albo kopię listu intencyjnego lub kopię zapytania ofertowego;”,

– w pkt 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„certyfikat importowy lub oświadczenie końcowego użytkownika albo cyfrowe odwzorowanie tych dokumentów, w przypadku wywozu lub transferu wewnątrzunijnego, z wyłączeniem przypadków:”,

d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a–6d w brzmieniu:

„6a. W przypadku gdy do wniosku, o którym mowa w ust. 6, dołącza się cyfrowe odwzorowanie dokumentów, o których mowa w ust. 6 pkt 4, wnioskodawca dołącza do wniosku oświadczenie o posiadaniu oryginału tych dokumentów.

6b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6a, wnioskodawca składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenia zawiera w nim klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu kontroli obrotu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

6c. Wnioskodawca przechowuje dokumenty, o których mowa w ust. 6 pkt 4, przez okres 10 lat od dnia wydania zezwolenia na obrót towarami o znaczeniu strategicznym.

6d. W przypadku gdy wniosek o zezwolenie jest składany przez pełnomocnika, do wniosku dołącza się również pełnomocnictwo do złożenia wniosku w imieniu wnioskodawcy, chyba że stwierdzenie pełnomocnictwa jest możliwe na podstawie rejestru, do którego minister właściwy do spraw gospodarki ma dostęp drogą elektroniczną.”;

2) po art. 17a dodaje się art. 17b w brzmieniu:

„Art. 17b. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w art. 9, w sposób określony w art. 9 ust. 1c, doręczenie decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 12, art. 15, art. 16 oraz art. 22 ust. 1b i 6, następuje za pośrednictwem systemu PIP.”;

3) uchyla się art. 21;

4) w art. 22:

a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku gdy właściwe organy kraju zagranicznego eksportera lub zagranicznego dostawcy tego wymagają, organ kontroli obrotu, na wniosek podmiotu, może wydać certyfikat importowy lub poświadczyć oświadczenie końcowego użytkownika.

1a. W przypadku gdy właściwe organy kraju zagranicznego eksportera lub zagranicznego dostawcy tego wymagają, organ kontroli obrotu, w ramach certyfikatu importowego lub poświadczenia oświadczenia końcowego użytkownika,

może zobowiązać się do uznania ograniczeń i warunków związanych z obrotem towarami o znaczeniu strategicznym określonych przez te organy.”,

b) w ust. 2 wyrazy „art. 9 ust. 2, 6 i 7” zastępuje się wyrazami „art. 9 ust. 1–1c, 2, 6 i 7”,

c) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Wydanie certyfikatu importowego następuje w drodze decyzji administracyjnej.”,

d) w ust. 6 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Odmowa wydania certyfikatu importowego następuje w drodze decyzji administracyjnej.”,

e) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. Certyfikat importowy traci ważność po upływie 6 miesięcy od dnia jego wydania, jeżeli w tym czasie nie zostanie okazany właściwym władzom poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

6b. W przypadku zakończenia działalności gospodarczej przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, oryginały wydanych certyfikatów importowych oraz oświadczeń końcowego użytkownika podmiot ten przekazuje niezwłocznie do organu kontroli obrotu.”;

5) w art. 25 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Ewidencję, o której mowa w ust. 1, prowadzi się w formie papierowej albo w formie elektronicznej w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 27d, z wykorzystaniem usługi online udostępnionej w systemie PIP, albo w innym systemie teleinformatycznym posiadającym rozwiązania umożliwiające rejestrację i przechowywanie wpisów wraz z kopią zapasową oraz pozwalającym na weryfikację wpisów na podstawie dokumentów przechowywanych przez podmiot prowadzący tę ewidencję.

1b. W celu prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 1, w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 27d, podmiot prowadzący ewidencję składa wnioski o dostęp do danych i informacji zawartych w rejestrze za pośrednictwem systemu PIP, w sposób określony w art. 27f.”;

6) w art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot dokonujący obrotu towarami o znaczeniu strategicznym w ramach zezwoleń generalnych jest obowiązany przekazać organowi kontroli obrotu coroczną

informację o realizacji tego obrotu, w terminie do końca pierwszego kwartału roku kalendarzowego następującego po roku, w którym obrót był realizowany. Informację przekazuje się również w przypadku nierealizowania obrotu towarami o znaczeniu strategicznym w ramach zezwoleń generalnych w danym roku kalendarzowym.”;

- 7) po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Rejestr wydanych zezwoleń, certyfikatów importowych, poświadczeń oświadczeń końcowego użytkownika oraz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych

„Art. 27d. 1. Organ kontroli obrotu prowadzi w systemie teleinformatycznym rejestr:

- 1) wydanych zezwoleń indywidualnych,
- 2) wydanych zezwoleń globalnych,
- 3) wydanych certyfikatów importowych,
- 4) wydanych poświadczeń oświadczeń końcowego użytkownika,
- 5) podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 8 ust. 2

– zwany dalej „rejestrem”.

2. Rejestr zawiera następujące dane dotyczące:

- 1) wydanych zezwoleń indywidualnych i zezwoleń globalnych:
 - a) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania wnioskodawcy,
 - b) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania eksportera lub dostawcy,
 - c) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania importera lub odbiorcy,
 - d) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania użytkownika końcowego,
 - e) nazwę i opis towarów o znaczeniu strategicznym, którego dotyczy zezwolenie indywidualne lub globalne,
 - f) numer wydanego zezwolenia indywidualnego lub zezwolenia globalnego,
 - g) datę wydania i ważności zezwolenia indywidualnego lub zezwolenia globalnego,
 - h) określenie towarów o znaczeniu będących przedmiotem obrotu, określonych w wykazie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 6a ust. 3 lub w załącznikach do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów

podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str.1), zwanych dalej „towarami o znaczeniu strategicznym”,

- i) ilość i wartość towarów o znaczeniu strategicznym oraz walutę, w jakiej dokonano obrotu,
 - j) informację o sposobie końcowego wykorzystania towarów o znaczeniu strategicznym,
 - k) opis usługi pośrednictwa, jej wartość oraz walutę, w jakiej dokonano usługi, o ile wystąpiła,
 - l) opis pomocy technicznej, jej wartość oraz walutę, w jakiej dokonano pomocy technicznej, o ile wystąpiła;
- 2) wydanych certyfikatów importowych:
- a) numer wydanego certyfikatu importowego,
 - b) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania importera lub odbiorcy,
 - c) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania zagranicznego eksportera lub zagranicznego dostawcy,
 - d) nazwę i opis towarów o znaczeniu strategicznym, którego dotyczy certyfikat importowy,
 - e) określenie towarów o znaczeniu strategicznym oraz ilość i wartość oraz walutę, w której dokonano obrotu,
 - f) opis ostatecznego wykorzystania towarów o znaczeniu strategicznym, objętych certyfikatem importowym,
 - g) datę wydania certyfikatu importera;
- 3) wydanych poświadczeń oświadczenia końcowego użytkownika:
- a) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania wnioskodawcy,
 - b) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania zagranicznego eksportera lub zagranicznego dostawcy,
 - c) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania importera lub odbiorcy,
 - d) nazwę i adres siedziby lub miejsca zamieszkania końcowego użytkownika,
 - e) informację o sposobie wykorzystania towarów o znaczeniu strategicznym, objętych poświadczeniem oświadczenia końcowego użytkownika,
 - f) nazwę i opis towarów o znaczeniu strategicznym, których dotyczy poświadczenie oświadczenia końcowego użytkownika,

- g) numer kontrolny towarów o znaczeniu strategicznym oraz jego ilość, wartość oraz walutę, w jakiej dokonano obrotu;
- 4) podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych:
 - a) dane podmiotu korzystającego z zezwolenia generalnego,
 - b) numer zezwolenia generalnego,
 - c) określenie towarów o znaczeniu strategicznym,
 - d) planowany termin rozpoczęcia prowadzenia obrotu na podstawie krajowego zezwolenia generalnego przez dany podmiot.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki jest administratorem danych gromadzonych w rejestrze, w tym danych osobowych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.⁶⁾).

Art. 27e. Organ kontroli obrotu dokonuje wpisu do rejestru niezwłocznie po wydaniu dokumentów, o których mowa w art. 27d ust. 1 pkt 1–4, oraz złożeniu oświadczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 3a, przez podmiot, który będzie korzystał z zezwolenia generalnego.

Art. 27f. 1. Organ kontroli obrotu udostępnia z rejestru dane i informacje, o których mowa w art. 27d ust. 2 pkt 1 i 4, za pośrednictwem systemu PIP.

2. Podmiot, o którym mowa w art. 9 ust. 1, art. 25 ust. 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 8 ust. 2, w celu uzyskania dostępu do danych i informacji, o których mowa w ust. 1, składa wniosek w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu PIP.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) dane składającego wniosek:
 - a) imię pierwsze i nazwisko,
 - b) numer PESEL,
 - c) adres poczty elektronicznej lub numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu w sprawie wniosku;
- 2) dane podmiotu, o którym mowa w ust. 2, składającego wniosek:

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 i Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

- a) nazwę,
- b) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) dane osoby fizycznej wskazanej przez podmiot, o którym mowa w ust. 2, dla której ma być nadany dostęp do systemu, o którym mowa w art. 27d:
 - a) imię pierwsze i nazwisko,
 - b) numer PESEL;
- 4) informację o nadaniu uprawnienia dla osoby do prowadzenia ewidencji.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym podmiotu, o którym mowa w ust. 1. Przepis art. 9 ust. 6d stosuje się odpowiednio.

5. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest niekompletny lub zawiera nieprawidłowe dane, organ kontroli obrotu informuje podmiot, o którym mowa w ust. 2, o uchybieniach za pośrednictwem systemu PIP.

6. Do czynności, o której mowa w ust. 5, przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, 803 i ...) nie stosuje się.”;

- 8) w art. 33 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Kto we wniosku, o którym mowa w art. 9, art. 22 ust. 1, lub dokumentach, o których mowa w art. 9 ust. 6 pkt 4, zamieszcza nieprawdziwe lub niepełne dane lub informacje podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 463) art. 7c otrzymuje brzmienie:

„Art. 7c. 1. Dyrektor Generalny KOWR wykreśla przedsiębiorcę z rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i 2:

- 1) na jego wniosek;
- 2) w przypadku:
 - a) gdy przedsiębiorca nie jest wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego od 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o braku wpisu albo wykreśleniu przedsiębiorcy,
 - b) wydania decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1,

- c) gdy następca prawny nie złoży wniosku, o którym mowa w art. 7ba ust. 1 pkt 1, albo nie złoży tego wniosku w terminie określonym w art. 7ba ust. 3.

2. Decyzja o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest ostateczna.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2301 oraz z 2023 r. poz. 605 i 650) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 54 w ust. 3 w pkt 1 po wyrazach „formie pisemnej” dodaje się wyrazy „lub dokumentowej”;
- 2) w art. 119a w ust. 3 wyrazy „30 dni” zastępuje się wyrazami „60 dni”.

Art. 24. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 186b dodaje się ust. 21 w brzmieniu:
„21. Decyzja, o której mowa w ust. 20, jest ostateczna.”;
- 2) w art. 186c po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.”;
- 3) w art. 186d po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.”;
- 4) w art. 186e po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259 i 803) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 52 § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Jeżeli stronie przysługuje prawo do zwrócenia się do organu, który wydał decyzję lub postanowienie z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może wnieść skargę na tę decyzję lub postanowienie bez skorzystania z tego prawa. Prawo do wniesienia skargi bez zwrócenia się do organu, który wydał decyzję lub postanowienie, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przysługuje stronie, gdy organem, który wydał decyzję lub postanowienie, jest minister właściwy do spraw zagranicznych w zakresie spraw uregulowanych w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, 185 i 547) albo konsul.”;
- 2) w dziale III tytuł rozdziału 3a otrzymuje brzmienie:

„Sprzeciw od decyzji i postanowienia”;

3) po art. 64e dodaje się art. 64f w brzmieniu:

„Art. 64f. Od postanowienia, do którego ma odpowiednie zastosowanie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, skarga nie przysługuje, jednakże strona niezadowolona z treści postanowienia może wnieść od niego sprzeciw. Przepisy art. 64b–64e stosuje się odpowiednio.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2277 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 1123) w art. 102a po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, Fundusz oraz podmioty, o których mowa w ust. 4, przetwarzają dane i informacje, o których mowa w art. 50 ust. 2 i art. 56a ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.”.

Art. 27. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581) po art. 207a dodaje się art. 207b w brzmieniu:

„Art. 207b. W postępowaniach prowadzonych przed Prezesem UKE, w przypadkach określonych w art. 109 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, uzyskanie zgody strony nie jest wymagane, jeżeli decyzja została wydana w związku z prowadzoną przez stronę działalnością gospodarczą oraz ze względów technicznych doręczenie w postaci papierowej załączników do decyzji jest utrudnione.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) producent rolny – osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, w której posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne, prowadzącą działalność rolniczą, o której mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej

(planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.⁷⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115”.”;

2) w art. 10c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rolnik w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, zwany dalej „rolnikiem”, który uzyskał płatności bezpośrednie w rozumieniu przepisów o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia obowiązkowego upraw, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, suszę, grad, ujemne skutki przezimowania lub przymrozki wiosenne.”.

Art. 29. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144) w art. 96 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Praw Pacjenta, Rzecznik Finansowy oraz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;”.

Art. 30. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1419, z 2022 r. poz. 2015 oraz z 2023 r. poz. 588) w art. 9a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Decyzja o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest ostateczna.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275, z 2022 r. poz. 2581 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 852) wprowadza się następujące zmiany:

1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 2 w brzmieniu:

„²⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1925 z dnia 14 września 2022 r. w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym oraz zmiany dyrektyw (UE) 2019/1937 i (UE) 2020/1828 (akt o rynkach cyfrowych) (Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1).”;

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35, Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136, Dz. Urz. UE L 102 z 17.04.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 148 z 08.06.2023, str. 130.

- 2) w art. 4 w pkt 24 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 25 w brzmieniu:
„25) rozporządzeniu 2022/1925 – rozumie się przez to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1925 z dnia 14 września 2022 r. w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym oraz zmiany dyrektyw (UE) 2019/1937 i (UE) 2020/1828 (akt o rynkach cyfrowych) (Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1).”;
- 3) w art. 31 po pkt 7b dodaje się pkt 7c w brzmieniu:
„7c) wykonywanie zadań określonych w rozporządzeniu 2022/1925;”;
- 4) w art. 48 w ust. 2 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie art. 5–7 rozporządzenia 2022/1925.”;
- 5) w art. 73 w ust. 2 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) wymiany informacji z Komisją Europejską i właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie rozporządzenia 2022/1925;”;
- 6) w art. 105i dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. W przypadku gdy przedsiębiorca lub osoba uprawniona do jego reprezentowania sprzeciwiają się przeprowadzeniu przez Komisję Europejską kontroli w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów rozporządzenia 2022/1925, osobom upoważnionym przez Prezesa Urzędu do udziału w tej kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, przysługują w toku kontroli uprawnienia, o których mowa w art. 105b, art. 105ca, art. 105da, art. 105f–105h, art. 105n, art. 105nc i art. 105o.”;
- 7) w art. 105n:
 - a) w ust. 1 po wyrazach „W sprawach praktyk ograniczających konkurencję” dodaje się wyrazy „lub w sprawach dotyczących wstępnego ustalenia, czy nastąpiło naruszenie art. 5–7 rozporządzenia 2022/1925”,
 - b) w ust. 3 po wyrazach „naruszenia przepisów ustawy” dodaje się wyrazy „lub naruszenia art. 5–7 rozporządzenia 2022/1925”.

Art. 32. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576, 1967 i 2456) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. Uchwałę w sprawie wystąpienia przez spółdzielnię mieszkaniową z wnioskiem o udzielenie kredytu na przedsięwzięcie termomodernizacyjne, którego część ma być spłacana przy wykorzystaniu premii lub grantu termomodernizacyjnego i w sytuacji, gdy

umowa kredytu jest zawierana pod warunkiem przyznania tej premii lub grantu, może podjąć zarząd tej spółdzielni. Przepisu art. 38 § 1 pkt 7 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648) nie stosuje się.”;

- 2) w art. 11m dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Uchwałę w sprawie wystąpienia przez spółdzielnię mieszkaniową z wnioskiem o udzielenie kredytu na przedsięwzięcie, o którym mowa w ust. 1, z wykorzystaniem grantu OZE i w sytuacji, gdy umowa kredytu jest zawierana pod warunkiem przyznania tego grantu, może podjąć zarząd tej spółdzielni. Przepisu art. 38 § 1 pkt 7 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze nie stosuje.”.

Art. 33. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1278) w art. 13aa:

- 1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Po śmierci przedsiębiorcy kasa nadal prowadzi imienny rachunek członka kasy związany z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą na dotychczasowych warunkach, jeżeli został ustanowiony zarząd sukcesyjny w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170 oraz z 2023 r. poz. ...).”;

- 2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. W okresie od chwili śmierci przedsiębiorcy do dnia ustanowienia zarządu sukcesyjnego, a jeżeli zarząd sukcesyjny nie został ustanowiony – do dnia wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego, dostęp do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku, o którym mowa w ust. 1, oraz prawo do wydawania dyspozycji przysługują osobie, o której mowa w art. 14 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, jeżeli spełniła warunek, o którym mowa w art. 12 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 2500 oraz z 2023 r. poz. 614, 1234 i ...), i przyjęła spadek obejmujący przedsiębiorstwo w spadku.

1b. Osoba, o której mowa w ust. 1a, przed uzyskaniem dostępu do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku, o którym mowa w ust. 1, składa kasie oświadczenie, że jest osobą uprawnioną do dokonywania czynności zachowawczych, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym

przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, oraz przedkłada dokument potwierdzający przyjęcie spadku obejmującego przedsiębiorstwo w spadku.

1c. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1b, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie przyjmującego oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

Art. 34. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r. poz. 622, 1123, 1234 i 1312) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 31 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Decyzja, o której mowa w ust. 3, jest ostateczna.”;
- 2) w art. 33 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
„2b. Decyzje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, są ostateczne.”;
- 3) w art. 38 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
„2b. Decyzje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 4, są ostateczne.”;
- 4) w art. 58 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
„2b. Decyzje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, są ostateczne.”;
- 5) w art. 109 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
„8. Decyzje, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, są ostateczne.”;
- 6) w art. 110 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Decyzja w sprawie wydania zezwolenia, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.”;
- 7) w art. 117 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Decyzje, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 4, są ostateczne.”.

Art. 35. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687) w art. 2:

- 1) w pkt 18 po wyrazach „110 kV” dodaje się wyrazy „lub nieprzyłączoną do sieci elektroenergetycznej”;
- 2) w pkt 19 po wyrazach „110 kV” dodaje się wyrazy „lub nieprzyłączoną do sieci elektroenergetycznej”.

Art. 36. W ustawie z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2023 r. poz. 140) w art. 18:

1) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zamawiający przygotowuje ogłoszenia zgodnie z standardowymi formularzami, określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7, z późn. zm.⁸⁾), zwanym dalej „rozporządzeniem 2019/1780”.”;

2) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, te z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych w załączniku do rozporządzenia 2019/1780 jako pola opcjonalne, które podlegają obowiązkowi wypełnienia, kierując się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem organów Unii Europejskiej.”.

Art. 37. W ustawie z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 511 i 2185) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Określenie „organizator turystyki” może być używane wyłącznie dla oznaczenia podmiotu, o którym mowa w art. 4 pkt 8.

2. Określenie „organizator turystyki” podlega ochronie prawnej.”;

2) po art. 58 dodaje się art. 58a w brzmieniu:

„Art. 58a. Kto pomimo wezwania, o którym mowa w art. 37 ust. 2, nie realizuje obowiązków, o których mowa w art. 37 ust. 1, wobec Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1124 i 1285) w art. 72 w ust. 6 pkt 7a otrzymuje brzmienie:

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12.

„7a) przedmiot transakcji, a jeżeli przedmiotem transakcji jest nieruchomość, także:

- a) adres lub miejsce położenia nieruchomości,
 - b) powierzchnię nieruchomości, a jeżeli nieruchomość stanowi lokal mieszkalny albo dom jednorodzinny, również powierzchnię użytkową tej nieruchomości,
 - c) liczbę pokoi w lokalu mieszkalnym albo domu jednorodzinnym,
 - d) kondygnację budynku, na której znajduje się lokal mieszkalny
- w przypadku informacji przekazywanych przez instytucje obowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13;”.

Art. 39. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 w ust 3:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) złożenia wniosku o przedłużenie zarządu sukcesyjnego;”;

b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) uprawomocnienia się postanowienia o odmowie przedłużenia okresu zarządu sukcesyjnego lub o umorzeniu postępowania w sprawie przedłużenia zarządu sukcesyjnego;”;

2) w art. 30:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG następuje niezwłocznie po upływie 2 lat od dnia śmierci albo znalezienia zwłok przedsiębiorcy, nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym upłynął ten okres, chyba że dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 23 ust. 3 pkt 2a lub 3.”;

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. W przypadku dokonania przez sąd zgłoszenia, o którym mowa w art. 23 ust. 3 pkt 3, wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG następuje niezwłocznie po upływie okresu określonego przez sąd, nie później niż w terminie 7 dni od dnia, w którym upłynął ten okres.

5b. W przypadku dokonania przez sąd zgłoszenia, o którym mowa w art. 23 ust. 3 pkt 3a, wykreślenie przedsiębiorcy następuje niezwłocznie po uprawomocnieniu się postanowienia o odmowie przedłużenia zarządu sukcesyjnego albo o umorzeniu postępowania w sprawie przedłużenia zarządu sukcesyjnego, nie

później niż w terminie 7 dni, od dnia, w którym postanowienie to stało się prawomocne.”;

3) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. W przypadku możliwości stwierdzenia przez organ administracji publicznej umocowania na podstawie CEIDG zgodnie z art. 33 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, organ ten z urzędu potwierdza w CEIDG upoważnienie pełnomocnika lub prokurenta do prowadzenia sprawy w imieniu przedsiębiorcy.”.

Art. 40. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641 i 803) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Działalność, o której mowa w ust. 1, mogą wykonywać cudzoziemcy, o których mowa w art. 4 ust. 1, ust. 2 pkt 1 lit. a–e, g i h oraz pkt 2–6, ust. 4 i 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470).”;

2) w art. 6 w ust. 2 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2022 r. poz. 470)”;

3) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

„Art. 28a. Organ, bez wszczynania postępowania, może wystąpić do przedsiębiorcy w zakresie swojej właściwości. Przedsiębiorca, do którego zostało skierowane wystąpienie, może w terminie określonym przez organ, nie krótszym niż 14 dni, przekazać stanowisko w sprawie, której dotyczy wystąpienie.”;

4) w art. 31 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Brak pieczętki na piśmie lub wniosku, a także brak dołączonego do pisma lub wniosku wydruku komputerowego aktualnych lub pełnych informacji o podmiotach wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenia o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, nie stanowią braku formalnego ani nie są powodem, aby stwierdzić, że pismo lub wniosek są niekompletne, chyba że przepisy odrębne nakazują stosowanie pieczętki lub dołączenie wydruku.”;

5) w art. 47:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kontrole przeprowadza się zgodnie z okresowym planem kontroli po uprzednim dokonaniu okresowej analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Organ kontroli udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ okresowy plan kontroli oraz okresową analizę, o których mowa w ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia okresu objętego planem lub okresu objętego analizą, z wyjątkiem informacji niejawnych lub innych informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną. Zakres udostępnianych informacji podlega ograniczeniu również ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy.

1b. Przepisu ust. 1a nie stosuje się do:

- 1) kontroli działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu;
- 2) kontroli i analiz będących we właściwości organów Krajowej Administracji Skarbowej.”,

c) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Przepisu ust. 1 i 1a nie stosuje się do kontroli:”;

6) w art. 48:

a) w ust. 3 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) wstępną listę dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli, których udostępnienia oczekuje organ kontroli w trakcie kontroli.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wstępna lista dokumentów i informacji, o której mowa w ust. 3 pkt 6, może zostać doręczona przedsiębiorcy przed dniem doręczenia zawiadomienia. W takim przypadku organ kontroli może zrezygnować z podania wstępnej listy dokumentów i informacji w zawiadomieniu.”,

c) dodaje się ust. 12 w brzmieniu:

„12. W trakcie prowadzonej kontroli organ kontroli może żądać udostępnienia dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli innych niż te, o których mowa w ust. 3 pkt 6.”;

7) w art. 59:

- a) uchyla się ust. 2,
- b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Wniesienie sprzeciwu nie powoduje wstrzymania czynności kontrolnych, w przypadku gdy organ prowadzi kontrolę, powołując się na przepisy art. 48 ust. 11 pkt 2, art. 50 ust. 2 pkt 2, art. 54 ust. 1 pkt 2, art. 55 ust. 2 pkt 2 oraz art. 62.”;

8) w art. 67:

- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Opracowując projekt aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności, adekwatności i równoważenia obowiązków administracyjnych, a w szczególności:”;

- b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dążyć do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych, a jeżeli nie jest to możliwe, dążyć do:

- a) nakładania obowiązków administracyjnych jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów oraz
- b) równoważnego zmniejszenia innych obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych obowiązujących w danej dziedzinie;”;

9) po art. 68 dodaje się art. 68a i art. 68b w brzmieniu:

„Art. 68a. 1. Przyjmowane przez Radę Ministrów projekty aktów normatywnych, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, zawierają:

- 1) ocenę wnioskodawcy, czy projekt zawiera wymogi nakładane na usługodawców podlegające notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36) – w uzasadnieniu;

- 2) wskazanie zakresu oceny funkcjonowania tego aktu normatywnego lub jego części, w szczególności mierników określających stopień realizacji jego celów, oraz terminu przygotowania takiej oceny albo informację o braku zasadności jej przygotowania – w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia.

2. W przypadku odstąpienia od konsultacji publicznych dotyczących projektów, o których mowa w ust. 1, w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego, wskazuje się także:

- 1) przyczyny tego odstąpienia;
- 2) termin przygotowania oceny funkcjonowania tego aktu normatywnego nie dłuższy niż dwa lata od dnia jego wejścia w życie.

Art. 68b. 1. W przedkładanych Sejmowi projektach ustaw, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, termin wejścia w życie wyznacza się w szczególności z uwzględnieniem konieczności zapewnienia przedsiębiorcom czasu niezbędnego do dostosowania ich działalności gospodarczej do tych zasad. Termin ten nie może przypadać wcześniej niż na dzień po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia ustawy.

2. Odstąpienie od zasady określonej w ust. 1 zdanie drugie może nastąpić, jeżeli przemawia za tym ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa związane z jego bezpieczeństwem, obronnością lub ochroną porządku publicznego, lub gdy wynika to konieczności implementacji lub wykonania przepisów prawa Unii Europejskiej. W takim przypadku w uzasadnieniu projektu ustawy przedstawia się przyczyny takiego odstąpienia.”;

- 10) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonują, w zakresie swojej właściwości, bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, kierując się w szczególności zasadami określonymi w art. 67, oraz przedkładają ministrowi właściwemu do spraw gospodarki corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informację o wynikach tego przeglądu.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie aktów normatywnych, które wpływają na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców;

- 2) wskazanie aktów normatywnych, które nakładają na przedsiębiorców obowiązki administracyjne, w tym obowiązki informacyjne;
- 3) wskazanie aktów normatywnych, w stosunku do których zaplanowano przeprowadzenie oceny ich funkcjonowania lub oceny funkcjonowania ich części.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje informacje przedłożone przez ministrów kierujących działami administracji rządowej zgodnie z ust. 1:

- 1) Radzie Dialogu Społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157, z 2021 r. poz. 2445 oraz z 2022 r. poz. 2666),
- 2) Radzie Legislacyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188 oraz z 2023 r. poz. 1195 i 1234),
- 3) Radzie Pożytku Publicznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
- 4) Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców

– wskazując termin do wyrażenia opinii nie krótszy niż 30 dni od dnia przekazania informacji.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki zajmuje stanowisko wobec opinii, o których mowa w ust. 3.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki przedkłada Radzie Ministrów i udostępnia na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej:

- 1) wzór informacji, o której mowa w ust. 1;
 - 2) informacje o wynikach przeglądu przedłożone mu przez ministrów kierujących działami administracji rządowej;
 - 3) opinie, o których mowa w ust. 3;
 - 4) stanowisko, o którym mowa w ust. 4.”;
- 11) po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:

„Rozdział 6a

Program regulacyjny

Art. 71a. 1. Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze kształtowania otoczenia prawnego prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie:

- 1) redukcji obciążeń regulacyjnych;
- 2) prowadzenia konsultacji publicznych projektów aktów normatywnych;
- 3) dokonywania oceny funkcjonowania aktów normatywnych.

2. Program regulacyjny uwzględnia wyniki przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 70 ust. 1.

3. Program regulacyjny opracowuje się raz na 4 lata.

4. Program regulacyjny opracowuje minister właściwy do spraw gospodarki i koordynuje jego realizację.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki przedstawia program regulacyjny do zatwierdzenia Radzie Ministrów.

6. Zatwierdzony przez Radę Minister program rozwoju minister właściwy do spraw gospodarki udostępnia na stronie internetowej urzędu go obsługującego.

7. Do programu regulacyjnego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259 i 1273).”.

Art. 41. W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11 uchyla się ust. 4;
- 2) w art. 12 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do powołania zarządcy sukcesyjnego w przypadku, o którym mowa w ust. 1 albo 2, wymagana jest zgoda osób, którym łącznie przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku większy niż 75/100.”;

- 3) w art. 13 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W okresie od chwili śmierci przedsiębiorcy do dnia ustanowienia zarządu sukcesyjnego, a jeżeli zarząd sukcesyjny nie został ustanowiony – do dnia wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego, a także w okresie zarządu sukcesyjnego, gdy nie ma zarządcy sukcesyjnego, osoba, o której mowa w art. 14, może dokonywać czynności koniecznych do zachowania majątku lub możliwości prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku, polegających w szczególności na:”;

- 4) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. Zarządca sukcesyjny może pełnić swoją funkcję za wynagrodzeniem. Przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny o zleceniu stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli nie umówiono się o wysokość wynagrodzenia, zarządca sukcesyjny pełni swoją funkcję bez wynagrodzenia.”;

5) uchyla się art. 58;

6) w art. 59 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku uchylecia lub zmiany postanowienia albo aktu, o których mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 2 i 6, zarząd sukcesyjny nie ulega przywróceniu.”;

7) w art. 60:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dla zachowania terminu, o którym mowa w ust. 1, wystarczające jest złożenie przed jego upływem wniosku do sądu o przedłużenie okresu zarządu sukcesyjnego.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku oddalenia przez sąd wniosku o przedłużenie zarządu sukcesyjnego albo umorzenia przez sąd postępowania w sprawie przedłużenia zarządu sukcesyjnego, zarząd sukcesyjny wygasa z dniem uprawomocnienia się postanowienia oddalającego wniosek albo umarzającego postępowanie, z uwzględnieniem art. 59 ust. 1 pkt 1–6.”.

Art. 42. W ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 296 i 556) po art. 32 dodaje się art. 32a w brzmieniu:

„Art. 32a. 1. W latach 2023 i 2024 środki z Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji, o którym mowa w rozdziale 3, przeznacza się także na finansowanie programów ministra właściwego do spraw gospodarki, o których mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2474), w obszarze wdrażania innowacji związanych z transformacją niskoemisyjną przez przedsiębiorców.

2. Limit wydatków przeznaczonych na programy ministra właściwego do spraw gospodarki, o których mowa w ust. 1, wynosi w:

1) 2023 r. – 10 000 000,00 zł;

2) 2024 r. – 10 000 000,00 zł;

- 3) 2025 r. – 0,00 zł;
- 4) 2026 r. – 0,00 zł;
- 5) 2027 r. – 0,00 zł;
- 6) 2028 r. – 0,00 zł;
- 7) 2029 r. – 0,00 zł;
- 8) 2030 r. – 0,00 zł;
- 9) 2031 r. – 0,00 zł;
- 10) 2032 r. – 0,00 zł.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 2, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 4.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków przeznaczonych na programy ministra właściwego do spraw gospodarki, o których mowa w ust. 1, po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, dysponent środków obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

5. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym, przepisu ust. 3 nie stosuje się.”.

Art. 43. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 w ust. 1:

a) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) są pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, z wyjątkiem kredytów lub pożyczek zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, z zastrzeżeniem pkt 8a;”;

b) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1812, 1933 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 412 i 825.

„8a) pożyczki zaciągane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, finansowane ze środków publicznych, w tym środków europejskich, a także ze środków pochodzących z europejskich lub międzynarodowych instytucji finansujących lub ze środków podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz. Urz. UE L 169 z 01.07.2015, str. 1, z późn. zm.¹⁰⁾);”;

2) w art. 87:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zamawiający przygotowuje ogłoszenia zgodnie z standardowymi formularzami, określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7, z późn. zm.¹¹⁾), zwanym dalej „rozporządzeniem 2019/1780”.”;

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, te z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych w załączniku do rozporządzenia 2019/1780 jako pola opcjonalne, które podlegają obowiązkowi wypełnienia, kierując się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem organów Unii Europejskiej.”;

3) w art. 580 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Złożenie skargi w polskiej placówce operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo w zagranicznej placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium innego

¹⁰⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 34 oraz Dz. Urz. UE L 107 z 26.03.2021, str. 30.

¹¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12.

państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo wysłanie na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, jest równoznaczne z jej wniesieniem.”.

Art. 44. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.¹²⁾) art. 31zzu otrzymuje brzmienie:

„Art. 31zzu. Kto zaniża wysokość składki, o której mowa w art. 15kc ust. 4 pkt 5, lub pomimo wezwania, o którym mowa w art. 15kc ust. 10, nie realizuje obowiązków, o których mowa w art. 15kc ust. 9, podlega grzywnie.”.

Art. 45. W ustawie z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców (Dz. U. poz. 1298) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Stopa oprocentowania pożyczki, w sytuacji, o której mowa w art. 23 ust. 3, ulega podwyższeniu do wysokości nie mniejszej niż wysokość stopy bazowej opublikowanej przez Komisję Europejską na jej stronie internetowej, obowiązującej w dniu udzielenia pożyczki, powiększonej o 4,5 punkty procentowe.”;

2) w art. 17 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W celu obliczenia maksymalnej kwoty pożyczki, o której mowa w art. 16 ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki albo ARP wylicza ujemne przepływy pieniężne z działalności operacyjnej przedsiębiorcy znajdującego się w trudnej sytuacji ekonomicznej, przez wyliczenie różnicy między wynikiem na działalności operacyjnej za ostatni rok obrotowy powiększonym o amortyzację za ostatni rok obrotowy, a zmianą stanu kapitału obrotowego, liczoną jako różnicę między aktywami obrotowymi a zobowiązaniami o charakterze krótkoterminowym za ostatni rok obrotowy względem roku poprzedniego; wyliczoną w ten sposób kwotę mnoży przez okres, na który ma zostać udzielona ta pożyczka, wyrażony w latach.”;

3) w art. 19:

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2120, 2133, 2262, 2269, 2317, 2368 i 2459, z 2022 r. poz. 202, 218, 655, 830, 1301, 1370, 1488, 1561, 1723, 1768, 1783, 2127, 2185, 2640, 2687 i 2705 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 412, 614 i 852.

- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wniosek o pomoc na ratowanie składa się za pomocą środków komunikacji elektronicznej przy wykorzystaniu formularza elektronicznego udostępnionego na stronie internetowej ministra właściwego do spraw gospodarki lub ARP.”,
- b) uchyla się ust. 5;
- 4) w art. 28 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Stopa oprocentowania pożyczki, po upływie dwunastu miesięcy od dnia udzielenia tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego, ulega podwyższeniu do wysokości nie mniejszej niż wysokość stopy bazowej opublikowanej przez Komisję Europejską na jej stronie internetowej, obowiązującej w dniu udzielenia pożyczki, powiększonej o 4,5 punktów procentowych. Przepis art. 31 ust. 3 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 46. W ustawie z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. poz. 1177 oraz z 2023 r. poz. 1114) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) zasady działania i udostępniania informacji z Portalu Cen Mieszkań oraz sposób pozyskiwania danych i informacji do portalu.”;
- 2) w art. 48 dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Ze środków Funduszu pokrywa się koszty związane z utworzeniem, utrzymywaniem i rozwijaniem Portalu Cen Mieszkań, o którym mowa w rozdziale 8a.”;
- 3) w art. 50 w ust. 2 w pkt 5 w lit. h średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. i–p w brzmieniu:
 - „i) rodzaj obiektu będącego przedmiotem umowy, przez wskazanie lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego,
 - j) cena lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego objętego umową,
 - k) powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego objętego umową,
 - l) liczba pokoi w lokalu mieszkalnym albo domu jednorodzinnym objętym umową,
 - m) kondygnacja budynku, na której znajduje się lokal mieszkalny objęty umową,
 - n) liczba kondygnacji budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty umową,
 - o) termin zakończenia robót budowlanych dotyczących budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty umową, albo domu jednorodzinnego objętego umową,

- p) dane o akcie notarialnym zawierającym przeniesienie na nabywcę prawa własności nieruchomości, której dotyczy umowa, o której mowa w art. 2 ust. 1:
- numer, pod którym akt notarialny został wpisany do repertorium A,
 - imię i nazwisko notariusza, który sporządził akt, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – imię i nazwisko tej osoby;”;
- 4) w art. 51 w ust. 1:
- a) w pkt 1 wyrazy „d oraz g” zastępuje się wyrazami „d, g oraz p”,
 - b) w pkt 3 wyrazy „oraz h” zastępuje się wyrazami „oraz h–o”;
- 5) art. 52 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 52. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny gromadzi i przetwarza dane i informacje zawarte w Ewidencji w celu:
- 1) weryfikacji prawidłowości wysokości odprowadzanych składek, o których mowa w art. 49, prowadzenia analiz, oceny ryzyka i adekwatności posiadanych środków oraz realizacji obowiązku sprawozdawczego, o którym mowa w art. 56;
 - 2) utworzenia, utrzymywania i rozwijania Portalu Cen Mieszkań, o którym mowa w rozdziale 8a.”;
- 6) w art. 56 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny informuje ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa o możliwości niedoboru środków w Funduszu, na dokonywanie wypłat, na zasadach, o których mowa w art. 55 ust. 1, w przypadkach gdy:
- 1) łączna wartość złożonych i niezrealizowanych wniosków nabywców o wypłatę przekroczy 30% środków Funduszu według stanu na koniec poprzedniego miesiąca kalendarzowego;
 - 2) łączna wartość złożonych i niezrealizowanych wniosków nabywców o wypłatę przekroczy 60% środków Funduszu według stanu na koniec poprzedniego miesiąca kalendarzowego.”;
- 7) po rozdziale 8 dodaje się rozdział 8a w brzmieniu:

„Rozdział 8a

Portal Cen Mieszkań

Art. 56a. 1. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny tworzy, utrzymuje i rozwija Portal Cen Mieszkań, zwany dalej „Portalem”, jako punkt dostępu do informacji o cenach transakcyjnych lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych.

2. W Portalu są gromadzone dane i informacje:

- 1) w zakresie umów, o których mowa w art. 2 ust. 1, obejmujące dane i informacje, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2 lit. b oraz pkt 5 lit. a w zakresie daty zawarcia umowy, lit. e oraz i–p, przekazywane z Ewidencji;
- 2) o umowach, o których mowa w art. 3 pkt 1 i art. 4 pkt 1, obejmujące:
 - a) datę zawarcia umowy,
 - b) numer, pod którym akt notarialny został wpisany do repertorium A, oraz imię i nazwisko notariusza, który sporządził akt, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych – imię i nazwisko tej osoby,
 - c) numer księgi wieczystej nieruchomości objętej umową i adres tej nieruchomości,
 - d) rodzaj obiektu będącego przedmiotem umowy, przez wskazanie lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego,
 - e) cenę lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego objętego umową,
 - f) powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego albo domu jednorodzinnego objętego umową,
 - g) liczbę pokoi w lokalu mieszkalnym albo domu jednorodzinnym objętym umową,
 - h) kondygnację budynku, na której znajduje się lokal mieszkalny objęty umową,
 - i) liczbę kondygnacji budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty umową,
 - j) termin zakończenia robót budowlanych dotyczących budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty umową, albo domu jednorodzinnego objętego umową,

- k) numer PESEL nabywcy, a jeżeli numer PESEL nie został nadany – datę urodzenia, serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
- 3) o innych niż wskazane w pkt 2 umowach sprzedaży, których przedmiotem jest:
 - a) przeniesienie na nabywcę własności lokalu mieszkalnego oraz praw niezbędnych do korzystania z tego lokalu,
 - b) przeniesienie na nabywcę własności nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinnym lub użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej i własności domu jednorodzinnego na niej posadowionego stanowiącego odrębną nieruchomość lub przeniesienie ułamkowej części własności tej nieruchomości wraz z prawem do wyłącznego korzystania z części nieruchomości służącej zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych– w zakresie określonym w pkt 2 lit. a–h i k, gromadzone przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej na podstawie art. 84a ustawy z dnia 19 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, z późn. zm.¹³⁾).

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, przez nabywcę rozumie się osobę fizyczną, która w celu niezwiązanym bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową zawiera umowę sprzedaży, o której mowa w tym punkcie.

Art. 56b. 1. Dane i informacje, o których mowa w:

- 1) art. 56a ust. 2 pkt 1, są przekazywane do Portalu z Ewidencji niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przekazania tych danych lub informacji do Ewidencji;
- 2) art. 56a ust. 2 pkt 2, są przekazywane do Portalu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przez dewelopera albo przedsiębiorcę innego niż deweloper niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy, której te dane lub informacje dotyczą;
- 3) art. 56a ust. 2 pkt 3, są przekazywane do Portalu przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2707 oraz z 2023 r. poz. 180, 326, 511, 556, 614, 1059, 1193, 1234 i

2. Zasady, sposób i termin przekazywania danych i informacji, o których mowa w art. 56a ust. 2 pkt 3, określa umowa zawarta między Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym a Szefem Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 56c. 1. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny przetwarza dane i informacje gromadzone w Portalu w celu:

- 1) udostępniania tych danych i informacji podmiotom, o których mowa w art. 56d ust. 1;
- 2) udostępniania w Portalu informacji o cenach transakcyjnych lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych;
- 3) opracowywania na ich podstawie analiz statystycznych oraz upubliczniania tych analiz.

2. Dane i informacje gromadzone w Portalu usuwa się najpóźniej z dniem zakończenia działania Portalu.

Art. 56d. 1. Dane i informacje gromadzone w Portalu mogą być udostępniane przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa,
- 2) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych,
- 3) Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, dyrektorowi izby administracji skarbowej, naczelnikowi urzędu skarbowego lub naczelnikowi urzędu celno-skarbowego,
- 4) Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- 5) Prezesowi Narodowego Banku Polskiego,
- 6) Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego

– w celu realizacji ustawowych zadań tych podmiotów.

2. Dane i informacje gromadzone w Portalu udostępnia się podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, 1123 i 1234).

3. Dane i informacje gromadzone w Portalu udostępnia się podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, na wniosek złożony w postaci elektronicznej opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

4. Dane i informacje gromadzone w Portalu udostępnia się podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, za pomocą urządzeń teletransmisji danych po złożeniu jednorazowego uproszczonego wniosku, jeżeli podmiot ten spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada urządzenia lub systemy teleinformatyczne przeznaczone do komunikowania się pomiędzy tym podmiotem a Portalem, umożliwiające identyfikację osoby, której udostępniono dane lub informacje, zakres udostępnionych danych lub informacji oraz datę ich udostępnienia;
- 2) posiada zabezpieczenia techniczne i organizacyjne właściwe dla przetwarzania danych osobowych, w szczególności uniemożliwiające dostęp osób nieuprawnionych do przetwarzania danych osobowych i wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich udostępnienia.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, przepis ust. 3 stosuje się.

6. Udostępnianie danych i informacji podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, odbywa się na zasadach określonych w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773).

Art. 56e. 1. Portal upublicznia informacje o liczbie transakcji oraz cenach transakcyjnych lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych w lokalizacji, okresie i przekroju rodzajowym wybranych przez użytkownika Portalu.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą być upublicznione, jeżeli dla łącznie wybranych przez użytkownika Portalu lokalizacji, okresu i przekroju rodzajowego są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) liczba lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych jest wyższa niż trzy;
- 2) liczba nabywców jest wyższa niż trzech.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, przez nabywcę rozumie się również osobę, o której mowa w art. 56a ust. 3.”;

- 8) po art. 60 dodaje się art. 60a–60c w brzmieniu:

„Art. 60a. 1. Kto, będąc obowiązany do przekazania do Portalu danych i informacji, o których mowa w art. 56a ust. 2 pkt 2, przekazuje dane i informacje niezgodne ze stanem faktycznym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

2. W wypadku mniejszej wagi sprawca podlega grzywnie.

Art. 60b. Kto, będąc obowiązany do przekazania do Portalu danych i informacji, o których mowa w art. 56a ust. 2 pkt 2, nie spełnia tego obowiązku, podlega grzywnie.

Art. 60c. Kto, będąc obowiązany do przekazania do Portalu danych i informacji, o których mowa w art. 56a ust. 2 pkt 2, przekazuje dane i informacje po upływie terminu, podlega karze grzywny.”;

9) art. 61 otrzymuje brzmienie:

„Art. 61. 1. Jeżeli deweloperem jest podmiot niebędący osobą fizyczną, odpowiedzialność przewidzianą w art. 57–60c ponosi osoba fizyczna działająca w imieniu lub w interesie dewelopera w ramach uprawnienia lub obowiązku do jego reprezentowania lub podejmowania w jego imieniu decyzji.

2. Jeżeli przedsiębiorcą innym niż deweloper jest podmiot niebędący osobą fizyczną, odpowiedzialność przewidzianą w art. 60a–60c ponosi osoba fizyczna działająca w imieniu lub w interesie przedsiębiorcy innego niż deweloper w ramach uprawnienia lub obowiązku do jego reprezentowania lub podejmowania w jego imieniu decyzji.”;

10) w art. 63 po wyrazach „o których mowa w art. 58” dodaje się wyrazy „i art. 60c”.

Art. 47. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 547, 1088 i 1234) po art. 23a dodaje się art. 23aa w brzmieniu:

„Art. 23aa. Obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie niniejszej ustawy lub ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mogą wykonywać działalność określoną w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców na takich samych zasadach jak obywatele polscy.”.

Art. 48. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 49. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 4, art. 6, art. 11, art. 13, art. 19, art. 22, art. 30, art. 34 oraz art. 40 pkt 6 i 7 stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Przepisy art. 52 § 3 i art. 64f ustawy zmienianej w art. 25, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do postanowień wydanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 50. Młodociani, w rozumieniu art. 190 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 240 i 641), którzy przed

dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęli przygotowanie zawodowe u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem w rozumieniu art. 2 ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu dotychczasowym, który po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy spełnia warunki określone w art. 2 ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, kontynuują to przygotowanie zawodowe oraz zdają egzaminy zgodnie z dotychczasowymi zasadami dotyczącymi młodocianych zatrudnionych u pracodawców niebędących rzemieślnikami.

Art. 51. Przepis art. 3 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 12 stosuje się również do osób fizycznych wykonujących działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 40, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy został nadany identyfikator podatkowy NIP.

Art. 52. 1. Rejestr udzielonych zezwoleń indywidualnych i zezwoleń globalnych oraz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu dotychczasowym, staje się rejestrem wydanych zezwoleń, certyfikatów importowych, poświadczeń oświadczeń końcowego użytkownika oraz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych, o którym mowa w art. 27d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Zezwolenia indywidualne, zezwolenia globalne oraz podmioty korzystające z zezwoleń generalnych, wpisane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do rejestru, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu dotychczasowym, uznaje się za wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 27d ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 53. Do wniosków, o których mowa w art. 9 i art. 22 ustawy zmienianej w art. 21, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 54. Przepis art. 22 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 21 stosuje się do certyfikatów importowych wydanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 55. Do informacji, o której mowa w art. 26 ustawy zmienianej w art. 21, dotyczącej obrotu realizowanego w roku 2023 stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 56. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 8, art. 25 ust. 4 i art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 21, zachowują moc do dnia wejścia w życie

przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 8, art. 25 ust. 4 i art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, i mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 57. Dostęp do danych i informacji, o których mowa w art. 27f ust. 1 ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obejmuje dane i informacje wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 27d ustawy zmienianej w art. 21, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 58. Zamawiający, o których mowa w ustawach zmienianych w art. 36 i art. 43, do dnia 24 października 2023 r. mogą przygotowywać ogłoszenia zgodnie z wzorami standardowych formularzy określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz. Urz. UE L 296 z 12.11.2015, str. 1, z późn. zm.¹⁴⁾).

Art. 59. Do projektów aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej, o których mowa w art. 67 ustawy zmienianej w art. 40, które w dniu wejścia w życie ustawy są w toku procesu legislacyjnego zgodnie z postępowaniem z projektami aktów normatywnych określonym w odrębnych przepisach, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 60. 1. Do postępowań o udzielenie zamówienia, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 43, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do konkursów, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 43, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do umów oraz umów ramowych zawartych z uwzględnieniem art. 11 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 43 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 61. Do postępowań o udzielenie pomocy wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 45 stosuje się przepisy dotychczasowe.

¹⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 172 z 05.07.2017, str. 36.

Art. 62. Program regulacyjny, o którym mowa w art. 71a ustawy zmienianej w art. 40, opracowuje się po raz pierwszy do dnia 31 grudnia 2024 r.

Art. 63. Banki, które przekazały do Ewidencji Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego, zwanej dalej „Ewidencją”, dane i informacje o umowach, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 46, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przekazują do Ewidencji dotyczącą tych umów informację, o której mowa w art. 50 ust. 2 pkt 5 lit. p ustawy zmienianej w art. 46, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 64. Deweloperzy, którzy przekazali do Ewidencji dane i informacje o umowach, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 46, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przekazują do Ewidencji dotyczące tych umów dane i informacje, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 5 lit. i–o ustawy zmienianej w art. 46, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 65. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 7, art. 28 oraz art. 46 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 31, art. 36 pkt 1, art. 43 pkt 2 lit. a oraz art. 58, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 3) art. 36 pkt 2 i art. 43 pkt 2 lit. b, które wchodzi w życie z dniem 25 października 2023 r.;
- 4) art. 5, art. 26, art. 38 oraz art. 46 pkt 1, 3–5, pkt 7 w zakresie art. 56a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2, art. 56b ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 2, art. 56c, art. 56d i art. 56e ust. 1 i 2 oraz pkt 8–10, które wchodzi w życie po upływie 9 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 5) art. 46 pkt 7 w zakresie art. 56a ust. 2 pkt 3 i ust. 3, art. 56b ust. 1 pkt 3 oraz art. 56e ust. 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

UZASADNIENIE

Spis treści

Cel i potrzeba ustawy	4
Aktualny stan prawny i projektowane zmiany	7
Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego	7
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	21
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.....	22
Ustawa z dnia 9 kwietnia 1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych	24
Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.....	26
Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.....	26
Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym	32
Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle.....	32
Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.....	37
Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji	37
Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane	40
Ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników	40
Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty	42
Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym	43
Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	44
Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa	45
Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.....	46
Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	49
Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	49
Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych	50
Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa	57
Ustawa z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych.....	62
Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne	62

Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze	63
Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	64
Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych	65
Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne	66
Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich....	67
Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	67
Ustawa z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych	67
Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów	68
Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.....	71
Ustawa 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych	71
Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami	72
Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.....	73
Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych	73
Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	75
Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy	75
Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców	75
Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw	87
Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych	89
Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych oraz ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi	89
Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.....	94
Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców	95
Ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.....	97
Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	105

Realizacja art. 66 Prawa przedsiębiorców oraz ocena przewidywanego wpływu projektu ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców	106
Skutki społeczno-gospodarcze	107
Przepisy przejściowe i końcowe	107

Cel i potrzeba ustawy

Projekt ustawy stanowi kolejny krok w kierunku poprawy środowiska prawnego i instytucjonalnego, w którym działają polskie firmy. W ostatnich latach doszło do przyjęcia szeregu kompleksowych pro-przedsiębiorczych ustaw regulujących i ułatwiających zasady prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Można do nich zaliczyć takie rozwiązania jak:

- pakiet tzw. „Konstytucji biznesu”, którego celem było zreformowanie i uproszczenie przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. Wprowadzono m.in. ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, która w sposób całościowy i spójny uregulowała ogólne zasady wykonywania działalności gospodarczej w Polsce tworząc korzystne, przejrzyste i stabilne warunki do wykonywania działalności gospodarczej oraz wzmacniając gwarancje wolności i praw przedsiębiorców. Zastosowane rozwiązania doprowadziły do zmniejszenia ryzyka biznesowego oraz zwiększenia chęci przedsiębiorców do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej.
- pakiet „100 zmian dla firm – Pakiet ułatwień dla przedsiębiorców” zawierający m.in. ustawę z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw, której celem było upowszechnienie partnerskiego podejścia administracji do obywateli i współpracy między organami czy usprawnienie i przyspieszenie procedur;
- ustawa z 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, której celem było m.in. zapewnienie przedsiębiorcom będącym osobami fizycznymi warunków do zachowania ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa po ich śmierci oraz wzmocnienie ochrony praw osób trzecich, związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa.

Wprowadzone ustawy okazały się bardzo ważne dla ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Można je uznać jako jeden z centralnych elementów przebudowy i reformy prawno-instytucjonalnego otoczenia przedsiębiorców oraz wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Jednak polska administracja nie poprzestaje jedynie na wdrażaniu przepisów. W ostatnich latach cały czas aktywnie monitorowano ich działanie i stosowanie.

Warto w tym miejscu wspomnieć przyjęty 22 czerwca 2022 r. przez Radę Ministrów dokument pt. *Ocena funkcjonowania ustaw pakietu tzw. Konstytucji biznesu (OSR ex post)*. Z dokumentu

wynika m.in., że rozwiązania wprowadzone Konstytucją biznesu przyczyniły się do pozytywnej zmiany dla funkcjonowania przedsiębiorców. Zaobserwowano zwiększenie roli przedsiębiorcy w obrocie gospodarczym, lepszą ochronę praw przedsiębiorców, kierowanie się przez sądy powszechne, jak również urzędy zasadami takimi jak rozstrzyganie wątpliwości na korzyść przedsiębiorcy.

Pakiet *Konstytucja biznesu* wyeliminował niektóre bariery prawne w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz wdrożył instrumenty, które uznawane są za wspierające przedsiębiorczość i ułatwiające warunki wykonywania działalności gospodarczej. Z pewnością nie wyeliminował jednak wszystkich barier w zakresie przedsiębiorczości, dlatego oczekiwane są kolejne kroki w celu ułatwienia warunków dla przedsiębiorców. Po wejściu w życie przedmiotowego pakietu, zidentyfikowano kolejne obszary wymagające usprawnienia.

Z kolei choć ustawa o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw umożliwia następcom prawnym zmarłych przedsiębiorców kontynuowanie działalności gospodarczej do czasu ostatecznego uregulowania spraw spadkowych (działu spadku), to jednak nie rozwiązuje wszystkich problemów związanych z sukcesją i także wymaga zmian legislacyjnych. Wyniki oceny funkcjonowania tej ustawy zostały uwzględnione w OSR ex post, który 9 stycznia 2023 r. został przyjęty przez Radę Ministrów.

Podczas oceny funkcjonowania nowelizacji Kodeksu postępowania administracyjnego z 2017 r., przyjętej przez Radę Ministrów 13 września 2022 r., zidentyfikowano natomiast potrzebę kolejnych zmian legislacyjnych związanych z funkcjonowaniem procedury administracyjnej.

W efekcie przeprowadzonych ewaluacji udało się zidentyfikować różne obszary, w których można wprowadzić regulacje jeszcze skuteczniej broniące praw przedsiębiorców. Obszary te dotyczą tematyki m.in. rozpoczynania aktywności ekonomicznej, prowadzenia firmy, sukcesji, a także zasad i sposobu stanowienia prawa gospodarczego.

Mając na względzie, że „punktowego” uregulowania wymaga wiele zagadnień z kilkudziesięciu ustaw nie jest racjonalne przygotowywanie i procedowanie wielu aktów prawnych. Zamiast tego proponuje się jeden akt prawny, zawierający zmiany w kilkudziesięciu ustawach, dla których ideą przewodnią jest ulepszenie środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców.

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie uproszczeń odnoszących się do każdego etapu istnienia i prowadzenia przedsiębiorstwa, tj. rozpoczynania działalności przez przedsiębiorcę,

rozwoju jego przedsiębiorstwa w kolejnych latach oraz przekazania jej w ręce następców. Nowelizacja obejmie też przepisy dotyczące zasad stanowienia prawa gospodarczego. W związku z tym, że przyczyną zidentyfikowanych i opisanych problemów są konkretne przepisy prawne, które nakładają wymogi regulacyjne na obywateli i firmy, realizacja celu poprzez działania pozalegislacyjne w tym zakresie nie jest możliwa. Przeprowadzenie osobnej nowelizacji każdego z aktów prawnych, w których zidentyfikowano problemy, wydaje się działaniem nadmiarowym.

Tym samym niniejszy projekt wpisuje się płynnie w grupę pro-przedsiębiorczych ustaw pakietowych, takich jak np. ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym (tzw. Pakiet MŚP) czy też ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (tzw. Pakiet Przyjazne Prawo).

Celem proponowanych w projekcie rozwiązań jest zmniejszenie liczby nadmiernych wymogów regulacyjnych, co wygeneruje oszczędności czasowe i kosztowe po stronie obywateli i przedsiębiorców. Rezultatem będą szybsze i sprawniejsze procedury administracyjne, co przełoży się również na efektywność pracy administracji publicznej. Przewiduje się, że podjęte działania będą stanowić pozytywny impuls dla przedsiębiorców oraz obywateli, istotnie wpływając na jakość życia i poprawę warunków do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej.

W tym sensie projekt ustawy stanowi kontynuację pomocy i wsparcia państwa polskiego dla biznesu, widocznych w szczególności w ostatnich latach chociażby w związku z koniecznością przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 oraz kryzysowi wywołanemu wojną na Ukrainie. Projekt skupia się jednak na rozwiązaniach o charakterze regulacyjnym i instytucjonalnym, nie zaś (bezpośrednio) finansowych.

Biorąc powyższe pod uwagę, w projekcie przewidziane zostały przepisy zgrupowane w ramach 4 zasadniczych komponentów:

- Ułatwienia przy podejmowaniu pierwszych kroków w biznesie;
- Prostsze zasady wykonywania działalności gospodarczej;
- Usprawnienia na rzecz sukcesji;
- Prawo gospodarcze przyjazne przedsiębiorcom.

Poza tym, projekt ustawy zawiera przepisy mające na celu zwiększenie transparentności rynku mieszkaniowego, poprzez utworzenie Portalu Cen Mieszkań, będącego źródłem informacji

o transakcjach i cenach na rynku mieszkaniowym. Funkcjonowanie Portalu ma być, z jednej strony pomocne dla podmiotów gospodarczych, w tym deweloperów, ponieważ ułatwi im racjonalne planowanie i parametryzowanie inwestycji mieszkaniowych. Z drugiej strony Portal zwiększy zakres ochrony nabywców mieszkań, którzy będą mieli dostęp do wiarygodnych informacji o realnych cenach rynkowych.

Aktualny stan prawny i projektowane zmiany

Poniżej przedstawiono uzasadnienie projektowanych zmian w poszczególnych ustawach w ujęciu chronologicznym.

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (dalej też „Kpa”)

1) Zasady przedkładania prokury lub pełnomocnictwa.

Proponowany przepis art. 33 § 5 Kpa, stanowiący odpowiednik art. 89 § 1 zdanie trzecie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, rozciąga na publiczne rejestry (zwłaszcza na Krajowy Rejestr Sądowy, w sposób szczególny korzystający z domniemania prawdziwości zawartych w nim danych – zob. art. 17 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym), wyciągi i ewidencje rozwiązania znajdujące się dotychczas w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy w zakresie konieczności przedkładania przez pełnomocnika (w szczególności prokurenta) dokumentu pełnomocnictwa na potrzeby postępowań administracyjnych (art. 41 tejże ustawy w brzmieniu dotychczasowym). Warunkiem jest, aby informacje o pełnomocniku oraz o zakresie jego umocowania miały charakter publiczny, tj. były ujawnione w takim rejestrze, wyciągu bądź ewidencji, a organ prowadzący postępowanie miał do nich dostęp drogą elektroniczną.

Utrzymywanie w tym zakresie rozróżnienia pomiędzy CEIDG a publicznymi rejestrami i wyciągami nie wydaje się znajdować aksjologicznego uzasadnienia. Propozycja stanowi też manifestację innych pro-obywatelskich i pro-przedsiębiorczych reguł administracji takich jak konieczność współdziałania organów czy korzystanie z danych i informacji, do których mają one już dostęp, bez konieczności angażowania zainteresowanych. Jednocześnie, ze względu na treść art. 3 § 1 pkt 2 Kpa, nie będzie miała ona zastosowania do postępowań regulowanych przez ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (dalej też „Ordynacja podatkowa” lub „Op”).

2) Doręczenie zastępcze.

Obecnie obowiązujące regulacje w zakresie doręczeń nie regulują w pełni sytuacji, gdy siedziba osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej nie istnieje lub z innego powodu nie jest możliwa do ustalenia.

Problem ten jest szczególnie widoczny w przypadku administracyjnych postępowań egzekucyjnych, do których odpowiednie stosowanie mają także przepisy Kpa. Brak możliwości ustalenia adresu tych podmiotów może utrudniać, a niekiedy uniemożliwiać podejmowanie wobec nich czynności egzekucyjnych na skutek utrzymywania w odpowiednich rejestrach, w tym w Krajowym Rejestrze Sądowym nieaktualnych danych dotyczących adresu siedziby.

W celu podniesienia skuteczności działania organów proponuje się wprowadzenie **art. 45a Kpa** przewidującego konstrukcję doręczenia pism osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej przez wykreowanie tzw. wtórnego adresata pisma oraz wykorzystanie fikcji prawnej doręczenia. Projektowane zasady będą miały zastosowanie jedynie w przypadkach, gdy adres ich siedziby nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności.

Należy zauważyć, że obecnie Kpa przewiduje już doręczenia zastępcze. W obecnym stanie prawnym obowiązuje zasada, że każde pismo kierowane do spółki (m.in. decyzje, postanowienia, pisma w toku postępowania) powinno zostać jej doręczone w lokalu siedziby do rąk osoby uprawnionej (art. 45 zdanie 1 Kpa). Zgodnie z art. 45 zdanie drugie Kpa przepis art. 44 Kpa stosuje się odpowiednio. W związku z tym w razie niemożności doręczenia spółce pisma w sposób opisany powyżej, doręczyciel (z reguły jest nim operator pocztowy), obowiązany jest przechować pismo przez 14 dni w placówce pocztowej (art. 44 § 1 pkt. 1 Kpa stosowany odpowiednio) oraz pozostawić adresatowi, czyli spółce zawiadomienie z informacją o możliwości jego odbioru w placówce pocztowej w terminie 7 dni, licząc od daty pozostawienia zawiadomienia. Samo zawiadomienie zaś doręczyciel powinien umieścić w skrzynce pocztowej spółki lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach lokalu siedziby spółki lub w widocznym miejscu przy wejściu na teren, do którego spółka ma wyłączny tytuł prawny (art. 44 § 2 Kpa stosowany odpowiednio).

Jeśli zaś spółka nie podejmie przesyłki w terminie, doręczyciel obowiązany jest pozostawić powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki, przy czym termin odbioru określa się wówczas jako nie dłuższy niż 14 dni od daty pierwszego zawiadomienia (art. 44 § 3 Kpa). Gdy spółka nie podejmie pisma po drugim zawiadomieniu, doręczenie pisma będzie uznane za

dokonane z upływem czternastego dnia od daty pozostawienia przez pocztę pierwszego zawiadomienia o przesyłce (art. 44 § 4 Kpa), co innymi słowy oznaczać będzie przyjęcie w postępowaniu administracyjnym tzw. fikcji doręczenia. Należy podkreślić jednak, że ww. fikcja doręczenia odnosi się wyłącznie bezpośrednio do adresata pisma. W postanowieniu z dnia 8 stycznia 2015 r. (sygn. akt II GSK 2769/14) NSA podkreślił przesłanki dopuszczalności fikcji doręczenia: „Zgodnie z art. 40 § 1 Kpa pisma doręcza się stronie. Zatem pismo skierowane do osoby prawnej zawierające decyzję dotyczącą spółki z o.o. powinno być skierowane do tej spółki a nie do członka zarządu spółki. Zgodnie z art. 45 Kpa jednostkom organizacyjnym, a w tej grupie mieszczą się także osoby prawne, do których należą spółki z o.o., pisma doręcza się w lokalu ich siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism. Zatem pismo skierowane do spółki z o.o. powinno być doręczone na adres spółki.” W związku z tym, w celu podniesienia skuteczności działania organów administracji publicznej, dodatkowo, wprowadza się możliwość doręczenia pisma osobie fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata, będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, także wtedy, gdy reprezentacja ma charakter łączny z innymi osobami, gdy podany przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej adres jej siedziby nie istnieje, adres został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności. Należy zauważyć, że przepis ten będzie miał zastosowanie zarówno do postępowań wszczynanych na wniosek, jak i z urzędu. Jednocześnie powyższy przepis może przyczynić się m.in. do skuteczności postępowań egzekucyjnych w administracji. Zgodnie z art. 26 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji postępowanie egzekucyjne wszczyna się na wniosek wierzyciela o wszczęcie egzekucji administracyjnej i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. Zgodnie natomiast z art. 18 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej, w postępowaniu egzekucyjnym mają odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Kwestie doręczeń nie zostały uregulowane w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W związku z tym uregulowanie w Kpa dodatkowej fikcji doręczenia spowoduje większą skuteczność organów administracji publicznej w dochodzeniu należności.

Adresy osób fizycznych upoważnionych do reprezentowania w/w podmiotów są dostępne w rejestrach, w tym w Krajowym Rejestrze Sądowym lub mogą być znane organowi administracji publicznej z urzędu. Niemniej przepis w proponowanym art. 45a § 2 Kpa przewiduje przyjęcie

fikcji doręczenia, gdyby, z jakiś powodów, adresy nie były możliwe do ustalenia. W przypadku gdy organ administracji publicznej nie będzie w stanie ustalić adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania osoby prawnej czy też jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, tj. podjęte czynności w postaci sprawdzenia treści wpisów do odpowiednich rejestrów nie pozwoliły na ustalenie ww. danych a inny aktualny adres tej osoby fizycznej nie jest znany organowi, to w takiej sytuacji pismo pozostawia się w aktach sprawy wraz z odpowiednią adnotacją pracownika organu o poczynionych ustaleniach, a datę sporządzenia tej adnotacji uznaje się za datę doręczenia pisma tej osobie fizycznej. Dodatkowo, w ramach § 3, doprecyzowany zostanie sposób ustalania daty, z którą uznaje się skutek doręczenia, tj. z dniem sporządzenia przez organ administracji publicznej adnotacji o niemożności ustalenia adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata.

Należy również wskazać, że do doręczeń pism osobie fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata zastosowanie będą miały ogólne przepisy Kpa dotyczące doręczeń, np. art. 42 Kpa.

Tożsame rozwiązanie zostało uregulowane w art. 151a Ordynacji podatkowej i w obecnym brzmieniu obowiązuje od 2016 r.

3) Zmiany w zakresie mediacji.

W 2017 r. do Kpa wprowadzono szerokie możliwości prowadzenia mediacji w sprawach administracyjnych, w których organ administracji publicznej działa w granicach uznania administracyjnego lub gdy strony mają sporne interesy. Mediacja przyczynia się do budowania zaufania obywateli do organów administracji publicznej oraz profesjonalizacji załatwiania spraw. Stanowi przy tym wyraz nowoczesnych form współdziałania obywateli i aparatu administracyjnego. Z przeprowadzonej oceny skutków regulacji nowelizacji z 2017 r. wynika, że mediacja, mimo jej zalet, nie stała się powszechnym narzędziem w sprawach administracyjnych. Organy często pomijają istotę mediacji w sprawach administracyjnych, tj. wyjaśnienie stanu faktycznego i stanu prawnego przy wykorzystaniu środków zapewniających bezpośrednią i szybką komunikację ze stronami postępowania, a nade wszystko załatwienie sprawy w sposób zmniejszający ryzyko odwołania i dalszego angażowania administracji publicznej lub sądów w rozpoznanie sprawy. Strony natomiast mają niewielką wiedzę o możliwości korzystania z mediacji w ramach postępowania administracyjnego oraz o zaletach tego instrumentu.

Dlatego **art. 96b Kpa** proponuje się uzupełnić o wyraźne wskazanie, że zawiadomienie o możliwości mediacji może być ponawiane w toku sprawy, niezależnie od jej etapu a w pouczeniu o mediacji należy także poinformować o zaletach mediacji. Ma to na celu zwiększenie świadomości prawnej wśród obywateli o mediacji w postępowaniu administracyjnym.

Proponowana zmiana nie wpływa na dobrowolność udziału strony postępowania administracyjnego w mediacji.

4) Umarzanie zawieszonych postępowań.

W Kpa wprowadza się przepis określający termin, po upływie którego postępowanie zawieszone z przyczyn obligatoryjnych, w oparciu o podstawy wymienione w art. 97 § 1 Kpa, będzie ulegało umorzeniu, o ile nie będą sprzeciwiać się temu pozostałe strony oraz nie będzie zagrażało to interesowi społecznemu.

Przyjęto, że umorzenie zawieszonego postępowania nastąpi, gdy zaistniałe przeszkody do kontynuowania postępowania nie zostaną usunięte w terminie trzech lat od daty zawieszenia postępowania. Termin ten jest tożsamy z terminem przyjętym w art. 98 § 2 Kpa.

Należy zauważyć, że obecnie Kpa przewiduje taki trzyletni termin jedynie w art. 98 § 2 Kpa w przypadku fakultatywnego zawieszenia postępowania na wniosek strony. Wprowadzenie podobnego przepisu (proponowany **art. 97 § 4 Kpa**) również w odniesieniu do postępowań obligatoryjnie zawieszonych na podstawie przesłanek z art. 97 § 1 pkt 1–3a Kpa, miałoby charakter porządkujący system prawny i zapobiegałoby sytuacji wieloletniego zawieszenia postępowania administracyjnego, w przypadku, np. gdy strony postępowania nie są już zainteresowane wydaniem danego rozstrzygnięcia i nie podejmują własnych działań lub nie współpracują z organem administracji publicznej, w celu usunięcia przeszkody do dalszego prowadzenia postępowania.

Przepis co do zasady odnosi się do zawieszenia postępowania w przypadku śmierci strony, przedstawiciela ustawowego albo śmierci jej pełnomocnika bądź utraty przez stronę lub przez jej ustawowego przedstawiciela zdolności do czynności prawnych, a więc brak jest możliwości wskazania, kto jest obecnie stroną po śmierci strony albo ustalenia adresu strony bądź niemożność działania strony w postępowaniu ze względu utratę przez stronę lub przez jej ustawowego przedstawiciela zdolności do czynności prawnych. Niemniej jednak należy mieć na uwadze, że w postępowaniu obok ww. stron mogą również uczestniczyć pozostałe strony, które powinny zgodzić się na umorzenie postępowania. W związku z tym w art. 97 § 4 Kpa

uzależniono umorzenie postępowania od braku wniesienia sprzeciwu pozostałych stron postępowania, innych niż wymienione w art. 97 § 1–3a Kpa. Jednocześnie, jeżeli w okresie trzech lat od daty zawieszenia postępowania nie zostały usunięte przeszkody do dalszego prowadzenia postępowania, o których mowa w § 1 pkt 1–3a, organ administracji publicznej planujący wydanie decyzji o umorzeniu postępowania, przed jego wydaniem, powinien zwrócić się w formie zwykłego pisma o stanowisko stron w przedmiocie planowanego umorzenia postępowania, wyznaczając stronom termin na odpowiedź i wniesienie ewentualnego sprzeciwu.

W art. 97 § 5 Kpa proponuje się, aby w przypadku umorzenia postępowania decyzja w tym zakresie dla stron, o których mowa w art. 97 § 1 pkt 1–3a Kpa, pozostawiana była w aktach sprawy ze względu na to, że strony te są już albo nieznane albo niezdolne do czynności prawnych.

Jednocześnie nie będzie możliwości umorzenia postępowania z ww. powodu w przypadku, gdy postępowanie administracyjne zostało wszczęte z urzędu (proponowany **art. 97 § 6 Kpa**). Należy zauważyć, że w takim przypadku postępowanie jest wszczynane zazwyczaj w związku z nałożeniem obowiązku administracyjnego na stronę. Zatem organ administracji publicznej powinien w takim przypadku dążyć do usunięcia przeszkody do dalszego prowadzenia postępowania w celu wyegzekwowania należnych od strony zobowiązań.

5) Decyzja hybrydowa.

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 109 Kpa decyzję doręcza się stronom na piśmie. Przy czym należy przez to rozumieć zarówno możliwość doręczenia decyzji w postaci papierowej, jak i elektronicznej (zgodnie z zasadą pisemności wyrażoną w art. 14 Kpa). Dotyczy to także wszystkich załączników do decyzji, które są wymagane prawem. Brak doręczenia załączników na piśmie może być uznawany za uchybienie mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Obecnie nie ma możliwości doręczenia przez organ załączników w innej postaci niż została doręczona decyzja. Oznacza to, że w przypadku doręczenia decyzji w postaci papierowej załączniki do niej również muszą zostać doręczone w postaci papierowej. Bywa to szczególnie kłopotliwe zarówno dla organów jak i stron w sytuacji dużej ilości załączników lub załączników wielkoformatowych. Organ administracji publicznej jest zobowiązany do sporządzenia, uwierzytelnienia, doręczenia i archiwizowania znacznej ilości papierowych załączników. Z kolei strona przechowuje znaczne ilości dokumentów w postaci papierowej.

Mając powyższe na uwadze proponuje się wprowadzenie art. **109 § 3 Kpa**, zgodnie z którym załączniki do decyzji wydanej w postaci papierowej mogą być doręczone na innym trwałym nośniku informacji, za zgodą strony wyrażoną na piśmie albo ustnie do protokołu. Przepis ten daje możliwość doręczenia załączników (w tym załączników znacznych rozmiarów) na trwałym nośniku innym niż papier.

Jednocześnie, wobec kilku funkcjonujących w polskim prawie definicji trwałego nośnika, proponuje się wprowadzenie (w **art. 109 § 4 Kpa**) samoistnej definicji na potrzeby funkcjonowania Kodeksu. Proponuje się, aby przez trwałe nośnik informacji rozumieć każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie, w jakiej zostały sporządzone lub przekazane. Definicja ta jest wzorowana na rozwiązaniu przyjętym w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

6) Zmiany w zakresie pouczeń do postanowień.

W związku ze zmianami przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wprowadzona została zamiana **art. 125 § 3 Kpa** poprzez dodanie regulacji przewidującej, że postanowienie, które może być zaskarżone do sądu administracyjnego, doręcza się stronie wraz z pouczeniem o dopuszczalności wniesienia skargi „lub sprzeciwu” oraz uzasadnieniem faktycznym i prawnym.

7) Zmiany w zakresie decyzji autokontroli organu.

Zgodnie z **art. 132 § 1 Kpa**, jeżeli odwołanie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję. Z literalnego brzmienia powyższego przepisu wynika, że organ może ograniczyć swoje rozstrzygnięcie jedynie do uchylenia decyzji. W orzecznictwie ugruntowało się stanowisko, że organ, który podejmuje się weryfikacji decyzji własnej jest zobowiązany załatwić sprawę w sposób pełny, czyli nie tylko uchylić własne rozstrzygnięcie, ale w to miejsce wydać decyzję taką, o którą wnioskuje strona. Może być to decyzja merytoryczna, ale także umarzająca postępowanie, jeżeli o to wnioskowała strona (np. wyrok NSA z 16 stycznia 2015 r., sygn. akt I OSK 2521/13; wyrok WSA w Poznaniu z 11 marca 2019 r., sygn. akt II SA/Po 36/19). Samo uchylenie decyzji nie załatwia sprawy administracyjnej w szczególności, że decyzja poddawana weryfikacji w

trybie autokontroli jest decyzją nieostateczną co oznacza, że jej uchylenie wywołuje skutki prawne z datą wstecz.

W związku z tym, w ramach autokontroli, organ administracji publicznej wydając nową decyzję, w której uchyla zaskarżoną decyzję powinien również orzec co do istoty sprawy albo uchylając decyzję – umorzyć postępowanie.

8) Wydłużenie terminu na wydanie decyzji w trybie autokontroli.

Zmiana brzmienia **art. 133 Kpa** ma na celu wydłużenie terminu na wydanie przez organ I instancji nowej decyzji w trybie autokontroli, o której mowa w art. 132 Kpa, do 14 dni.

Obecnie na podstawie art. 133 Kpa organ administracji publicznej będący organem I instancji ma obowiązek przekazać organowi II instancji odwołanie wraz z aktami sprawy w terminie 7 dni. Oznacza to, że organ I instancji na podstawie art. 132 Kpa ma 7-dniowy termin na autokontrolę.

Autokontrola decyzji w terminie 7 dni jest terminem zbyt krótkim na dokonanie ponownej analizy zebranego materiału dowodowego w związku z wniesionym odwołaniem od decyzji organu pierwszej instancji. Mogą występować przypadki, że organ pierwszej instancji, w obawie o przekroczenie terminu zawitego przekazuje sprawę do instancji wyższego stopnia, bez dogłębnej analizy w trybie autokontroli, co wpływa na wydłużenie całościowego postępowania.

Należy podkreślić, że intencją tego przepisu jest skrócenie prowadzenia postępowania administracyjnego poprzez wydłużenie możliwości dokonania ponownej analizy sprawy – w ramach autokontroli – przez organ I instancji po wniesieniu przez stronę odwołania. Wydłużenie terminu do 14 dni na autokontrolę decyzji wydanej przez organ I instancji może spowodować, że po wniesieniu odwołania przez stronę, sprawa zakończy się już przed organem I instancji, gdy organ ten uzna, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie w całości. Przepis ten spowoduje w takim przypadku, że strona nie będzie musiała oczekiwać na podjęcie rozstrzygnięcia przez organ II instancji, co znacznie wpłynie na skrócenie postępowania.

W tej sytuacji uzasadnione jest wydłużenie wspomnianego terminu do 14 dni.

Niezależnie od powyższego w przepisie wskazano, że co do zasady organ I instancji powinien przekazać akta sprawy niezwłocznie jednak nie później niż w terminie 14 dni.

9) Związywanie organu pierwszego stopnia wskazaniem organu odwoławczego.

W **art. 139a Kpa** wprowadza się instrument, który będzie prowadził do stanowczego obowiązku organu I instancji zastosowania się do treści decyzji organu odwoławczego. Notowane jest dzisiaj zjawisko niewykonywania wytycznych organu odwoławczego przez organ I instancji.

W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 138 § 2 Kpa, organ odwoławczy wskazuje:

- okoliczności, jakie organ pierwszej instancji obowiązany jest wziąć pod uwagę przy proponowanym rozpatrzeniu sprawy. Chodzi o okoliczności faktyczne, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (§ 2);
- wytyczne w zakresie wykładni przepisów prawa. Organ odwoławczy ma obowiązek, w razie przeprowadzenia przez organ pierwszej instancji błędnej wykładni przepisów prawa, które mają zastosowanie przy proponowanym rozpoznaniu i rozstrzygnięciu sprawy, w decyzji określenia wytycznych w zakresie wykładni tych przepisów (§ 2a).

W praktyce zdarza się, że organ I instancji nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego. Podjęcie decyzji przez organ I instancji bez prowadzenia postępowania wyjaśniającego, jeżeli nie było podstaw do zastosowania uproszczonego postępowania wyjaśniającego (art. 35 § 2 Kpa), nie może być sanowane w postępowaniu odwoławczym, ponieważ naruszałoby to zasadę dwuinstancyjności, której istota polega na dwukrotnym rozpoznaniu i rozstrzygnięciu sprawy. W takim przypadku organ odwoławczy ma tylko kompetencje kasacyjne. Do takiego rodzaju naruszenia przepisów postępowania należy zaliczyć brak lub kwalifikowaną wadliwość środków dowodowych, które nie dają podstaw do ustalenia stanu faktycznego sprawy. Jednocześnie zdarza się, że pomimo wskazania przez organ II instancji okoliczności faktycznych, jakie powinien wziąć pod uwagę organ I instancji przy ponownym rozpatrywaniu sprawy, organ I instancji niekiedy uchyla się od podjęcia czynności, na które wskazywał organ II instancji. Nieustalenie istotnych okoliczności faktycznych ma zawsze istotny wpływ na wynik sprawy, co może prowadzić do uchylenia decyzji. Zatem przepis ten ma na celu zdyscyplinowanie organów I instancji do wykonywania zaleceń organu II instancji i tym samym nieprzedłużania postępowania administracyjnego. Przepis ten ma również na celu do zobligowania organu I instancji do analizy okoliczności wskazanych przez organ II instancji przy ponownym rozpatrywaniu sprawy.

Te same sytuacje zdarzają się w odniesieniu do wytycznych organu odwoławczego w zakresie wykładni przepisów prawa.

Podkreślenia wymaga, że wprowadzenie tego instrumentu, mającego na celu zobowiązanie organu I instancji do zastosowania się do treści decyzji organu odwoławczego, będzie dotyczyło wyłącznie przypadku, o którym mowa w art. 138 § 2 lub 2a Kpa.

Przepis ten znajdzie zastosowanie, gdy organ II instancji już raz wydał decyzję o przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji, a ten nie wykonał zaleceń organu II instancji i w wyniku tego ponownie zostało wniesione odwołanie.

Zatem stwierdzenie uchybień w działaniu organu I instancji przy ponownym rozpatrywaniu sprawy, polegające na braku uwzględnienia przez ten organ okoliczności faktycznych lub wytycznych w zakresie wykładni przepisów prawa wskazanych przez organ odwoławczy, będzie następowało w ramach prowadzonego postępowania odwoławczego, jeżeli strona skorzysta z prawa do wniesienia odwołania na decyzję organu I instancji wydaną po decyzji organu II instancji o przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że zarządzenie przez organ odwoławczy ustalenia przyczyn i osób winnych naruszenia obowiązku wynikającego z art. 138 § 2 lub 2a Kpa będzie toczyło się obok (niezależnie od) prowadzonego postępowania odwoławczego – sprawa ta będzie wyjaśniana wyłącznie pomiędzy organem pierwszej i drugiej instancji.

Zgodnie z art. 139a § 1 Kpa procedura określona w tym przepisie wystąpi tylko w przypadku „stwierdzenia nieuzasadnionego naruszenia” art. 138 § 2 i 2a Kpa. Należy wskazać, że „nieuzasadnione naruszenie”, wystąpi wtedy, gdy w decyzji organu pierwszej instancji nie zostały wskazane przyczyny odstąpienia od obowiązku polegającego na konieczności uwzględnienia:

- wskazanych przez organ odwoławczy okoliczności, które należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy, o których mowa w art. 138 § 2 zdanie drugie Kpa, lub
- określonych przez organ odwoławczy wytycznych w zakresie wykładni przepisów prawa, które mogą znaleźć zastosowanie w sprawie, o których mowa w art. 138 § 2a Kpa.

Zatem samo nieuwzględnienie przez organ I instancji wytycznych nie będzie powodować konsekwencji, o ile zostało wyjaśnione w decyzji. W związku z tym w przypadku nieuwzględniania przez organ I instancji wytycznych organu odwoławczego przy jednoczesnym wyjaśnieniu przez organ I instancji powodów ich nieuwzględnienia brak będzie podstaw do uruchomienia procedury przewidzianej w art. 139a Kpa.

Art. 139a § 1 Kpa stanowi, że organ odwoławczy „zarządza” wyjaśnienie przyczyn. W tym zakresie należy wskazać, że organ odwoławczy będzie zarządzał wyjaśnienie przez organ

pierwszej instancji wskazanych w art. 139a § 1 Kpa kwestii w ramach odrębnego postępowania, które będzie całkowicie niezależne od postępowania odwoławczego (tj. głównego) i nie będzie miało na nie wpływu.

Należy też wskazać, że „zarządzenie” wyjaśnienie przyczyn nie będzie wydawane ani w formie decyzji ani w formie postanowienia. Zarządzenie, o którym mowa w art. art. 139a § 1 Kpa, będzie miało formę zwykłego pisma skierowanego do organu pierwszej instancji. W tym zakresie należy wskazać, że strona nie będzie uczestnikiem „postępowania” zainicjowanego w związku z zarządzeniem wyjaśnienia kwestii wskazanych w art. art. 139a § 1 Kpa. Zatem wprowadzenie regulacji, w zakresie wydania zarządzenia w formie postanowienia czy decyzji nie ma uzasadnienia ponieważ nie będzie podmiotu upoważnionego do zaskarżenia takiego rozstrzygnięcia. Kwestie związane z wyjaśnieniem okoliczności, o których mowa w art. 139a § 1 Kpa, będą należały wyłącznie do organu pierwszej instancji w związku z zarządzeniem organu odwoławczego a strona postępowania nie będzie uczestnikiem tego „postępowania”.

Organem właściwym do wyjaśnienia przyczyn i ustalenia osób winnych naruszenia art. 138 § 2 lub 2a Kpa, będzie organ pierwszej instancji.

W art. 139 § 2 Kpa wskazane jest, że pracownik organu administracji publicznej podlega odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej albo innej odpowiedzialności przewidzianej w przepisach prawa, jeżeli ze swojej winy doprowadził do naruszenia przez organ pierwszej instancji obowiązku, o którym mowa w § 1, i naraził ten organ na odpowiedzialność odszkodowawczą.

W związku z tym, aby pracownik mógł zostać pociągnięty do takiej odpowiedzialności, będą musiały być spełnione łącznie wskazane w ww. przepisie przesłanki.

Należy też wskazać, że przepis art. 139a § 2 Kpa nie stanowi samodzielnej podstawy prawnej odpowiedzialności dyscyplinarnej, służbowej lub porządkowej. Pracownik podlega takiej odpowiedzialności na mocy przepisów odrębnych i dopiero, jeżeli one zawierają postanowienia, które pozwolą na pociągnięcie do odpowiedzialności np. z powodu przekroczenia terminów załatwienia sprawy, to może być wszczęte właściwe postępowanie. Najistotniejszymi aktami prawnymi regulującymi kwestię odpowiedzialności osobistej pracowników organów administracji publicznej są:

- ustawa z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych;
- ustawa z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej;

- ustawa z 20 stycznia 2011 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa.

W związku z tym procedura uregulowana jest w odrębnych przepisach i nie podlega uregulowaniu w Kpa. Zatem odpowiedzialność dyscyplinarna, porządkowa albo inna przewidziana w przepisach prawa wystąpi wyłącznie wtedy, gdy zajdą przesłanki do jej zastosowania przewidziane w przepisach szczególnych.

10) Zmiany w zakresie definicji zaległej administracyjnej kary pieniężnej.

W **art. 189i § 1 Kpa** wskazano, że zaległą administracyjną karą pieniężną jest kara niezapłacona w terminie 14 dni od dnia doręczenia stronie decyzji w sprawie administracyjnej kary pieniężnej, jeżeli decyzja stała się ostateczna, chyba że przepisy szczególne wskazują inny termin jej zapłaty.

Obecnie przepis ten nie zawiera określenia terminu, do którego administracyjna kara pieniężna może zostać uregulowana.

W związku z tym, w przypadku gdy przepisy szczególne stanowiące podstawę nałożenia kary pieniężnej nie określają terminu jej zapłaty, organy administracji publicznej muszą ustalać termin jej zapłaty w drodze wykładni przepisów Kpa. Zgodnie z art. 130 § 1 Kpa przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu. Tym samym – w celu równego traktowania sytuacji obłożenia strony administracyjną karą pieniężną, tj. zarówno w ramach postępowania w I instancji, jak i w II instancji – słusznym wydaje się przyjęcie, że kara ta powinna być zapłacona w terminie 14 dni od doręczenia stronie decyzji w tej sprawie, jednak tylko pod warunkiem, że decyzja nabędzie przymiot ostateczności – tj. upływie terminu do wniesienia odwołania lub zostanie wydana przez organ odwoławczy. Niemniej jednak zgodnie z art. 110 § 1 Kpa organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej. W orzecnictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że decyzja administracyjna zaczyna funkcjonować w obrocie prawnym od momentu jej skutecznego doręczenia. Brak jednoznacznego uregulowania w przepisach Kpa terminu zapłaty kary pieniężnej powoduje wątpliwości po stronie organów odnośnie chwili, w której ukarany podmiot ma zapłacić karę, a w konsekwencji określenia daty, w której kara pieniężna staje się zaległą karą pieniężną skutkującą koniecznością naliczenia odsetek. Ponadto nakładane przez organy administracji publicznej kary pieniężne mogą stanowić istotne obciążenie finansowe dla ukaranego podmiotu. Przyjęcie, że karę pieniężną uiszcza się w określonym w powyższy sposób terminie, pozwoli na zgromadzenie

odpowiednich środków na dokonanie zapłaty kary pieniężnej. Ponadto jednoznacznie określenie terminu uiszczenia kary pieniężnej wyeliminuje wątpliwości w tym zakresie po stronie organów odpowiedzialnych za ich nakładanie i egzekucję.

11) Zmiany w zakresie wykonania kar administracyjnych oraz zaległych kar administracyjnych.

Zgodnie z obowiązującym art. 189k § 1 pkt 2 Kpa organ administracji publicznej może odroczyć termin wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożyć ją na raty. Jednocześnie przepis ten nie przewiduje możliwości zastosowania ww. ulg do odsetek za zwłokę.

Dlatego zasadnym jest dokonanie zmian w **art. 189k § 1 pkt 2 Kpa** przez dodanie w tym przepisie wyrazów „wraz z odsetkami za zwłokę”, analogicznie jak ma to miejsce w art. 67a § 1 pkt 2 Op, na którym regulacja dotycząca ulg w spłacie administracyjnych kar pieniężnych była wzorowana. Zgodnie z art. 67a § 1 pkt 2 Op organ podatkowy może odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek.

Pominięcie w art. 189k § 1 pkt 2 Kpa odsetek za zwłokę nie ma żadnego uzasadnienia i stwarza problemy przy udzielaniu ulg w spłacie zaległych administracyjnych kar pieniężnych. W obecnym stanie prawnym zapłata odsetek za zwłokę nie może być bowiem odroczone lub rozłożone na raty, a jedyną ulgą, jaką można w stosunku do nich zastosować, jest umorzenie. W związku z tym zasadne jest ujednolicenie katalogu ulg, które mogą być zastosowane wobec zaległej administracyjnej kary pieniężnej oraz naliczonych od niej odsetek za zwłokę. Dlatego konieczne jest dodanie **art. 189k § 2a Kpa**.

Dodatkowo, w związku ze zmianą art. 189k § 1 pkt 2 Kpa, zasadnym jest uregulowanie kwestii naliczania odsetek za zwłokę w przypadku odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległej administracyjnej kary pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę.

W takim przypadku odsetki za zwłokę będzie naliczać się do dnia złożenia wniosku przez stronę o zastosowanie ww. ulgi. W przypadku gdy strona pomimo odroczenia lub rozłożenia na raty zaległej administracyjnej kary pieniężnej nie dokona jej wpłaty w ustalonym terminie, to powstanie zaległość na zasadach ogólnych, tj. na podstawie obowiązującego art. 189i § 2 Kpa będą naliczane odsetki za zwłokę do momentu uregulowania ww. należności zgodnie z harmonogramem.

Należy też wskazać, że w przypadku zaległej administracyjnej kary pieniężnej mamy do czynienia z koniecznością naliczenia odsetek za zwłokę. W związku z tym w przypadku odroczenia lub rozłożenia na raty zaległej administracyjnej kary pieniężnej, w związku ze złożonym wnioskiem przez stronę w ww. zakresie, konieczne jest uregulowanie momentu, do którego będą naliczane odsetki za zwłokę. Jednocześnie przepis ten będzie miał zastosowanie w każdej sytuacji, gdy odroczone zapłatę lub rozłożono na raty zaległą administracyjną karę pieniężną. Należy też zauważyć, że analogiczny przepis zawarty jest w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach.

Należy też zauważyć, że w art. 189k § 2a Kpa nie odniesiono się do odroczenia lub rozłożenia na raty administracyjnej kary pieniężnej „wraz z odsetkami za zwłokę”, ponieważ zastosowanie ww. ulgi wynika z art. 189k § 2 pkt 2 Kpa. Natomiast w § 2a chodzi jedynie o określenie momentu, do którego naliczane są odsetki za zwłokę od zaległej administracyjnej kary pieniężnej w związku z zastosowaniem ww. ulg.

Dodawany natomiast art. 189k § 2b–2d Kpa ma na celu uregulowanie zasad postępowania w przypadku opóźnień w zapłacie odroczonej lub rozłożonej na raty administracyjnej kary pieniężnej lub zaległej administracyjnej kary pieniężnej (wraz z odsetkami za zwłokę). Analogiczna regulacja zawarta jest w art. 67da Op.

12) Udzielanie ulg z urzędu w zakresie administracyjnych kar pieniężnych.

W obowiązującym stanie prawnym ulga w wykonywaniu administracyjnej kary pieniężnej jest udzielana w formie decyzji administracyjnej w postępowaniu wszczynanym na wniosek. Zgodnie z art. 189k § 1 Kpa organ administracji publicznej, który nałożył administracyjną karę pieniężną, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem publicznym lub ważnym interesem strony, może udzielić ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej. Obecnie nie jest więc dopuszczalne prowadzenie ww. postępowania przez organ z urzędu.

W związku z tym proponuje się wprowadzenie możliwości wszczęcia postępowania o udzielenie ulgi w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej z urzędu (**art. 189l Kpa**). Rozstrzygnięcie w tym przedmiocie opiera się na uznaniu administracyjnym, gdyż nawet w przypadku zaistnienia enumeratywnie wymienionych przesłanek, organ podatkowy „może”, ale nie musi umorzyć zaległości.

Wskazane w art. 189l § 1 Kpa przesłanki mają na celu wyeliminowanie tych administracyjnych kar pieniężnych m.in., w stosunku do których zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że egzekucja administracyjna będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty dochodzenia oraz koszty egzekucyjne.

Wprowadzana instytucja jest wzorowana na regulacji art. 67d Op oraz art. 64 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

13) Wprowadzenie jednoinstancyjności w wybranych postępowaniach.

Nowelizacją ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego z 2017 r. zmieniono art. 15 tej ustawy, regulując, że przy zachowaniu zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego można odstąpić od niej w przepisach szczególnych.

Zmiana wspomnianego przepisu potwierdziła wynikającą z Konstytucji RP oraz znajdującą wyraz już obecnie w przepisach szczególnych elastyczność w zakresie konstruowania zasad i środków prawnych, które służą do weryfikacji decyzji i postanowień, w zależności od charakteru i okoliczności konkretnych spraw.

Niniejszy projekt przewiduje odejście od zasady dwuinstancyjności w kolejnych, wybranych postępowaniach, mając przede wszystkim na względzie potrzebę ochrony praw strony.

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej też „Kc”)

Forma dokumentowa leasingu.

Obowiązujący aktualnie przepis art. 709² Kc zawiera wymóg zawarcia umowy leasingu w formie pisemnej ad solemnitatem. Skutkiem niezachowania formy pisemnej jest bezwzględna nieważność umowy leasingu (art. 73 § 1 Kc).

Leasing jest instrumentem finansującym inwestycje polskich przedsiębiorców. Zastrzeżenie formy pisemnej pod rygorem nieważności przewidzianej dla umowy leasingu może wydłużać proces zawierania umów lub wprowadzania do nich zmian.

Zawieranie umów leasingu w formie dokumentowej, bez konieczności posiadania podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą kwalifikowanego certyfikatu, pozwoli usprawnić i przyspieszyć zawieranie tego typu umów, a takie wpłynie pozytywnie na bezpieczeństwo stron obrotu. Ponadto znacznie ułatwi i przyspieszy efektywność i dynamikę udzielania finansowania w formie leasingu tego typu przedsiębiorcom.

Zliberalizowana forma prawna w postaci dokumentu znajdzie zastosowanie we wszystkich relacjach podmiotowych obrotu cywilnoprawnego, w tym gospodarczego. Zastrzeżenie rygoru nieważności zapewni odpowiedni poziom bezpieczeństwa tego obrotu oraz jawność ww. umowy w stosunku do osób trzecich, a także ochronę ich interesów. Brak zastrzeżenia rygoru nieważności dla zawarcia umowy leasingu w formie dokumentowej może rodzić ryzyko naruszenia pewności obrotu, bowiem w myśl art. 74 § 2 Kc konsument zawsze może dowodzić zeznaniami świadków, że treść umowy była odmienna niż określona w dokumentach.

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (dalej też „Kpc”)

1) Wzmocnienie mediacji w postępowaniu cywilnym.

Kodeks postępowania cywilnego przewiduje obowiązek poinformowania w pozwie, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienia przyczyn niepodjęcia takiej próby (art. 187 § 1 pkt 3). Niedopełnienie tego wymogu nie obliguje *expressis verbis* do podjęcia przez sąd konkretnych działań. Tymczasem, przed przystąpieniem sądu do rozpoznania sprawy, strony powinny wykorzystać wszelkie środki umożliwiające pozasądowe rozwiązanie sporu. Strony mogą brać udział w spotkaniu informacyjnym, podczas którego przekazywane są informacje o pozasądowych metodach rozwiązywania sporów (ADR). Przybliżenie wiedzy o ADR, w szczególności o mediacji, może przyczynić się do podjęcia przez strony decyzji o skorzystaniu z alternatywnych rozwiązań niż prowadzenie sporu sądowego. Obecnie decyzja o skierowaniu stron do udziału w takim spotkaniu jest fakultatywna (art. 184⁸ § 4). Spotkanie informacyjne może prowadzić sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator. Spotkania informacyjne mogą być prowadzone od 2016 r. Sądy dysponują więc osobami, które mogą prowadzić spotkania, i miejscami organizacji spotkań.

W celu wzmocnienia instrumentów sądowych, skłaniających strony do mediacji, proponuje się wprowadzić katalog spraw, w których strony musiałyby wziąć udział w spotkaniu informacyjnym poświęconym pozasądowym metodom rozwiązywania sporów, w przypadku niedopełniania ww. wymogu. Katalog powinien obejmować sprawy gospodarcze (za wyjątkiem spraw, w których mediacja jest niedopuszczalna z uwagi na charakter sprawy), inne niż sprawy gospodarcze, których stroną jest przedsiębiorca oraz sprawy z zakresu prawa pracy, z wyjątkiem spraw o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia i odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego

przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy. Charakter spraw gospodarczych, innych spraw, których stroną jest przedsiębiorca, oraz spraw z zakresu prawa pracy przesądza, że strony sporu powinny być szczególnie zainteresowane szybkim i tańszym zakończeniem sporu niż otrzymanie rozstrzygnięcia po przeprowadzeniu postępowania sądowego, a ponadto utrzymaniem możliwości dalszej współpracy w ramach stosunków gospodarczych albo stosunku pracy. W odniesieniu do przedsiębiorców standardem w ich relacjach z innymi przedsiębiorcami, a także innymi osobami, np. konsumentami, powinno być pozasądowe rozwiązywanie sporów. Jest wskazane, aby pracodawcy i przedsiębiorcy mieli wypracowane w swoich przedsiębiorstwach procedury rozwiązywania konfliktów w sposób szybszy i tańszy niż prowadzenie sporu przed sądem. Kierowanie spraw do sądu co do zasady powinno być natomiast ostatecznością.

Proponowane zmiany polegają także na doprecyzowaniu zakresu informacji, jakie powinny być podane w pozwie oraz przesądzeniu, że brak informacji o pozasądowych próbach rozwiązania sporu nie stanowi braku formalnego uniemożliwiającego nadanie sprawie biegu.

Wprowadzenie proponowanych zmian pozytywnie wpłynie na stopień wykorzystania pozasądowych metod rozwiązywania sporów, szczególnie w przypadkach, gdy jedna ze stron w większym stopniu wpływa na treść łączącego strony stosunku prawnego i kształtowania relacji w trakcie sporu.

2) Koszty sądowe przy skardze kasacyjnej Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Zmiana w art. 398¹⁸ Kpc jest konieczna dla usunięcia deficytu regulacji prawnych odnoszących się do zasad procesowych uczestnictwa Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców – zwanego dalej „Rzecznikiem MŚP”, w postępowaniach przed Sądem Najwyższym. W praktyce funkcjonowania Rzecznika MŚP zarysowały się istotne problemy interpretacyjne dotyczące wymienionego powyżej przepisu prawa skutkujące powstaniem istotnej bariery przy wykonywaniu przez Rzecznika MŚP jego ustawowych uprawnień. Dostrzeżony problem wybrzmiał na kanwie kilku orzeczeń Sądu Najwyższego w przedmiocie kosztów postępowania przed tym sądem, zapadłych w identycznych (w tym zakresie) stanach faktycznych, a skutkujących w jednych z przypadków bezzasadnym orzeczeniem od Rzecznika MŚP na rzecz organu rentowego kosztów procesu przed Sądem Najwyższym.

Rzecznik MŚP, jako organ ochrony praworządności, występując w postępowaniu sądowym w związku z realizacją zadań powierzonych mu ustawą – nie jest stroną przegrywającą ani wygrywającą w sporze, wobec powyższego do Rzecznika MŚP w żadnym wypadku

nie można stosować postanowień art. 98 Kpc. Rzecznik MŚP nawet jeśli podejmuje interwencję w indywidualnych sprawach – to występuje w interesie ochrony praw ogółu przedsiębiorców w konfrontacji z organami publicznymi – poprzez co spełnia ważną i pożyteczną rolę społeczną. Osiągnięcie tego celu wymaga zwolnienia Rzecznika MŚP od kosztów sądowych w sprawach, które wytacza lub w których bierze udział w interesie przedsiębiorców – do czego został ustawowo powołany. W przeciwnym wypadku możliwości realizacji przez niego tego celu będą niebezpiecznie ograniczone ze szkodą dla przedsiębiorców i interesu społecznego. Stąd też zwolnienie Rzecznika MŚP od kosztów sądowych, gdy występuje on przed Sądem Najwyższym w związku z realizacją swoich zadań, do których został powołany – jest w pełni uzasadnione.

Obowiązek ponoszenia kosztów sądowych przez Rzecznika MŚP w postępowaniach przed Sądem Najwyższym stanowi przeszkodę uniemożliwiającą prawidłowe wykonywanie przez ten organ nałożonych na niego ustawą zadań. Dalsze utrzymywanie tego obowiązku będzie stawiać Rzecznika MŚP w bezpodstawnie gorszym położeniu procesowym niż inne jemu podobne organy, a tak jak Rzecznik MŚP powołane do ochrony prawa i występujące przed sądami w adekwatnej roli.

Ustawa z dnia 9 kwietnia 1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych

Na gruncie postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ww. ustawy proponuje się odstąpienie od zasady dwuinstancyjności. Za przyjęciem tego stanowiska przemawia to, iż wydawane w trybie przepisów ww. ustawy decyzje mają charakter deklaratoryjny i potwierdzają przejście w przeszłości nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa w związku z zawarciem z państwami obcymi układów indemnizacyjnych. Nie zmieniają one istniejącego stosunku prawnego lecz potwierdzają przejście praw rzeczowych w dacie zastosowania przepisów nacjonalizacyjnych lub podobnych, w konsekwencji, których nieruchomości zostały przejęte przez Skarb Państwa. Zakres deklaratoryjnego stwierdzenia w decyzji o przejściu na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości na podstawie umowy międzynarodowej ogranicza się wyłącznie do kwestii uzyskania przez Skarb Państwa tytułu własności jako podstawy wpisu do księgi wieczystej, a nie prawa własności. Po ustaleniu, że zostały spełnione określone przesłanki na podstawie art. 2 ustawy z 1968 r. zachodzi obowiązek wydania decyzji stwierdzającej przejście na rzecz Skarbu Państwa praw rzeczowych do nieruchomości, która

następnie może stanowić podstawę wpisu do księgi wieczystej Skarbu Państwa jako właściciela tej nieruchomości.

Wskazać również należy, iż w postępowaniu prowadzonym przez Ministra Finansów nie mamy do czynienia z odwołaniem składanym do organu wyższego stopnia, lecz z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, który rozpatrywany jest przez ten sam organ. Jak pokazują statystyki dotyczące decyzji wydawanych w postępowaniach w wyniku wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzje te w zdecydowanej większości nie prowadzą do zmiany rozstrzygnięć wydawanych w pierwszej instancji, lecz do ponownej polemiki z twierdzeniami przywoływanymi w toku postępowania pierwszoinstancyjnego.

Dodatkowo, obserwuje się coraz częściej rezygnowanie przez strony postępowania ze składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy i składanie od razu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego po wydaniu decyzji w pierwszej instancji na podstawie art. 52 § 3 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej też: Ppsa), co należy tłumaczyć potrzebą przyspieszenia prowadzenia postępowania. Strona postępowania będzie mogła szybciej ostatecznie uzyskać rozstrzygnięcie w sprawie. Z kolei wszelkie błędy, korekty których wymagałyby określone rozstrzygnięcia wydane w pierwszej i jedynej (w toku postępowania administracyjnego) instancji zawsze mogłyby podlegać rozpatrzeniu w trybie art. 54 § 3 Ppsa. Ponadto rozstrzygnięcia wydawane przez Ministra Finansów podlegają zaskarżeniu do sądu administracyjnego, a skargi w tych sprawach będą podlegały dwuinstancyjnemu postępowaniu sądowo-administracyjnemu. Powyższe oznacza, iż prawa stron postępowania przed Ministrem Finansów do wnikliwego rozpatrzenia sprawy i sądowej kontroli rozstrzygnięć administracji zostaną zapewnione.

Ponadto przyspieszenie prowadzenia postępowania administracyjnego będzie miało pozytywny wpływ na uregulowanie stanu prawnego nieruchomości będących przedmiotem postępowania, a w konsekwencji może przyczynić się do podniesienia pewności obrotu prawnego nieruchomości.

Zasadniczym więc celem przyjętych rozwiązań prawnych w projekcie ustawy jest przede wszystkim przyspieszenie i usprawnienie postępowań administracyjnych, co będzie możliwe m.in. poprzez zniesienie dwuinstancyjności w postępowaniach, których charakter na to pozwala.

Jednocześnie po wprowadzeniu zasady, że od decyzji wydanych przez Ministra Finansów nie będzie przysługiwał wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, podobne rozwiązanie powinno

dotyczyć zaskarżalnych w toku postępowania administracyjnego postanowień. W tym zakresie proponuje się dodać ust. 3 w art. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych.

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece

Zmiany proponowane w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece dotyczą udostępniania Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, do realizacji jego zadań ustawowych, informacji gromadzonych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych. W obecnym stanie prawnym UFG może wystąpić do Ministra Sprawiedliwości o zgodę na wyszukiwanie ksiąg wieczystych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych tylko w celu realizacji zadań związanych z obsługą Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego, określonych w rozdziale 8 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym. Proponowana zmiana w **art. 36⁴ ust. 8** rozszerza tę możliwość na realizację innych zadań ustawowych UFG dotyczących bezpieczeństwa rynku ubezpieczeniowego. Są one związane przede wszystkim z prowadzeniem, na podstawie art. 102a ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, informatycznej bazy danych w zakresie niezbędnym do identyfikacji, weryfikacji i przeciwdziałania naruszeniu interesów uczestników rynku ubezpieczeniowego. Baza obejmuje m.in. informacje o umowach ubezpieczenia, których przedmiotem są nieruchomości, a także o wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach z tytułu tych ubezpieczeń. Jednym z celów jej prowadzenia jest identyfikacja i weryfikacja zjawisk przestępczości ubezpieczeniowej. Możliwość pozyskania, w drodze usług systemowych, danych o statusie prawnym nieruchomości, gromadzonych w księgach wieczystych, przyczyni się do bardziej efektywnej realizacji tych zadań.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1) Zmiany w zakresie dokumentacji wymaganej przy przeniesieniu i potwierdzeniu możliwości wykonywania decyzji – zezwolenia alkoholowego.

Ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (dalej: ustawa o zarządzie sukcesyjnym) wprowadzono regulacje dotyczące przenoszenia na następcę prawnego decyzji

oraz potwierdzania możliwości wykonywania decyzji przez zarządcę sukcesyjnego. W przepisach art. 48, art. 42 i art. 45c powyższej ustawy wskazano kryteria, które muszą być spełnione, by dana decyzja administracyjna mogła być nadal wykonywana po śmierci przedsiębiorcy.

Jednakże spełnienie niektórych kryteriów budzi wiele wątpliwości w przypadku zezwoleń na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa odpowiednio w art. 9 i art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwanych dalej zezwoleniami alkoholowymi. Urzędy wielokrotnie miały wątpliwości, czy od zarządcy sukcesyjnego i następców prawnych przedsiębiorcy należy wymagać przedstawienia tytułu prawnego do lokalu, zgody administratora budynku, decyzji państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu oraz pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy.

W celu uniknięcia dalszych wątpliwości i odmiennych praktyk w różnych urzędach, proponuje się wprowadzenie regulacji wyłączającej stosowanie niektórych przepisów ustawy o zarządzie sukcesyjnym do przenoszenia i potwierdzania przedmiotowych zezwoleń. Pozwoli to kontynuować działalność po śmierci przedsiębiorcy w dotychczasowym zakresie i na dotychczasowych zasadach, do czasu wygaśnięcia danego zezwolenia alkoholowego.

Należy również zaznaczyć, że wymieniona powyżej dokumentacja jest związana z miejscem prowadzenia działalności, a nie z osobą zmarłego przedsiębiorcy. Oznacza to, że warunki do wykonywania tej działalności na podstawie zezwolenia alkoholowego w dalszym ciągu powinny być spełnione, mimo zmiany osoby wykonującej tę działalność. Regulacja nie wpłynie zatem negatywnie na jakość i bezpieczeństwo działalności w przedmiotowym zakresie.

Powyższa kwestia została analogicznie rozwiązana w przypadku przeniesienia zezwolenia alkoholowego na nabywcę przedsiębiorstwa za życia przedsiębiorcy.

2) Przepisy dotyczące zmiany składu spółki cywilnej.

Przedmiotem prezentowanej regulacji jest zmiana w zakresie przesłanki wygaśnięcia zezwolenia na obrót hurtowy oraz detaliczny napojami alkoholowymi wydanego wspólnikom spółki cywilnej, o której mowa w art. 95 ust. 3 pkt 3 oraz w art. 18 ust. 12 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Przesłanka ta dotyczy zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej. Pojęcie „zmiana składu osobowego spółki cywilnej” jest pojęciem nieostrym, ogólnym i może być następstwem

różnych decyzji gospodarczych czy sytuacji życiowych, może być spowodowana np. wstąpieniem do spółki nowego wspólnika, wstąpieniem do spółki spadkobiercy na podstawie art. 872 Kc, wystąpieniem wspólnika, czy też śmiercią wspólnika.

W obecnym stanie prawnym każda zmiana składu osobowego spółki cywilnej powoduje, że zezwolenie (jedna wspólna decyzja) udzielone wspólnikom spółki cywilnej wygasa z mocy prawa, niezależnie od powodu zmiany składu osobowego. Przepis w tym zakresie jest bezwzględny. Nie przewiduje wyjątków.

Proponuje się wprowadzenie zmiany, zgodnie z którą wygaśnięcie zezwolenia nastąpi jedynie w takiej sytuacji, gdy zmiana składu osobowego spółki cywilnej będzie skutkowałą definitywnym rozwiązaniem spółki. W praktyce będzie chodziło głównie o takie sytuacje, w których na skutek zmiany składu osobowego pozostawałby w spółce wyłącznie jeden wspólnik (z zastrzeżeniem przypadku, gdy drugi wspólnik umiera i ustanowiono zarząd sukcesyjny), co w praktyce uniemożliwia dalsze prowadzenie spółki cywilnej (zgodnie z art. 860 § 1 Kc, przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów). Natomiast w przypadku zmian w składzie osobowym spółki cywilnej, innych jak wskazana powyżej (np. wstąpienie nowego wspólnika na podstawie art. 872 Kc), wydane uprzednio zezwolenie na obrót napojami alkoholowymi nie wygaśnie.

Należy podkreślić, że proponowana regulacja ma na celu uproszczenie i ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce przez przedsiębiorców, którzy są wspólnikami spółek cywilnych. Propozycja ta, jest odpowiedzią na postulaty przedsiębiorców – wspólników spółek cywilnych, wykonujących działalność gospodarczą w zakresie obrotu napojami alkoholowymi. Obecna regulacja, przewidująca bezwzględne wygaśnięcie zezwolenia w przypadku zmiany składu osobowego spółki cywilnej może stanowić istotne utrudnienie w wykonywaniu działalności gospodarczej. Dlatego w ocenie projektodawcy, zaproponowane rozwiązanie ma przeciwdziałać takiemu stanowi rzeczy, nie narażając tym samym wspólników na negatywne konsekwencje. Brak zezwolenia wyłącza bowiem możliwość wykonywania podjętej działalności regulowanej w zakresie uzyskanego i opłaconego uprzednio zezwolenia na obrót napojami alkoholowymi. Wygaśnięcie zezwolenia powoduje więc konieczność ubiegania się o wydanie nowego zezwolenia i uiszczenie wymaganej opłaty. W przypadku zezwoleń na obrót hurtowy wysokość opłaty wynosi 22 500 zł.

Projektowane rozwiązanie ma zapewnić przedsiębiorcom stabilność, pewność, ciągłość oraz przewidywalność podjętej działalności gospodarczej. Możliwość kontynuacji rozpoczętej działalności z pewnością jest działaniem, które ma celu wsparcie przedsiębiorców. W ocenie projektodawcy, przedsiębiorcy pomimo tego, że współdziałają w ramach umowy spółki cywilnej winni być traktowani w ten sam sposób jak inni przedsiębiorcy działający w innych formach prawnych, którzy np. wskutek przekształcenia się w spółkę kapitałową nadal wykonują (kontynuują) podjętą działalność na podstawie uprzednio wydanego zezwolenia na obrót napojami alkoholowymi. Co do zasady bowiem spółka przekształcona pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane spółce przed jej przekształceniem. Dotyczy to też sytuacji łączenia i podziału spółek. Na spółkę przejmującą albo spółkę nowo zawiązaną przechodzą bowiem – co do zasady – z dniem połączenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane spółce przejmowanej albo którejkolwiek ze spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki. Na spółkę przejmującą lub spółkę nowo zawiązaną powstałą w związku z podziałem przechodzą z kolei z dniem podziału bądź z dniem wydzielenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, pozostające w związku z przydzielonymi jej w planie podziału składnikami majątku spółki dzielonej, a które zostały przyznane spółce dzielonej.

Odmienne podejście od zaproponowanego, mogłoby być postrzegane jako działanie dyskryminujące przedsiębiorców – współników spółek cywilnych.

Zmodyfikowanie przesłanki – zmiany składu osobowego współników spółki cywilnej, w proponowanym brzmieniu spowoduje, że uprzednio wydane współnikom spółki cywilnej zezwolenie, pomimo dokonania zmian w składzie osobowym spółki będzie nadal funkcjonowało w obrocie prawnym (o ile spółka nie została rozwiązana), a przedsiębiorcy będą mogli wykonywaną dotychczas w ramach spółki cywilnej działalność kontynuować. Zmianę składu osobowego w spółce cywilnej można z kolei odnotować w trybie np. art. 155 Kpa (tryb nadzwyczajny wzruszenia ostatecznej decyzji administracyjnej).

Za powyższym rozwiązaniem przemawiają poglądy doktryny i orzecznictwa. W orzecznictwie zwraca się bowiem uwagę, że przy zmianie współnika spółki cywilnej – wstępującego w miejsce ustępującego z tej spółki, nie powstaje nowa spółka, przedsięwzięcie w postaci spółki sprzed zmiany współnika funkcjonuje nadal – spółka ta zachowuje ciągłość. Akcentuje się także, że dopuszczalne jest wstąpienie do spółki cywilnej nowego współnika i przejęcie przez niego dotychczasowych zobowiązań oraz uprawnień za zgodą pozostałych współników, w tym i jednocześnie ustępujących z tej spółki (Wyrok Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 13 września 2012 r., sygn. akt: II SA/Go 529/12). Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 lipca 2000 r., sygn. akt: I SA/Gd 367/98 podkreślił, że w sytuacji, gdy w miejsce występującego ze spółki wspólnika wstępuje równocześnie jako wspólnik inna osoba, przejmując wszelkie prawa i obowiązki dotychczasowego wspólnika, nie dochodzi do utraty bytu prawnego spółki. Sąd podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 21 listopada 1995 r. sygn. akt: III CZP 160/95, zgodnie z którym dopuszczalne jest wstąpienie do spółki cywilnej nowego wspólnika i przyjęcie jego dotychczasowych zobowiązań oraz uprawnień za zgodą pozostałych wspólników oraz występującego ze spółki. (...). Wobec tego, że celem spółki przed i po zmianie jest nieprzerwane prowadzenie przedsiębiorstwa pod niezmienioną firmą, o nie zmienionym profilu działania, posiadającego ten sam majątek i siedzibę, należy wyprowadzić wniosek, że zgodnie z wolą wspólników nie doszło do likwidacji dotychczasowej jednostki organizacyjnej i powstania nowej, lecz wyłącznie do zmiany składu osobowego spółki, która realizuje ten sam wspólny cel gospodarczy.

Odnosząc się do pojęcia „celu gospodarczego” warto powołać stanowisko Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, który w wyroku z dnia 31 października 2017 roku, sygn. akt: I ACa1186/17, podkreślił, że „cel gospodarczy” należy pojmować szeroko, a więc jako wszelkie dążenie do uzyskania korzyści materialnych w postaci zysku albo do osiągnięcia najwyższego, przy danym nakładzie środków, stopnia realizacji wyznaczonego zadania o charakterze majątkowym. Należy go zatem utożsamiać z ogólnie rozumianym motywem racjonalnego gospodarowania we wspólnocie, oznaczającym otrzymanie najlepszego efektu przy maksymalnej oszczędności środków. W świetle powyższego, za zmianą składu osobowego spółki cywilnej wcale nie musi podążać zmiana dotychczasowego celu gospodarczego spółki. Cel w dalszym ciągu może być (i z reguły będzie) ten sam – prowadzenie działalności regulowanej w zakresie obrotu hurtowego tudzież detalicznego napojami alkoholowymi. Powyższe jest także zgodne z pojawiającymi się poglądami doktryny, w której zwraca się uwagę, że wypowiedzenie udziału w spółce cywilnej prowadzi do jej rozwiązania wyłącznie w wypadku, gdy jest dwóch wspólników (spółka cywilna dwuosobowa). W innych sytuacjach, a więc wtedy gdy wspólników jest więcej niż dwóch, wypowiedzenie dokonane przez jednego ze wspólników powoduje jedynie ustanie jego członkostwa, a w konsekwencji jedynie przekształcenie stosunku spółki (Art. 869 Kc T. II red. Pietrzykowski 2021, wyd. 10). Nie powoduje to jednak ustania bytu prawnego spółki cywilnej i jej automatycznego rozwiązania czy likwidacji.

Możliwość zmiany składu osobowego spółki cywilnej przewidują także przepisy ustawy – Kodeks cywilny. Zgodnie z art. 869 § 1 Kc, jeżeli spółka została zawarta na czas nieoznaczony, każdy wspólnik może z niej wystąpić wypowiadając swój udział na trzy miesiące naprzód na koniec roku obrachunkowego. Przepisy Kc nie przewidują natomiast, że zmiana składu osobowego spółki prowadzi do automatycznej likwidacji spółki cywilnej (utrata jej bytu prawnego).

Zasadniczo także śmierć jednego wspólnika spółki cywilnej nie stanowi przyczyny rozwiązania spółki. Taka spółka istnieje nadal, chyba że jej skład był wyłącznie dwuosobowy. Jednak również w takim przypadku art. 48 ust. 1 ustawy o zarządzie sukcesyjnym wskazuje, że w przypadku gdy z powodu śmierci wspólnika w spółce cywilnej pozostaje tylko jeden wspólnik, spółka ta nie ulega rozwiązaniu, o ile został ustanowiony zarząd sukcesyjny.

Umowa spółki cywilnej może przewidywać, że spółka cywilna po śmierci wspólnika będzie nadal kontynuowana ze spadkobiercami tego wspólnika. Dlatego nie powinna ona powodować automatycznej likwidacji działalności spółki i zmuszać wspólników do jej zakończenia. Kodeks cywilny zawiera w tym zakresie szczególną regulację pozwalającą spadkobiercom wspólnika spółki cywilnej na wejście do spółki w jego miejsce. Wystarczy w tym zakresie odpowiednie zastrzeżenie (w umowie spółki albo w uchwale wspólników). Jest ona normowana w art. 872 Kc. Zgodnie z powołanym przepisem można zastrzec, że spadkobiercy wspólnika wejdą do spółki na jego miejsce. W wypadku takim powinni oni wskazać spółce jedną osobę, która będzie wykonywała ich prawa. Dopóki to nie nastąpi, pozostali wspólnicy mogą sami podejmować wszelkie czynności w zakresie prowadzenia spraw spółki. Natomiast, jeśli został ustanowiony zarząd sukcesyjny, prawa spadkobierców w spółce wykonuje zarządca sukcesyjny. W takim przypadku zarządca sukcesyjny prowadzi sprawy spółki oraz reprezentuje ją na zewnątrz na takich zasadach, jak wcześniej obowiązywały zmarłego wspólnika.

Z kolei w przypadku braku powyższego zastrzeżenia w umowie spółki, jeśli ustanowiono zarząd sukcesyjny to spadkobiercy wspólnika wchodzi na jego miejsce, jeżeli pozostali wspólnicy wyrażą na to zgodę. W takim przypadku również nie dojdzie do rozwiązania spółki cywilnej.

Skoro ustawodawca dopuszcza możliwość dokonywania zmian w składzie osobowym spółki cywilnej, traktowanie jej w odmienny sposób jak spółek prawa handlowego (w ich przypadku zezwolenia nie wygasają w przypadku zmiany formy prawnej), może być postrzegane jako działanie dyskryminujące spółki cywilne (wspólników – przedsiębiorców) w obrocie

gospodarczym. W świetle powyższego oraz kierując się zasadą równości przedsiębiorców wykonujących na terytorium RP działalność gospodarczą, wprowadzenie niniejszej regulacji do obrotu prawnego wydaje się być w pełni uzasadnione i konieczne.

Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 r. 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str.1) mogło być stosowne do dnia 31 grudnia 2022 r. W dniu 1 stycznia 2023 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) nr 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1). Na podstawie art. 63 ust. 4 w/w rozporządzenia nr 2022/2472 programy pomocy realizowane zgodnie z rozporządzeniem nr 702/2014 mogą być finansowane do końca czerwca 2023 r.

Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle

Ustawa o rzemiośle regulująca zasady funkcjonowania rzemiosła była wielokrotnie nowelizowana. Ostatnią modyfikację przeszła 1 stycznia 2020 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych. Wówczas na nowo określono m.in. zakres podmiotowy (definicję rzemieślnika) i zakres przedmiotowy (definicję rzemiosła) ustawy o rzemiośle.

Nowe regulacje okazały się pozytywne dla rzemiosła, jednak dynamiczne zmiany zachodzące w otoczeniu prawnym, gospodarczym i społecznym oraz dotychczasowa praktyka stosowania ustawy o rzemiośle wymuszają potrzebę ich kolejnej nowelizacji poprzez dostosowanie do obecnych realiów społeczno-gospodarczych.

Potrzebę wprowadzenia kolejnych zmian w obowiązującej ustawie o rzemiośle sygnalizują także sami przedsiębiorcy rzemieślnicy, zdaniem których – zgodnie z zasadą wolności gospodarczej zawartą w art. 22 Konstytucji oraz wyrażoną w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców – powinni mieć oni prawo do prowadzenia działalności w dogodnej dla nich formie prawnej, zaś ich wyróżnikiem powinny być wyłącznie kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, nabyte na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle.

Proponowana obecnie nowelizacja obejmuje wprowadzenie nowych rozwiązań legislacyjnych do ustawy o rzemiośle w zakresie rozszerzenia definicji rzemiosła i rzemieślnika oraz

zastosowania środków komunikacji elektronicznej w głosowaniach organów organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła.

Dynamika zmian i przekształceń form prowadzenia działalności gospodarczej przez mikro-, małych i średnich przedsiębiorców pokazuje, że konieczna jest nowelizacja przepisów ustawy o rzemiośle w zakresie definicji rzemiosła i rzemieślnika, m.in. poprzez zastosowanie bardziej uniwersalnych kryteriów zaliczania określonych podmiotów do rzemiosła.

Aktualne przepisy ustawy o rzemiośle umożliwiają uzyskanie statusu rzemieślnika przez niektóre spółki prawa handlowego (np. przez spółkę jawną, spółkę komandytową, spółkę komandytowo-akcyjną czy jednoosobową spółkę kapitałową powstałą w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą z wykorzystaniem zawodowych kwalifikacji i pracy własnej). Wymagają one jednak, aby wszyscy wspólnicy spółki posiadali kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, nabyte w postaci dyplomu mistrza, świadectwa czeladniczego lub robotnika wykwalifikowanego w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła.

Praktyka stosowania przepisów ustawy o rzemiośle pokazała, że przyjęte rozwiązania są w tym zakresie niewystarczające. Problem ten dotyczy przede wszystkim spółek z ograniczoną odpowiedzialnością jako coraz powszechniejszej formy prowadzenia działalności gospodarczej. Ustawowe ograniczenie w zakresie możliwości zaliczenia do rzemiosła jedynie wskazanych w ustawie o rzemiośle spółek prawa handlowego – zdaniem środowiska rzemieślniczego – nie znajduje uzasadnienia.

Odpowiadając na potrzeby i oczekiwania środowiska rzemieślniczego, projekt nowelizacji przewiduje maksymalne uproszczenie definicji rzemiosła i rzemieślnika.

W zakresie definicji rzemieślnika proponuje się pozostawienie dotychczasowego kryterium określającego rzemieślnika jako przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, ale odejście od wymogu posiadania kwalifikacji zawodowych w rzemiośle przez wszystkich wspólników lub akcjonariuszy spółki prawa handlowego. W odniesieniu do spółki cywilnej proponuje się, aby każdy jej wspólnik posiadał status rzemieślnika, o ile co najmniej jeden wspólnik tej spółki wykonuje rzemiosło.

Zaproponowana definicja rzemieślnika będzie obejmowała tych przedsiębiorców, którzy wykonują działalność gospodarczą z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy o rzemiośle.

Do definicji rzemieślnika nie będzie należała grupa przedsiębiorców, którzy posiadają kwalifikacje zawodowe w rzemiośle takie jak: dyplom lub świadectwo ukończenia uczelni, szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły ponadpodstawowej o profilu technicznym bądź artystycznym w zawodzie (kierunku) odpowiadającym dziedzinie wykonywanego rzemiosła (art. 3 ust. 1 pkt 1).

Zatem w myśl zaproponowanej definicji rzemieślnikiem będzie osoba, która legitymuje się dowodami kwalifikacji rzemieślniczych, które są wydane przez izby rzemieślnicze przeprowadzające egzaminy czeladnicze i egzaminy mistrzowskie.

Wykorzystanie kwalifikacji zawodowych w rzemiośle nabytych na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle będzie polegać na: a) wykonywaniu rzemiosła przez przedsiębiorcę z wykorzystaniem posiadanych przez niego kwalifikacji zawodowych w rzemiośle lub b) wykorzystaniu przez przedsiębiorcę kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, posiadanych przez co najmniej jednego pracownika zatrudnionego przez tego przedsiębiorcę na podstawie stosunku pracy, lub c) wykorzystaniu przez co najmniej jednego wspólnika spółki cywilnej będącego osobą fizyczną kwalifikacji zawodowych w rzemiośle.

Przedstawiona propozycja legislacyjna nie przewiduje szczególnych wymagań wobec wspólników lub akcjonariuszy spółek prawa handlowego, które ograniczałyby możliwość uznania tych spółek za rzemieślnika lub wykluczałyby ich z rzemiosła.

Projekt nowelizacji nie przewiduje również ograniczeń co do wymogu zatrudniania określonej liczby pracowników dysponujących dowodami kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, by można było uznać działalność spółek prawa handlowego, w tym spółek kapitałowych, za rzemiosło, definiowane jako wykonywanie działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, nabytych na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle.

Proponowana w nowelizacji definicja rzemieślnika maksymalnie upraszcza jego definicję jako: mikro-, małego i średniego przedsiębiorcy wykonującego rzemiosło, tj. wykonującego działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, nabytych na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle. Ograniczenie wielkości przedsiębiorcy rzemieślnika do mikro-, małego i średniego przedsiębiorcy jest rozwiązaniem analogicznym do aktualnie obowiązującego.

Nowa definicja rzemieślnika obejmie wszystkie spółki prawa handlowego bez wyjątku, jeśli wykonują działalność gospodarczą z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, co umożliwi przedsiębiorcom rzemieślnikom otwarty wybór prawnie dopuszczalnej formy prowadzenia działalności gospodarczej.

Propozycja definicji rzemieślnika nie przewiduje, aby można było uznać za rzemieślnika przedsiębiorcę, który poza stosunkiem pracy jedynie zleca wykonanie określonych produktów lub usług innym przedsiębiorcom, którzy zatrudniają osoby posiadające kwalifikacje zawodowe w rzemiośle. Aby uznać spółkę prawa handlowego za rzemieślnika i za przedsiębiorcę wykonującego rzemiosło, będzie musiała ona w tym celu zatrudniać pracowników posiadających dowody kwalifikacji zawodowych w rzemiośle poprzez nawiązanie stosunku pracy.

W odniesieniu do obowiązującego wyłączenia usług leczniczych z rzemiosła proponuje się, aby ww. wyłączenie nie obejmowało działalności optyków okularowych.

Zawód optyka okularowego jest zawodem rzemieślniczym, polegającym na doborze i wykonywaniu oraz sprzedaży okularów korekcyjnych oraz innych pomocy wzrokowych. W zawodzie optyka okularowego prowadzona jest zarówno szkolna, jak i praktyczna nauka zawodu, przeprowadzane są egzaminy czeladnicze i mistrzowskie. W Polsce działa 8 branżowych cechów zrzeszających optyków okularowych oraz branżowa Izba Rzemieślnicza – Krajowa Rzemieślnicza Izba Optyczna.

Zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej działalność lecznicza polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych. W świetle art. 2 ust. 1 pkt 10 tej ustawy świadczeniami zdrowotnymi są działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania.

Okulary korekcyjne, podobnie jak i inne pomoce wzrokowe, spełniają definicję wyrobu medycznego określoną w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych; stąd są traktowane jako wyroby medyczne. Dobór, wykonywanie i sprzedaż okularów korekcyjnych oraz innych pomocy wzrokowych mieści się również w definicji zaopatrzenia w środki pomocnicze ochrony zdrowia; stąd jest również traktowane jako świadczenie zdrowotne i jest m.in. przedmiotem refundacji w ramach NFZ w puli świadczeń zdrowotnych z zakresu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

W świetle tych zapisów działalność optyka okularowego mieści się w definicji działalności leczniczej. Zatem proponuje się – w celu uniknięcia nieporozumień – włączenie usług leczniczych świadczonych przez rzemieślników optyków okularowych także do definicji rzemiosła.

Środki komunikacji elektronicznej w głosowaniach organów władz organizacji rzemiosła

Projekt nowelizacji przewiduje wprowadzenie do ustawy o rzemiośle regulacji umożliwiającej członkom organów jednostek samorządu gospodarczego rzemiosła udział w posiedzeniach tych organów oraz głosowanie na posiedzeniach oraz poza posiedzeniami z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Proponowany zapis art. 13a ustawy o rzemiośle nawiązuje do rozwiązań legislacyjnych istniejących w ustawie z 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach, wprowadzonych ustawą z 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Usankcjonowanie możliwości udziału członków organów organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła w posiedzeniach tych organów z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej oraz podejmowania uchwał z wykorzystaniem tychże środków jest szczególnie istotne w stanach nadzwyczajnych lub stanach epidemii. Wprowadzenie przedmiotowej regulacji wpisuje się ponadto w ogólną tendencję upowszechniania praktycznego wykorzystania technologii informatycznych we wszystkich aspektach życia społeczno-gospodarczego.

Przewiduje się, że zaproponowana nowelizacja wzmocni i zróżnicuje podmiotowo sektor rzemiosła, zwiększy efektywność operacyjną mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw rzemieślniczych oraz poprawi rentowność i konkurencyjność tych podmiotów gospodarczych.

Oczekuje się, że rozszerzenie definicji rzemieślnika i rzemiosła przyczyni się do włączenia do rzemiosła tych podmiotów rzemieślniczych, które były dotychczas zeń wykluczone i nie mogły korzystać z dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników w rzemiośle.

Umożliwienie rzemieślnikom szkolącym zatrudniania młodocianych pracowników w rzemiośle i korzystania z systemu wsparcia finansowego przyczyni się do obniżenia kosztów działalności rzemieślniczej, poprawy rentowności zakładów rzemieślniczych i wzmocnienia przewagi konkurencyjnej na rynku oferowanych dóbr i usług.

Jednocześnie nowelizacja, poprzez usankcjonowanie możliwości organizowania posiedzeń organów samorządu gospodarczego rzemiosła oraz podejmowania uchwał z wykorzystaniem

środków komunikacji elektronicznej, usprawni i ułatwi realizację zadań statutowych tychże organów.

Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej

Zmiany w przedmiotowej ustawie związane są przede wszystkim z proponowaną nowelizacją ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców w zakresie jednoznacznego uregulowania możliwości prowadzenia tzw. działalności nierejestrowej przez cudzoziemców. Obecne przepisy ustawy o Straży Granicznej dopuszczają możliwość przeprowadzania przez odpowiednie organy kontroli dot. zgodności z przepisami działalności gospodarczych cudzoziemców. Ponieważ jednak, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, tzw. działalność nierejestrowa nie stanowi działalności gospodarczej, organy takie nie mają np. uprawnienia, by domagać się okazania od kontrolowanego deklarującego prowadzenie tego rodzaju działalności odpowiednich dokumentów z tym związanych – np. w zakresie tego, czy osiągnęte przychody nie przekraczają dopuszczalnego pułapu. Tym samym, na mocy nowych przepisów Straż Graniczna będzie mogła w pełniejszym zakresie weryfikować przestrzeganie obowiązujących norm prawnych – zarówno w odniesieniu do osób wskazanych w dodawanym art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jak i tych wskazanych w nowelizowanej ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Proponuje się także zmianę w art. 10d ust. 15 pkt 7 ustawy o Straży Granicznej mającej na celu doprecyzowanie dokumentów wpisywanych do protokołu kontroli legalności zatrudnienia, ograniczając je wyłącznie do tych, na podstawie których stwierdzono naruszenie przepisów prawa.

Dodatkowo, w projekcie zawarto zmiany do art. 11 ust. 1 pkt 5b lit. c ustawy o Straży Granicznej, które podyktowane są koniecznością bezpośredniego odniesienia się w tej ustawie do kwestii doprowadzeń cudzoziemców przekazywanych do państwa trzeciego po uprzednim zatrzymaniu po nielegalnym przekroczeniu granicy państwowej oraz koniecznością objęcia regulacjami prawnymi kwestii doprowadzenia w celu przymusowego wykonania decyzji o przekazaniu do innego państwa członkowskiego, o której mowa w art. 303a ustawy z dnia 12 grudnia 2023 r. o cudzoziemcach.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji

Usługi pośrednictwa internetowego są kluczowymi czynnikami wspierającymi przedsiębiorczość i nowe modele biznesowe, handel oraz innowacje, które mogą również

przyczynić się do poprawy dobrobytu konsumentów i które są w coraz większym stopniu wykorzystywane zarówno przez sektor prywatny, jak i publiczny. Oferują one dostęp do nowych rynków i nowe możliwości handlowe, stwarzając przedsiębiorstwom szansę czerpania korzyści z rynku wewnętrznego, w tym ekspansję rynkową czy redukcję kosztów oraz powiększy możliwości w zakresie oferowania konkurencyjnych cen w Internecie. Pośrednio przełoży się to również na korzyści dla konsumentów w Unii, w szczególności poprzez zwiększenie wyboru towarów i usług. Dla osiągnięcia takiego efektu wymagane jest jednak, aby zapewnić pewność prawa.

W tym kontekście ważne jest, aby przedsiębiorstwa mogły ufać usługom pośrednictwa internetowego, w ramach których nawiązują stosunki handlowe, co przyczyni się do pełnej eksploatacji korzyści płynących z gospodarki platform internetowych. Ma to szczególne znaczenie głównie z uwagi na fakt, że coraz więcej transakcji zawieranych jest przy wykorzystaniu usług pośrednictwa internetowego, czemu sprzyjają silne, oparte na danych pośrednie efekty sieciowe. To prowadzi jednak również do wzrostu zależności takich użytkowników biznesowych – w szczególności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

W wyniku tej rosnącej zależności dostawcy tych usług mają często znacznie większą siłę przetargową, która umożliwia im w praktyce podejmowanie jednostronnych działań w sposób, który może być niesprawiedliwy i szkodliwy dla uzasadnionych interesów ich użytkowników biznesowych oraz, pośrednio, również dla konsumentów w Unii. Mogą oni jednostronnie zmuszać użytkowników biznesowych do praktyk, które rażąco odbiegają od dobrych praktyk handlowych lub są sprzeczne z zasadą dobrej wiary i uczciwego obrotu np. poprzez wymuszanie akceptacji zasad współpracy bez możliwości negocjacji przez drugą stronę.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (dalej: „rozporządzenie P2B”) wprowadza w art. 15 obowiązek ustanowienia przez państwa członkowskie przepisów określających środki mające zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów tegoż rozporządzenia, wskazując przy tym, że środki muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Propozycja zmian w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji ma zatem na celu zapewnienie skutecznego stosowania przepisów rozporządzenia P2B, które zgodnie z polskim ustawodawstwem obowiązuje bezpośrednio.

Proponowane zmiany wprowadzają do polskiego porządku prawnego procedurę postępowania w przypadku zgłoszeń dokonywanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą będących efektem naruszenia przepisów rozporządzenia P2B przez podmioty świadczące usługi pośrednictwa internetowego. Przepisy rozszerzają definicję czynu nieuczciwej konkurencji o zakres usług pośrednictwa internetowego, jak również wskazują organ właściwy, mogący na wniosek przedsiębiorcy podejmować działania w celu zaniechania naruszeń przepisów rozporządzenia. Organem tym jest minister właściwy ds. gospodarki, który na bieżąco realizuje współpracę z przedsiębiorcami w zakresie ich relacji z platformami internetowymi – np. poprzez informowanie o przysługujących im prawach, udzielanie wyjaśnień dot. wymagań wobec platform co do regulaminów, ich zmiany, pozycjonowania, wskazywanie postępowania w przypadku napotkania przez przedsiębiorców trudności wynikających ze stosowania działań niezgodnych z regułami konkurencji przez dostawcę platformy internetowej bądź dostawcę wyszukiwarki. Wskazanie organu właściwego stanowi odpowiedź na oczekiwanie Komisji Europejskiej co do zapewnienia zgodności z rozporządzeniem (ew. na zarzuty dotyczące braku specjalnych uregulowań krajowych w tym zakresie).

Wprowadzenie tych przepisów stanowi również dodatkowy środek ochrony przedsiębiorców przed nieuczciwymi praktykami, jakie mogą być stosowane przez pośredników oferujących usługi internetowe np. polegające na udostępnianiu platform do handlu internetowego. Projektowane przepisy uzupełniają przykładowy katalog czynów nieuczciwej konkurencji ujęty w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji o działanie w zakresie ww. usług i usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych naruszające przepisy rozporządzenia, co pozwoli przedsiębiorcom na dochodzenie swoich praw w postępowaniach dotyczących stwierdzonych naruszeń przed sądem. Ponieważ projektowane przepisy nie przewidują penalizacji naruszeń w stopniu wykraczającym poza już obowiązujące przepisy ogólne, postępowania będą miały charakter prywatno-skargowy i prowadzone będą przed sądami własności intelektualnej. Regulacja tego rodzaju jest wystarczająca dla realizacji zobowiązania do ustanowienia adekwatnych środków mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia, ponieważ w kompetencji ww. sądów, obok rozpatrywania spraw dotyczących praw własności przemysłowej, praw autorskich i pokrewnych oraz praw własności intelektualnej, znajdują się sprawy o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji i ochronę dóbr osobistych, w takim zakresie, w jakim dotyczą one wykorzystywania dobra osobistego w celu indywidualizacji reklamy lub promocji

przedsiębiorcy, towarów i usług. Z dotychczasowego (od 2020 r.) funkcjonowania tego rodzaju sądów można wnioskować, że cechują się już teraz interdyscyplinarnością, zrozumieniem technicznego i biznesowego tła sporu, a sprawy – mimo złożoności sporów – prowadzone są sprawnie. Dopuszcza się, że jeżeli w praktyce orzecznictwo ws. naruszeń rozporządzenia nie okaże się jednolite, przewidywalne lub osadzone w utrwalonej praktyce, projektodawca dokona nowelizacji ex-post, dającej organom publicznym narzędzia do egzekwowania wobec dokonujących naruszeń platform sankcji wykraczających poza odpowiedzialność cywilną (przepisy karne), które będą w większym stopniu stanowiły środek skuteczny, proporcjonalny i odstraszający – na chwilę obecną nie ma do tego podstaw.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane

Do katalogu inwestycji zwolnionych z pozwolenia na budowę, ale wymagających zgłoszenia, zostają dodane części budowlane wolno stojącej tzw. małej elektrowni wiatrowej, której całkowita wysokość jest większa niż 3 m i nie większa niż 12 m oraz której moc nie przekracza mocy mikroinstalacji, a odległość jej usytuowania od granic działki jest nie mniejsza niż jej całkowita wysokość (**art. 29 ust. 1 pkt 32**). Jednocześnie takie inwestycje, na etapie zgłoszenia, będą wymagały sporządzenia planu sytuacyjnego i projektu architektoniczno-budowlanego, a na etapie rozpoczęcia robót budowlanych konieczne będzie sporządzenie projektu technicznego i zapewnienie udziału kierownika budowy. Będą podlegały również obowiązkowi powykonawczej inwentaryzacji geodezyjnej.

Natomiast takie obiekty, ale o wysokości do 3 m, będą zwolnione z pozwolenia na budowę i zgłoszenia (projektowany **art. 29 ust. 2 pkt 33**).

Propozycje te mają na celu upraszczanie i przyspieszanie procesu inwestycyjno-budowlanego dla ww. obiektów oraz zmniejszania obciążeń dla inwestorów, a tym samym mają zachęcić inwestorów do budowy takich inwestycji co jest szczególnie istotne w kontekście przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i rozwój odnawialnych źródeł energii. Wprowadzenie proponowanego przepisu wskazującego, że odległość usytuowania wolno stojącej elektrowni wiatrowej od granic działki będzie nie mniejsza niż jej całkowita wysokość ma na celu ograniczenie możliwości oddziaływania na nieruchomości sąsiednie.

Ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników

W art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy przewiduje się, że w przypadku podatników będących osobami fizycznymi niebędących zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług lub

nieprowadzących działalności gospodarczej, identyfikatorem podatkowym jest numer PESEL, natomiast z pkt 2 tego przepisu wynika, że w innych przypadkach jest to NIP.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (dalej też: Pp) działalność nierejestrowa nie jest uznawana za działalność gospodarczą w rozumieniu tej ustawy. Nie ma natomiast podstaw, by automatycznie odmówić jej tego przymiotu na gruncie Op oraz ustawy o podatku od towarów i usług. Ustawy te posługują się bowiem swoimi własnymi definicjami działalności gospodarczej, niezależnymi od Pp, wyrażonymi odpowiednio w art. 3 pkt 9 oraz art. 15 ust. 2 tych ustaw.

W zakresie pojęcia działalności gospodarczej ustawa o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników nie odwołuje się do żadnej innej regulacji, nie posiada też jego odrębnej legalnej definicji, co może prowadzić do wątpliwości co do dokładnego rozumienia tego terminu w myśl ustawy.

Działalność nierejestrowa może stanowić działalność gospodarczą, w rozumieniu ustawy o VAT, jeżeli spełnia definicję działalności gospodarczej wynikającą z ustawy o VAT. Do podmiotów wykonujących działalność nierejestrową w świetle Prawa przedsiębiorców i uznanych za podatników w rozumieniu ustawy o VAT znajdują zatem zastosowanie ogólne zasady dotyczące podatku VAT. Oznacza to m.in., że podmioty te mogą korzystać ze zwolnienia od podatku z uwagi na poziom obrotów na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT (tzw. zwolnienie podmiotowe). Korzystanie przez podatnika ze zwolnienia podmiotowego jest wyłączone w przypadku dokonywania niektórych dostaw towarów lub świadczenia usług. Katalog tych czynności określa art. 113 ust. 13 ustawy o VAT.

Biorąc pod uwagę cel, który przyświecał powołaniu instytucji działalności nierejestrowej wskazane jest, by osoby ją prowadzące korzystały z PESEL jako identyfikatora podatkowego. Wyjątkiem byłyby sytuacje, w których osoby takie byłyby zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług lub też nie będąc zarejestrowanymi jako podatnicy tego podatku prowadziłyby ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących – korzystanie z tych ostatnich wymaga bowiem posiadania i posługiwania się NIP.

Należy także zwrócić uwagę na zakres przetwarzania danych osobowych, który ograniczony został przez wymóg przestrzegania podstawowych zasad, do których zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne

rozporządzenie o ochronie danych), dalej: RODO, należą: legalność, celowość, adekwatność, prawidłowość, ograniczenie czasowe, integralność, poufność i rozliczalność. Zatem wszelkie czynności związane z pozyskiwaniem danych osobowych, a następnie z ich przetwarzaniem i przechowywaniem, należy oceniać z perspektywy wymienionych powyżej zasad (tj. art. 5 RODO).

Zaprojektowany przepis w niniejszym projekcie ustawy koresponduje przede wszystkim z zasadą adekwatności (art. 5 ust. 1 lit. c RODO), która dopuszcza możliwość zbierania tylko danych niezbędnych do osiągnięcia celu przetwarzania. W omawianym przypadku celem tym jest umożliwienie prowadzenia drobnej aktywności ekonomicznej przez osoby fizyczne przy zachowaniu jak najmniejszych formalności i obowiązków publicznych oraz doprecyzowanie regulacji, które budzą obecnie wątpliwości. Efektem tej zmiany będzie wyeliminowanie najistotniejszych wątpliwości praktycznych funkcjonowania tej instytucji – z korzyścią zarówno dla obywateli, jak i dla organów.

Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty

Zmiana w niniejszej ustawie dotyczy odstąpienia od zasady dwuinstancyjności. W ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentysty art. 16o ust. 4 reguluje skreślenie lekarza pełniącego służbę lub zatrudnionego w podmiocie leczniczym utworzonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych z rejestru lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne prowadzonego przez Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego. Katalog przyczyn uniemożliwiających realizację lub kontynuowanie szkolenia specjalizacyjnego ma charakter zamknięty. Skreślenie lekarza z rejestru lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne następuje w drodze decyzji, do której zastosowanie mają przepisy Kpa.

Należy wskazać, że decyzja w przedmiotowej sprawie ma charakter związany, co oznacza, że w przypadku zaistnienia przesłanek określonych w art. 16o ust. 1 wskazujących na brak możliwości realizacji lub kontynuowania szkolenia specjalizacyjnego wojewoda, Minister Obrony Narodowej albo minister właściwy do spraw wewnętrznych jest zobowiązany do wydania decyzji pozytywnej, tj. skreślenia lekarza pełniącego służbę lub zatrudnionego w podmiocie leczniczym utworzonym przez tego ministra z rejestru lekarzy odbywających szkolenie specjalizacyjne.

Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej też „ustawa o KRS”)

Projekt dodaje **art. 19aa ust. 1** ustawy o KRS przewidujący obowiązek posiadania przez podmiot, na który przepisy ustaw nakładają obowiązek uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, tytułu prawnego do korzystania z lokalu (nieruchomości), którego adres podmiot ten zgłosił do Rejestru jako swój adres. Zgodnie natomiast z projektowanym art. 19aa ust. 2 ustawy o KRS do wniosku o wpis lub zmianę takiego adresu należało będzie dołączyć oświadczenie wszystkich osób podpisujących wniosek, a w przypadku podpisania wniosku przez pełnomocnika oświadczenie wszystkich osób, które udzieliły mu pełnomocnictwa, o posiadaniu przez podmiot tytułu prawnego do korzystania z lokalu (nieruchomości), którego adres został zgłoszony do Rejestru jako adres podmiotu. Oświadczenie to należało będzie złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, zawierając w nim klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta będzie zastępować pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zmiana polegająca na dodaniu art. 19aa ustawy o KRS ma na celu wzmocnienie domniemania prawdziwości wpisów w zakresie danych dotyczących adresów podmiotów podlegających obowiązkowi rejestracji w Rejestrze. Obowiązujące regulacje nie przewidują obowiązku posiadania przez podmiot wpisywany do Rejestru tytułu prawnego do korzystania z lokalu (nieruchomości), którego adres zgłasza on do Rejestru jako swój adres, ani też obowiązku złożenia przez reprezentantów tego podmiotu oświadczenia w tym przedmiocie. Niestety w wielu przypadkach dane adresowe zgłaszane do Rejestru nie odpowiadają stanowi faktycznemu. Sytuacja taka ułatwia tworzenie tzw. fikcyjnych podmiotów, których funkcjonowanie stanowi istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu prawnego. Zobowiązanie do podawania danych adresowych pod rygorem odpowiedzialności karnej ograniczy proceder podawania informacji nieodpowiadających prawdzie oraz ułatwi pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osób składających fałszywe oświadczenia.

Podkreślenia wymaga, że analogiczne wymogi wprowadzono w przepisach dotyczących Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej [por. art. 7 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz art. 17 ustawy dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. Projektowany art. 19aa ustawy o KRS ujednolica zatem obowiązki dotyczące podania danych adresowych obowiązujące przedsiębiorców podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego z wymogami

nałożonymi na przedsiębiorców wpisywanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami

W związku z sygnalizowanymi wątpliwościami dotyczącymi terminu, w którym stronie umowy pośrednictwa lub umowy o zarządzanie przysługuje prawo wypowiedzenia takiej umowy w przypadku niewywiązywania się odpowiednio przez pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcę nieruchomości z obowiązku przekazania kopii aktualnego dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, w **art. 181** oraz w **art. 186** ustawy o gospodarce nieruchomościami zaproponowano zmiany mające na celu doprecyzowanie przedmiotowych kwestii.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami strona ma prawo wypowiedzenia umowy po uprzednim wezwaniu pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcy nieruchomości do przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Oznacza to, że strona umowy powinna w terminie 7 dni otrzymać aktualną kopię dokumentu ubezpieczenia, co w znacznej liczbie przypadków może być niewykonalne. O ile powyższy termin jest realny do zachowania w przypadku osobistego wręczenia kopii aktualnego dokumentu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej stronie umowy przez pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcę nieruchomości, bądź wysłania jej w formie elektronicznej, o tyle w przypadku przekazania tego dokumentu za pośrednictwem operatora pocztowego – dochowanie terminu może być problematyczne. Na odebranie przesyłki, która ze względów dowodowych nadawana jest jako polecona, adresat ma 14 dni. Niezwłoczne nieodebranie przesyłki, co jest zależne jedynie od dobrej woli adresata, wysłanej z dołożeniem co najmniej szczególnej staranności natychmiast po otrzymaniu wezwania, może zatem doprowadzić do zaistnienia podstawy do wypowiedzenia przez zamawiającego zawartej umowy pośrednictwa lub umowy o zarządzanie nieruchomościami w trybie natychmiastowym.

Mając na uwadze daleko idące konsekwencje dla pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości związane z niedotrzymaniem terminu przekazania kopii dokumentu ubezpieczenia, w art. 181 oraz w art. 186 ustawy o gospodarce nieruchomościami doprecyzowano zatem, że w przypadku przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia za pośrednictwem operatora pocztowego termin na przekazanie tego dokumentu uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem kopia dokumentu ubezpieczenia zostanie nadana w placówce pocztowej operatora pocztowego.

Zmiana przyczyni się do urealnienia wypełniania przez pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości (przedsiębiorców) ciężącego na nich obowiązku, a tym samym zmniejszy niepewność prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa

1) Zmiany w art. 97 w zakresie przejęcia praw i obowiązków w prawie podatkowym po zmarłym przedsiębiorcy oraz przedsiębiorstwie w spadku.

Zmiany w **art. 97 Op** mają na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych związanych z przejęciem praw i obowiązków w prawie podatkowym po zmarłym przedsiębiorcy oraz przedsiębiorstwie w spadku w przypadku, gdy wygaśnie zarząd sukcesyjny albo uprawnienie do powołania zarządcy sukcesyjnego, jeżeli zarząd sukcesyjny nie został ustanowiony, a dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników. W okresie uprawniającym do ustanowienia zarządu sukcesyjnego lub po ustanowieniu zarządu sukcesyjnego za podatnika przejmującego prawa i obowiązki zmarłego przedsiębiorcy uważa się przedsiębiorstwo w spadku. Przedsiębiorstwo w spadku jest podatnikiem tymczasowym (podobnie jak instytucja zarządu sukcesyjnego), dlatego po zakończeniu okresu na powołanie zarządcy sukcesyjnego oraz po wygaśnięciu zarządu sukcesyjnego prawa i obowiązki podatkowe muszą być przejmowane zgodnie z ogólną regułą o przejęciu praw i obowiązków przez spadkobierców. W doktrynie wyrażono jednak pogląd, że *„wątpliwe jest (kolejne) przejście ogółu praw i obowiązków tym razem z przedsiębiorstwa w spadku na spadkobierców, którzy dalej będą kontynuowali działalność gospodarczą po wygaśnięciu zarządu sukcesyjnego. Z chwilą wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego następuje likwidacja przedsiębiorstwa, a co za tym idzie – powstają różnorodne obowiązki z tym związane, w tym także związane z likwidacją działalności gospodarczej. Natomiast spadkobierca lub spadkobiercy, którzy chcieliby kontynuować taką działalność gospodarczą, nie nabywają prawa do odliczenia podatku naliczonego, rozliczania kosztów podatkowych itd.”* (komentarz do art. 97 Ordynacji podatkowej A. Mariańskiego [w:] Ordynacja podatkowa. Komentarz pod red. A. Mariańskiego, wyd. 1, 2021, Legalis). Przyjęcie takiego poglądu jest sprzeczne z istotą i celami zarządu sukcesyjnego jako narzędzia ułatwiającego sukcesję przedsiębiorstwa, także na gruncie prawa podatkowego.

Nowelizacja przewiduje zatem wyrażenie wprost w przepisach Ordynacji podatkowej przejścia majątkowych praw i obowiązków oraz niemajątkowych praw związanych

z prowadzoną działalnością gospodarczą, którymi dysponował przedsiębiorca, a następnie przedsiębiorstwo w spadku. Po ustaniu bytu przedsiębiorstwa w spadku jako podatnika przechodzą one na osoby, które zgodnie z art. 97a § 1 Op ponoszą odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe przedsiębiorstwa w spadku, tj. na zapisobiercę windykacyjnego kontynuującego prowadzenie tego przedsiębiorstwa, spadkobiercę zmarłego przedsiębiorcy, jeżeli nie został uczyniony zapis windykacyjny obejmujący przedsiębiorstwo w spadku, a także małżonka zmarłego przedsiębiorcy, któremu przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku.

Zmiany w art. 97 § 1, 1b i 2a Op są zmianami wynikowymi, porządkującymi kwestię sukcesji praw i obowiązków majątkowych (§ 1a–1c) oraz prawa niemajątkowe (§ 2 i 2a).

2) Umarzanie zawieszonych postępowań.

W art. 201 § 5 Op proponuje się regulację umożliwiającą umorzenie postępowania wszczętego na wniosek, zawieszonego z przyczyn określonych w § 1 pkt 1–4. Jest to regulacja analogiczna do projektowanych art. 97 § 4 i 5 Kpa, dostosowana do specyfiki spraw podatkowych. Bardzo szerokie spektrum i różnorodność spraw podatkowych, które mogą być wszczęte na wniosek, uzasadnia przyjęcie fakultatywnego charakteru instytucji umorzenia postępowania podatkowego wszczętego na wniosek.

W art. 201 § 6 Ordynacji podatkowej proponuje się, aby w postanowieniu o zawieszeniu postępowania z przyczyn określonych w art. 201 § 1 pkt 1–4 organ podatkowy pouczał stronę o treści art. 201 § 5. Podobne rozwiązanie obowiązuje na gruncie art. 204 § 3 Ordynacji podatkowej.

Zmiana w art. 81b § 2a Ordynacji podatkowej ma charakter dostosowawczy i polega na uzupełnieniu treści zdania pierwszego o przypadek, o którym mowa w art. 201 § 5.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe

1) Prowadzenie rachunku wspólnego dla kilku funduszy inwestycyjnych.

Możliwość prowadzenia rachunku wspólnego dla kilku funduszy inwestycyjnych jest niezbędna w przypadku oferowania przez TFI produktów oszczędnościowych, w tym produktów emerytalnych, w ramach Pracowniczych Programów Emerytalnych (ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych) oraz w ramach pozaustawowych programów oszczędnościowych opartych na ofercie produktowej TFI. Programy tego typu są dodatkowymi programami wynagradzania pracowników przez pracodawcę (klienta TFI), a więc muszą być atrakcyjne, posiadać szeroką gamę funduszy,

powinny wymagać minimum obsługi ze strony pracodawcy, a także spełniać wymogi bezpieczeństwa wpłacanych środków. Wpłaty pracodawcy powinny odbywać się na jeden rachunek bankowy, należący do funduszy inwestycyjnych, a nie na rachunek TFI.

Nie bez znaczenia jest też fakt, że prowadzenie wspólnego rachunku dla funduszy inwestycyjnych będzie również niezbędne w przypadku oferowania przez TFI programów/produktów oszczędnościowych w ramach ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego.

Możliwość wpłaty środków przez pracodawców na wspólny rachunek funduszy inwestycyjnych (w ramach tego samego TFI) zapewni bezpieczeństwo wpłacanych środków – wpłaty bezpośrednio na rachunek funduszu oraz aktywa funduszy inwestycyjnych nie wchodzi do masy upadłości towarzystwa ani depozytariusza oraz nie mogą być objęte postępowaniem restrukturyzacyjnym.

Możliwość prowadzenia rachunku wspólnego powinna obejmować fundusze inwestycyjne oferujące nie tylko ustawowe programy emerytalne (PPK, PPE, IKE, IKZE, OIPE) ale również pozaustawowe programy oszczędnościowe. Towarzystwa funduszy inwestycyjnych oferują szereg pozaustawowych pracowniczych programów oszczędnościowych (kierowanych do pracowników danego pracodawcy lub ich grup) lub wyspecjalizowanych programów inwestycyjnych (mających charakter planów systematycznego oszczędzania bez względu na cel – emerytalny lub oszczędnościowy). Programy te mogą być oparte o ofertę kilku funduszy inwestycyjnych typu FIO i SFIO.

Postulat ten wynika z chęci zapewnienia podmiotom finansującym wpłaty do ww. programów (m.in. pracodawcy dla swoich pracowników lub też indywidualne osoby fizyczne), minimum obciążeń o charakterze technicznym, które związane są z dokonywaniem wpłat do tych programów. W przypadku odrębnie prowadzonych rachunków bankowych dla każdego funduszu, wpłacający (pracodawca) zobowiązany jest dokonywać odrębnych wpłat na te rachunki. Pracodawca nie ma wiedzy w jakie fundusze planuje inwestować jego pracownik, stąd pracodawca nie jest w stanie odpowiednio alokować środków na program oszczędnościowy. W przypadku zaś rachunków wspólnych funduszy inwestycyjnych, wpłacający dokonywałby jednej wpłaty, a TFI (lub agent transferowy) działające na zlecenie funduszy, rozdzielałoby wpłaty na poszczególne fundusze. Agenci transferowi mają możliwości operacyjne i techniczne przypisywania własności wpłacanych środków do poszczególnych funduszy, zgodnie z alokacją wskazaną przez klienta oraz zapewnienie odpowiedniego

raportowania do TFI i depozytariusza. Czynności te dokonywane przez agentów transferowych niosą ze sobą niższe ryzyko błędów, co należy uznać za pozytywne z perspektywy klientów funduszy (uczestników programów/produktów oferowanych przez fundusze/TFI).

Proponowana zmiana uprości dokonywanie wpłat przez pracodawców – klientów TFI. Zlikwiduje bowiem konieczność wskazywania dwóch lub więcej rachunków do osobnych wpłat na każdy fundusz, a w konsekwencji nie będzie wymagane stosowanie odpowiednich systemów informatycznych i dodatkowe angażowanie działów księgowości pracodawców.

2) Prowadzenie rachunków bankowych zmarłego przedsiębiorcy.

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami w przypadku obsługi zarządców sukcesyjnych przez niektóre banki, proponuje się doprecyzowanie przepisu **art. 59c ust. 1** ustawy – Prawo bankowe, poprzez wskazanie, że rachunek bankowy zmarłego przedsiębiorcy jest prowadzony na dotychczasowych zasadach. W praktyce będzie to oznaczać, że jeżeli przedsiębiorca korzystał przykładowo z bankowości elektronicznej, zarządca sukcesyjny może mieć do niej dostęp w takim samym zakresie.

Ponadto proponuje się przyznać dostęp do rachunku bankowego również osobom wykonującym czynności zachowawcze w okresie, w którym po śmierci przedsiębiorcy nie został jeszcze powołany zarządca sukcesyjny. Pozwoli to spadkobiercom regulować bieżące zobowiązania związane z przedsiębiorstwem w spadku.

W tym przypadku konieczne będzie przedłożenie bankowi oświadczenia wskazującego, że dana osoba jest osobą uprawnioną do wykonywania czynności zachowawczych, a także dokumentu potwierdzającego przyjęcie spadku obejmującego przedsiębiorstwo w spadku.

3) Wymiana informacji firm leasingowych i faktoringowych.

Proponuje się zmianę w zakresie art. 105 ustawy – Prawo bankowe. Zmiana stanowi naturalne „domknięcie” systemu wymiany informacji w sektorze finansowym, mającym na celu przede wszystkim rzetelną ocenę możliwości finansowych/kredytowych klientów (w szczególności konsumentów i mikroprzedsiębiorców) ubiegających się o finansowanie. Wprowadzenie tej propozycji zapewni to, aby klienci nie ulegli „przekredytowaniu”, ale też aby instytucje finansowe udzielające finansowego wsparcia mogły to czynić bezpiecznie, nie doprowadzając do nieodpowiedzialnego kredytowania, co w konsekwencji mogłoby mieć bardzo negatywne skutki dla całej gospodarki państwa.

Przedstawioną propozycję legislacyjną dodatkowo uzasadnia fakt, że firmy leasingowe i faktoringowe są już objęte zakresem art. 106d ustawy – Prawo bankowe, co wskazuje w

sposób jednoznaczny na to, że są elementem systemu wymiany informacji, który z punktu widzenia ustawodawcy wprost służy bankom, ale także innym instytucjom pozostającym w ścisłym związku z bankami. Zatem skoro dane z firm leasingowych i faktoringowych służą zapobieganiu fraudom w sektorze finansowym, to tym bardziej w celu uszczelnienia systemu i dostępności do informacji powinny mieć one możliwość przekazywania do instytucji takiej, jak BIK, informacji na temat zaciąganych w tych firmach zobowiązań i ich spłacalności. Obecnie art. 105 ust. 4 ustawy – Prawo bankowe nie przewiduje w zawartym w tym artykule katalogu podmiotowym ani firm leasingowych, ani faktoringowych.

Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

Zgodnie z art. 26 ustawy o zarządzie sukcesyjnym, do wynagrodzenia zarządcy sukcesyjnego stosuje się odpowiednio przepisy Kc o zleceniu. Zarządca sukcesyjny może również pełnić swoją funkcję bez wynagrodzenia. W związku z pojawiającymi się praktycznymi wątpliwościami w zakresie obowiązku opłacania składek przez takich zarządców sukcesyjnych, proponuje się doprecyzowanie w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, że zarządca sukcesyjny pełniący funkcję bez wynagrodzenia nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym.

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Decyzje podejmowane przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 82 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych są decyzjami w pełni uznaniowymi. Przed ich podjęciem przeprowadzane jest jednak postępowanie mające na celu ustalenie, wyjaśnienie i udokumentowanie wszystkich istotnych okoliczności sprawy mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie w tym zakresie. W praktyce nie zdarza się zatem, aby strona, po otrzymaniu decyzji w pierwszej instancji, występując do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, wskazała nowe, istotne okoliczności mogące spowodować zmianę podjętej już decyzji w pierwszej instancji. Tak więc wydawane w tych sprawach, na podstawie tego samego materiału dowodowego, decyzje Prezesa Rady Ministrów w drugiej instancji, co do zasady utrzymują w mocy decyzje własne Prezesa Rady Ministrów wydane w pierwszej instancji. Zasada dwuinstancyjności nie znajduje zatem w tej kategorii spraw uzasadnienia, a jedynie niepotrzebnie przedłuża postępowanie administracyjne, podczas gdy strona zainteresowana jest m.in. szybkim wydaniem decyzji ostatecznej, także

odmownej, którą może zaskarżyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Zasada dwuinstancyjności w tej kategorii spraw nie jest więc zgodna ze słusznym interesem strony.

Zauważyć ponadto należy, że wydanie decyzji ostatecznej, niezależnie od tego czy będzie to postępowanie jednoinstancyjne czy dwuinstancyjne, nie uniemożliwia stronie podjęcia w przyszłości działań zmierzających do zmiany tej decyzji. Nie tylko ma bowiem możliwość skorzystania z jednego z trybów nadzwyczajnych przewidzianym w Kodeksie postępowania administracyjnego, ale w sytuacji, gdy w sprawie zaistnieją nowe, istotne okoliczności, które nie były brane pod uwagę przy wydaniu ostatecznej decyzji w przedmiocie przyznania świadczenia specjalnego, w każdym czasie może wystąpić z kolejnym, nowym wnioskiem w tej sprawie. Wówczas postępowanie administracyjne toczy się od nowa i jeżeli okaże się to uzasadnione w świetle nowych okoliczności sprawy, może być wydana inna w swej istocie decyzja, niż poprzednio wydana decyzja ostateczna. Tak więc odstąpienie od zasady dwuinstancyjności postępowania nie zamyka stronie możliwości otrzymania w tych sprawach ponownej, korzystnej dla niej decyzji.

Analogiczne rozwiązanie zastosowane zostało w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 20 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, czy też przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym innych służb mundurowych (funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej) oraz ich rodzin w odniesieniu do uprawnienia do przyznawania świadczeń emerytalno-rentowych w drodze wyjątku przez ministrów właściwych do spraw wewnętrznych, do spraw finansów publicznych, Ministra Obrony Narodowej oraz Ministra Sprawiedliwości.

Ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych

Prawo do udziałów albo akcji może przysługiwać więcej niż jednej osobie. Wspólność praw wymaga przy tym współdziałania współuprawnionych. W Kodeksie spółek handlowych (dalej też: Ksh) przewidziano instytucję wspólnego przedstawiciela (art. 60 § 1, art. 184 § 1, art. 300³⁸ § 3 i art. 333 § 2). Brak jest jednak przepisów określających reguły powołania, odwołania czy rezygnacji wspólnego przedstawiciela. W doktrynie wyrażono różne poglądy w zakresie stosowania w tym względzie przepisów działu IV Kc dotyczących współwłasności, m.in. krytycznie odniesiono się do możliwości wyznaczenia wspólnego przedstawiciela

przez sąd na podstawie art. 203 Kc¹. Na gruncie obecnego stanu prawnego przyjmuje się, że sposób ustanowienia wspólnego przedstawiciela następuje zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów regulujących dany rodzaj współwłasności (łączna, ułamkowa)², co wymaga wcześniejszego ustalenia rodzaju współwłasności.

Celem nowelizacji jest wprowadzenie procedury wyznaczenia, powołania, odwołania albo rezygnacji wspólnego przedstawiciela, który wykonuje prawa współuprawnionych z udziałów albo akcji we wszystkich rodzajach spółek handlowych, niezależnie od źródła powstania wspólności prawa do udziału albo akcji.

Przy czym zasługującym na szczególną uwagę jest przypadek powstania wspólności praw powstałych na skutek śmierci wspólnika albo akcjonariusza.

W spółkach osobowych śmierć wspólnika prowadzi często do rozwiązania spółki (zwłaszcza w przypadku spółek dwuosobowych). Śmierć wspólnika stanowi przyczynę rozwiązania spółki (art. 58 § 1 pkt 4), chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Zgodnie z art. 64 § 1, pomimo śmierci wspólnika spółka trwa nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami, jeżeli umowa spółki tak stanowi lub pozostali wspólnicy tak postanowią. Zasadą jest, że nie może istnieć spółka osobowa mająca tylko jednego wspólnika, a odstępstwo w tym zakresie przewiduje obecnie jedynie art. 98 § 2. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku gdy w spółce pozostaje jeden partner, spółka ulega rozwiązaniu najpóźniej z upływem roku od dnia zaistnienia tego zdarzenia. Brak jest podobnych regulacji w odniesieniu do pozostałych spółek osobowych.

W spółce kapitałowej w następstwie śmierci wspólnika może z kolei dojść do paraliżu decyzyjnego, a wręcz spółka może nie mieć możliwości działania przez długi czas. Chodzi zwłaszcza o przypadki, gdy jedyny albo większościowy wspólnik jest jednocześnie jedynym członkiem zarządu spółki. Wówczas – nawet jeśli spadkobiercy wspólnika wstępują do spółki – nie ma osoby uprawnionej do jej reprezentacji, a wybór nowego zarządu jest formalnie możliwy dopiero po definitywnym ustaleniu kręgu spadkobierców przez sąd albo przed notariuszem. Nabycie udziałów przez spadkobierców jest bowiem skuteczne wobec spółki dopiero od momentu zawiadomienia jej o nabyciu. Do zawiadomienia należy natomiast załączyć dokumenty stwierdzające nabycie udziałów (art. 187 § 1). W praktyce jest to akt

¹ A. Kidyba *Zarządca udziałów (akcji) ustanowiony na podstawie art. 203 KC a wspólny przedstawiciel współuprawnionych z udziałów (akcji)* Monitor Prawa Handlowego 1/2017, s. 16-20.

² Z. Jara *Komentarz do art. 184 [w:] Kodeks spółek handlowych, Komentarz/el* pod red. Z. Jara, 2022 r., wyd. 26

poświadczenia dziedziczenia albo stwierdzenie nabycia spadku (ewentualnie – europejskie poświadczenie spadkowe).

Nawet jeśli umowa (statut) spółki umożliwia dalsze funkcjonowanie spółki mimo śmierci wspólnika (akcjonariusza) – przedłużające się procedury spadkowe powodują, że nie mogą w nim uczestniczyć spadkobiercy wspólnika (akcjonariusza), dla których działalność spółki może stanowić podstawowe źródło utrzymania. Ich prawa muszą być bowiem wykonywane przez jedną osobę (wspólnego przedstawiciela), a jej wybór wymaga zgody wszystkich współuprawnionych. Z perspektywy współuprawnionych w obecnym stanie prawnym *de facto* dopiero od momentu stwierdzenia nabycia spadku następcy prawni mogą dysponować prawami korporacyjnymi zmarłego wspólnika (akcjonariusza) w spółce. Brak możliwości tymczasowego zarządzania tymi prawami (w sposób zbliżony do zarządu sukcesyjnego przedsiębiorstwem) grozi stratami dla samej spółki, spadkobierców i pozostałych wspólników (akcjonariuszy).

W celu zapewnienia płynnego wykonywania wspólnych praw z udziału albo akcji, proponuje się wprowadzenie przepisów umożliwiających tymczasowe wykonywanie tych praw przez wspólnego przedstawiciela w czasie trwania wspólności praw, także przed określeniem kręgu spadkobierców przez sąd albo przed notariuszem. Zmiany nie wpływają na prymat interesu spółki nad interesem poszczególnych współuprawnionych ani nie wpływają na zakres umocowania wspólnego przedstawiciela (wspólny przedstawiciel jest umocowany do wykonywania w spółce wszelkich uprawnień korporacyjnych i majątkowych; ma m.in. dostęp do listy wspólników, listy akcjonariuszy, księgi udziałów albo rejestru akcjonariuszy). Porządkują jedynie reguły wyboru wspólnego przedstawiciela, jego odwołania albo rezygnacji.

Przepisy zmieniające (dodawane **art. 7²–7⁵ Ksh**) umieszczono w tytule I Przepisy ogólne dziale I Przepisy wspólne Kodeksu spółek handlowych.

Celem przepisów zmieniających jest przede wszystkim:

- umożliwienie wyznaczenia wspólnego przedstawiciela w umowie albo statucie spółki,
- powołanie za życia wspólnika (czynnością jednostronną) albo po jego śmierci, wspólnego przedstawiciela, także w przypadku braku pełnej zgody wszystkich współuprawnionych,
- umożliwienie wykonywania praw współuprawnionych w spółce niezwłocznie po śmierci wspólnika.

Wspólny przedstawiciel będzie wykonywał prawa wspólnika albo akcjonariusza w przypadku wspólnych praw do udziału albo akcji, w tym spadkobierców w rozumieniu art. 60 § 1 i art. 124 § 1 albo wspólnego przedstawiciela współuprawnionych w rozumieniu art. 184 § 1, art. 300³⁸ § 3 i art. 333 § 2.

W umowie albo statucie spółki można określić sposób wykonywania wspólnych praw z udziału albo akcji przez uprawnionych w przypadku śmierci wspólnika albo akcjonariusza, w szczególności wskazać wspólnego przedstawiciela.

Wskazanie w umowie spółki osoby, która ma wykonywać prawa współuprawnionych w spółce jest dopuszczalne już obecnie w większości spółek na zasadzie swobody kształtowania stosunku spółki. Projekt potwierdza możliwość zawarcia takich postanowień w umowie spółki jawnej, partnerskiej, komandytowej, komandytowo-akcyjnej – w zakresie praw komplementariusza oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W spółce akcyjnej, komandytowo-akcyjnej i prostej spółce akcyjnej w odniesieniu do praw akcjonariusza wprowadzenie wyraźnego przepisu pozwalającego na zawarcie omawianego postanowienia w umowie lub statucie jest uzasadniony zasadą surowości statutu (art. 304 § 3 i 4).

Jeżeli osoba umocowana do wykonywania praw uprawnionych została wskazana w umowie spółki (lub inaczej określono w niej sposób wykonywania tych praw), nie powstanie możliwość powołania przedstawiciela przez wspólnika w drodze jednostronnej czynności. Należy bowiem przyjąć, że jeżeli umowa spółki określa sposób (zasady) wykonywania praw uprawnionych w spółce po śmierci wspólnika, to oznacza to, że wspólnicy postanowienia dotyczące tej materii uznali za istotne dla łączącego ich stosunku. Dokonanie zmian w tym zakresie będzie w związku z tym wymagało zmiany umowy albo statutu spółki.

Wspólnik albo akcjonariusz może także powołać wspólnego przedstawiciela w ten sposób, że wskaże określoną osobę do pełnienia funkcji wspólnego przedstawiciela. Powołanie to powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Do powołania wspólnego przedstawiciela jest ponadto konieczna zgoda współuprawnionego oraz osoby powoływanej, także w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Do powołania wspólnego przedstawiciela na wypadek śmierci wspólnika albo akcjonariusza nie jest wymagana zgoda współuprawnionego. Odwołanie wspólnego przedstawiciela wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

W powyższym rozwiązaniu można dostrzec analogię do powołania zarządcy sukcesyjnego przedsiębiorstwem osoby fizycznej przez przedsiębiorcę. Regulacje mają taki sam cel – umożliwienie uprawnionemu za życia wskazania osoby zarządzającej po jego śmierci prawami, nad którymi zarządzanie będzie płynnie kontynuowane.

Po śmierci wspólnika albo akcjonariusza wspólnego przedstawiciela może powołać albo odwołać małżonek wspólnika, spadkobierca ustawowy wspólnika, który przyjął spadek, a także w przypadku ogłoszenia testamentu – spadkobierca testamentowy wspólnika, który przyjął spadek albo zapisobierca windykacyjny, który przyjął zapis windykacyjny. Warunkiem przy tym jest, aby osobie tej służyły prawa zmarłego wspólnika w spółce osobowej albo osoba ta wstępowała do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na miejsce zmarłego wspólnika albo przysługiwały jej prawa z akcji zmarłego akcjonariusza.

Po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydaniu europejskiego poświadczenia spadkowego, powołać albo odwołać wspólnego przedstawiciela będzie mógł wyłącznie spadkobierca albo zapisobierca windykacyjny.

Do powołania albo odwołania wspólnego przedstawiciela przez wspólnika (akcjonariusza) albo po śmierci wspólnika (akcjonariusza) jest wymagana zgoda osób, którym łącznie przysługuje udział w prawach wspólnika albo akcjonariusza do udziału albo akcji objętych wspólnością większą niż 75/100.

W przypadku gdy nie zostało wydane prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, nie został zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia ani nie zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe, wielkość udziałów w udziale albo akcji ustala się przy uwzględnieniu wszystkich znanych osobie powołującej wspólnego przedstawiciela osób, którym w chwili powołania albo odwołania wspólnego przedstawiciela przysługuje udział w udziale albo akcji.

Brak jednomyślności co do osoby wspólnego przedstawiciela mógłby uniemożliwiać wykonywanie praw w spółce, ze szkodą dla wszystkich uprawnionych, zwłaszcza, że prawa w spółce mogą być podstawowym źródłem ich utrzymania. Dlatego proponuje się wprowadzenie rozwiązania pozwalającego na podjęcie decyzji o wspólnym przedstawicielu, nawet przy braku jednomyślności. Przy tym próg 75/100 wydaje się zabezpieczać realizację woli większości współuprawnionych i zapewnić ochronę praw mniejszości. Do odwołania

wspólnego przedstawiciela będzie wymagana zgoda osób, którym łącznie przysługuje udział w prawach wspólnika albo akcjonariusza do udziału albo akcji objętych wspólnością większy niż 1/2.

Powołanie wspólnego przedstawiciela albo jego odwołanie albo wyrażenie zgody na jego powołanie albo odwołanie przez przedstawiciela ustawowego osoby, która nie ma zdolności do czynności prawnych albo której zdolność do czynności prawnych jest ograniczona, nie wymaga zezwolenia sądu opiekuńczego. Przy czynnościach, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, dziecko pozostające pod władzą rodzicielską może być reprezentowane przez rodzica, a osoba pozostająca pod opieką – przez opiekuna. Przepisów art. 98 § 2 i art. 159 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie stosuje się. Analogiczne rozwiązanie obowiązuje w zarządzie sukcesyjnym. W pozostałych kwestiach związanych z osobami nieposiadającymi pełnej zdolności do czynności prawnych zastosowanie znajdą reguły ogólne, wyrażone na gruncie Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Osoba uprawniona do powołania albo odwołania wspólnego przedstawiciela albo wyrażenia zgody na jego powołanie albo odwołanie składa przed notariuszem oświadczenie o przysługującym jej udziale w udziale albo akcji oraz znanych jej innych osobach, którym przysługuje udział w prawach wspólnika albo akcjonariusza do udziału albo akcji objętych wspólnością, oraz oświadczenia o:

- 1) istnieniu lub nieistnieniu osób, które wyłączałyby znanych spadkobierców od dziedziczenia lub dziedziczyłyby wraz z nimi,
- 2) znanych testamentach spadkodawcy lub braku takich testamentów

– pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Powołanie wspólnego przedstawiciela w przypadku śmierci wspólnika albo akcjonariusza oraz zgoda na jego powołanie wymaga zachowania formy aktu notarialnego.

Po uprawomocnieniu się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowaniu aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydaniu europejskiego poświadczenia spadkowego, do powołania wspólnego przedstawiciela albo jego odwołania forma aktu notarialnego nie jest wymagana, jeżeli wszyscy uprawnieni wyrazili w formie pisemnej zgodę na jego powołanie albo odwołanie.

Każda z osób uprawnionych do powołania wspólnego przedstawiciela po śmierci wspólnika (akcjonariusza) będzie mogła wystąpić do sądu o wyznaczenie wspólnego przedstawiciela, jeżeli nie można wyznaczyć albo powołać wspólnego przedstawiciela w inny sposób.

Uprawnienie do powołania wspólnego przedstawiciela (pierwszego i kolejnego) albo żądania wyznaczenia wspólnego przedstawiciela przez sąd nie wygasa, dopóki prawa w spółce przysługują więcej niż jednej osobie. Wspólny przedstawiciel może zrezygnować z pełnienia tej funkcji, składając oświadczenie w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Oświadczenie o rezygnacji wspólny przedstawiciel będzie składał osobie, która go powołała, a w przypadku, gdy wspólny przedstawiciel został powołany w umowie albo statucie spółki lub w przypadku braku osoby, która go powołała – osobie uprawnionej do powołania wspólnego przedstawiciela. Po złożeniu rezygnacji wspólny przedstawiciel jest obowiązany działać jeszcze przez dwa tygodnie, chyba że wcześniej zostanie powołany kolejny wspólny przedstawiciel.

O powołaniu, odwołaniu albo rezygnacji wspólnego przedstawiciela należy niezwłocznie powiadomić spółkę w formie pisemnej pod rygorem bezskuteczności wobec spółki. Zawiadomienie o powołaniu i odwołaniu będzie co do zasady ciążyć na wspólniku (akcjonariuszu). Wspólny przedstawiciel będzie zawiadamiał o swojej rezygnacji oraz o powołaniu i odwołaniu, jeśli zdarzenia te nastąpiły po śmierci wspólnika (akcjonariusza). Jeżeli zawiadomienie spółki będzie niemożliwe z powodu braku organu albo braku w składzie organu uprawnionego do jej reprezentowania, wspólny przedstawiciel dokona zawiadomienia wobec pozostałych wspólników, a w przypadku spółki akcyjnej – wobec rady nadzorczej. W przypadku spółki jednoosobowej zawiadomienie spółki następuje zgodnie z regułami określonymi już w Ksh. Umocowanie wspólnego przedstawiciela wygaśnie z:

- dniem jego śmierci;
- dniem ograniczenia lub utraty zdolności do czynności prawnych;
- chwilą odwołania;
- upływem terminu dwóch tygodni od dnia rezygnacji, a jeżeli wcześniej powołano kolejnego wspólnego przedstawiciela – z chwilą powołania kolejnego wspólnego przedstawiciela;

- dniem uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia albo wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, jeżeli prawa wspólnika albo akcjonariusza nabył jeden spadkobierca albo zapisobierca windykacyjny;
- dniem nabycia po śmierci wspólnika albo akcjonariusza jego praw w spółce w całości przez jedną osobę;
- dniem zmiany umowy spółki albo statutu i wstąpienia współuprawnionych jako wspólników albo akcjonariuszy do spółki.

Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa

Zmiana ustawy o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, zwanej dalej „ustawą o obrocie”, wynika z konieczności zmiany obowiązujących przepisów w sposób umożliwiający wdrożenie systemu teleinformatycznego (Tracker 2.0) wspierającego procesy licencjonowania obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym (uzbrojenie i produkty podwójnego zastosowania). Planowane uruchomienie systemu Tracker 2.0 ma nastąpić na początku 2024 r. System umożliwi także prowadzenie rejestru wydanych zezwoleń na obrót z zagranicą towarami o znaczeniu strategicznym, certyfikatów importowych, poświadczeń oświadczenia końcowego użytkownika oraz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych. Jednym z istotnych celów nowego systemu jest poprawienie dostępności, funkcjonalności oraz e-dojrzałości usług publicznych tj. umożliwienie przedsiębiorcom korzystania z e-usługi zamiast papierowego obiegu dokumentów przy wydawaniu decyzji administracyjnych związanych z prowadzeniem obrotu z zagranicą towarami o znaczeniu strategicznym.

W art. 9 obowiązującej ustawy dodany został ust. 1a–1c, które określa w jaki sposób następuje złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na obrót towarami o znaczeniu strategicznym. Wniosek o zezwolenie składa się w postaci papierowej, opatrzony własnoręcznym podpisem podmiotu, o którym mowa w ust. 1, zwanego dalej „wnioskodawcą”, albo w postaci elektronicznej, opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym wnioskodawcy.

Z uwagi na uruchomienie systemu teleinformatycznego, który będzie obsługiwał proces licencjonowania obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym (uzbrojenie i produkty podwójnego zastosowania) będzie możliwe złożenie wniosku w formie elektronicznej. Obecnie nie ma zapisów w ustawie o obrocie o takiej formie składania wniosku.

Do przesyłania wniosków w formie elektronicznej system teleinformatyczny Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy wykorzystuje adresy użytkowników na ePUAP, a po zintegrowaniu systemu z systemem eDoręczeń do przesyłania wniosków będą wykorzystywane Adresy do Doręczeń Elektronicznych (ADE)

W art. 9 w ust. 2 należy uchylić pkt 8 z uwagi na fakt, iż jest on zbędny. Z przepisu wynika obowiązek podawania kraju końcowego przeznaczenia we wniosku o wydanie zezwolenia na obrót towarami o znaczeniu strategicznym. Z uwagi na fakt, iż takie informacje podawane są w innym miejscu wniosku tj. w polu, w którym wnioskodawca podaje nazwę i adres końcowego użytkownika oraz kraj jego siedziby, nie jest zasadne powtarzanie tych informacji. Po wejściu w życie ustawy przesłanka określona w art. 9 ust. 6 pkt 4 lit. a (kraj końcowego użytkownika) będzie weryfikowana za pomocą informacji o końcowym użytkowniku – art. 9 ust. 2 pkt 6. Na podstawie tego przepisu wnioskodawca podaje nazwę oraz adres końcowego użytkownika. Zatem podając adres pojawia się także informacja na temat kraju końcowego przeznaczenia ponieważ kraj końcowego przeznaczenia jest równocześnie krajem końcowego użytkownika.

Art. 9 w ust. 6 pkt 4 należy zmienić poprzez umożliwienie złożenia certyfikatu importowego lub poświadczenia oświadczenia końcowego użytkownika w formie odwzorowania cyfrowego tych dokumentów przy jednoczesnym złożeniu oświadczenia wnioskodawcy o posiadaniu oryginałów tych dokumentów. Powyższy przepis umożliwi niezwłoczne wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie dokumentów odwzorowanych elektronicznie, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości ich weryfikacji przez organ kontroli obrotu.

W art. 9 proponuje się dodać ust. 6a, który dotyczy złożenia do wniosku o wydanie zezwolenia na obrót towarami o znaczeniu strategicznym oświadczenia wnioskodawcy o tym, że posiada oryginał certyfikatu lub oświadczenia końcowego użytkownika, w przypadku gdy składa odwzorowanie cyfrowe tych dokumentów. W przypadku gdy organ kontroli obrotu nie jest w posiadaniu oryginałów ww. dokumentów oświadczenie wnioskodawcy będzie stanowiło zabezpieczenie, iż faktycznie jest w posiadaniu tych dokumentów. Ma to znaczenie z punktu widzenia uprawnień kontrolnych organu kontroli obrotu.

W art. 9 ust. 6c wnioskodawca zostaje zobowiązany do przechowywania oryginału certyfikatu importowego lub oświadczenia końcowego użytkownika przez okres 10 lat. Jednocześnie w przypadku likwidacji bądź zakończenia działalności podmiotu ma on obowiązek przekazać niezwłocznie oryginały certyfikatu importowego lub oświadczenia końcowego użytkownika przechowywane w swojej siedzibie do organu kontroli obrotu (art. 22 ust. 6b).

W art. 9 ust. 6b wprowadza przepis określający, iż oświadczenie o posiadaniu oryginałów certyfikatu importowego lub oświadczenia końcowego użytkownika składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Projektodawca określając obowiązek złożenia oświadczenia określa także przepis, który będzie stanowił sankcję za podanie nieprawdziwego oświadczenia.

Proponuje się dodać art. 17b, który statuuje fakt, iż w przypadku gdy wniosek o wydanie zezwolenia indywidualnego lub globalnego, wydanie certyfikatu importowego lub poświadczenie oświadczenia końcowego użytkownika został złożony za pośrednictwem systemu teleinformatycznego doręczenie decyzji administracyjnej w tych sprawach również następuje za pośrednictwem przedmiotowego systemu.

Art. 21 ustawy o obrocie, który dotyczy prowadzenia rejestru został uchylony w całości. Przepisy dotyczące rejestru, który ma być prowadzony w systemie teleinformatycznym Tracker 2.0 zostały zawarte w nowym rozdziale 4a.

W art. 22 zmieniono brzmienie ust. 1 i 1a poprzez uwzględnienie organów kraju zagranicznego dostawcy a nie tylko organów kraju zagranicznego eksportera, które mogą wymagać certyfikatu importowego. Certyfikat importowy może być wystawiony przez organ kontroli obrotu także w przypadku transferu wewnątrzunijnego uzbrojenia a nie tylko w przypadku wywozu. Pojęcie dostawcy pochodzi z przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/43/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie uproszczenia warunków transferów produktów związanych z obronnością we Wspólnocie. Wobec powyższego, należy uwzględnić również w przepisie dostawcę.

Obecnie przepis wskazuje wyłącznie na możliwość zażądania okazania takiego dokumentu – właściwe organy kraju eksportera mogą wymagać takich dokumentów. Jednakże w przypadku obrotu wewnątrzunijnego również może być wymagany certyfikat importowy – stąd dodanie zagranicznego dostawcy w ust. 1 i 2 w art. 22 w przypadku transferu wewnątrzunijnego uzbrojenia.

Proponuje się dodać art. 22 ust. 2b, który stanowi, iż wydanie certyfikatu importowego następuje w drodze decyzji administracyjnej. Określa także ważność certyfikatu importowego. Będzie on ważny przez 6 miesięcy od dnia wydania, chyba że wcześniej zostanie okazany właściwym władzom poza granicami kraju. Obecnie nie ma takiego przepisu w ustawie. Jednakże informację o tym, że jest on ważny przez 6 miesięcy od dnia wydania, o ile nie zostanie wcześniej okazany władzom w innym kraju, podmiot otrzymuje na wydanym certyfikacie importowym. Odmowa wydania certyfikatu importowego także następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 25 proponuje się zmienić w taki sposób, aby zapewnić możliwość prowadzenia ewidencji obrotu z zagranicą towarami o znaczeniu strategicznym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Tracker 2.0. Podmiot dokonujący obrotu będzie mógł prowadzić ewidencję obrotu w jednej z 3 form: w formie papierowej, w systemie teleinformatycznym Tracker 2.0, o którym mowa w art. 27d ust. 1 ustawy, albo w innym systemie teleinformatycznym posiadającym rozwiązania umożliwiające rejestrację i przechowywanie wpisów wraz z kopią zapasową oraz umożliwiającym weryfikację wpisów na podstawie dokumentów przechowywanych przez podmiot. Obecnie dozwolone są dwie formy prowadzenia ewidencji, tj.: forma papierowa albo forma elektroniczna pod warunkiem posiadania systemu elektronicznego posiadającym ww. rozwiązania. Ustawa dopuszcza jeszcze jedną formę prowadzenia ewidencji, tj. za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Tracker 2.0. Jednakże przedsiębiorca będzie mógł korzystać tylko z jednej formy prowadzenia ewidencji obrotu.

Dodano także art. 22 ust.1b, który nakłada obowiązek złożenia wniosku o dostęp do danych z systemu teleinformatycznego Tracker 2.0, w przypadku woli prowadzenia ewidencji obrotu w systemie teleinformatycznym.

Brzmienie art. 26 zostało zmienione, z uwagi na funkcje nowego systemu. Należało dodać obowiązek dla przedsiębiorców dokonujących obrotu w ramach unijnych zezwoleń generalnych na wywóz oraz krajowych zezwoleń generalnych, przekazywania także informacji o braku obrotu na podstawie takich zezwoleń. Obecny przepis zobowiązuje do przekazywania sprawozdania z realizacji obrotu, co wskazuje na obowiązek złożenia informacji wyłącznie w przypadku dokonywania obrotu. Zatem organ kontroli obrotu nie jest w stanie zweryfikować, czy podmiot dopełnił obowiązki informacyjne nałożone przepisami ustawy.

Po rozdziale 4 ustawy dodany został rozdział 4a pt. „Rejestr wydanych zezwoleń, certyfikatów importowych, poświadczeń oświadczenia końcowego użytkownika oraz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych”. Określa on, że minister właściwy do spraw gospodarki prowadzi rejestr udzielonych zezwoleń indywidualnych, zezwoleń globalnych, wydanych certyfikatów importowych, poświadczonych oświadczeń końcowego użytkownika oraz wykaz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych, zwany dalej „rejestrem”, przy użyciu systemu teleinformatycznego. Art. 27d określa jakie dane i informacje są zawarte w rejestrze. Są to informacje dotyczące wnioskodawców (nazwa i adres siedziby lub miejsca zamieszkania), nazwa i adres siedziby lub miejsca zamieszkania eksportera bądź dostawcy, nazwa i adres siedziby lub miejsca zamieszkania dotyczące końcowego użytkownika, opis towarów o znaczeniu strategicznym oraz inne informacje dotyczące towarów.

Art. 27d ust. 3 stanowi, iż minister właściwy do spraw gospodarki jest administratorem danych osobowych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Zapisy te są niezbędne z uwagi na to, iż w systemie Tracker 2.0 będą przetwarzane dane osobowe

Art. 27 f ust. 1 stanowi, iż dane i informacje mogą być udostępniane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

Przepis zawarty w art. 27d ust. 2 stanowi, iż podmiot pragnący uzyskać dostęp do danych jest zobowiązany do złożenia wniosku za pośrednictwem systemu PIP.

Art. 27d ust. 3 zawiera wymogi dotyczące wniosku o uzyskanie dostępu albo wniosku o odebranie dostępu do danych i informacji, są to: dane wnioskodawcy, dane podmiotu, którego dane i informacje mają być udostępnione oraz dane osób, dla których wnioskuje się o nadanie dostępu do danych i informacji.

W art. 27d ust. 4 zawarto przepisy w zakresie uwierzytelnienia wniosku o uzyskanie dostępu do danych i informacji z systemu kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby fizycznej uprawnionej do złożenia wniosku.

Art. 27d ust. 6 zawiera przepis, na podstawie którego organ kontroli obrotu informuje wnioskodawcę o niekompletności wniosku lub o nieprawidłowych danych za pośrednictwem

systemu teleinformatycznego Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. Ponadto do tej czynności nie będą miały zastosowania przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Będzie to czynność techniczna.

Wdrożenie przepisów dotyczących systemu teleinformatycznego (Tracker 2.0) wspierającego procesy licencjonowania obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym (uzbrojenie i produkty podwójnego zastosowania) jest związane z projektem Unii Europejskiej Tracker 2.0. Zaproponowane zmiany wymagają wprowadzenia przepisów przejściowych, których omówienie zostało zawarte w części uzasadnienia dotyczącej wprowadzenia przepisów przejściowych i końcowych.

Ustawa z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych

Zmiany w ww. ustawie dotyczą odstąpienia od zasady dwuinstancyjności. Postępowanie w sprawie wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru podmiotów wykonujących działalność w zakresie wyrobu i przetwarzania alkoholu etylowego lub rejestru producentów wyrobów tytoniowych na jego wniosek powinno być jednoinstancyjne, gdyż ma ono na celu spełnienie w całości żądania przedsiębiorcy (projektowany art. 7c ust. 2 ustawy o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych).

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne

1) Wymóg występowania (w art. 54 ust. 3 pkt 1 ustawy – Prawo farmaceutyczne) o dostarczenie próbki jedynie w formie pisemnej nie przystaje do potrzeb obrotu gospodarczego. Wprowadza się zatem możliwość występowania o próbki w formie dokumentowej. Ponadto należy zwrócić uwagę na treść art. 67 pkt 3 ustawy – Prawo przedsiębiorców, zgodnie z którym opracowując projekt aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności i adekwatności, a w szczególności dążyć do umożliwienia realizacji obowiązków informacyjnych w postaci elektronicznej.

2) Obecnie obowiązujący w **art. 119a ust. 3** ustawy – Prawo farmaceutyczne termin 30 dni jest trudny do zrealizowania, ponieważ czynności niezbędne dla ustalenia zakresu niezbędnych materiałów i dokumentacji trwają dłużej. Poniżej podano przykładowe czasy realizacji zamówień poszczególnych materiałów niezbędnych do przebadania produktu:

- zamówienia wzorców (np. zanieczyszczeń): średnio 5-7 tygodni,
- zamówienia substancji farmakopealnych: 3-4 tygodnie,
- zamówienie substancji kontrolowanych (tzw. NPS) – 3-4 miesiące.

Ponadto podmiot do realizacji zamówienia musi dostarczyć pozwolenie na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego. Zakup substancji kontrolowanych (NPS) wymaga uzyskania indywidualnej zgody. W przypadkach gdy zakup wymaga pośrednictwa NIL, w zaleceniach NIL przewidziano konieczność uzgodnień z NIL na minimum 9 miesięcy przed planowaną datą wprowadzenia do obrotu, m.in.:

- konieczność zamawiania specjalnych mieszanek izomerów, które nie są dostępne „od ręki”,
- w razie konieczności ściągnięcia materiałów (substancji) spoza terenu EU – odprawy celne,
- wzorce, substancje farmakopealne – zamawiane „na bieżąco” pod konkretne badania, co oznacza, że nie są zabezpieczane przez podmiot na 6 miesięcy przed wprowadzeniem produktu do obrotu. Wzorce/substancje posiadają swoje terminy ważności.

Zakup sprzętu laboratoryjnego to również kilka tygodni w zależności od specyfiki sprzętu, jak i jego dostępności.

Mając na uwadze powyższe, termin 30 dni od doręczenia podmiotowi odpowiedzialnemu decyzji Głównego Inspektora Farmaceutycznego (GIF) o skierowaniu do badań jakościowych jest niewystarczający na przekazanie do jednostki badawczej kompletu niezbędnych materiałów i dokumentacji. Tymczasem każde przekroczenie terminu będzie obligowało GIF do nałożenia kary pieniężnej. Uzasadniona zatem jest zmiana terminu z 30 na 60 dni.

Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze

Zmiany w niniejszej ustawie dotyczą odstąpienia od zasady dwuinstancyjności.

W tym zakresie należy pochylić się nad art. 162 ust. 2 i 2a dotyczącym zawieszenia certyfikatu w związku z jego oddaniem. Certyfikat może zostać oddany Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego (dalej „Prezes Urzędu”), co jest równoznaczne z jego zawieszeniem. Przepis **art. 162 ust. 2a** stanowi, że czynność ta jest dokonywana w formie decyzji administracyjnej. Oddanie certyfikatu Prezesowi Urzędu odbywa się na wniosek podmiotu, zatem decyzja ta powinna mieć charakter ostateczny. Prezes Urzędu zwraca uprawnionemu podmiotowi na jego wniosek certyfikat, który uprzednio podmiot ten oddał Prezesowi Urzędu, chyba że upłynął

termin ważności certyfikatu – stwierdzenie upływu ważności certyfikatu, nie powinno nastroczać żadnych wątpliwości.

Proponuje się również odstąpienie od dwuinstancyjności w zakresie art. 186b, art. 186c, art. 186d oraz art. 186e. W przypadku **art. 186b ust. 20** związanego z wydaniem certyfikatu operatora kontroli bezpieczeństwa wydanie certyfikatu operatora kontroli bezpieczeństwa w drodze decyzji administracyjnej stanowi potwierdzenie pozytywnego wyniku egzaminu certyfikacyjnego. Egzamin może być powtarzany. Oczywiście jest, że niezaliczenie egzaminu certyfikacyjnego blokuje możliwość uzyskania certyfikatu. Nie zdarzają się zatem wnioski o wydanie certyfikatu bez spełnienia warunku zaliczenia egzaminu.

Art. 186c, art. 186d oraz art. 186e ustawy – Prawo lotnicze dotyczą odpowiednio wyznaczenia zarejestrowanego agenta, dostawcy oraz nadawcy. Przesłanki wydania decyzji są jednoznacznie określone w przepisach. W przypadku decyzji negatywnej strona może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, jednak oczywistość niespełnienia wymogów przesądza o utrzymaniu decyzji w mocy. Wniosek o ponowne rozpatrzenie może jedynie wydłużyć czas ostatecznego załatwienia sprawy. Stąd też proponuje się zniesienie dwuinstancyjności tego postępowania administracyjnego.

Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Zmiana **art. 52 § 3** Ppsa ma na celu objęcie regulacją umożliwiającą wniesienie skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego bez składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy także postanowień.

Obecnie z uwagi na literalne brzmienie art. 52 § 3 Ppsa przedmiotowa regulacja ma zastosowanie wyłącznie do decyzji administracyjnych, pomijając w tym zakresie postanowienia, na które również może przysługiwać wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Zatem w celu wyeliminowania wątpliwości należy dokonać zmian w ww. zakresie w art. 52 § 3 Ppsa.

Zaproponowano dodanie do ww. ustawy **art. 64f**. Ma to na celu objęcie regulacją umożliwiającą wniesienie sprzeciwu nie tylko od decyzji kasatoryjnych, ale także od postanowień wydanych poprzez odpowiednie zastosowanie art. 138 § 2 Kpa, w związku z art. 144 Kpa. Przepisy rozdziału 3a Ppsa („Sprzeciw od decyzji”), w obecnym brzmieniu, mają zastosowanie tylko do decyzji administracyjnych. Jednocześnie stronie powinno przysługiwać

prawo wniesienia sprzeciwu od postanowienia wydanego na podstawie art. 144 w związku z art. 138 § 2 Kpa – analogicznie jak w przypadku decyzji na podstawie art. 64a Ppsa.

Zgodnie z art. 144 Kpa w sprawach dotyczących zażaleń w dużej mierze znajdują zastosowanie przepisy dotyczące odwołań od decyzji. W literaturze wyraźnie wskazuje się, że wobec wniesienia zażalenia na postanowienie organ odwoławczy musi zastosować odpowiednio m.in. przepis art. 138 Kpa (por. B. Adamiak, w: Adamiak, Borkowski, Komentarz Kpa, 2016, s. 636 i n.; K. Glibowski, w: Hauser, Wierzbowski, Komentarz Kpa, 2017, s. 978 i n.). Podobne stanowisko przyjmuje się w orzecznictwie sądów administracyjnych (zob. wyr. NSA z 9 listopada 2012 r., II GSK 1503/11, Legalis; wyr. NSA z 26 marca 1998 r., II SA 137/98, niepubl.; wyr. WSA w Warszawie z 3 kwietnia 2008 r., V SA/Wa 367/08, Legalis). Możliwe jest zatem, aby organ drugiej instancji, rozpatrując zażalenie na postanowienie wydane przez organ pierwszej instancji, zgodnie z art. 138 § 2 w zw. z art. 144 Kpa, wydał postanowienie o uchyleniu postanowienia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia. Obecnie sprzeciw nie przysługuje od postanowienia organu drugiej instancji wydanego na podstawie art. 138 § 2 w zw. z art. 144 Kpa ze względu na to, że ustawodawca w art. 64a Ppsa wprost odnosi się tylko do decyzji (a nie postanowień) wydanych na podstawie tego przepisu (tj. art. 138 § 2 Kpa). Zaprezentowany pogląd w zakresie braku możliwości wniesienia sprzeciwu z art. 64a Ppsa wobec postanowień kasacyjnych został przyjęty w orzecznictwie sądowoadministracyjnym. Składy orzekające wyraźnie wskazują, że za takim poglądem przemawiają argumenty tożsame z racjami wysłowionymi powyżej (por. post. NSA z 16 lutego 2018 r., sygn. akt I OZ 130/18, Legalis; wyr. NSA z 25 maja 2018 r., sygn. akt I OSK 1519/18, Legalis; wyr. NSA z 30 maja 2018 r., sygn. akt I GSK 2146/18, Legalis; wyr. NSA z 13 grudnia 2018 r., sygn. akt II FSK 2408/18, Legalis; wyr. WSA w Rzeszowie z 12 września 2018 r., sygn. akt II SA/Rz 559/18, Legalis; wyr. WSA w Szczecinie z 14 czerwca 2018 r., sygn. akt II SA/Sz 434/18, Legalis; wyr. WSA w Lublinie z 5 czerwca 2018 r., sygn. akt II SA/Lu 314/18, Legalis). W związku z tym nie jest uzasadnione rozróżnienie między decyzjami kasacyjnymi a postanowieniami kasacyjnymi. Stąd wprowadzona zmiana w ww. zakresie.

Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych

Zmiana proponowana w **art. 102a ust. 5a** ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ma na celu zapewnienie komplementarności przetwarzanych przez Fundusz danych w zakresie niezbędnym do identyfikacji, weryfikacji i

przeciwdziałania naruszeniu interesów uczestników rynku. Przyjęcie zmiany polegającej na dostępie Funduszu do danych zgromadzonych w Ewidencji Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego oraz Portalu Cen Mieszkań pozwoli zwiększyć efektywność ochrony interesów uczestników zarówno rynku ubezpieczeniowego, jak i mieszkaniowego, co ma szczególne znaczenie w przypadku nabywania nieruchomości z pomocą środków pochodzących z kredytów hipotecznych i wymogów banków w zakresie obligatoryjności posiadania ochrony ubezpieczeniowej nabywanej nieruchomości.

Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne

W związku z informacjami przekazanymi przez Urząd Komunikacji Elektronicznej (dalej: UKE) zaproponowano wprowadzenie zmiany polegającej na braku konieczności uzyskania przez Urząd Komunikacji Elektronicznej zgody strony na doręczenie jej załączników do decyzji na innym niż papier trwałym nośniku informacji, o którym mowa w nowowprowadzanym art. 109 § 3 i 4 Kpa, jeżeli decyzja została wydana w związku z prowadzoną przez stronę działalnością gospodarczą, oraz jeżeli ze względów technicznych doręczenie załączników do decyzji jest utrudnione w postaci papierowej.

Przedmiot działalności Prezesa UKE dotyczy różnorodnych spraw, często o skomplikowanym i technicznym charakterze, których załatwienie w decyzji administracyjnej wymaga sporządzenia załącznika (załączników). Treść tych załączników obejmuje nie tylko tekst, lecz również informacje przedstawione w alternatywny sposób. W szczególności przez utrudnienia należy rozumieć to, że w pewnych przypadkach konieczne jest załączenie do decyzji baz danych, których nie da się zawrzeć w formie papierowych wydruków (np. pliki .dsv), gdyż wydrukowanie danych w takim formacie spowodowałoby brak możliwości odczytania wzajemnych relacji między poszczególnymi danymi.

Zaproponowany przepis wprowadza wyjątek od reguły, którą wyrażono w Kpa w zakresie uzyskania zgody strony. Niemniej rozwiązanie to jest zasadne, ponieważ skierowane zostało do przedsiębiorców, którzy jako profesjonalne podmioty w obrocie gospodarczym, posiadają narzędzia elektroniczne niezbędne do odczytania załączników na trwałym nośniku informacji. W związku z tym, zawężenie to nie stanowi zagrożenia dla uprawnień stron.

Ponadto przyjęcie niniejszej zmiany wpisze się w obowiązujący trend dążenia do informatyzacji działalności podmiotów administracji publicznej, mający na celu, m.in. zwiększenie sprawności organów administracyjnych oraz redukcję kosztów ich funkcjonowania wskutek szerokiego zastosowania technik komputerowych.

Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

W związku z uchynieniem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608), zostały zmienione art. 2 pkt 2 oraz art. 10c ust. 1 ustawy poprzez odniesienie się do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Zmiana w art. 96 ust. 1 pkt 6 w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jest konieczna dla usunięcia deficytu regulacji prawnych odnoszących się do zasad procesowych uczestnictwa Rzecznika MŚP w postępowaniach przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym, w ramach których Rzecznik MŚP realizuje swoje ustawowe zadania.

W praktyce funkcjonowania Rzecznika MŚP zarysowały się istotne problemy w zakresie prawidłowej wykładni przepisów prawa oraz charakteru procesowego instytucji Rzecznika MŚP w kontekście zasad jego uczestnictwa w postępowaniach sądowych oraz zwolnienia go od kosztów sądowych. Najskuteczniejszą metodą przeciwdziałania takim sytuacjom w przyszłości jest doprecyzowanie art. 96 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy. Realizacja niniejszego postulatu pozwoli na skuteczniejszą ochronę praw ogółu przedsiębiorców, realizowaną dzięki interwencjom Rzecznika MŚP o charakterze procesowym.

Ustawa z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych

Zmiana w ww. ustawie dotyczy odstąpienia od zasady dwuinstancyjności. Istnieją postępowania, w których decyzje są wydawane w oparciu o żądanie strony, w takich przypadkach praktycznie nie występuje zakres uznaniowości organu. Stąd organy odwoławcze bardzo rzadko albo w ogóle nie zmieniają decyzji zapadłych w I instancji. W takich przypadkach utrzymywanie dwuinstancyjności jawi się jako pewna fikcja, która niepotrzebnie angażuje czas strony, a także czas i również środki materialne organów administracji. Jest tak

w przypadku zmienianej ustawy z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych. **Art. 9a** tej ustawy reguluje postępowanie w sprawie wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru działalności w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych na jego wniosek. Postępowanie to ma na celu spełnienie w całości żądania przedsiębiorcy.

W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 8 ust. 1, Dyrektor Generalny KOWR ma możliwość z urzędu wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru (wynika to z art. 9a pkt 2 niniejszej ustawy). Zatem w tej sprawie nie jest zasadne wydawanie decyzji o wykreśleniu wpisu z rejestru. Wykreślenie wpisu powinno następować w drodze czynności materialno-technicznej. Dlatego proponuje się w tym zakresie odejście od zasady dwuinstancyjności.

Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów

Zmiany w ustawie są związane z aktem o rynkach cyfrowych (DMA).

W związku z wejściem w życie 11 listopada 2022 r. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1925 z dnia 14 września 2022 r. w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym oraz zmiany dyrektyw (UE) 2019/1937 i (UE) 2020/1828 (Akt o rynkach cyfrowych [ang. Digital Markets Act], dalej: „akt o rynkach cyfrowych”), które obowiązuje od 2 maja 2023 r., istnieje potrzeba dostosowania do tego aktu krajowego systemu prawa konkurencji, w tym w szczególności ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: uokk). Celem nowelizacji uokk jest zapewnienie wykonalności na gruncie prawa polskiego przepisów rozporządzenia, a także przyznanie Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes UOKiK”) kompetencji do przeprowadzania z własnej inicjatywy badania w sprawie możliwego nieprzestrzegania na jego terytorium art. 5–7 aktu o rynkach cyfrowych. W ostatnich latach rynki cyfrowe zyskały ogromne znaczenie gospodarcze i społeczne. Praktycznie każda dziedzina życia, w tym handel, usługi, komunikacja i media, doświadczają znacznego wzrostu cyfryzacji. Wprowadzenie nowych kompetencji dla Prezesa UOKiK w tym obszarze jest zatem odpowiedzią na zmieniającą się rzeczywistość i potrzebę zapewnienia skutecznego nadzoru nad rynkami cyfrowymi. Projektowane przepisy pozwolą ponadto na zwiększenie efektywności stosowania aktu o rynkach cyfrowych, w tym przede wszystkim wsparcie Komisji Europejskiej, w celu sprawniejszej egzekucji oczekiwanej regulacji.

Akt o rynkach cyfrowych jest inicjatywą Komisji Europejskiej mającą na celu ustanowienie spójnych zasad regulujących rynek cyfrowy w całej Unii Europejskiej. Współpraca między

Prezesem UOKiK a Komisją Europejską jest kluczowa, aby zapewnić harmonizację i skuteczne egzekwowanie przepisów, unikając różnic interpretacyjnych i gwarantując jednolite zasady działania na rynkach cyfrowych.

Konieczność dostosowania polskiej ustawy, zgodnie z założeniami przewidywanymi w akcie o rynkach cyfrowych, wynika zarówno z potrzeby harmonizacji standardów krajowych z tymi wprowadzanymi przez rozporządzenie, jak i z koniecznością wyposażenia krajowego organu w kompetencje pozwalające na realizację konkretnych zadań delegowanych na szczebel krajowy. Mając na uwadze, że oczekiwana jest bliska współpraca polskiego organu antymonopolowego z Komisją Europejską oraz organami zrzeszonymi w ramach Europejskiej Sieci Konkurencji w celu zapewniania realizacji zasad kontestowalności i uczciwości na rynkach w sektorze cyfrowym, konieczne jest umożliwienie współpracy z Komisją i krajowymi organami ochrony konkurencji państw członkowskich.

Zgodnie z aktem o rynkach cyfrowych za jego wykonywanie odpowiedzialna jest Komisja Europejska. To ten organ przeprowadza badania rynku, wyznacza strażników rynku i egzekwuje obowiązki wynikające z rozporządzenia. Jednakże, mając na uwadze, że w przypadku dużych platform cyfrowych, które działają na skalę międzynarodową, skuteczna egzekucja przepisów wymaga współpracy między organami regulacyjnymi na różnych poziomach, akt o rynkach cyfrowych przewiduje jednocześnie, że właściwe krajowe organy ochrony konkurencji będą zobowiązane do współpracy z Komisją, polegającej na udzielaniu wsparcia w postępowaniach prowadzonych na szczeblu unijnym (m.in. badaniach rynku i w przeprowadzaniu kontroli), a także wymianie informacji, tak aby krajowe organy mogły przekazywać dane, analizy i wnioski dotyczące sytuacji na lokalnych rynkach cyfrowych. Prezes UOKiK będzie zatem zobowiązany wspierać Komisję zarówno w procesie wyznaczania strażników dostępu, jak i w późniejszym monitorowaniu wypełniania obowiązków jakie rozporządzenie nakłada na te podmioty oraz stosowanych w tym celu środków.

Ponadto rozporządzenie umożliwia organom krajowym prowadzenie samodzielnych działań w przedmiocie monitorowania nieprzestrzegania art. 5, 6 i 7 rozporządzenia, których rezultaty następnie przekazywane mają być Komisji.

Należy również wskazać, że Prezes UOKiK, będący aktualnie członkiem pierwszego składu High Level Group (czyli grupy wysokiego szczebla ds. aktu o rynkach cyfrowych), angażowany będzie w działania służące identyfikacji oraz ocenie obecnych i potencjalnych interakcji między aktem o rynkach cyfrowych, a przepisami sektorowymi stosowanymi przez

organy krajowe. Dodatkowo w ramach badań rynku dotyczących nowych usług i nowych praktyk High Level Group może służyć Komisji wiedzą fachową co do potrzeby zmiany przepisów rozporządzenia w celu zapewnienia konkurencyjności na rynkach cyfrowych.

Interwencja legislacyjna w postaci ustawy jest konieczna, aby umożliwić Prezesowi UOKiK wykonywanie obowiązków określonych w rozporządzeniu. Prezes UOKiK realizuje zadania wskazane w następujących przepisach rozporządzenia:

- pomoc w odbieraniu wyjaśnień (art. 22 ust. 2 aktu o rynkach cyfrowych),
- pomoc w przeprowadzeniu kontroli, w tym wnioskowanie o pomoc policji (art. 23 ust. 7–9 aktu o rynkach cyfrowych),
- przyjmowanie zawiadomień w przedmiocie nieprzestrzegania DMA (art. 27 aktu o rynkach cyfrowych), współpraca i wymiana informacji (art. 38 ust. 1–6 aktu o rynkach cyfrowych).

Ponadto przewidziano możliwość prowadzenia wyposażenia krajowego organu ochrony konkurencji w kompetencje i uprawnienia dochodzeniowe, pozwalającą na prowadzenie własnej inicjatywy dochodzenia w sprawie możliwego nieprzestrzegania na jego terytorium art. 5–7 rozporządzenia (art. 38 ust. 7 aktu o rynkach cyfrowych).

W związku z powyższym w przedmiocie uregulowania współpracy z Komisją w ramach wykonywania aktu o rynkach cyfrowych projekt przewiduje:

- dodanie do katalogu obowiązków Prezesa UOKiK wykonywania zadań określonych w rozporządzeniu 2022/1925 (zmiana w art. 31 uokk),
- na potrzebę współpracy i wymiany informacji – zmianę, która umożliwi przekazywanie Komisji na podstawie rozporządzenia informacji uzyskanych w toku postępowań przed Prezesem UOKiK. W obecnym stanie prawnym, bez wskazania ww. rozporządzenia jako wyjątku w art. 73 ust. 2 uokk, informacje uzyskane w toku postępowań przed Prezesem UOKiK nie mogłyby być przekazywane Komisji (zmiana w art. 73 uokk),
- na potrzebę udzielania pomocy w kontroli prowadzonej przez Komisję – zmianę umożliwiającą skorzystanie z art. 105b, art. 105ca, art. 105da, art. 105f–105h, art. 105n, art. 105nc i art. 105o uokk w toku kontroli prowadzonej przez Komisję (zmiana w art. 105 i uokk).

Oprócz powyższego, w związku z potrzebą prowadzenia postępowań w przedmiocie nieprzestrzegania art. 5–7 projekt przewiduje, że postępowania wyjaśniające prowadzone przez Prezesa UOKiK mogą mieć na celu także wstępne ustalenie czy nastąpiło naruszenie art. 5–7

rozporządzenia 2022/1925 (zmiana art. 48 uokk). Konsekwencją powyższej zmiany jest także rozszerzenie katalogu przesłanek umożliwiających przeprowadzenie przeszukania (zmiana art. 105n uokk), tak aby przedmiotowy środek dochodzeniowy mógł być wykorzystywany w postępowaniach dotyczących przestrzegania wskazanych wyżej przepisów aktu o rynkach cyfrowych.

Ewentualne postępowania prowadzone w ramach współpracy z Komisją przy egzekwowaniu aktu o rynkach cyfrowych (np. pomoc w badaniach rynku art. 16 ust. 5) będą natomiast prowadzone bezpośrednio na podstawie rozporządzenia oraz na podstawie przepisów dotychczasowych dotyczących postępowania wyjaśniającego.

Projektowane przepisy są niezbędne do realizacji zasady lojalnej współpracy pomiędzy Unią Europejską a państwami członkowskimi wskazanej w Traktacie o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków

Wprowadzenie ustawowych przepisów umożliwiających zarządowi spółdzielni mieszkaniowej podejmowanie decyzji w sprawie zaciągnięcia kredytu w celu realizacji przedsięwzięć termomodernizacyjnych i OZE, które to kredyty będą częściowo lub w całości spłacane z funduszy publicznych (premia i grant termomodernizacyjny, grant OZE), dałyby możliwość szybszego i sprawniejszego skorzystania z kredytu oraz wsparcia rządowego wszystkim spółdzielniom bez względu na ich wielkość, czy potencjał. Istotnym jest, że z działań podjętych przez spółdzielnie będą korzystali mieszkańcy zasobów spółdzielczych, realizacja takich inwestycji powinna przyczynić się bowiem znacząco do obniżenia kosztów utrzymania nieruchomości. Tym samym, tego rodzaju inwestycje szybko się zwracają, a jednocześnie prowadzą do oszczędności dla członków spółdzielni, mieszkańców budynków wielorodzinnych, jak również do istotnych korzyści związanych ze zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, a tym samym do przeciwdziałania bardzo groźnym dla ludzi zmianom. Dlatego proponuje się wprowadzenie **art. 3 ust. 4** oraz **art. 11m ust. 7** ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Ustawa 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych

Propozycja nowelizacji jest analogiczna jak ta przewidziana w ustawie – Prawo bankowe. Podobnie jak w przypadku prowadzenia rachunku bankowego, jeżeli przedsiębiorca korzystał

z rachunku w SKOK, również ten rachunek po śmierci przedsiębiorcy powinien być prowadzony na dotychczasowych zasadach. W praktyce będzie to oznaczać, że jeżeli przedsiębiorca korzystał przykładowo z rachunku w drodze elektronicznej, zarządca sukcesyjny może mieć do niego dostęp w takim samym zakresie.

Ponadto proponuje się przyznać dostęp do tego rachunku również osobom wykonującym czynności zachowawcze w okresie, w którym po śmierci przedsiębiorcy nie został jeszcze powołany zarządca sukcesyjny. Pozwoli to spadkobiercom regulować bieżące zobowiązania związane z przedsiębiorstwem w spadku.

W tym przypadku konieczne będzie przedłożenie oświadczenia wskazującego, że dana osoba jest osobą uprawnioną do wykonywania czynności zachowawczych, a także dokumentu potwierdzającego przyjęcie spadku obejmującego przedsiębiorstwo w spadku.

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami

Zmiany w niniejszej ustawie dotyczą odstąpienia od zasady dwuinstancyjności. Pierwsza z nich dotyczy wydania przez starostę poświadczenia (potwierdzającego spełnienie dodatkowych wymagań w zakresie prawa jazdy kategorii A, B, C lub D) dla przedsiębiorcy prowadzącego ośrodek szkolenia kierowców (**art. 31 ust. 3** ustawy o kierujących pojazdami). Poświadczenia te są wydawane po spełnieniu przesłanek określonych w przepisach ustawy, które nie są ocenne z punktu widzenia organu. Wymagania są ściśle określone w przepisach ustawy, a więc organ nie może postąpić w odmienny sposób.

Kolejna zmiana projektowana jest w **art. 33** ustawy o kierujących pojazdami i dotyczy odpowiednio wpisu do ewidencji instruktorów jazdy oraz odmowy takiego wpisu. Zarówno pierwszy, jak i drugi jest dokonywany po spełnieniu przesłanek określonych w przepisach ustawy, które również nie są ocenne z punktu widzenia organu. Jeżeli osoba spełnia wymagania, wówczas jest wpisywana do ewidencji, jeżeli ich nie spełnia, to nie zostanie wpisana.

Kolejna propozycja zmiany dotyczy decyzji, o których mowa w **art. 38 ust. 2 pkt 1 i 4** (proponuje się, aby odwołanie nie przysługiwało w przypadku decyzji administracyjnej o wpisie do ewidencji i odmowy wpisu do ewidencji wykładowców), oraz decyzji, o których mowa w **art. 58 ust. 2 pkt 1 i 3** ww. ustawy (wpis i odmowa wpisu do ewidencji egzaminatorów). Wpisy te również uwarunkowane są od spełnienia określonych przesłanek.

Art. 109 ust. 1, 3 oraz **4** ustawy o kierujących pojazdami regulują odpowiednio wydanie, przedłużenie oraz rozszerzenie zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym.

Decyzje te są wydawane na podstawie konkretnych dokumentów, których nieprzedstawienie stanowi podstawę do wydania decyzji odmownej.

Podobnie jest w przypadku **art. 110** oraz **117 ust. 3 pkt 1 i 4** tej ustawy. Pierwszy z nich dotyczy wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem przewożącym wartości pieniężne, natomiast drugi wpisu do ewidencji instruktorów techniki jazdy oraz odmowy wpisu do ewidencji instruktorów techniki jazdy. Decyzje te także wydawane są na podstawie konkretnych dokumentów.

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii

Do definicji małej instalacji i mikroinstalacji, zamieszczonych w **art. 2 pkt 18 i 19** ustawy o odnawialnych źródłach energii, po fragmentach stanowiących o warunkach dotyczących przyłączenia do sieci („przyłączoną do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV” oraz „przyłączoną do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV”) należy dodać zastrzeżenia w postaci „lub nieprzyłączoną do sieci elektroenergetycznej”). Umożliwi to zastosowanie tych definicji również do instalacji wyspowych, które czasami mogą być wykorzystywane przez prosumentów i przedsiębiorców. Tym samym, podmioty te będą mogły skorzystać z programów dofinansowania, które posługują się tymi definicjami.

Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych

1) Ochrona prawna nazwy „organizator turystyki”.

Zmiana wynika z praktyki, która wskazuje na funkcjonowanie w obszarze organizowania imprez turystycznych podmiotów, które działają bez wpisu do ewidencji organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, a posługują się tą nazwą. Należy zatem uwzględnić ochronę prawną tej nazwy, aby nie dochodziło do sytuacji nadużywania stosowania nazewnictwa „organizator turystyki”. Wskazany przepis pozwoli także na ochronę nazwy tylko wobec tych podmiotów, które są zarejestrowane w ewidencji organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, a także we właściwym rejestrze działalności gospodarczej. Dokonanie wpisu wyłącznie do rejestru działalności gospodarczej nie upoważnia danego podmiotu do używania nazwy chronionej „organizator turystyki”. W konsekwencji proponuje się dodanie nowego **art. 4a** ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych

usługach turystycznych, na mocy którego określenie „organizator turystyki” może być używane wyłącznie dla oznaczenia podmiotu, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy.

2) Zmiana w zakresie Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

W obecnym brzmieniu art. 58 przewidziana została sankcja za zaniżanie wysokości należnej składki na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny (TFG) w deklaracji, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4, składanej do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Z praktyki Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, odpowiedzialnego za przyjmowanie od przedsiębiorców turystycznych deklaracji i składek na TFG wynika, że przepis ten w sposób niewystarczający zapewnia prewencję dotyczącą w ogólności realizacji przez przedsiębiorców obowiązków w zakresie składania deklaracji i uiszczania składek. Obecnie w przypadku braku realizacji obowiązków przez przedsiębiorcę turystycznego, sankcją jest jedynie wydanie przez marszałka województwa decyzji o wykreśleniu tego przedsiębiorcy z rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz o zakazie wykonywania działalności przez okres 3 lat. Postępowania administracyjne w tym zakresie są jednak długotrwałe, często kończą się też umorzeniem tego postępowania. Powoduje to, że powyższa sankcja nie stanowi wystarczająco odstrasżającego czynnika dla przedsiębiorców turystycznych. Z doświadczenia Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego wynika również, że obecnie obowiązujące regulacje nie zabezpieczają przed powtarzalnym brakiem realizacji obowiązków. Bardzo często przedsiębiorcy po otrzymaniu wezwania, składają zaległe deklaracje lub uiszczają należne składki, ale w kolejnych okresach ponownie nie wywiązują się z obowiązków wobec TFG. Rozszerzenie obecnej regulacji także na przypadki braku realizacji obowiązków pozwoli w sposób wymierny zabezpieczyć składanie deklaracji oraz dopływ środków do Funduszu, który jest tzw. II filarem systemu zabezpieczenia finansowego podróżnych na okoliczność niewypłacalności przedsiębiorcy turystycznego.

Warto również zauważyć, że analogiczna sankcja jest też przewidziana w przypadku braku realizacji obowiązków dotyczących posiadania przez przedsiębiorcę turystycznego zabezpieczenia finansowego na wypadek niewypłacalności w tzw. I filarze zabezpieczeń (art. 60). Zasadne jest ujednolicenie sankcji za brak realizacji obowiązków odnoszących się do obu filarów zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności.

Mając na uwadze powyższe należy podkreślić, że proponowane modyfikacje przepisów mają za zadanie poprawę sytuacji przedsiębiorców turystycznych prawidłowo realizujących swoje obowiązki ustawowe w stosunku do podmiotów uchylających się od ich realizacji. Zmiana ma

na celu zapewnienie skutecznej drogi egzekwowania obowiązków przedsiębiorców turystycznych wobec Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Proponowana w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu zmiana w **art. 72 ust. 6 pkt 7a** pozwoli Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej pozyskiwać dodatkowe dane dotyczące transakcji mieszkaniowych od notariuszy na potrzeby realizacji jego obowiązków ustawowych wynikających z ustawy, usprawniając tym samym prace administracji skarbowej i redukując ryzyko popełnienia błędów przy wpisywaniu danych. Dane te będą mogły być dodatkowo wykorzystywane dla celów działania Portalu Cen Mieszkań.

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy

I. Zmiany w art. 23 ust. 3 pkt 2a i 3a oraz art. 30 ust. 5–5b wynikają z potrzeby dostosowania wpisów w CEIDG do zmian w ustawie o zarządzie sukcesyjnym w zakresie instytucji przedłużenia zarządu sukcesyjnego przez sąd.

II. Nadanie nowego brzmienia art. 41 związane jest ze zmianą polegającą na dodaniu art. 33 § 5 w Kpa. W konsekwencji przepis ust. 1 staje się zbędny, zaś normie wyrażonej dotąd w ust. 2 konieczne jest nadanie nowego brzmienia.

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców

1) Działalność nierejestrowa cudzoziemców.

Obecne brzmienie art. 5 Pp może budzić wątpliwości interpretacyjne w zakresie stwierdzenia, czy cudzoziemcy będący osobami fizycznymi, o których mowa w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mogą wykonywać działalność w ramach tzw. działalności nierejestrowej. Obecnie nie istnieją przepisy, które bezpośrednio odnosiłyby się do tej kwestii. Dodanie ust. 7 do art. 5 Pp, który wprost stanowić będzie o takiej możliwości, ma na celu usunięcie tych wątpliwości interpretacyjnych i przyczynienie się do tego, że cudzoziemcy po spełnieniu przesłanek, o których stanowi Pp, nie będą pozostawać w tym zakresie w niejasności. Przedmiotowa regulacja odnosić się będzie do cudzoziemców wymienionych w art. 4 ust. 1, 2, 4 i 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa

przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem osób posiadających zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany. Jak bowiem wskazują doświadczenia Straży Granicznej, bardzo ograniczona możliwość weryfikacji faktycznej tożsamości takich osób oraz ich stosunkowo częste konflikty z prawem powodują, że dopuszczenie dla nich uczestnictwa w obrocie gospodarczym w formie, która z samej swojej natury ma charakter mniej sformalizowany, można uznać za wątpliwe. Dodatkowo, a contrario, niemożliwe będzie wykonywanie działalności nierejestrowej przez cudzoziemców niewskazanych w ww. przepisie (z wyjątkiem przypadków dotyczących obywateli Ukrainy – zob. proponowane zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa). Oprócz względów aksjologicznych, za rozwiązaniem tym przemawia fakt, że osoba wykonująca działalność nierejestrową po przekroczeniu limitu przychodowego obowiązana jest do zarejestrowania swojej działalności w CEIDG. Tym samym, systemowo, do możliwości skorzystania z rozwiązania powinny być dopuszczone jedynie osoby, które rejestracji takiej mogą dokonać, a więc posiadające uprawnienie do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

Powyższa zmiana warunkuje także nowelizację ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (zob. tamże).

2) Wystąpienie do osoby.

Na gruncie obowiązujących przepisów urząd nie ma podstawy prawnej do występowania do przedsiębiorców bez wszczynania postępowania. Dla części urzędów stanowi to problem. Często otrzymują one informacje „z drugiej ręki” i, nie posiadając stanowiska zainteresowanego ani rozeznania w sprawie, niejako muszą zainicjować oficjalną procedurę administracyjną, tak by wyjaśnić jej okoliczności. W praktyce często okazuje się, że sprawa nie wymagała formalnego postępowania, o czym organ nie mógł wiedzieć zawczasu. Organy wnioskują o wprowadzenie mniej formalnych i czasochłonnych procedur komunikacji z zainteresowanymi.

W odpowiedzi na powyższe proponuje się dodanie nowego narzędzia wzorowanego na art. 49a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (tzw. "wezwania miękkie"). Na jego podstawie, bez wszczynania postępowania, organ mógłby zwrócić się w zakresie swojej właściwości do przedsiębiorcy o przedstawienie stanowiska. Termin na odpowiedź powinien być nie krótszy

niż 14 dni. Byłoby to narzędzie całkowicie dobrowolne – organ mógłby, ale nie musiałby, z niego korzystać, zaś adresat – mógłby, ale nie musiałby, odpowiadać na wezwanie. W przypadku skorzystania z proponowanego narzędzia możliwe byłoby natomiast wyjaśnienie sprawy na samym początku, bez wszczynania postępowania. Tym samym nowy przepis **art. 28a Pp** regulowałby tę kwestię. Proponuje się, aby wystąpienie organu było jak najbardziej odformalizowane. Organ mógłby występować jedynie w takich sprawach, w których nie jest wymagane wszczęcie postępowania.

3) Ograniczenie w stosowaniu pieczętek i dołączania wydruków KRS i CEIDG.

Obecnie praktycznie nie obowiązują przepisy wymagające od przedsiębiorców posiadania i posługiwania się pieczętkami zarówno w kontaktach biznesowych, jak i w kontaktach z administracją publiczną. Odchodząc od posługiwania się pieczętkami Rada Ministrów przyjęła w 2018 r. dokument pod nazwą „Informacja dotycząca deregulacji obowiązku stosowania pieczęci/pieczętek przez obywateli i przedsiębiorców”. Ministrowie zostali zobowiązani do podjęcia działań zmierzających do zmiany pozostających w zakresie ich właściwości aktów prawnych przewidujących obowiązek stosowania pieczęci lub pieczętek dla uproszczenia procedur. Od tego czasu przyjęto wiele aktów prawa znoszących obowiązek stosowania pieczęci/pieczętek nagłówkowych czy personalnych wymaganych wcześniej przy okazji różnych postępowań administracyjnych. Mogą jednak zdarzyć się sytuacje, że organ domaga się wykorzystania przez przedsiębiorcę pieczętki/pieczęci, pomimo braku formalnej podstawy.

Kolejnym krokiem w procesie deregulacji stosowania pieczętek/pieczęci jest zatem propozycja wprowadzenia **art. 31 ust. 2 Pp**. W projektowanym przepisie wskazuje się, że brak pieczętki nie stanowi braku formalnego pisma lub wniosku ani nie jest powodem, aby stwierdzić, że są one niekompletne. Jednocześnie proponuje się wyjątek od tej zasady, jeżeli przepisy odrębne nakazują stosowanie pieczętki. Oznacza to, że organ administracji nie będzie mógł wymagać i żądać od przedsiębiorcy posługiwania się pieczętką, chyba że istnieje szczególny przepis prawa powszechnie obowiązującego, który wprowadza taki wymóg w konkretnej sprawie.

Z tożsamą sytuacją mamy do czynienia w przypadku braku dołączonego do pisma lub wniosku wydruku komputerowego aktualnych i pełnych informacji o podmiotach wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego oraz zaświadczenia o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (w praktyce: wydruku z systemu teleinformatycznego Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej). Jasne określenie w przepisach prawa, że ich brak nie stanowi braku formalnego spowoduje, że organy administracji publicznej

nie będą mogły wymagać od przedsiębiorcy dołączenia takiego wydruku do pisma lub wniosku (chyba że przepisy szczególne będą taki wymóg stawiały w konkretnej sprawie). Ponadto przedmiotowa zmiana wpłynie pozytywnie na ograniczenie objętości akt sprawy przechowywanych w formie papierowej oraz przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego z uwagi na zmniejszenie ilości zużytego papieru do druku.

4) Plany kontroli oraz analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa.

Zmiany w zakresie **art. 47 Pp** związane są z wprowadzeniem obowiązku publikacji przez organ kontroli okresowego planu kontroli oraz okresowej analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Dzięki temu podmioty, które podlegają kontroli, będą mogły sprawdzić zakres realizacji przez ten organ obowiązku okresowego planowania kontroli i przeprowadzania okresowych analiz (do tej pory przepisy art. 47 zakładały jedynie udostępnianie przez organ kontroli ogólnego schematu procedur kontroli, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa). Powyższy obowiązek nie znajdzie zastosowania do kontroli działalności gospodarczej podlegającej koncesjonowaniu, a także do kontroli i analiz będących we właściwości organów Krajowej Administracji Skarbowej.

Decyzja organu kontroli o podjęciu kontroli w konkretnym podmiocie powinna być podjęta na podstawie obiektywnych przesłanek i w sposób bezstronny. Dzięki przedmiotowej zmianie przedsiębiorcy będą mieli większą pewność, że organy kontroli rzeczywiście realizują obowiązek związany z przygotowaniem okresowego planu kontroli i analizy oraz są w tym zakresie obiektywne i skrupulatne. Będą mogli oni również upewnić się już po zakończeniu kontroli, czy zostali wytypowani do kontroli na podstawie przeprowadzonej przez organ analizy, czy raczej na podstawie doraźnego podejrzenia powziętego przez organ, np. zagrożenia życia lub zdrowia, na podstawie anonimowego zgłoszenia czy też innych źródeł informacji. Publikacja analiz prawdopodobieństwa naruszenia prawa powinna również ułatwić opinii publicznej, w tym zwłaszcza kontrolowanym, zapoznanie się z wynikami działalności kontrolnej organów kontroli. Obecnie niektóre organy kontroli nie mają obowiązku sporządzania sprawozdania ze swojej działalności kontrolnej i udostępniania go na swojej stronie internetowej, z kolei analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa ze swej istoty uwzględnia doświadczenia organu z dotychczas przeprowadzonych kontroli oraz jej wyniki, w tym np. wnioski o sektorach, w których występuje szczególnie wysokie prawdopodobieństwo naruszeń przepisów prawa.

Alternatywne do proponowanego rozwiązanie, które upowszechniłoby wiedzę o zasadach działania organów kontroli, mogłoby zakładać wprowadzenie obowiązku sporządzania i publikowania przez wszystkie organy kontroli corocznych sprawozdań o ich działalności kontrolnej, jej wynikach i płynących z niej wnioskach. Byłby to jednak dla wielu organów kontroli nowy obowiązek, i to bardziej uciążliwy niż sama publikacja sporządzanych już na podstawie obowiązujących przepisów planów i analiz.

Obowiązek udostępnienia okresowego planu kontroli oraz okresowej analizy powinien zostać zrealizowany w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia okresu objętego planem lub okresu objętego analizą. Przykładowo, jeśli w danym organie kontroli powstał „Plan kontroli w 2023 r.”, obejmujący okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., wówczas zakończenie okresu objętego planem przypada z upływem 31 grudnia 2023 r. i zaraz potem rozpoczyna się trzymiesięczny termin na udostępnienie okresowego planu kontroli. Udostępnienie okresowego planu kontroli nastąpi zatem już po zakończeniu jego realizacji i pozostanie bez wpływu na zakończone już kontrole, a zatem nie wpłynie negatywnie na realizację zadań przez organ kontroli.

Podkreślenia wymaga, że udostępniony okresowy plan kontroli oraz okresowa analiza będą mieć charakter informacyjno–poglądowy. Nie będą mogły stanowić przesłanki do podważania przez przedsiębiorców np. zasadności kontroli i inspekcji, czy podważania ustaleń związanych z kontrolą bądź inspekcją.

Z udostępnianego okresowego planu kontroli oraz okresowej analizy zostaną wyłączone informacje niejawne lub inne informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną. Zakres udostępnianych informacji będzie podlegał ograniczeniu również ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy.

5) Wstępna lista dokumentów i informacji do przygotowania i przedstawienia przez kontrolowanego podczas kontroli.

Obecne brzmienie **art. 48 Pp** nie zawiera regulacji, z których wynikałby wprost obowiązek określenia przez organ dokumentów i informacji, których przedstawienia może żądać w trakcie kontroli. Zaproponowana zmiana ma na celu ułatwienie przedsiębiorcy przygotowania się do kontroli poprzez uprzednie przedstawienie mu, najpóźniej wraz z doręczeniem zawiadomienia, wstępnej listy dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli, których udostępnienia oczekuje organ kontroli w trakcie kontroli. Dzięki temu kontrola przebiegać powinna szybciej i sprawniej, co stanowić będzie korzyść zarówno dla samego

przedsiębiorcy, jak i kontrolującego. Warto jednocześnie zaznaczyć, że wskazana przez organ lista nie będzie miała charakteru zamkniętego ani wyczerpującego. W trakcie prowadzonej kontroli organ będzie mógł zażądać od przedsiębiorcy przedstawienia dokumentów i informacji innych niż te, które wymienił w zawiadomieniu o przeprowadzeniu kontroli, w szczególności jeżeli jej przebieg wskazywać będzie na taką konieczność. O takim obowiązku przedsiębiorca powinien zostać poinformowany w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli (zgodnie z art. 49 ust. 7 pkt 9 Pp zawiera pouczenie o prawach i obowiązkach przedsiębiorcy, w tym wynikających z dodawanego ust. 12).

6) Sprzeciw wobec czynności kontrolnych.

Zmiana w zakresie **art. 59 Pp** ma na celu umożliwienie wniesienia sprzeciwu wobec czynności kontrolnych bez jednoczesnego wstrzymania czynności kontrolnych, w przypadku gdy organ przeprowadzając kontrolę powołuje się na wyłączenia ograniczeń kontroli działalności gospodarczej. Propozycja umożliwi np. wydanie postanowienia o odstąpieniu od czynności kontrolnych, gdy kontrola trwa zbyt długo lub nie ma w rzeczywistości na celu przeciwdziałania popełnieniu czynu zabronionego. Samo powołanie się przez organ na przepisy art. 48 ust. 11 pkt 2, art. 50 ust. 2 pkt 2, art. 54 ust. 1 pkt 2, art. 55 ust. 2 pkt 2 oraz art. 62 Pp nie pozbawi już kontrolowanego, jak dotąd, możliwości wniesienia sprzeciwu, a więc środka prawnego umożliwiającego weryfikację, czy przesłanki wyłączenia niektórych zasad kontroli zostały spełnione, a w przypadku odpowiedzi negatywnej również sprawdzenia, czy przepisy te zostały naruszone. Oznacza to, że w takim przypadku organ będzie ewentualnie obowiązany wykazać zasadność zastosowania przez siebie przesłanek wyłączających. W dalszej kolejności rozpatrzenie sprzeciwu może otworzyć przedsiębiorcy drogę do wniesienia skargi na przewlekłe prowadzenie kontroli na podstawie art. 59 ust. 14 Pp.

7) Prawo gospodarcze przyjazne przedsiębiorcom.

Konieczność nowelizacji Pp w zakresie wprowadzenia ogólnych zasad przyjaznych przedsiębiorcom wynika z wyników oceny funkcjonowania ustaw pakietu tzw. Konstytucji biznesu, w tym doświadczeń płynących z czteroletniego obowiązywania obecnych przepisów w zakresie dokonywania przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.

Proponowana nowelizacja rozdziału 6 Pp przewiduje:

- wprowadzenie **zasady równoważenia obowiązków administracyjnych** (opartej na koncepcji realizowanej w wielu krajach europejskich tzw. „one in, one out”),

- wprowadzenie **zasady projektowania oceny funkcjonowania aktu normatywnego** (OSR ex post) w stosunku do aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego,
- wprowadzenie **zasady oceny projektu pod kątem notyfikacji usługowej**,
- wprowadzenie **zasady obowiązkowej oceny skutków regulacji ex post**, wedle której ocenę funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post) przeprowadza się obowiązkowo w sytuacji, gdy dany akt normatywny został przyjęty w wyniku rządowego procesu legislacyjnego, w którym odstępiono od przeprowadzenia konsultacji publicznych,
- wprowadzenie **zasady odpowiedniego vacatio legis projektów ustaw**, nie krótszego niż miesiąc od dnia ogłoszenia.

Projekt przewiduje modyfikacje dotychczasowych przepisów związanych z obowiązkiem przedkładania Radzie Ministrów informacji na temat działań podejmowanych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej w wyniku bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Zmiany w tym zakresie obejmują doprecyzowanie kategorii informacji, które powinny zostać przekazane Radzie Ministrów w wykonaniu obowiązku określonego w art. 70 Pp, a także stworzenie mechanizmu pozwalającego na publikację w Biuletynie Informacji Publicznej wzoru formularza takiej informacji. Proponuje się jednocześnie, aby przedłożone Radzie Ministrów informacje były udostępniane Radzie Dialogu Społecznego, Radzie Legislacyjnej, Radzie Pożytku Publicznego oraz Rzecznikowi MŚP w celu umożliwienia tym podmiotom wyrażenia stanowiska lub opinii.

a) zasada równoważenia obowiązków administracyjnych.

W art. 67 Pp proponuje się wskazanie konieczności kierowania się zasadą równoważenia obowiązków administracyjnych podczas opracowywania projektów aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Zasada równoważenia obowiązków administracyjnych została uwzględniona w projekcie na równi z zasadą proporcjonalności i adekwatności. Zasada ta w proponowanej wersji polega na tym, aby projektując nowe obowiązki administracyjne, dążyć do zmniejszenia obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych już obowiązujących w danej dziedzinie. Proponowana zasada koresponduje z obowiązkami wynikającymi z § 1 ust. 2 pkt 1 Zasad Techniki Prawodawczej (stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”). Ma to być ogólna zasada, jaką projektodawcy powinni się kierować, projektując nowe przepisy, i pełnić funkcję mobilizującą do poszukiwania jak najmniej obciążających rozwiązań oraz

eliminowania przestarzałych i niepotrzebnych obciążeń, przy zapewnieniu standardów prowadzenia działalności gospodarczej oraz ochrony interesu publicznego.

b) zasady projektowania oceny funkcjonowania aktu normatywnego.

Kwestie OSR ex post nie są – jak do tej pory – regulowane przepisami ustawowymi. Założono, że realizacja oceny funkcjonowania aktu prawnego, jako jego ewaluacji, dokonuje się przede wszystkim w administracji rządowej (jako elemencie władzy wykonawczej). Dodatkowo: określenie w OSR terminu ewaluacji i przygotowania OSR ex post do całości lub części ustawy jest elementem programowania prac rządu. Określanie mierników i terminów ewaluacji w stosunku do projektów rządowych powinno zatem należeć do Rady Ministrów i być wyrażone przyjęciem określonych dokumentów przez Radę Ministrów. W przypadku projektów poselskich możliwy jest inny mechanizm zaplanowania ewaluacji aktu prawnego – wnioskodawcy mogą zawrzeć klauzulę przeglądową w treści normatywnej przyjmowanej ustawy. Biorąc powyższe pod uwagę zaproponowano, aby przyjmowane przez Radę Ministrów projekty aktów normatywnych, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej zawierały w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego, informacje na temat zakresu oceny funkcjonowania projektowanego aktu normatywnego lub jego części, w szczególności mierników określających stopień realizacji jego celów, oraz terminu przygotowania takiej oceny. Proponowany przepis koresponduje z § 152 ust. 3 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, zgodnie z którym OSR ex post może dotyczyć aktu normatywnego lub jego części. Proponowany przepis koresponduje również z ust. 1 pkt 2 wskazanego paragrafu, zgodnie z którym OSR ex post przygotowywany jest, jeżeli wynika to z oceny skutków regulacji projektu aktu normatywnego przyjętego przez Radę Ministrów. W przypadku, w którym zakłada się brak przeprowadzenia ewaluacji aktu normatywnego należy przedstawić informację o braku zasadności przygotowania OSR ex post tego aktu.

c) zasada oceny projektu pod kątem notyfikacji usługowej.

Przewidziana w art. 68a ust. 1 pkt 1 Pp konieczność ujawnienia w uzasadnieniu projektu oceny wnioskodawcy czy projekt zawiera wymogi nakładane na usługodawców podlegające notyfikacji, ma na celu upowszechnienie notyfikacji usługowych w polskim rządowym procesie legislacyjnym. Notyfikacje usługowe są realizowane w Polsce na podstawie procedury przyjętej przez Komitet do Spraw Europejskich Rady Ministrów 10 października 2013 r. Mimo

wyznaczenia w ministerstwach i aktualizowania listy ekspertów do spraw notyfikacji, Polska od początku działania systemu IMI³, czyli od 2013 r., notyfikowała tylko kilkanaście wymogów. Rocznie w systemie pojawia się ok. 80-90 notyfikacji z wszystkich państw członkowskich.

d) zasada obowiązkowej oceny skutków regulacji ex post.

Projekt przewiduje w przypadku odstąpienia od przeprowadzenia konsultacji publicznych dotyczących projektu aktu normatywnego, który określa zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, obowiązek wskazania terminu przygotowania OSR ex post tego aktu w ocenie skutków regulacji nie dłuższy niż dwa lata od wejścia w życie takiego aktu.

Ocena funkcjonowania aktu ex post powinna zostać dokonana zgodnie z wytycznymi Rady Ministrów lub jej organu pomocniczego, ustalonymi na podstawie § 155b uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów. Katalog działań możliwych do podjęcia w wyniku takiej oceny jest przedstawiony w „Wytycznych do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu legislacyjnego”. Wskazano w nich m.in. że ocena funkcjonowania powinna zostać podsumowana wnioskami, czy w wyniku dokonanej analizy wskazane jest pozostawienie stanu obecnego, czy należy rozpocząć proces analizy, który może doprowadzić do zmiany lub uchylecia ustawy, czy też wskazane jest podjęcie innych działań naprawczych. Co do zasady, można pozostawić sytuację bez zmian tylko, jeżeli ustawa funkcjonuje prawidłowo, tzn. realizuje zakładane cele.

e) zasada odpowiedniego vacatio legis projektów ustaw.

W odpowiedzi na postulaty przedsiębiorców dotyczące potrzeby zapewnienia odpowiedniego czasu na dostosowanie się do nowych przepisów, proponuje się wydłużenie vacatio legis w przypadku projektów ustaw, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Przepis miałby zostać wprowadzony w rozdziale 6 Pp, który reguluje zasady opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego i miałby on charakter *lex specialis* wobec ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie z art. 4 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych, akty normatywne zawierające przepisy powszechnie

³ IMI: skrót od ang. „Internal Market Information System”.

obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie co do zasady po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Proponowany przepis nakłada na wnioskodawców projektów ustaw określających zasady działalności gospodarczej, przedkładańców Sejmowi, obowiązek kierowania się przy wyznaczaniu terminu wejścia w życie ustawy potrzebą zapewnienia przedsiębiorcom czasu niezbędnego do dostosowania ich działalności gospodarczej do tych zasad, przy czym termin ten nie może być krótszy niż jeden miesiąc od dnia ogłoszenia. Czas potrzebny przedsiębiorcom do przygotowania się do nowych regulacji będzie kluczowy przy wyznaczaniu *vacatio legis*, przy czym nie będzie to jedyna przesłanka. Wnioskodawca będzie obowiązany rozważać również takie aspekty jak np. konieczność sprawnej realizacji zadań publicznych, czy zapewnienie standardów prowadzenia działalności gospodarczej. Jednocześnie przewidziano możliwość wyjątkowego odstąpienia od minimalnego miesięcznego *vacatio legis*, gdy przemawia za tym ważny interes publiczny lub gdy wynika to konieczności implementacji lub wykonania przepisów prawa Unii Europejskiej. Odstąpienie od tej zasady będzie mogło mieć zastosowanie w przypadku zmian, które będą korzystne dla przedsiębiorców. W takich przypadkach w uzasadnieniu projektu ustawy wnioskodawca będzie obowiązany przedstawić przyczyny takiego odstąpienia.

f) usprawnienia w zakresie bieżącego przeglądu prawa gospodarczego.

Zmiana brzmienia art. 70 Pp ma na celu usprawnienie procesu dokonywania bieżących przeglądów prawa gospodarczego, w szczególności przez wskazanie ministra właściwego do spraw gospodarki jako organu, któremu przedkładane są informacje o działaniach podjętych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej, oraz określenie kategorii informacji przez nich przekazywanych (wskazanie aktów normatywnych, które wpływają na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz wskazanie aktów normatywnych, które nakładają na przedsiębiorców obowiązki administracyjne, w tym obowiązki informacyjne). Informacje takie stanowią również element swobodnego programowania pracy Rady Ministrów (wskazanie aktów normatywnych, w stosunku do których zaplanowano przeprowadzenie oceny ich funkcjonowania lub oceny funkcjonowania

ich części). Zakres informacji opiera się na i wynika z kilkuletnich doświadczeń związanych z dokonywaniem bieżącego przeglądu prawa gospodarczego.

Projekt wprowadza rozwiązania pozwalające na elastyczne ustalenie i publikację w BIP wzoru formularza informacji przeznaczonej dla ministra właściwego do spraw gospodarki. Rozwiązanie to wzorowane jest na mechanizmie określonym w art. 4 ust. 18 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i ma – w założeniu – usprawnić i ustandaryzować proces realizacji obowiązku informacyjnego nałożony na ministrów kierujących działami administracji rządowej.

Proponowane zmiany art. 70 Pp dookreślają postępowanie z uzyskanymi w ten sposób informacjami. Proponowane rozwiązanie przewiduje w szczególności, że informacje o działaniach związanych z bieżącym przeglądem przekazuje się podmiotom, które w systemie prawnym wyposażone są w kompetencje związane z oceną praktyki legislacyjnej. Wśród tych podmiotów wskazano:

- Radę Dialogu Społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego – ze względu na rolę forum trójstronnej współpracy i reprezentację osób wykonujących pracę zarobkową,
- Radę Legislacyjną, o której mowa w ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów – ze względu na zadania Rady, polegające w szczególności na dokonywaniu ocen stosowania obowiązującego prawa pod względem jego spójności, skuteczności i właściwego regulowania zjawisk społecznych,
- Radę Pożytku Publicznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – ze względu na zadania Rady polegające na wyrażaniu opinii o projektach aktów prawnych oraz programach rządowych, związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych, gdy wiele z takich organizacji prowadzi działalność gospodarczą,
- Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, który – zgodnie z art. 16 ust. 1 Pp – stoi na straży praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, a także dysponuje określonymi kompetencjami w zakresie wnioskowania o przygotowanie oceny funkcjonowania aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego.

Zakłada się, że informacje przygotowane przez ministrów kierujących działami administracji rządowej, które będą przekazywane ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, będą przekazane ww. podmiotom – w celu umożliwienia im wyrażenia stanowiska lub opinii.

Informacje przedkładane ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, a także stanowiska oraz opinie zgłoszone do takich informacji, będą publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej tego organu.

g) program regulacyjny.

Dodatkowo, w celu zapewnienia ciągłej poprawy jakości regulacji proponuje się wprowadzenie programu regulacyjnego. Przewiduje się uregulowanie programu w nowym rozdziale 6a Pp. Program określałby priorytetowe działania w obszarze kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej w zakresie: redukcji obciążeń regulacyjnych; prowadzenia konsultacji publicznych projektów aktów normatywnych i dokonywania oceny funkcjonowania aktów normatywnych. Program będzie uwzględniał wyniki przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych i planuje się jego opracowanie cyklicznie raz na 4 lata.

Projektowany program regulacyjny, podobnie jak polityka zakupowa, nie będzie dokumentem wydawanym na podstawie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Nie będzie on spełniał przesłanek definicji programów określonej w art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259, z późn. zm.). Nie będzie to program operacyjny, ani program rozwoju, gdyż nie będzie realizował celów zawartych w strategiach rozwoju, ani nie będzie programem wieloletnim, o którym mowa w przepisach o finansach publicznych. Będzie to dokument zatwierdzany przez Radę Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki. Doświadczenia z realizacji bieżącego przeglądu prawa gospodarczego zgodnie z art. 70 ust. 1 i oceny projektowanych rozwiązań zgodnie z art. 68a ust. 1 będą stanowiły podstawę do wypracowania konkretnych działań, w szczególności o charakterze pozalegisłacyjnym, które znajdą się w programie regulacyjnym. Dokument ten będzie stanowił jednocześnie potwierdzenie wdrażania rekomendacji OECD dot. polityki regulacyjnej i zarządzania, które m.in. zobowiązują do przyjęcia jasnej ogólnej polityki rządu w zakresie jakości regulacji⁴.

Uregulowanie w Pp zasad opracowywania i przyjmowania programu ma także na celu spójną prezentację wszystkich działań ukierunkowanych na zapewnienie wysokiej jakości stanowionego prawa gospodarczego w jednym akcie prawnym. Zgodnie z przepisem

⁴ Recommendation of the Council on Regulatory Policy and Governance, 2012 (<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264209022-en.pdf?expires=1688132405&id=id&accname=guest&checksum=C6571FAFB73B9A606EA6137150A3F024>).

przejściowym program regulacyjny powinien być opracowany po raz pierwszy do dnia 31 grudnia 2024 r.

Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw

Zmiana w **art. 11** ustawy o zarządzie sukcesyjnym ma na celu usunięcie wątpliwości w zakresie możliwości powoływania kolejnych zarządców sukcesyjnych za życia przedsiębiorcy. Obecne brzmienie przepisu sugeruje, że w przypadku np. śmierci osoby powołanej na zarządcę sukcesyjnego za życia przedsiębiorcy, przedsiębiorca ten nie może powołać kolejnego zarządcy sukcesyjnego, a taka możliwość pojawia się tylko po jego śmierci, zgodnie z art. 12 ustawy o zarządzie sukcesyjnym. Po usunięciu przepisu, przedsiębiorca będzie mógł wskazywać kolejne osoby według uznania lub konieczności. W przypadku natomiast śmierci przedsiębiorcy, uprawnienie to w dalszym ciągu będzie przysługiwać spadkobiercom.

W **art. 12** ustawy o zarządzie sukcesyjnym proponuje się zmniejszenie liczby spadkobierców, którzy mogą powołać zarządcę sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy. Dotychczasowa liczba, więcej niż 85/100 osób, którym łącznie przysługuje udział w przedsiębiorstwie w spadku, okazuje się zbyt wygórowana w przypadku np. konfliktów w rodzinie. Proponuje się, aby zgoda na powołanie zarządcy sukcesyjnego była wymagana od powyżej 75/100 spadkobierców.

W **art. 26** ustawy o zarządzie sukcesyjnym doprecyzowano, że zarządca sukcesyjny może pełnić swoją funkcję za wynagrodzeniem. Dotychczas pojawiały się wątpliwości, czy wymagane jest wynagrodzenie nawet w przypadku, gdy zarządcą sukcesyjnym zostaje np. małżonek zmarłego przedsiębiorcy i który nie chce wypłacać sam sobie wynagrodzenia za pełnioną funkcję.

Zmiana w **art. 13** ustawy o zarządzie sukcesyjnym ma na celu doprecyzowanie, kiedy stosuje się przepisy o czynnościach zachowawczych. Obecne brzmienie art. 13 ustawy odnosi się wyłącznie do okresu od śmierci przedsiębiorcy do powołania zarządcy sukcesyjnego albo upływu terminu na jego powołanie. Co prawda art. 58 ustawy o zarządzie sukcesyjnym wskazuje na odpowiednie stosowanie przepisów rozdziału 3 dotyczącego czynności zachowawczych, w przypadku gdy zabraknie zarządcy sukcesyjnego w trakcie trwania zarządu sukcesyjnego, jednak przepisem nie zostały objęte wszystkie działania w zakresie czynności zachowawczych. Wątpliwości mogą się pojawić np. w ramach stosowania art. 17 ustawy o zarządzie sukcesyjnym (stosowanie oznaczenia „w spadku”), czy też uprawnień dodawanych

w ramach niniejszego projektu w zakresie dostępu do rachunku przez osoby, o których mowa w art. 14 ustawy o zarządzie sukcesyjnym.

Uchylenie **art. 58** ustawy o zarządzie sukcesyjnym jest konsekwencją zmiany wprowadzanej w art. 13, bowiem pozostawienie obu przepisów mogłoby stanowić superfluum w części uprawnień osób wykonujących czynności zachowawcze.

Zmiana w **art. 59** ustawy o zarządzie sukcesyjnym precyzuje, że nie ma możliwości przywrócenia zarządu sukcesyjnego po jego wygaśnięciu. Zarząd sukcesyjny jest rozwiązaniem tymczasowym, mającym umożliwić załatwienie przez spadkobierców spraw spadkowych i rozstrzygnięcie co do dalszych losów przedsiębiorstwa. Wygaśnięcie zarządu sukcesyjnego ma daleko idące skutki, zarówno w stosunku do pracowników, jak i kontrahentów, a także w zakresie obowiązków publiczno-prawnych. Przywracanie zarządu sukcesyjnego mogłoby negatywnie wpłynąć na pewność obrotu gospodarczego.

Nowelizacja **art. 60** ustawy o zarządzie sukcesyjnym jest związana z praktycznymi problemami w funkcjonowaniu instytucji przedłużania zarządu sukcesyjnego. Wielokrotnie bowiem zdarzało się, że wniosek o przedłużenie zarządu sukcesyjnego był składany tuż przed jego wygaśnięciem, a sądy nie miały wystarczająco dużo czasu na wydanie postanowienia w tym zakresie. Dlatego też proponuje się, by zarząd sukcesyjny był przedłużany automatycznie do momentu wydania postanowienia przez sąd. W przypadku gdy sąd uzna, że celowe jest dalsze jego przedłużenie, zarząd sukcesyjny będzie trwał do momentu wyznaczonego przez sąd, chyba że wystąpią okoliczności, o których mowa w art. 59 ustawy o zarządzie sukcesyjnym.

W wyniku powyższych zmian jest konieczne uzupełnienie również przyczyn wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego trwającego dłużej niż dwa lata od śmierci przedsiębiorcy na skutek złożenia wniosku o przedłużenie zarządu sukcesyjnego, którego procedowanie przed sądem nie zakończyło się jego przedłużeniem. Proponuje się zatem dodać **art. 60 ust. 3**, zgodnie z którym zarząd sukcesyjny wygaśnie z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu o oddaleniu wniosku o przedłużenie zarządu sukcesyjnego albo postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie przedłużenia zarządu sukcesyjnego. W przypadku gdy przed wydaniem ww. postanowień zajdą inne okoliczności wygaszające zarząd sukcesyjny, wymienione w art. 59 ust. 1 pkt 1–6 ustawy o zarządzie sukcesyjnym, zarząd sukcesyjny wygaśnie wcześniej. Podobna zasada obowiązuje w przypadku przedłużenia zarządu sukcesyjnego powyżej dwóch lat od śmierci przedsiębiorcy (art. 60 ust. 2).

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych

Zgodnie z projektowanymi zmianami ustawy przewiduje się możliwość finansowania z Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji programów ministra właściwego do spraw gospodarki, o których mowa w art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2474). Programy te będą mogły dotyczyć obszarów wskazanych w art. 21a pkt 1 oraz 6 ww. ustawy. Wsparcie finansowe w ramach tych programów może być przeznaczone m.in. na pomoc dla przedsiębiorców w realizacji projektów wdrożeniowych innowacji procesowych i organizacyjnych wprowadzanych przez przedsiębiorców czy rozwój innowacyjności. Zakłada się, że środki pochodzące z Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji będą przeznaczone na realizację programów, których beneficjentami będą przedsiębiorcy wprowadzający innowacyjne rozwiązania związane z transformacją niskoemisyjną.

Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych oraz ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi

Projekt przewiduje zmianę porządkującą i usprawniającą stosowanie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej: Pzp), która dotyczy kwestii wyłączenia stosowania Pzp w odniesieniu do zamówień, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty (art. 11 ust. 1 pkt 8 Pzp), oraz zmianę dostosowującą Pzp do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”).

1) Zmiana art. 11 ust. 1 pkt 8 oraz dodanie pkt 8a ustawy Pzp.

Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 11 ust. 1 pkt 8, spod stosowania Pzp wyłączone są pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej. Tym samym, w obecnym stanie prawnym, stosowaniem Pzp objęte są kredyty udzielane przez banki na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, natomiast stosowaniem tym

nie zostały objęte pożyczki zaciągane przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym w instytucjach pożyczkowych, finansowane wyłącznie ze środków prywatnych.

Powyższe zróżnicowanie stosowania Pzp do udzielania kredytu jako czynnością przewidzianą wyłącznie dla banku, a pożyczką, która może być udzielona zarówno przez bank, inną instytucję finansową, czy nawet osobę fizyczną, nie znajduje uzasadnienia ani w przepisach unijnych ani w regulacjach krajowych.

Jednocześnie projekt przewiduje dodanie pkt 8a w art. 11 ust. 1 Pzp., którego celem jest pozostawienie niezmienionego stanu prawnego w zakresie wyłączenia spod stosowania Pzp w przypadku pożyczek zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, finansowanych ze środków publicznych, w tym środków europejskich, a także ze środków pochodzących z europejskich lub międzynarodowych instytucji finansujących (w tym zaciąganych zgodnie z art. 90 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych). Wśród zamówień wyłączonych spod stosowania Pzp wskazano również zamówienia, których przedmiotem są pożyczki finansowane ze środków podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013.

Tym samym, w nowym stanie prawnym Pzp będzie miało zastosowanie do udzielania zamówień, których przedmiotem są pożyczki nieobjęte zakresem normy uregulowanej w pkt 8a.

2) Przepisy dostosowujące do zmiany rozporządzenia 2019/1780.

Zmiany projektowane w art. 87 Pzp uzasadnione są obowiązkiem stosowania od dnia 14 listopada 2022 r. rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7) [dalej: rozporządzenie 2019/1780]. Ponadto w dniu 15 grudnia 2022 r. weszło w życie rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2303 z dnia 24 listopada 2022 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2019/1780 ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12). Na podstawie rozporządzenia

zmieniającego, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz. Urz. UE L 296 z 12.11.2015, str. 1, z późn. zm.) [dalej: rozporządzenie 2015/1986] straciło moc ze skutkiem od dnia 14 listopada 2022 r. Przy czym na podstawie dodanego przepisu przejściowego od dnia 14 listopada 2022 r. do dnia 24 października 2023 r. do publikacji ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej można stosować zarówno formularze ustanowione rozporządzeniem 2019/1780 (zmienionym rozporządzeniem 2022/2303), jak i formularze ustanowione rozporządzeniem 2015/1986. Jednocześnie Komisja Europejska udostępniła narzędzie elektroniczne umożliwiające korzystanie z nowych e-formularzy przy zamieszczaniu ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Jak wynika z powyższego, bezwzględny obowiązek stosowania nowych standardowych formularzy ogłoszeń określonych w rozporządzeniu 2019/1780 wejdzie w życie od dnia 25 października 2023 r., zaś do dnia 24 października 2023 r. zamawiający mogą przygotowywać i publikować ogłoszenia zgodnie z wzorami dotychczasowych standardowych formularzy określonymi w rozporządzeniu 2015/1986 albo zgodnie z nowymi wzorami określonymi w rozporządzeniu 2019/1780. Aktualnie przepis art. 87 ust. 1 Pzp odsyła do nieobowiązującego już rozporządzenia 2015/1986, które w wyniku wejścia w życie rozporządzenia 2019/1780 (zmienionego rozporządzeniem 2022/2303) będzie mogło być stosowane najpóźniej do dnia 24 października 2023 r. W związku z powyższym konieczne jest uaktualnienie odesłania zawartego w art. 87 ust. 1 Pzp poprzez odesłanie do rozporządzenia 2019/1780 w miejsce odesłania do rozporządzenia 2015/1986. Przewiduje się, że zmiana w zakresie art. 87 ust. 1 Pzp wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, przy czym projekt ustawy zawiera regulację intertemporalną, w myśl której zamawiający najpóźniej do dnia 24 października 2023 r. mogą przygotowywać ogłoszenia zgodnie z wzorami standardowych formularzy, określonymi w rozporządzeniu 2015/1986.

Stosownie do motywu 10 preambuły rozporządzenia 2019/1780, aby umożliwić wdrożenie rozwiązań dostosowanych do specyfiki krajowej, pozostawiono państwom członkowskim Unii Europejskiej pewną elastyczność w tworzeniu ich systemów oprogramowania. W szczególności uprawniono państwa członkowskie do wprowadzenia dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako opcjonalne na poziomie Unii Europejskiej były przez zamawiających obowiązkowo wypełniane na poziomie krajowym. Wprowadzenie takiego rozwiązania na podstawie Pzp jest

niezbędne w celu pozyskiwania kompleksowych i miarodajnych danych w szczególności w zakresie tzw. zielonych i społecznych zamówień publicznych m.in. na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych względem organów Unii Europejskiej.

W związku z powyższym istnieje potrzeba wprowadzenia do ustawy Pzp delegacji uprawniającej ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia w sprawie dostosowania na szczeblu krajowym pól opcjonalnych e-formularzy w świetle rozporządzenia 2019/1780. Zgodnie więc z projektowanym art. 18 ust. 4 Pzp minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, które z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych w załączniku do rozporządzenia 2019/1780 jako pola opcjonalne, będą obowiązkowo wypełniane, kierując się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem organów Unii Europejskiej. Wypada przy tym dodać, że stosowne zobowiązanie informacyjne państw członkowskich względem Komisji Europejskiej wynika nie tylko z przepisów dyrektyw w sprawie zamówień publicznych (art. 83 dyrektywy 2014/24/UE⁵, art. 99 dyrektywy 2014/25/UE⁶), ale również z innych aktów prawnych Unii Europejskiej, w tym m.in. z art. 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego (Dz. Urz. UE L 120 z 15.05.2009, str. 5, z późn. zm.).

Korzystanie z nowych formularzy ogłoszeń (e-formularzy) będzie możliwe z użyciem narzędzi i procedur dostępnych dla zamawiających bezpośrednio na stronie <http://simap.europa.eu>, tj. za pośrednictwem aplikacji eNotice2 albo za pośrednictwem krajowych usług eSender, jeżeli takie będą dostępne.

Od dnia 25 października 2023 r. zamawiający będzie przekazywać ogłoszenia korzystając z nowych formularzy ogłoszeń (e-formularze) w aplikacji eNotice2 dostępnej bezpośrednio na stronie <http://simap.europa.eu>, przy czym wypełniając standardowe formularze ogłoszeń (e-formularze), w celu przekazania ogłoszeń do publikacji w Dz. Urz. UE, będzie musiał on uwzględniać w ich treści nowe regulacje rozporządzenia, które zostanie wydane na podstawie art. 87 ust. 4 ustawy Pzp. Przewiduje się, że przepis wprowadzający ww. delegację do wydania rozporządzenia wejdzie w życie z dniem 25 października 2023 r., a więc z dniem, od którego

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.).

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243, z późn. zm.).

przewidziano bezwzględny obowiązek stosowania standardowych formularzy określonych w rozporządzeniu 2019/1780.

Rozporządzenie 2019/1780 ma również zastosowanie do regulacji objętych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, z późn. zm.), w związku z tym niezbędne jest wprowadzenie zmian również w **art. 18 ustawy dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi**. Oprócz uaktualnienia odesłania do nowego rozporządzenia 2019/1780 zasadne jest także wprowadzenie do ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia określającego na szczeblu krajowym te z pól opcjonalnych e-formularzy, które podlegają uzupełnieniu biorąc pod uwagę treść rozporządzenia 2019/1780.

3) Zmiana w art. 580 ust. 2 Pzp dostosowująca do wyroku TSUE C-545/17.

Zmiana **art. 580 ust. 2** zdanie drugie Pzp ma na celu dostosowanie do brzmienia art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, które uwzględnia wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (czwarta izba) z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-545/17 Mariusz Pawlak przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W wyroku tym Trybunał orzekł, że art. 7 ust. 1 zdanie pierwsze w związku z art. 8 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r., należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on przepisowi prawa krajowego, takiemu jak art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego w poprzednim brzmieniu, który uznawał za równoznaczne z wniesieniem pisma procesowego do danego sądu jedynie złożenie takiego pisma w placówce pocztowej jednego operatora wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej. Już na mocy ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw wprowadzono zmiany do art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego. W brzmieniu obowiązującym do końca czerwca 2023 r. przepis ten stanowi, że oddanie pisma procesowego w formie przesyłki poleconej w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu.

Jednocześnie z dniem 1 lipca 2023 r. wejdzie w życie nowe brzmienie art. 165 § 2 K.p.c. wprowadzone ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614). Zgodnie z nowym brzmieniem ww. przepisu oddanie pisma procesowego w polskiej placówce operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo w zagranicznej placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu.

Brzmienie art. 580 ust. 2 zdanie drugie Pzp zostanie dostosowane do brzmienia art. 165 § 2 K.p.c., w wersji obowiązującej od dnia 1 lipca 2023 r.

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

W obecnie obowiązującym przepisie **art. 31zzu** ww. ustawy spenalizowano jedynie zaniżenie przez organizatora turystyki składki należnej na Turystyczny Fundusz Pomocowy (TFP). Z praktyki Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, odpowiedzialnego za przyjmowanie od organizatorów turystyki składek wynika, że przepis ten w sposób niewystarczający zapewnia prewencję dotyczącą w ogólności realizacji przez przedsiębiorców obowiązków związanych z uiszczaniem składek i przekazywaniem informacji o ich wysokości. Rozszerzenie obecnej regulacji także na takie przypadki pozwoli w sposób wymierny zabezpieczyć dopływ środków do Funduszu, z którego mają być wypłacane środki na pokrycie zobowiązań organizatorów turystyki, w przypadku wystąpienia w przyszłości kryzysu podobnego do tego z okresu pandemii. Mając na uwadze powyższe należy podkreślić, że proponowane modyfikacje przepisów mają za zadanie poprawę sytuacji przedsiębiorców turystycznych prawidłowo realizujących swoje obowiązki ustawowe w stosunku do podmiotów uchylających się od ich realizacji. Zmiana ma na celu zapewnienie skutecznej drogi egzekwowania obowiązków przedsiębiorców turystycznych wobec Turystycznego Funduszu Pomocowego.

Warto również wskazać, że sankcja dotycząca nie odprowadzania składek przez organizatora turystyki jest przewidziana wyłącznie za brak realizacji obowiązków ustawowych pomimo wezwania do ich realizacji, a nie za np. incydentalny przypadek zaniechania przedsiębiorców w tymże zakresie.

Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców

Zmieniana ustawa realizuje komunikat Komisji Europejskiej – Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014 r., str. 1) (dalej: Wytyczne KE). Usprawnienie udzielania pomocy jest możliwe przede wszystkim poprzez wdrożenie programu pomocowego dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, notyfikowanego jednorazowo jako całość. Takie działanie powoduje, że indywidualna pomoc udzielana tym przedsiębiorcom nie wymaga każdorazowej notyfikacji. Jednakże, aby taka skuteczna notyfikacja mogła zostać przeprowadzona, a pomoc udzielana na jej podstawie uznana za zgodną z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej przez Komisję Europejską, konieczne jest zachowanie pełnej zgodności z Wytycznymi KE.

Zaproponowane zmiany mają na celu:

1. uwzględnienie zastrzeżeń wniesionych przez Komisję Europejską w toku postępowania notyfikacyjnego,
2. wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych, jakie pojawiły się w toku stosowania tej regulacji,
3. wprowadzenie rozwiązań prawnych, które usprawnią i przyspieszą udzielanie pomocy na etapie rozpatrywania wniosku o pomoc.

Intencją dodania **art. 16 ust. 2a** do ustawy o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców jest wyrażenie wprost normy zawartej w punkcie 56 Wytycznych KE, zgodnie z którym poziom wynagrodzenia, jakie beneficjent pomocy musi uiścić za pomoc na ratowanie, powinien zostać podniesiony o co najmniej 50 punktów bazowych w przypadku pomocy na ratowanie, jeżeli beneficjent tej pomocy kwalifikuje się jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji i po przedłożeniu planu restrukturyzacji zezwolenie na pomoc na ratowanie zostanie automatycznie przedłużone do czasu podjęcia ostatecznej decyzji w sprawie planu restrukturyzacji, chyba że organ udzielający pomocy uzna, że przedłużenie zezwolenia nie jest uzasadnione lub powinno zostać ograniczone pod względem czasu lub zakresu. Oznacza to, że przedsiębiorca – w sytuacji gdy po uzyskaniu pomocy na ratowanie złoży wniosek o udzielenie pomocy na restrukturyzację – obowiązany jest do uiszczania podwyższonego oprocentowania po upływie okresu 6 miesięcy, na jaki została udzielona pomoc na ratowanie. Regulacja ta wynika z zasady, zgodnie z którą pomoc

państwa w formie wsparcia płynności finansowej musi być ograniczona pod względem czasu trwania (pkt 12 Wytycznych KE). Ma to zniechęcać przedsiębiorców do korzystania ze środków publicznych w dłuższym czasie niż jest to niezbędne dla przetrwania przedsiębiorcy. Może się wydawać, że ta norma zawiera się w normie wynikającej z art. 16 ust. 2, który wskazuje wyłącznie minimalny poziom stopy oprocentowania pożyczki, jednakże regulacja ta ma na celu wyłączenie ewentualnej uznaniowości organu udzielającego pomocy.

W dalszej kolejności proponuje się zastąpienie sformułowania „zysk brutto” sformułowaniem „wynik na działalności operacyjnej”. **Art. 17 ust. 2** ustawy o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców określa, w jaki sposób należy obliczyć maksymalną wysokość pożyczki, jaka może być udzielona na podstawie ustawy. Wystąpiła pomyłka na etapie przekształcania formuły matematycznej, w jakiej pierwotnie ta zasada została zawarta, na opis słowny i w konsekwencji omyłkowo użyto sformułowania „zysk brutto”, podczas gdy powinno się użyć sformułowania „wynik na działalności operacyjnej”. W konsekwencji powoduje to, że amortyzacja przy obliczaniu maksymalnej kwoty pożyczki jest ujmowana dwukrotnie, co jest niezgodne z Wytycznymi KE dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych, które realizuje ta ustawa. Ponadto doprecyzowano w tym przepisie, że zestawienie wskazanych danych obejmuje „ostatni rok obrotowy” – „względem roku poprzedniego”. W dotychczasowej regulacji nie było doprecyzowane, że te dane muszą być zestawione z danymi bezpośrednio dotyczącymi poprzedniego roku. Jednocześnie wprost wskazują to przywoływane Wytyczne KE w Załączniku I, wskazując, że „Do EBIT należy dodać amortyzację w tym samym okresie oraz zmiany stanu kapitału obrotowego w okresie dwóch lat (w roku poprzedzającym wniosek i rok wcześniej), podzielone przez dwa w celu określenia kwoty w okresie sześciu miesięcy”.

Proponuje się także zmianę w **art. 19 ust. 3** ustawy o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców i wprowadzenie możliwości składania wniosków o udzielenie pomocy wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej przy wykorzystaniu formularza elektronicznego dostępnego na stronie internetowej podmiotu udzielającego pomocy, w celu ułatwienia dostępu do wnioskowania o pomoc oraz usprawnienia kontaktu między wnioskodawcą a organem udzielającym pomocy. To docelowo ma prowadzić do przyspieszenia całej procedury udzielania pomocy. W związku z powyższą zmianą, ukierunkowaną na cyfryzację postępowania, w art. 1 pkt 3 lit. b proponuje się również rezygnację z odrębnego niż w ustawie – Kodeks postępowania administracyjnego określania dnia złożenia wniosku za pomocą tradycyjnej poczty, czyli odejście od dnia nadania wniosku

w placówce pocztowej na rzecz dnia doręczenia wniosku do organu udzielającego pomocy. Utrzymywanie fikcji wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia pomocy z dniem nadania wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego wstrzymywałoby możliwość rozpatrzenia wniosków, które wpłynęły do organu poprzez proponowany formularz elektroniczny.

Ponadto przez zmianę w **art. 28** ustawy o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców proponuje się analogiczne usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, podobnie jak w przypadku zmiany zawartej w art. 16. Przepis ma stanowić wyrażenie wprost normy zawartej w Wytycznych KE w punkcie 116, zgodnie z którym poziom wynagrodzenia, jakie beneficjent pomocy musi uiścić za udzielenie tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego, powinien zostać podniesiony o co najmniej 50 punktów bazowych po upływie 12 miesięcy od wypłacenia beneficjentowi pierwszej transzy. Intencją tej normy jest zachęcenie przedsiębiorcy do zaprzestania korzystania z pomocy publicznej, która stanowi zakłócenie mechanizmów rynkowych. W tej sytuacji również może się wydawać, że ta norma zawiera się w normie wynikającej z art. 28 w zw. z art. 16 ust. 2, ponieważ przepisy te wskazują wyłącznie minimalny poziom stopy oprocentowania pożyczki.

Ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym

1) Portal Cen Mieszkań

Informacje ogólne

Celem projektowanych w ustawie z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym zmian jest stworzenie podstawy prawnej działania portalu do prezentacji cen transakcyjnych na rynku mieszkaniowym. Funkcjonowanie portalu ma przyczynić się do zwiększenia przejrzystości rynku nieruchomości poprzez udostępnianie obywatelom statystyk cen transakcyjnych na rynku pierwotnym i wtórnym w przekrojach umożliwiających zaprezentowanie ujęcia ceny zależnie od atrybutów nieruchomości, w szczególności lokalizacji inwestycji. Dostęp do wiarygodnej i aktualnej informacji z rynku ma stanowić jeden z instrumentów ochrony nabywców mieszkań, w szczególności na rynku pierwotnym. Pozwoli na racjonalną ocenę warunków cenowych ofert nabycia mieszkania w porównaniu do realnych transakcyjnych (a nie ofertowych) cen rynkowych. Wiarygodna informacja o cenach

transakcyjnych w poszczególnych lokalizacjach może być również ułatwieniem dla podmiotów gospodarczych podejmujących np. decyzje inwestycyjne na rynku mieszkaniowym.

Obecnie osoby zainteresowane zakupem nieruchomości mieszkaniowych w Polsce nie mają dostępu do wiarygodnych i aktualnych danych na temat cen transakcyjnych zakupu mieszkań. Publikowane m.in. przez komercyjne portale ogłoszeniowe ceny są najczęściej cenami ofertowymi, które mogą znacząco odbiegać od wartości rynkowych i są do pewnego stopnia podatne na manipulacje. Dane transakcyjne podawane przez Narodowy Bank Polski są publikowane tylko dla największych miast. Dane z innych źródeł są natomiast publikowane z dużym opóźnieniem (dane Głównego Urzędu Statystycznego) lub nie są dostępne bezpłatnie (np. dane gromadzone przez Związek Banków Polskich w ramach systemu Amron-Sarfin).

Aby ułatwić decyzje zakupowe w oparciu o wiarygodne dane dotyczące cen transakcyjnych, niezbędne jest zbudowanie rejestru o zasięgu ogólnokrajowym, aktualizowanego na bieżąco z uwzględnieniem zarówno przeprowadzanych transakcji przeniesienia własności (dotyczy rynku wtórnego), jak i przyrzeczeń transakcji w umowach deweloperskich (dotyczy rynku pierwotnego, ponieważ w tego typu transakcjach większe znaczenie dla oceny sytuacji na rynku ma umowa deweloperska, a nie umowa przeniesienia własności zawierana w późniejszym okresie i zawierająca tę samą cenę co umowa deweloperska).

Prowadzenie portalu powierzono Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, który prowadzi już na podstawie ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym Ewidencję Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego (dalej: „Ewidencja”). W Ewidencji gromadzone są dane, które częściowo będą mogły zasilić również portal upubliczniający ceny transakcyjne lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych. Deweloperzy, którzy stanowią główne źródło informacji o transakcjach zawieranych na rynku pierwotnym, mają zapewnione automatyczne kanały komunikacji do zasilania Ewidencji. Rozszerzenie zakresu danych będzie więc szybsze i tańsze w realizacji niż konfiguracja integracji z nową infrastrukturą systemową.

W celu pokrycia danymi całego rynku pierwotnego, dane pozyskiwane z Ewidencji będą uzupełniane o dane dostarczane przez deweloperów (i inne podmioty profesjonalne), którzy dotychczas nie rejestrowali transakcji w Ewidencji. Dane z rynku wtórnego będą z kolei dostarczane przez Krajową Administrację Skarbową, która gromadzi dane o transakcjach dotyczących nabywania nieruchomości dla celów podatkowych oraz w celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Wykorzystanie istniejących struktur i baz danych

ograniczy obowiązki sprawozdawcze podmiotów dysponujących wiedzą źródłową o transakcjach na rynku mieszkaniowym, a więc przede wszystkim deweloperów (dla rynku pierwotnego) i notariuszy (dla rynku wtórnego).

Szczegółowe uzasadnienie zmian.

W **art. 48** proponuje się wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (dalej: „ustawa deweloperska”) w celu stworzenia podstawy prawnej do uruchomienia i działania Portalu Cen Mieszkań (dalej: „Portal”). Z tego względu w pkt 1 proponuje się uzupełnienie zakresu przedmiotowego ustawy (**art. 1**) o wskazanie, że określa ona także zasady działania i udostępniania informacji z Portalu oraz sposób pozyskiwania danych i informacji do Portalu. Pozostałe zmiany objęły następujące rozwiązania.

Ramy prawne działania Portalu określa **rozdział 8a** (art. 48 pkt 7). W **art. 56a** przesądzono, że Portal będzie punktem powszechnego dostępu do informacji statystycznych na temat cen transakcyjnych lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych w przekrojach wskazanych w ustawie. Utworzenie, utrzymanie i prowadzenie Portalu powierzono Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (UFG). Wybór tego podmiotu został podyktowany jego dotychczasowym zaangażowaniem w działania służące ochronie praw nabywców mieszkań. Wykorzystanie istniejących struktur przyczyni się ponadto do ograniczenia nie tylko kosztów postawienia i funkcjonowania szeroko pojętej infrastruktury nowego systemu, ale również obowiązków informacyjnych podmiotów zaangażowanych w system. Pozwoli także na zaadaptowanie do tego systemu dobrych praktyk wypracowanych w toku działania Ewidencji.

Portal będzie tworzony i prowadzony w oparciu o trzy źródła danych mieszkaniowych:

- dane z rynku pierwotnego dotyczące umów w zakresie mieszkań i domów jednorodzinnych objętych obowiązkiem prowadzenia mieszkaniowego rachunku powierniczego, pozyskiwane od podmiotów profesjonalnych obowiązanych do zgłaszania danych do Ewidencji Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego,
- dane z rynku pierwotnego dotyczące umów sprzedaży nieruchomości mieszkaniowych nieobjętych obowiązkiem prowadzenia mieszkaniowego rachunku powierniczego, pozyskiwane od podmiotów profesjonalnych nieobjętych obowiązkiem zgłaszania danych do Ewidencji,
- dane z rynku wtórnego przekazywane przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w oparciu o informacje wynikające z aktów notarialnych zgłaszanych przez notariuszy.

We wszystkich tych przypadkach katalog danych i informacji pozyskiwanych na potrzeby Portalu został ograniczony wyłącznie do danych motywowanych celami Portalu. Ogranicza to ryzyko wystąpienia sytuacji wykorzystania na potrzeby Portalu tych danych z Ewidencji, które służą wyłącznie ochronie transakcji podejmowanych na gruncie ustawy deweloperskiej i monitorowaniu płynności Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego (DFG).

W zakresie pierwszego źródła, w celu niepowielania obowiązków informacyjnych podmiotów zaangażowanych w tworzenie systemu informacji o cenach transakcyjnych mieszkań, dane niezbędne do uruchomienia i prowadzenia Portalu będą przekazywane z Ewidencji. Przesądzenie to wymaga uzupełnienia wskazanych w **art. 50 ust. 2** ustawy deweloperskiej kategorii danych i informacji zgłaszanych do tego rejestru w zakresie umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy (art. 48 pkt 3). Poza gromadzonymi już w Ewidencji danymi identyfikującymi nabywcę (w tym PESEL), datą zawarcia umowy deweloperskiej oraz numerem księgi wieczystej nieruchomości objętej umową i adresem tej nieruchomości, użytecznymi także w kontekście działania Portalu, zgłoszenia do Ewidencji będą wymagać rodzaj obiektu będącego przedmiotem umowy, cena lokalu / domu jednorodzinnego, jego powierzchnia użytkowa, liczba pokoi, kondygnacja budynku, na której znajduje się lokal mieszkalny objęty umową oraz liczba kondygnacji tego budynku, a także termin zakończenia prac budowlanych oraz dane identyfikujące akt notarialny. Ostatnia dana nie będzie jednak dotyczyła umowy zobowiązującej do przeniesienia własności nieruchomości mieszkaniowej na nabywcę, a dopiero umowy przenoszącej własność tej nieruchomości. Ma to przyczynić się do sprawniejszej weryfikacji przez UFG danych z rynku pierwotnego w celu uniknięcia powielania w Portalu danych i informacji dotyczących tych samych transakcji wskutek pozyskiwania tych kategorii danych z różnych źródeł (od deweloperów oraz od notariuszy za pośrednictwem KAS).

Obecnie przekazywane do Ewidencji dane i informacje nie pozwalają na określenie realnych, rynkowych cen nieruchomości będących przedmiotem umów zawieranych z nabywcami. Dane i informacje o umowach, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy deweloperskiej, w szczególności dane o cenie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, są jednocześnie jednymi z kluczowych danych na etapie wypłaty środków z DFG na rzecz nabywców. Pozyskanie dodatkowych danych i informacji w tym zakresie przełoży się na bardziej efektywne szacowanie kosztów potencjalnych wypłat z DFG w przypadku odstąpienia przez nabywcę od umowy. Wpłynie również na usprawnienie, a co za tym idzie, na przyspieszenie procesu ewentualnej weryfikacji wniosków nabywców występujących o wypłatę środków z

DFG w przypadku odstąpienia od umowy, co może przyczynić się do skrócenia okresu dokonywania przez DFG zwrotów środków na rzecz nabywców.

Zgodnie ze zmianą proponowaną w **art. 51 ust. 1** informacje identyfikujące akt notarialny będą przekazywane przez banki (ze względu na fakt, że bank pozyskuje te informacje w celu stwierdzenia, czy może wypłacić deweloperowi ostatnią transzę środków z mieszkaniowego rachunku powierniczego), natomiast pozostałe dane – przez deweloperów na dotychczasowych zasadach obowiązujących przy realizacji obowiązku zgłoszenia do Ewidencji (art. 48 pkt 4).

Poszerzenie katalogu gromadzonych w Ewidencji danych i informacji o umowach skutkuje objęciem dewelopera sankcją wstrzymania wypłaty środków z mieszkaniowego rachunku powierniczego również z tytułu nieprzekazania do Ewidencji nowych kategorii danych i informacji. Głównym celem funkcjonowania DFG jest ochrona środków wpłacanych przez nabywców na poczet zawartych umów, która realizowana jest poprzez gwarancję zwrotu środków nabywcy m.in. w przypadku odstąpienia przez niego od umowy. Cel ten realizowany jest w oparciu o Ewidencję, w której gromadzone są dane i informacje przekazywane przez podmioty zasilające – banki i deweloperów. Funkcja rejestrowa zapewnia możliwość weryfikacji prawidłowości wykonywania obowiązków sprawozdawczych podmiotów zasilających wobec DFG. Objęcie poszerzonego zakresu danych i informacji o umowach, o których mowa w art. 2 ust. 1, wspomnianą sankcją zapewni kompletność i odpowiednią jakość danych i informacji przekazywanych do Ewidencji, co umożliwi realizację ustawowych celów DFG.

Uzupełnienie katalogu danych i informacji pozyskiwanych od podmiotów profesjonalnych obowiązanych do przekazywania danych do Ewidencji o dodatkowe kategorie danych oraz konieczność pozyskania na potrzeby Portalu kompletnych danych w zarysowanym zakresie również o umowach wpisanych już do Ewidencji (oraz o związanych z przedmiotem tych umów umowach przenoszących własność nieruchomości mieszkaniowej na nabywcę) uzasadniają także potrzebę wprowadzenia przepisów dostosowujących (**art. 58 i art. 59**). Obligują one banki i deweloperów, którzy zgłosili już dane do Ewidencji, do przekazania dodatkowych danych w tym przedmiocie. Sześciomiesięczny termin na realizację tego obowiązku, rozpoczynający bieg od dnia wejścia w życie przepisów wprowadzających do ustawy deweloperskiej nowe kategorie danych zgłaszanych do Ewidencji przez obowiązane podmioty (przepisy art. 50 ust. 2 i art. 51 ust. 1 ustawy deweloperskiej w nowym brzmieniu wejdą w życie po upływie 9 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy nowelizującej), został

podyktowany potrzebą zapewnienia adresatom norm odpowiedniego czasu na dokonanie uzupełnienia.

Taki sam katalog danych i informacji będzie pozyskiwany w zakresie drugiego źródła danych (**art. 56a ust. 2**). W tym przypadku, z uwagi na brak obowiązku przekazywania danych i informacji o umowach sprzedaży, o których mowa w art. 3 pkt 1 i art. 4 pkt 1, do Ewidencji, wspomniane kategorie danych i informacji będą przekazywane przez podmioty profesjonalne bezpośrednio do Portalu. W przeciwieństwie do danych i informacji dotyczących umów objętych obowiązkiem zgłoszenia do Ewidencji, dotyczyć to będzie przy tym wyłącznie nowych transakcji, tj. transakcji dokonywanych po wejściu w życie znowelizowanych przepisów.

Podobny katalog kategorii danych i informacji przyjęto też w kontekście rynku wtórnego. W tym przypadku jednak, z uwagi na brak możliwości pozyskania z aktów notarialnych danych dotyczących liczby kondygnacji budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty umową, oraz terminu zakończenia robót budowlanych dotyczących budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty umową, albo domu jednorodzinnego objętego umową, wykreślono te kategorie danych z katalogu. Nie wpłynie to jednak znacząco na wartość porównawczą dokonywanych zestawień statystycznych ze względu na ogromne zróżnicowanie nieruchomości sprzedawanych na rynku wtórnym.

Ze względu na fakt, że ostatnie źródło danych funkcjonuje poza systemem umów regulowanych ustawą deweloperską i zakresem definicyjnym tej ustawy, konieczne było rozszerzenie na potrzeby tej kategorii definicji nabywcy (funkcjonującej obecnie w ustawie tylko w kontekście rynku pierwotnego) na osoby fizyczne, które nabywają mieszkania albo domy jednorodzinne na rynku wtórnym.

Wybór takiego zakresu danych i informacji pozyskiwanych na potrzeby Portalu jest umotywowany celem jego uruchomienia i projektowanymi funkcjonalnościami. Zebrane dane mają umożliwiać prezentację danych statystycznych w przekrojach terytorialnym, czasowym i rodzajowym, pozwalając osobom zainteresowanym nabyciem mieszkania lub domu zorientowanie się w cenach nieruchomości mieszkaniowych na wybranym terenie i w wybranym czasie, a w konsekwencji wybór najkorzystniejszej oferty z grona im dostępnych. Szczegółowe informacje, takie jak np. informacje pozwalające na ustalenie wieku nabywcy, będą natomiast dostępne wyłącznie ograniczonemu gronu podmiotów realizujących zadania

publiczne i tylko wówczas, jeżeli będą one niezbędne do realizacji zadań ustawowych tych podmiotów.

W celu zapewnienia wiarygodnej i aktualnej informacji z rynku pierwotnego dane i informacje z Ewidencji będą przekazywane do Portalu niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przekazania przez właściwe podmioty tych danych lub informacji do Ewidencji (**art. 56b**). Dane i informacje dotyczące umów sprzedaży mieszkań i domów jednorodzinnych na rynku pierwotnym będą przekazywane przez podmioty profesjonalne także za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W celu ograniczenia niedogodności dla uczestników systemu, przy ustalaniu terminu przekazywania tych danych i informacji również odniesiono się do rozwiązań funkcjonujących w kontekście zgłaszania danych do Ewidencji. Przyjęto, że podmiot profesjonalny przekazuje dane lub informacje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy, której te dane lub informacje dotyczą. Zasady, sposób i termin przekazywania danych i informacji z rynku wtórnego określi natomiast umowa zawarta między UFG a Szefem Krajowej Administracji Skarbowej.

W celu zapewnienia regularnego dostarczania do Portalu danych i informacji o umowach sprzedaży na rynku pierwotnym oraz rzetelnej realizacji tego obowiązku niezbędne jest zaprojektowanie przepisów przewidujących sankcje za niewypełnianie obowiązków w tym przedmiocie również w odniesieniu do podmiotów profesjonalnych nieobjętych obowiązkiem zgłaszania danych i informacji do Ewidencji. Przepisy w tym zakresie zostały zaproponowane w art. 48 pkt 8–10 (**art. 60a–60c, art. 61 i art. 63**).

Oparcie jednego ze źródeł danych i informacji dla Portalu na Ewidencji wymaga upoważnienia UFG do gromadzenia i przetwarzania danych i informacji zawartych w Ewidencji również w tym celu (**art. 52**). Dane i informacje pozyskiwane na potrzeby Portalu UFG będzie natomiast przetwarzał w trzech celach (**art. 56c ust. 1**). Pierwszym z nich będzie udostępnianie tych danych i informacji ustawowo wskazanym podmiotom (**art. 56d**) dla realizacji ich ustawowych zadań. Katalog tych podmiotów został zaprojektowany w oparciu o wspomniane zadania oraz działania tych podmiotów w obszarze statystyki mieszkaniowej. Dane i informacje gromadzone w Portalu będą im udostępniane w szczególności na potrzeby prowadzenia pogłębionych badań i analiz sytuacji na rynku nieruchomości mieszkaniowych w celu adekwatnego do niej reagowania na zjawiska i trendy ujawniające się w badanym obszarze. Dla usprawnienia współpracy w tym przedmiocie zaproponowano ponadto, by dane i informacje z Portalu były udostępniane tym podmiotom również na podstawie jednorazowego uproszczonego wniosku pod warunkiem, że dany podmiot spełnia wymogi w zakresie bezpieczeństwa danych.

Drugim celem przetwarzania danych i informacji gromadzonych w Portalu przez UFG będzie udostępnianie w Portalu informacji o cenach transakcyjnych lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych (**art. 56e**). Jak wcześniej wspomniano, funkcją Portalu jest upublicznianie odpowiednio zagregowanych informacji statystycznych na temat cen transakcyjnych nieruchomości mieszkaniowych ułatwiających podejmowanie decyzji zakupowych, uniemożliwiających jednak ustalenie szczegółowych danych w przedmiocie konkretnych transakcji. Z tego względu będą tu upubliczniane informacje o liczbie transakcji oraz cenach transakcyjnych objętych tymi transakcjami lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych w lokalizacji, okresie i przekroju rodzajowym wybranych łącznie przez użytkownika Portalu. Dla zapewnienia właściwej ochrony interesów stron stosunków prawnych objętych danymi i informacjami przekazywanymi do Portalu oraz ich danych, w tym dla wyeliminowania ryzyka ustalenia danych konkretnych nabywców i danych dotyczących konkretnych transakcji, zaproponowano mechanizm, zgodnie z którym wyniki oparte na wybranych przez użytkownika Portalu parametrach będą mu prezentowane pod warunkiem, że liczba opartych na tych parametrach lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych i nabywców będzie wyższa niż trzy. Użytkownik Portalu będzie mógł np. określić zakres czasowy oraz lokalizację transakcji. Dane zostaną zaprezentowane tylko, jeżeli spełniają ww. warunki. Np. jeżeli na danej ulicy zawarto w wybranych przekrojach czasowo-rodzajowych tylko 3 transakcje, dane nie będą udostępniane. Te same dane mogą być natomiast wykorzystane dla zobrazowania transakcji na wyższym poziomie terytorialnym (np. dzielnicy lub gminy). Ogranicza to ryzyko ujawnienia danych wrażliwych dla stron umów, w tym wyłącza ryzyko wystąpienia sytuacji, w której wskutek doboru parametrów przez użytkownika Portalu zostanie wyszukany tylko jeden wynik. Zakłada się, że dane będzie można sortować według wszystkich przekrojów rodzajowych danych i informacji gromadzonych w Portalu, np. liczby pokoi, powierzchni użytkowych, rynku pierwotnego lub wtórnego, domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego, umiejscowienia na danej kondygnacji itp.

Mając na względzie charakter Portalu jako punktu dostępu do informacji statystycznych o cenach transakcyjnych nieruchomości mieszkaniowych w różnych przekrojach czasowych oraz cele działania Portalu przesądzone jednocześnie, że dane i informacje gromadzone w Portalu będą usuwane najpóźniej z dniem zakończenia działania Portalu (**art. 56c ust. 2**).

Realizacja zadania utworzenia, utrzymania i rozwijania Portalu wiąże się dla UFG z dodatkowymi kosztami finansowymi. Mając na względzie fakt, że Portal ma służyć ochronie praw nabywców mieszkań, a jego budowa będzie dokonywana w szczególności w oparciu o

struktury informacyjne prowadzonej przez UFG Ewidencji Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego, w art. 48 pkt 2 proponuje się uzupełnienie **art. 48** ustawy deweloperskiej o wskazanie, że wspomniane wyżej koszty będą finansowane ze środków Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego. Tym samym nie przewiduje się kosztów w tym przedmiocie po stronie budżetu państwa.

2) Pozostałe zmiany.

Niezależnie od powyższego w ramach zmian ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym proponuje się nałożenie na UFG obowiązku informowania ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa o możliwości niedoboru środków w DFG i tym samym o potencjalnym ryzyku braku możliwości realizowania wypłat na rzecz nabywców lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych w przypadku zaistnienia odpowiednich przesłanek (proponowany **art. 56 ust. 3** ustawy deweloperskiej). Obowiązek informowania ww. ministra o możliwości wyczerpania środków w DFG w połączeniu z możliwością odroczenia wypłat będzie umożliwiał podjęcie wcześniejszej i odpowiednio wyważonej reakcji, zmierzającej do zapewnienia pełnej wydolności finansowej podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo uczestników rynku deweloperskiego.

Takie działanie zapewni możliwość szybkiego reagowania w przypadku ryzyka wyczerpania środków w DFG i powinno skutkować inicjatywą zmiany rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, tak aby zapewnić możliwość realizacji zadań ustawowych w ramach DFG.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Projektowany art. 23aa ww. ustawy ma na celu umożliwienie obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny, wykonywania działalności nierejestrowej, o której mowa w art. 5 Pp, na takich samych zasadach jak obywatele polscy. Jest to zmiana analogiczna do tej dokonywanej w samym Pp (zob. wyżej) i związana jest z faktem, że na mocy nowelizowanej ustawy (art. 23 tejże) dopuszczone jest podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli wschodniego sąsiada Polski; przy czym jest to podstawa prawna inna niż ta wynikająca z ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców

zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Nie ma natomiast racjonalnego uzasadnienia dla dokonywania dystynkcji sytuacji i uprawnień pomiędzy grupami obcokrajowców, którym ustawodawca przyznaje możliwość rozpoczynania biznesu w naszym kraju.

Realizacja art. 66 ustawy – Prawo przedsiębiorców oraz ocena przewidywanego wpływu projektu ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Niniejszy projekt ustawy będzie miał pozytywne oddziaływanie na mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Ulegną zmniejszeniu obowiązki administracyjne, w tym m.in. braku konieczności przedkładania dokumentów prokury (pełnomocnictwa), jeżeli zostały one ujawnione w rejestrze, wyciągu bądź ewidencji. Nastąpi szybsze i sprawniejsze rozpoznawanie spraw, a także usprawnienie niektórych postępowań administracyjnych poprzez odejście od zasady dwuinstancyjności.

Skuteczniej doręczane będą pisma w sytuacji, gdy podany przez osobę prawną adres nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności.

Nastąpi zmniejszenie uciążliwości kontroli dzięki możliwości zweryfikowania przez podmioty kontrolowane realizacji spoczywającego na organie obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz, możliwości wniesienia sprzeciwu wobec czynności kontrolnych, w przypadku gdy organ przeprowadzając kontrolę powołuje się na wyłączenia ograniczeń kontroli działalności gospodarczej.

Uproszczeniu ulegną procedury przenoszenia i potwierdzania zezwoleń alkoholowych przez zarządców sukcesyjnych oraz w przypadku zmiany składu spółki cywilnej.

Zmniejszy się ryzyko prowadzenia działalności przez deweloperów w związku z zabezpieczeniem środków nabywców w trakcie procesu inwestycyjnego.

Zmniejszeniu ulegnie niepewność prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami. Zapewniona będzie bardziej przejrzysta i stabilna sytuacja podmiotom prowadzącym działalność w obszarze pośrednictwa i zarządzania nieruchomościami.

Wzmocnieniu ulegnie pozycja rynkowa legalnie działających przedsiębiorców turystycznych.

Nastąpi wprowadzenie dodatkowego środka ochrony przedsiębiorców przed nieuczciwymi praktykami, jakie mogą być stosowane przez pośredników oferujących usługi internetowe np. polegające na udostępnianiu platform do handlu internetowego.

Projektowane rozwiązania mogą wpłynąć korzystnie na bezpieczeństwo obrotu gospodarczego przez uzgodnienie przepisów o udzielaniu pomocy z Wytycznymi Komisji dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji, dzięki czemu minimalizuje się ryzyko uznania przez Komisję Europejską udzielonej pomocy za niezgodną z prawem UE, co skutkowałoby obowiązkiem zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami.

Skutki społeczno-gospodarcze

Rozwiązania zawarte w projektowanej ustawie będą miały pozytywny wpływ na szybsze i sprawniejsze rozpoznawanie spraw. Usprawnienie niektórych postępowań administracyjnych poprzez odejście od zasady dwuinstancyjności. Zwiększy się zaufanie do organów administracji oraz pogłębienie zaufania do Państwa. Nastąpi poprawa warunków do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej dzięki poprawie procesu stanowienia prawa, ograniczeniu obowiązków administracyjnych oraz wzmocnieniu zasady zaufania państwa do obywatela, co powinno sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości. Lepsze otoczenie prawne przyczyni się do wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Przepisy przejściowe i końcowe

W przepisie przejściowym, w zakresie zmian w ustawie o rzemiośle, proponuje się, aby młodociani pracownicy odbywający w dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji przygotowanie zawodowe u pracodawcy, który w rozumieniu dotychczasowych przepisów nie był rzemieślnikiem, a po dniu wejścia w życie nowej definicji stanie się nim, kontynuowali to przygotowanie oraz zdawali egzaminy zgodnie z dotychczasowymi zasadami dotyczącymi młodocianych zatrudnionych u pracodawców niebędących rzemieślnikami.

Istnieje także potrzeba wprowadzenia przepisu odnoszącego się do sytuacji osób prowadzących działalność nierejestrową w zakresie posługiwania się przez nie NIP albo PESEL w obrocie gospodarczym. Zasadnym jest, aby reguły określone zmianą proponowaną w ustawie miały zastosowanie także do tych osób, którym przed dniem wejścia w życie ustawy został nadany identyfikator podatkowy NIP – zapewni to systemową spójność.

Proponuje się, aby do postępowań o udzielenie zamówienia, o których mowa w ustawie Pzp wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosować

przepisy dotychczasowe. Podobnie do konkursów, o których mowa w ustawie Pzp, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektu ustawy proponuje się stosowanie przepisów dotychczasowych.

Także do umów oraz umów ramowych zawartych z uwzględnieniem art. 11 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy powinny być stosowane przepisy dotychczasowe.

W związku ze zmianą art. 87 ust. 1 ustawy Pzp oraz art. 18 ust. 3 ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, w zakresie odesłania do rozporządzenia 2019/1780, projekt ustawy zawiera regulację intertemporalną, w myśl której zamawiający najpóźniej do dnia 24 października 2023 r. mogą przygotowywać ogłoszenia zgodnie z wzorami standardowych formularzy, określonymi w rozporządzeniu 2015/1986. Przepis ten usunie ewentualne wątpliwości interpretacyjne, że zamawiający najpóźniej do dnia 24 października 2023 r. mogą przygotowywać ogłoszenia zgodnie z wzorami standardowych formularzy, określonymi w rozporządzeniu 2015/1986.

W związku ze zmianami w zakresie ustawy o obrocie przewiduje się wprowadzenie przepisów przejściowych w zakresie dotychczasowego rejestru, wniosków złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie ustawy. Obecny rejestr udzielonych zezwoleń indywidualnych i globalnych oraz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych prowadzony na podstawie art. 21 ustawy o obrocie staje się rejestrem wydanych zezwoleń, certyfikatów importowych, poświadczeń oświadczeń końcowego użytkownika oraz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych, o którym mowa w projektowanym art. 27d ust. 1 ustawy o obrocie. Jednocześnie zezwolenia indywidualne, zezwolenia globalne oraz podmioty korzystające z zezwoleń generalnych wpisane do rejestru prowadzonego obecnie w systemie teleinformatycznym uznaje się za wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 27 tej ustawy. Konieczne jest zapewnienie ciągłości systemu teleinformatycznego oraz danych zawartych w obecnym systemie.

W przypadku wniosków o wydanie zezwolenia indywidualnego lub globalnego na obrót towarami o znaczeniu strategicznym oraz wniosków o wydanie certyfikatu importowego lub poświadczenie oświadczenia końcowego użytkownika, które zostaną złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie przepisów, przepis przejściowy stanowi, iż będą one rozpatrywane na podstawie zmienionych przepisów.

Przepis przejściowy dotyczy także przekazywania organowi kontroli obrotu informacji o realizacji obrotu na podstawie obecnie obowiązującego art. 26 obowiązującej ustawy o obrocie.

Do informacji dotyczącej obrotu za 2023 r. będzie stosowany przepis w brzmieniu dotychczasowym. Zatem informacja ta nie będzie musiała zawierać informacji o braku realizacji obrotu.

Przepis przejściowy dotyczy także przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 8, art. 25 ust. 4, i art. ust. 2 ustawy o obrocie. Zachowują one moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 8, art. 25 ust. 4, art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie.

Z kolei w stosunku do opracowania projektów aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej, które w dniu wejścia w życie ustawy nie zostały skierowane do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania powinny być stosowane rozwiązania zaproponowane w niniejszej ustawie. Chodzi o uregulowanie sytuacji intertemporalnej projektów, które są w toku prowadzenia rządowego procesu legislacyjnego.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt ustawy nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym, o czym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) w związku z § 52 ust. 1 Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD 497.

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., z wyjątkiem zmian dotyczących:

- 1) ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym oraz ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;
- 2) ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz częściowo ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 3) ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym;
- 5) ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece;
- 6) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
- 7) ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Proponuje się, aby zmiany ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym oraz ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich weszły w życie jak najszybciej, tj. z dniem ogłoszenia ustawy. Zmiany mają charakter porządkujący, a w szczególności w przypadku ustawy o podatku rolnym – mają na celu zapewnienia ciągłości obowiązywania regulacji w zakresie udzielania ulgi inwestycyjnej na podstawie tejże.

Proponuje się, aby art. 18 ust. 3 ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz art. 87 ust. 1 Pzp weszły w życie z dniem następującym pod dniem ogłoszenia w celu jak najszybszego procedowania przepisów rozporządzenia dotyczącego e-formularzy, wydawanego na podstawie projektowanej delegacji. Pomimo że przepisy rozporządzenia wykonawczego 2019/1780 wchodziłyby w życie z dniem 25 października 2023 r., istnieje potrzeba umożliwienia zapoznania się z przepisami nowego rozporządzenia i technicznego rozpoczęcia wdrażania ich przez zainteresowane podmioty krajowe, głównie przez polskich e-Senderów w tym przez UZP, tak szybko jak będzie to możliwe przede wszystkim poprzez przeprowadzenie dostosowujących prac informatycznych w tym zakresie.

Ponadto proponuje się, aby art. 18 ust. 3a ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz art. 87 ust. 4 ustawy Pzp, weszły w życie z dniem 25 października 2023 r., ponieważ

rozporządzenie wykonawcze 2019/1780, do których odnoszą się przepisy, wchodzi w życie z tym właśnie dniem.

Proponuje się, aby przepisy dot. wykonywania zadań określonych w rozporządzeniu DMA weszły w życie jak najszybciej, tj. z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Proponuje się, aby nowelizacja ustawy deweloperskiej w części dotyczącej Portalu Cen Mieszkań oraz towarzyszące jej zmiany w innych ustawach weszły w życie po upływie 9 miesięcy od dnia ogłoszenia, co pozwoli adresatom norm odpowiednio przygotować się na zmiany. Wyjątkiem jest przepis dotyczący finansowania tworzenia Portalu Cen Mieszkań (art. 47 ust. 10 ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym). Proponuje się, aby wszedł on w życie z dniem ogłoszenia, co pozwoli UFG niezwłocznie przystąpić do prac związanych z postawieniem infrastruktury niezbędnej do uruchomienia Portalu. Drugim wyjątkiem są przepisy dotyczące pozyskiwania do Portalu danych z rynku wtórnego (art. 56a ust. 2 pkt 3 i ust. 3, art. 56b ust. 1 pkt 3 oraz art. 56e ust. 3 ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym). Proponuje się, by przepisy te weszły w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. Opóźnienie terminu wejścia w życie tych przepisów umożliwi zintegrowanie systemów wykorzystywanych przez KAS z infrastrukturą Portalu. Pozwoli też na dostosowanie się innych interesariuszy Portalu, w tym notariuszy, którzy będą przekazywać do KAS dane w nowym formacie.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Kamila Król, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Andrzej Guzowski, Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 25, e-mail: Andrzej.Guzowski@mrit.gov.pl Pani Marta Brzozowska-Katner, Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 92 13, e-mail: Marta.Brzozowska-Katner@mrit.gov.pl Pani Małgorzata Szuchnik, Naczelnik, Wydział Projektów Legislacyjnych i Analiz, Departament Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 94 12, e-mail: Malgorzata.Szuchnik@mrit.gov.pl Pan Paweł Matej, Naczelnik, Wydział Ekonomicznej Analizy Prawa, Departament Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 31, e-mail: Pawel.Matej@mrit.gov.pl	Data sporządzenia 2023-07-07 Źródło Inicjatywa własna Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD497

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy stanowi kolejny krok w kierunku poprawy środowiska prawnego i instytucjonalnego, w którym działają polskie firmy. W ostatnich latach doszło do przyjęcia szeregu kompleksowych pro-przedsiębiorczych ustaw regulujących zasady prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, w tym m.in. pakietu tzw. „Konstytucji biznesu”, nowelizacji ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw. Nie poprzestano jednak tylko na wdrożeniu przepisów, ale cały czas aktywnie monitorowano ich działanie i stosowanie. W efekcie przeprowadzonych ewaluacji (OSR ex post) udało się zidentyfikować obszary, w których można wprowadzić regulacje jeszcze skuteczniej broniące praw przedsiębiorców. Obszary te dotyczą tematyki: rozpoczynania aktywności ekonomicznej, prowadzenia firmy, sukcesji, a także zasad i sposobu stanowienia prawa gospodarczego.

1) Rozpoczynanie aktywności ekonomicznej:

- *Ograniczenia związane z prowadzeniem działalności nierejestrowej.*

Tzw. działalność nierejestrowa została wprowadzona do polskiego systemu prawnego przez ustawę – Prawo przedsiębiorców (zob. art. 5 tejże). Celem tej konstrukcji było umożliwienie prowadzenia drobnej aktywności ekonomicznej przez osoby fizyczne przy zachowaniu jak najmniejszej dozy formalności oraz obowiązków publicznych, a tym samym pobudzanie i kształtowanie pro-przedsiębiorczych postaw Polaków.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Ministerstwa Finansów, za 2018 r. przychody z tytułu działalności nierejestrowej wykazało 10,6 tysięcy podatników (łącznie przychody tych podatników wyniosły ok. 29 mln PLN), za 2019 r. - 19,7 tysięcy podatników (łącznie przychody - ok. 65 mln PLN), za 2020 r. - 23,5 tys. podatników (łącznie przychody - ok. 85 mln PLN), natomiast za 2021 r. – 31,6 tys. podatników (łącznie przychody ok. 131 mln PLN).

Analiza powyższych danych pozwala zauważyć, że następuje stopniowy wzrost zainteresowania instytucją działalności

nierejestrowej – szczególnie wyraźny między 2018 r. a 2019 r., co wynika prawdopodobnie z faktu, że nowe przepisy obowiązywały jedynie przez część pierwszego z nich. W opinii projektodawcy cały czas istnieje jednak pole do poprawienia sytuacji – zwłaszcza biorąc pod uwagę pozytywne efekty działalności nierejestrowej dla stymulacji polskiej gospodarki na poziomie mikro, w tym w zakresie pożytków podatkowych dla państwa oraz walki z tzw. „szarą strefą”.

Pomimo zaobserwowanego pozytywnego wpływu działalności nierejestrowej na życie ekonomiczne naszego kraju, ponad 4 lata doświadczeń funkcjonowania instytucji unaocznilo kilka wątpliwości praktycznych, a także przestrzeni, w których mogłoby dojść do jej udoskonalenia. Głosy obywateli, a także urzędów i organów publicznych wskazały m.in. na:

- * brak jednoznacznego przesądzenia w przepisach, czy działalność tą mogą prowadzić cudzoziemcy.
- * brak jednoznacznego przesądzenia w przepisach, czy osoby ją prowadzące powinny w obrocie gospodarczym posługiwać się NIP czy też PESEL.

2) Prowadzenie firmy, w szczególności:

- *Kwestie zachęt do prowadzenia „zielonej polityki”.*

Zwiększenie zastosowania odnawialnych źródeł energii (OZE) w przedsiębiorstwach, jak również w gospodarstwach domowych i budynkach wielolokalowych oraz zwiększenie efektywności energetycznej, ze względu na całociowy koszt, skalę inwestycji oraz wysoki potencjał redukcji gazów cieplarnianych, stanowi istotne wyzwanie dla gospodarki. Biorąc pod uwagę punkt startowy, w jakim znajduje się sektor energetyczny Polski, kwestie bezpieczeństwa energetycznego, potrzebę zachowania konkurencyjności gospodarki, a także interesy różnych grup społecznych, wyzwanie związane z osiągnięciem neutralności klimatycznej jest bardzo wymagające, zarówno w odniesieniu do nakładów finansowych i kosztów społecznych.

Dodatkowo, w 2022 r. na unijnym i krajowym rynku obserwowano się znaczący wzrost cen paliw, energii elektrycznej i ciepła, który jest wynikiem oddziaływania szeregu czynników, w tym inwazji zbrojnej Rosji na Ukrainę. Ponadto, decyzja Polski i innych państw o zaprzestaniu importu węgla z Rosji przełożyła się na trudną do zrekompensowania w krótkim okresie potrzebę zapewniania dostaw nośników energii z innych niż Rosja kierunków.

Wzrost cen paliw, energii elektrycznej i ciepła ma negatywny wpływ na wysokość inflacji. Sytuacja ta ma wpływ nie tylko na sektor energetyczny, ale także bezpośrednio na wszystkich obywateli i przedsiębiorców, skutkując koniecznością pokrywania wyższych wydatków związanych z rosnącymi cenami.

Jednak podmioty inwestujące lub rozważające inwestycje w tańsze czy bardziej wydajne rozwiązania energetyczne wciąż napotykać na wiele drobnych barier lub nie mają wystarczających zachęt do tego rodzaju przedsięwzięć. W zakresie OZE są to bariery o charakterze administracyjno-prawnym, zaś w zakresie inwestowania w efektywne energetycznie budynki – bariery o charakterze ekonomicznym, zarówno w zakresie budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak i budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

W zakresie inwestycji w OZE oraz stymulowania inwestycji w efektywne energetycznie budynki można wskazać kilka istotnych barier:

- * Przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii definiują małą i mikroinstalację jako instalacje wytwarzające energię elektryczną (również w skojarzeniu) jak instalacje podłączone do sieci elektroenergetycznej – tym samym wykluczając możliwość powstawania instalacji „wyspowych” (niepodłączonych do sieci) przy wykorzystaniu programów finansujących tego typu instalacje, posługujących się tą definicją. Instalacje „wyspowe” w pewnych lokalizacjach i dla niektórych inwestorów mogą stanowić pewną alternatywę – biorąc pod uwagę np. problemy z podłączeniem sieci do instalacji.

- * Prawo budowlane zawiera uregulowane ułatwienia dla instalacji masztów antenowych oraz reklamowych (bez pozwolenia na budowę i zgłoszenia do 3 m wysokości oraz powyżej na zgłoszenie), jednak nie jest wystarczająco jasne czy dotyczy to masztów elektrowni wiatrowych, choć niektóre samorządy już traktują je tak samo.

- *Konieczność przedkładania w urzędzie dokumentu prokury lub pełnomocnictwa przy każdym postępowaniu, nawet jeżeli zostały one wpisane do publicznych rejestrów, takich jak KRS.*

Prokurenci i pełnomocnicy przedsiębiorców wpisani do oficjalnych rejestrów są obowiązani w ramach postępowań administracyjnych do przedkładania dokumentów potwierdzających swoje umocowanie, nawet w sytuacji, gdy figurują

oni, wraz z określonym jego zakresem, w dostępnych publicznie systemach teleinformatycznych (w szczególności w Krajowym Rejestrze Sądowym). Z punktu widzenia rozwiązań przyjętej w ramach „Konstytucji Biznesu” ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (zob. art. 41 tejże) kontynuowanie odmiennego traktowania przedsiębiorców wpisanych do CEIDG oraz do publicznych rejestrów nie wydaje się być zasadne.

– *Przedłużające się z przyczyn organizacyjnych kontrole mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.*

Obecnie przed rozpoczęciem czynności kontrolnych (albo jednocześnie z ich rozpoczęciem) doręcza się kontrolowanemu jedynie zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli. W zawiadomieniu określa się m.in. przedmiot kontroli, ale nie ma obowiązku przygotowania listy dokumentów, które będą sprawdzane podczas kontroli. Typowa kontrola w MŚP powinna być dobrze przygotowana i sprawna: kontrolujący powinni działać według procedur kontroli uwzględniających mniejszą skalę i złożoność działalności kontrolowanego mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy (uszczegółowienie zasady proporcjonalności) i zaplanować przebieg kontroli w taki sposób, aby dać czas przedsiębiorcy na przygotowanie konkretnych dokumentów, których odnalezienie nierzadko wymaga czasu.

Dodatkowo, organy kontroli mają obowiązek publikowania ogólnych schematów procedur kontroli. Schematy te sprowadzają się jednak często jedynie do powtórzenia treści przepisów rozdziału 5 Prawa przedsiębiorców i innych przepisów o kontroli. W przepisach przewidziano wprowadzić obowiązek planowania kontroli, jednak zarówno planów, jak i analiz, organ nie musi publikować. Z uzyskanych informacji wynika, że praktyka w tym zakresie jest różna: niektóre organy publikują swoje plany kontroli na podstawie przepisów odrębnych, a inne nie, zdarzają się również przypadki, gdy organy umieszczają wyniki analizy przedkontrolnej, która posłużyła do wytypowania podmiotu do kontroli w aktach kontroli (aktach sprawy). Wydaje się, że podmioty kontrolowane powinny móc zweryfikować realizację przez organ obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz.

Przepisy nie przewidują ponadto wniesienia sprzeciwu wobec podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem przepisów. Jeżeli przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia, wówczas nie stosuje się szeregu ograniczeń kontroli działalności gospodarczej, takich jak np. limitu czasu trwania kontroli. Takie rozwiązanie rodzi wątpliwość w sytuacji, gdy organ powołuje się na wyłączenie i przeprowadzenie kontroli na tej podstawie – zasadność takiego powołania się nie jest bowiem poddawana zewnętrznej weryfikacji.

– *Potrzeba uregulowania kontroli prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców.*

– *Potrzeba dalszej poprawy relacji między administracją publiczną a przedsiębiorcami oraz usprawnienie pracy urzędów.*

Jednym z najważniejszych celów wprowadzenia tzw. „Konstytucji Biznesu” było stworzenie podstaw pod bardziej partnerskie relacje między urzędami a przedsiębiorcami, które miały być utrzymane w duchu wolności prowadzenia działalności gospodarczej. Kluczowym aspektem miało być zwłaszcza dążenie do przyspieszenia, usprawnienia i odformalizowania postępowań administracyjnych. Pomimo istotnych postępów w tym zakresie, istnieje możliwość wprowadzenia kolejnych rozwiązań, które przyczynią się do realizacji tych idei. Na podstawie analiz zidentyfikowano szereg obszarów wymagających interwencji legislacyjnej:

* Problem braku możliwości udzielania ulg z urzędu w zakresie administracyjnych kar pieniężnych.

W obecnym stanie prawnym ulga w wykonywaniu administracyjnej kary pieniężnej jest udzielana w formie decyzji administracyjnej w postępowaniu wszczynanym na wniosek. Nie przewidziano możliwości prowadzenia ww. postępowania przez organ z urzędu.

* Problem wymagania przez niektóre urzędy od przedsiębiorców posługiwania się pieczęcią.

Odchodząc od posługiwania się pieczęciami Rada Ministrów przyjęła w 2018 r. dokument pod nazwą „Informacja dotycząca deregulacji obowiązku stosowania pieczęci/pieczętek przez obywateli i przedsiębiorców”. Ministrowie zostali zobowiązani do podjęcia działań zmierzających do zmiany pozostających w zakresie ich właściwości aktów prawnych przewidujących obowiązek stosowania pieczęci lub pieczętek dla uproszczenia procedur. Od tego czasu przyjęto wiele aktów prawa znoszących obowiązek stosowania pieczęci/pieczętek nagłówkowych czy personalnych wymaganych wcześniej przy okazji różnych postępowań administracyjnych. W praktyce mogą jednak zdarzać się sytuacje, gdy

urzędnicy domagają się posłużenia się pieczętą w pismach, nawet jeśli przepisy w danym obszarze tego nie przewidują.

* Problem nadmiernej biurokracji przy doręczaniu decyzji administracyjnych z załącznikami, które mogą występować w formie elektronicznej.

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 109 KPA decyzję doręcza się stronom na piśmie. Przy czym należy przez to rozumieć zarówno możliwość doręczenia decyzji w postaci papierowej, jak i elektronicznej. Dotyczy to także wszystkich załączników do decyzji, które są wymagane prawem. Brak doręczenia załączników na piśmie może być uznawany za uchybienie mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Obecnie nie ma możliwości doręczenia przez organ załączników w innej postaci niż została doręczona decyzja. Oznacza to, że w przypadku doręczenia decyzji w postaci papierowej załączniki do niej również muszą zostać doręczone w postaci papierowej. Bywa to szczególnie kłopotliwe w sytuacji dużej ilości załączników lub załączników wielkoformatowych.

* Szttywne stosowanie zasady dwuinstancyjności postępowań.

Praktyka stosowania KPA wskazuje na stosowanie zasady dwuinstancyjności w większości postępowań administracyjnych bez uwzględnienia charakteru poszczególnych spraw oraz statystyki skuteczności środków odwoławczych, co w konsekwencji przekłada się na niecelowe wydłużenie oczekiwania strony na ostateczne rozstrzygnięcie sprawy w poszczególnych rodzajach spraw. Zmusza to organy do podejmowania czynności, których skutek jest z góry wiadomy – przez to działania te noszą znamiona zbędnej pracy, przedłużającej procedurę. W trakcie prac nad ustawą zidentyfikowano kolejną grupę postępowań, w których może zostać wprowadzona zasada jednoinstancyjności bez narażenia na szwank interesów stron postępowania.

* Potrzeba ujednolicenia niektórych rozwiązań w zakresie doręczeń pomiędzy KPA i Ordynacją podatkową.

* Kwestia wnoszenia skarg do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Literalne brzmienie przepisów nie przewiduje wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego bez składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w odniesieniu do postanowień podczas gdy taka możliwość istnieje w przypadku decyzji. W związku z powyższym wskazane jest wyeliminowanie różnic w tym zakresie pomiędzy postanowieniem a decyzją.

* Zagadnienie umorzenia postępowania.

Obowiązujące przepisy nie określają terminu, po upływie którego postępowanie zawieszone z urzędu w oparciu o podstawy wymienione w art. 97 § 1 KPA, ulegałoby umorzeniu. Taki stan rzeczy powoduje, że w sytuacji braku zainteresowania stron kontynuacją postępowania przeszkody nie są usuwane, a postępowanie może pozostawać zawieszone przez bardzo długi czas.

* Problemy ze stosowaniem treści decyzji organu odwoławczego.

W praktyce orzeczniczej zdarzają się sytuacje, gdy organ I instancji uparczywie uchyla się od zastosowania treści decyzji (wytycznych) organu odwoławczego. Takie działanie może natomiast powodować przedłużanie postępowania administracyjnego.

* Kwestie autokontroli rozstrzygnięć organów.

Autokontrola w terminie 7 dni wydaje się terminem zbyt krótkim na dokonanie ponownej analizy materiału dowodowego przez organ I instancji. W obawie o przekroczenie terminu zawitego organ często nie podejmuje faktycznej analizy w trybie autokontroli i przekazuje sprawę do instancji wyższego stopnia, co jedynie wpływa na wydłużenie postępowania.

- *Niewystarczające wykorzystanie procedury medacyjnej i koncyliacyjnej w postępowaniach z zakresu prawa administracyjnego, prawa pracy oraz prawa cywilnego (w sprawach gospodarczych).*

W celu usprawnienia postępowań administracyjnych KPA pozwala na przeprowadzenie wspólnie z organem albo między stronami postępowania administracyjnego mediacji, w której można uzgodnić (w granicach prawa) sposób załatwienia sprawy. KPA wprowadza szerokie możliwości prowadzenia mediacji w sprawach, w których organ działa w granicach uznania administracyjnego. Mediacja przyczynia się do budowania zaufania obywateli do organów, profesjonalizacji załatwiania spraw oraz stanowi wyraz nowoczesnych form współdziałania obywateli i aparatu administracyjnego. Mimo wielu zalet mediacji, nie stała się ona powszechnym narzędziem w sprawach administracyjnych. Strony mają niewielką wiedzę o mediacji w postępowaniu administracyjnym i jej zaletach.

Także w prawie pracy i w sprawach gospodarczych, a także w innych sprawach z udziałem przedsiębiorców, korzystanie z mediacji nie jest na zadowalającym poziomie. Mimo wprowadzenia w Kodeksie postępowania cywilnego obowiązku wskazania w pozwie czy strony podjęły próbę polubownego zakończenia sporu, strony nie starają się o wspólne spotkanie i wyjaśnienie kwestii spornych. Tymczasem, przed przystąpieniem sądu do rozpoznania sprawy, powinny być wykorzystane wszelkie środki umożliwiające pozasądowe rozwiązanie sporu. Konieczne jest więc wzmocnienie instrumentów sądowych, zwiększających wiedzę o mediacji i jej zaletach oraz skłaniających strony do mediacji.

- *Konieczność uporządkowania kwestii wyłączenia stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych w odniesieniu do zamówień, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty.*

W obecnym stanie prawnym stosowaniem ustawy – Prawo zamówień publicznych objęte są kredyty udzielane przez banki na rzecz jednostek samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, natomiast stosowaniem tym nie zostały objęte pożyczki zaciągane przez jednostki, w tym w instytucjach pożyczkowych. Powyższe zróżnicowanie nie znajduje uzasadnienia ani w przepisach unijnych, ani w regulacjach krajowych.

- *Konieczność zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, w celu uwzględnienia przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780.*

Od dnia 14 listopada 2022 r. mają zastosowanie przepisy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”). Obowiązek stosowania wskazanych w rozporządzeniu 2019/1780 standardowych formularzy ogłoszeń wejdzie w życie od dnia 25 października 2023 r. Zmiany w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji na roboty są niezbędne, ponieważ aktualnie obowiązujące przepisy tych ustaw odsyłają do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011. Rozporządzenie 2015/1986, które określa wzory standardowych formularzy ogłoszeń przekazywanych do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, będzie mogło być stosowane najpóźniej do dnia 24 października 2023 r. Nowe rozporządzenie 2019/1780 nie ustanawia wzorów standardowych formularzy, z czym łączy się konieczność podjęcia działań legislacyjnych w prawie krajowym. Nowe przepisy w tym zakresie będą stanowiły podstawę do wdrożenia polskich e-formularzy dla ogłoszeń przekazywanych do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej uwzględniających wymagania przyjęte na poziomie krajowym.

- *Potrzeba wprowadzenia zmiany w ustawie – Prawo zamówień publicznych w zakresie sposobu wnoszenia skargi.*

Niezbędne jest dostosowanie przepisu ustawy – Prawo zamówień publicznych regulującego sposób wnoszenia skargi do sądu na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej oraz na postanowienie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej, do brzmienia art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego. Przepis art. 165 § 2 K.p.c. w nowym brzmieniu wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2023 r., w związku z uchwaleniem ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614). Brzmienie tego przepisu uwzględnia również wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (czwarta izba) z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-545/17 Mariusz Pawlak przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

- *Działalność rzemieślnicza.*

Zasady funkcjonowania rzemiosła są obecnie uregulowane w ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159), która ostatnią modyfikację przeszła 1 stycznia 2020 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych (Dz. U. poz. 1495, z późn. zm.). Wówczas na nowo określono m.in. zakres podmiotowy (definicję rzemieślnika) i zakres przedmiotowy (definicję rzemiosła) ustawy o rzemiośle. Wprowadzone zmiany okazały się pozytywne dla rzemiosła. Jednak przyjęta definicja rzemieślnika a priori wykluczyła z działalności rzemieślniczej znaczną grupę podmiotów rzemieślniczych (np. niektóre spółki kapitałowe).

Z wniosków zgłaszanych przez przedstawicieli środowiska rzemieślniczego wynika, że przedsiębiorcy rzemieślnicy – zgodnie z zasadą wolności gospodarczej zawartą w art. 22 Konstytucji oraz wyrażoną w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, z późn. zm.) – powinni mieć prawo do prowadzenia działalności w dogodnej dla nich formie prawnej, ich zaś wyróżnikiem powinny pozostać kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, nabyte na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle. Obecny kształt ustawy o rzemiośle nie pozwala na

objęcie definicją rzemieślnika znacznej grupy przedsiębiorstw działających np. w formie spółki kapitałowej, które nie spełniając tej definicji zostają wykluczone z rzemiosła. Wynikiem tego jest konieczność kierowania przez te spółki uczniów nie w sposób tradycyjny na egzamin czeladniczy do izby rzemieślniczej, a do okręgowej komisji egzaminacyjnej na egzamin zawodowy. Natomiast w przypadku gdy pracodawca niebędący według obecnej definicji rzemieślnikiem, mimo kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, prowadzenia działalności i kształcenia młodocianego pracownika w rzemiośle, skieruje go na egzamin czeladniczy do izby rzemieślniczej – wówczas nie otrzymuje dofinansowania kosztów kształcenia. Zakres przedmiotowy ustawy o rzemiośle, przesądzający o przynależności danej branży do rzemiosła, określa obecna ustawa poprzez wskazanie działów gospodarki, które rzemiosłem nie są (handel, hotelarstwo, transport, wolne zawody, usługi lecznicze i artystyczne), i wyklucza z rzemiosła np. powiazaną działalność handlową rzemieślników lub działalność leczniczą rzemieślników optyków okularowych. Środowisko rzemieślnicze oczekuje rozszerzenia definicji rzemiosła o te rodzaje działalności rzemieślniczej.

Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła postulują także wprowadzenie do ustawy o rzemiośle możliwości głosowania poza posiedzeniami władz jednostek samorządu gospodarczego rzemiosła z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. W opinii samorządu gospodarczego rzemiosła możliwość udziału w posiedzeniu władz w formie zdalnej umożliwi skuteczną realizację zadań statutowych w stanach nadzwyczajnych lub stanach epidemii.

– *Problemy ujawnione w trakcie stosowania przepisów regulujących funkcjonowanie branży turystycznej.*

Obowiązujące przepisy ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych nie przewidują ochrony prawnej pojęcia organizator turystyki. W praktyce zdarzają się sytuacje, że podmioty organizujące imprezy turystyczne funkcjonują bez wpisu do ewidencji organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, a posługują się nazwą chronioną. W praktyce dochodzi zatem do nadużywania stosowania nazewnictwa. Posługiwanie się nazwą organizator turystyki wprowadza w błąd przyszłych konsumentów – co do zakresu ochrony ich praw oraz bezpieczeństwa przyszłych „imprez turystycznych” organizowanych przez domniemanych „organizatorów”. Należy zatem uwzględnić ochronę prawną tej nazwy.

Z praktyki Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, odpowiedzialnego za przyjmowanie od organizatorów turystyki deklaracji i składek na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny (TFG) wynika, że przepis ten w sposób niewystarczający zapewnia prewencję dotyczącą realizacji przez przedsiębiorców obowiązków w zakresie składania deklaracji i uiszczania składek.

Na mocy ustawy z dnia 17 września 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw został utworzony Turystyczny Fundusz Pomocowy (TFP), który stanowi wyodrębniony rachunek w Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym. Zadaniem Funduszu jest wsparcie przedsiębiorców turystycznych w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w miejscu realizacji imprezy turystycznej. Z praktyki Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, odpowiedzialnego za przyjmowanie od organizatorów turystyki składek wynika, że przepis ten w sposób niewystarczający zapewnia prewencję dotyczącą w ogólności realizacji przez przedsiębiorców obowiązków związanych z uiszczaniem składek i przekazywaniem informacji o ich wysokości.

– *Działalność farmaceutyczna.*

Wymóg występowania o dostarczenie bezpłatnej próbki produktu jedynie w formie pisemnej nie przystaje do potrzeb obrotu gospodarczego. Koniecznym wydaje się dopuszczenie również formy dokumentowej. Obecnie obowiązujący termin 30 dni na przekazanie próbki produktu leczniczego jest trudny do zrealizowania, ponieważ czynności niezbędne dla ustalenia zakresu niezbędnych materiałów i dokumentacji trwają dłużej.

– *Problem niedopasowanego do realiów terminu przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia przez pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości.*

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami pośrednicy w obrocie nieruchomościami oraz zarządcy nieruchomości podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem działalności. Zawierając umowy pośrednictwa w obrocie nieruchomościami albo umowy o zarządzanie nieruchomością zobowiązani są także do załączenia do umowy kopii dokumentu ubezpieczenia. Ponadto pośrednicy w obrocie nieruchomościami i zarządcy nieruchomości mają obowiązek poinformować strony umowy o ewentualnych zmianach danych zawartych w dokumencie ubezpieczenia, jak i o zawarciu nowej umowy ubezpieczenia oraz przekazania kopii aktualnej polisy OC. W przypadku niewypełniania tych

obowiązków strona umowy ma prawo wypowiedzenia umowy po uprzednim wezwaniu pośrednika w obrocie nieruchomościami lub zarządcy nieruchomości do przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Oznacza to, że strona umowy powinna w terminie 7 dni otrzymać aktualną kopię dokumentu ubezpieczenia, co w znacznej liczbie przypadków może być niemożliwe do zrealizowania. O ile bowiem 7-dniowy termin jest realny do zachowania w przypadku osobistego wręczenia kopii aktualnego dokumentu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej stronie umowy lub wysłania jej w formie elektronicznej, o tyle w przypadku przekazania tego dokumentu za pośrednictwem operatora pocztowego – dochowanie terminu może być problematyczne. Nawet bowiem niezwłoczne wysłanie dokumentu listem poleconym może doprowadzić do zaistnienia podstawy do wypowiedzenia przez zamawiającego zawartej umowy pośrednictwa lub umowy o zarządzanie nieruchomościami w trybie natychmiastowym, ponieważ adresat ma 14 dni na odebranie przesyłki z placówki pocztowej. Z uwagi na daleko idące konsekwencje niedotrzymania terminu, zaistniała potrzeba doprecyzowania przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, w sposób umożliwiający realizację zobowiązania ustawowego.

– *Niewystarczająca przejrzystość rynku mieszkaniowego.*

Pomimo faktu, że rynek mieszkaniowy w Polsce pełni bardzo istotną rolę z punktu widzenia społecznego, gospodarczego, a także finansowego (kredyty mieszkaniowe są istotnym elementem portfela kredytowego banków komercyjnych), część opisujących go parametrów nie jest wystarczająco przejrzysta, co rodzi problemy zarówno dla podmiotów gospodarczych działających na tym rynku, jak również dla nabywców mieszkań. Przede wszystkim aktualnie nie ma powszechnego dostępu do informacji o realnych (transakcyjnych) cenach lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych będących przedmiotem obrotu. Występujące dane dotyczą albo cen ofertowych (podawanych m.in. przez portale ogłoszeniowe), albo cen publikowanych tylko dla największych rynków mieszkaniowych (dane Narodowego Banku Polskiego), albo cen publikowanych z dużym opóźnieniem, dostępnych co do zasady na warunkach komercyjnych (m.in. dane Związku Banków Polskich – system Amron-Sarfin). Podmiotom gospodarczym, w tym deweloperom, utrudnia to planowanie i parametryzowanie inwestycji mieszkaniowych, zaś nabywcom utrudnia orientację w realnych cenach rynkowych.

– *Problem braku możliwości prowadzenia wspólnych rachunków bankowych dla funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI).*

W przepisach ustawy Prawo bankowe w art. 51 przewidziana jest możliwość prowadzenia przez banki rachunków wspólnych, poza rachunkami rodzinnymi, dla kilku osób fizycznych, kilku jednostek samorządu terytorialnego, stron umowy o współpracy w rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze albo kilku dobrowolnych funduszy emerytalnych będących funduszami zdefiniowanej daty w rozumieniu ustawy o pracowniczych planach kapitałowych zarządzanymi przez jedno powszechne towarzystwo emerytalne.

Przepis ten pomija funkcjonowanie w obrocie funduszy inwestycyjnych, które analogicznie jak dobrowolne fundusze emerytalne posiadają osobowość prawną oraz występują sytuacje gdy jedno TFI zarządza kilkoma funduszami inwestycyjnymi. Tymczasem możliwość prowadzenia rachunku wspólnego dla kilku funduszy inwestycyjnych jest niezbędna w przypadku oferowania przez TFI/fundusze produktów oszczędnościowych, w tym produktów emerytalnych, w ramach pracowniczych programów emerytalnych (ustawa o pracowniczych programach emerytalnych) oraz w ramach pozaustawowych programów oszczędnościowych opartych na ofercie produktowej TFI/funduszy.

Problem braku możliwości prowadzenia przez banki na rzecz funduszy inwestycyjnych utrudnia oferowanie oraz obsługę przez te TFI/fundusze programów oszczędnościowych o charakterze ustawowym i pozaustawowym. Problem ten polega na tym, że w takich okolicznościach fundusze zobowiązane są do prowadzenia w ramach jednego produktu finansowego wielu rachunków bankowych, jeżeli produkt jest oferowany przez więcej niż jeden fundusz. Tymczasem celem zapewnienia klientom możliwości dywersyfikacji wpłacanych środków (np. dywersyfikacja geograficzna, sektorowa, wg klas aktywów) produkty finansowe oferowane są z reguły łącznie przez wiele funduszy. Wówczas brak możliwości dokonywania wpłat na jeden, wspólny rachunek bankowy stanowią znaczącą uciążliwość dla klientów TFI/funduszy lub podmiotów dokonujących wpłat na rzecz klientów, np. pracodawców w przypadku programów emerytalnych, jak również dla TFI oraz depozytariuszy funduszy, które to podmioty zobowiązane są od strony operacyjnej do zarządzania zwiększoną liczbą rachunków bankowych prowadzonych oddzielnie dla każdego funduszu.

Możliwość prowadzenia rachunku wspólnego dla funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez to samo towarzystwo funduszy inwestycyjnych pozwoli na zapewnienie bezpieczeństwa środków przechowywanych na tym rachunku. Środki przechowywane na rachunkach funduszy inwestycyjnych nie wchodzi w skład masy upadłościowej TFI ani

depozytariusza i nie mogą być objęte postępowaniem układowym.

– *Forma zawierania umowy leasingu.*

Obowiązujące przepisy zawierają wymóg zawarcia umowy leasingu w formie pisemnej ad solemnitatem. Skutkiem niezachowania formy pisemnej jest bezwzględna nieważność umowy leasingu. Leasing jest obok kredytu kluczowym instrumentem finansującym inwestycje polskich przedsiębiorców. Zastrzeżenie formy pisemnej pod rygorem nieważności przewidzianej dla umowy leasingu znacząco wydłuża i utrudnia proces zawierania umów lub wprowadzania do nich zmian.

– *Problemy związane z wymianą informacji w sektorze finansowym.*

Informacja na temat wartości zobowiązań finansowych przedsiębiorców wynikających z umów leasingowych i faktoringowych znajduje się poza dostępem dla banków i innych instytucji finansowych oceniających zdolność kredytową klienta. Jednocześnie firmy leasingowe i faktoringowe nie mogą korzystać z danych zgromadzonych w instytucji, o której mowa w art. 105 ust. 4 – Prawo bankowe.

– *Ograniczenie ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej na rynku deweloperskim.*

W przepisach ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym nie zostały w sposób szczegółowy uregulowane kwestie postępowania na wypadek pojawienia się zagrożenia wyczerpania środków w Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (DFG). Środki gromadzone w DFG pochodzą z wpłat deweloperów. Tym samym, w przypadku pojawienia się ryzyka niedoborów środków zgromadzonych w Funduszu, konieczne byłoby podjęcie odpowiednich działań naprawczych.

– *Praktyki dostawców usług pośrednictwa internetowego w stosunku do mikro i małych przedsiębiorców.*

Obecnie dostawcy usług pośrednictwa internetowego mają często znacznie większą siłę przetargową, która umożliwia im w praktyce podejmowanie jednostronnych działań w sposób, który może być niesprawiedliwy i szkodliwy dla uzasadnionych interesów ich użytkowników biznesowych. Charakter stosunków łączących dostawców usług pośrednictwa internetowego i użytkowników biznesowych mógłby prowadzić także do sytuacji, w których użytkownicy biznesowi często mają ograniczone możliwości dochodzenia roszczeń, w przypadku gdy jednostronne działania dostawców tych usług prowadzą do sporu.

Często mamy do czynienia ze zjawiskiem wykorzystywania pozycji dominującej, zwłaszcza jeżeli usługodawca integruje różne usługi w jednym środowisku cyfrowym, tj. np. prowadzenie serwisu społecznościowego, oferującego określone produkty i usługi, jednocześnie pełniącego rolę platformy sprzedażowej. Powszechne są również praktyki prowadzenia kilku podobnych serwisów, które w rzeczywistości (choć takie mogą sprawiać wrażenie) nie są konkurentami, a komplementarnymi platformami, które odnoszą wzajemne korzyści. To, w połączeniu z nieuczciwymi praktykami pomagającymi utrzymać i wykorzystywać pozycję dominującą, prowadzi do uzależnienia użytkowników biznesowych od ogromnych usługodawców pośrednictwa (np. Google, Amazon), zwłaszcza gdy strona podaźowa jest silnie rozdrobniona.

Do takich nieuczciwych praktyk, zidentyfikowanych przez Komisję, odpowiedzią na które stanowi Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (tzw. rozporządzenie P2B), zaliczają się przede wszystkim:

* Nagłe, nienależycie komunikowane i podejmowane przez pośredników zmiany w regulaminie korzystania z usługi (wg. OSR P2B „Sudden, unilateral changes to terms and conditions”).

* Nieudzielanie użytkownikom biznesowym informacji o zawieszeniu lub usunięciu ich konta lub niekomunikowanie przyczyn (w P2B „Delisting of products, services or businesses or suspension of accounts without clear statement of reasons”).

* Brak publikacji lub niewłaściwe sformułowanie ogólnych zasad dotyczących przetwarzania danych.

* Niejasne zasady pozycjonowania (w P2B „Ranking”) lub jawna dyskryminacja użytkowników biznesowych i faworyzowanie podobnych, własnych produktów/usług (w P2B „Discrimination of businesses and favouring of platform's own competing services”).

* Nieuzasadnione stosowanie klauzuli największego uprzywilejowania (w P2B „MFN clause”).

- *Współpraca z Komisją Europejską w zakresie wykonywania aktu o rynkach cyfrowych.*

Konieczność wprowadzenia przepisów dotyczących współpracy z Komisją Europejską w kwestii regulacji rynków cyfrowych oraz zakres tej współpracy wynika z potrzeby zapewnienia wykonalności przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 14 września 2022 r. w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym oraz zmiany dyrektyw (UE) 2019/1937 i (UE) 2020/1828 (zwanego dalej „aktem o rynkach cyfrowych”), które weszło w życie 1 listopada 2022 r. i jest stosowane od dnia 2 maja 2023 r. Akt o rynkach cyfrowych nakłada na państwa członkowskie obowiązek współpracy z Komisją Europejską w zakresie prowadzonych przez nią postępowań dotyczących strażników dostępu. Przepisy nakładają określone obowiązki na krajowy organ ochrony konkurencji, którym w Polsce jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, które stosowane będą bezpośrednio, jednak dla swojej wykonalności wymagają uregulowania zasad i sposobu współpracy. Jednocześnie przepisy przewidują możliwość badania potencjalnych naruszeń aktu o rynkach cyfrowych przez organ ochrony konkurencji w celu zwiększenia efektywności wykonywania rozporządzenia. Potrzeba badania rynków cyfrowych wynika także z dynamicznego rozwoju tych rynków i niewystarczalności narzędzi prawa konkurencji do zwalczania naruszeń dokonywanych przez platformy cyfrowe.

- *Problemy z udzielaniem pomocy na ratowanie przedsiębiorstw.*

Bieżąca ocena funkcjonowania ustawy z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców (Dz. U. poz. 1298) wskazuje na potrzebę wprowadzenia rozwiązań mających na celu usprawnienie mechanizmu udzielania pomocy przedsiębiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej. Ustawa przewiduje wdrożenie programu pomocowego dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, który podlega notyfikacji. Jednakże aby notyfikacja mogła zostać przeprowadzona, a pomoc udzielona na jej podstawie uznana za zgodną z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, konieczne jest zachowanie pełnej zgodności przepisów z Wytycznymi Komisji (Komunikat Komisji Europejskiej pn. Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji). W celu sprawnego i efektywnego udzielania pomocy przedsiębiorcom konieczne jest dostosowanie przepisów prawa krajowego do wytycznych Komisji Europejskiej.

- *Brak możliwości wykorzystywania systemu teleinformatycznego do elektronicznego obiegu dokumentów.*

Brak jest przepisów w zakresie rozwiązań dotyczących wydawania zezwoleń na obrót towarami o znaczeniu strategicznym za pośrednictwem nowego systemu elektronicznego (e-usługa). W konsekwencji brak jest możliwości wykorzystywania systemu teleinformatycznego do elektronicznego obiegu dokumentów.

- *Brak regulacji prawnych odnoszących się do zasad procesowych uczestnictwa Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców w postępowaniach przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym, w ramach których Rzecznik realizuje swoje ustawowe zadania.*

W praktyce funkcjonowania Rzecznika MŚP zarysowały się istotne problemy interpretacyjne dotyczące art. 398¹⁸ ustawy kodeks postępowania cywilnego skutkujące powstaniem istotnej bariery przy wykonywaniu przez Rzecznika jego ustawowych uprawnień. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku art. 96 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

3) Zarząd sukcesyjny i wspólność praw w spółce, w szczególności:

- *Problemy związane z ustanawianiem i wykonywaniem zarządu sukcesyjnego.*

Z docierających sygnałów w zakresie stosowania przepisów ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (ustawy o zarządzie sukcesyjnym) wynika, że wielokrotnie zdarzały się sytuacje polegające na tym, iż wnioski o przedłużenie zarządu sukcesyjnego były składane tuż przed jego wygaśnięciem, a sądy nie miały wystarczająco dużo czasu na wydanie postanowienia w tym zakresie. W związku z powyższym, w wielu przypadkach zarząd sukcesyjny nie został przedłużony. Istnieje zatem potrzeba wprowadzenia zmian umożliwiających płynne przedłużenie zarządu.

W praktyce stosowania ustawy o zarządzie sukcesyjnym pojawiają się również wątpliwości czy zarządca sukcesyjny może pełnić funkcję nieodpłatnie. Ponadto nie jest jasny obowiązek opłacania składek ZUS w przypadku, gdy zarządca sukcesyjny nie pełni swojej funkcji w ramach umowy o pracę.

Podniesienia wymaga, że banki mają wątpliwości, w jakim zakresie zarządcy sukcesyjni i następcy prawni mogą

korzystać ze środków zgromadzonych na rachunku bankowym zmarłego przedsiębiorcy. Wąska interpretacja przepisów Prawa bankowego prowadzi do ograniczania dostępu do rachunku, a w konsekwencji uniemożliwia płynne prowadzenie działalności i regulowanie zobowiązań. Zasadne wydaje się zatem doprecyzowanie przepisów w sposób, który pozwoli zarządom sukcesyjnym korzystać z rachunku bankowego na takich zasadach, jakie obowiązywały zmarłego przedsiębiorcę, w szczególności w zakresie usług bankowych świadczonych przy pomocy komunikacji elektronicznej. W tym kontekście koniecznym wydaje się doprecyzowanie zasad wykonywania czynności zachowawczych przez osoby do tego uprawnione. Analogiczne zagadnienia dotyczą rachunków prowadzonych przez SKOK-i.

Przepisy ustawy o zarządzie sukcesyjnym wymagają spełnienia określonych warunków i przedstawienia dokumentów w celu przeniesienia zezwolenia alkoholowego na następcę prawnego po śmierci przedsiębiorcy. Analogiczne wymagania są też w przypadku wniosku zarządcy sukcesyjnego o potwierdzenie możliwości wykonywania decyzji. Urzędy wydające decyzje mają wątpliwości co do zakresu przedkładanych dokumentów dotyczących zezwoleń alkoholowych.

W przypadku zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej lub śmierci wspólnika, którego działalność została objęta zarządem sukcesyjnym, zezwolenia alkoholowe wygasają. W związku z powyższym prowadzenie działalności gospodarczej w oparciu o te zezwolenia nie jest możliwe. Niezbędne jest wprowadzenie zmian umożliwiających zachowanie ciągłości prowadzonej działalności w przypadku zmian w strukturze własności spółki.

Na podstawie obowiązujących przepisów o powołaniu zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy może zadecydować więcej niż 85/100 spadkobierców. Liczba ta okazuje się zbyt wygórowana w przypadku np. konfliktów w rodzinie, co uniemożliwia powołanie zarządcy sukcesyjnego. Konieczne jest uelastycznienie przepisów, aby ułatwić spadkobiercom powołanie zarządcy sukcesyjnego i sprawne zarządzanie firmą do czasu przeprowadzenia postępowania spadkowego.

W Ordynacji podatkowej regulacja dotycząca przejęcia praw i obowiązków podatkowych zmarłego przedsiębiorcy w związku z wygaśnięciem zarządu sukcesyjnego nie wskazuje wprost na przejęcie tych praw przez następców prawnych przedsiębiorcy.

- *Trudności związane z powoływaniem wspólnego przedstawiciela przez współuprawnionych z tytułu udziałów lub akcji w spółkach handlowych.*

Prawa wspólnika i akcjonariusza w związku z małżeńską wspólnością majątkową, dziedziczeniem i innymi przypadkami nabycia wspólnego prawa powodują, że współuprawnieni do udziału mają wykonywać swoje prawa poprzez wspólnego przedstawiciela. Przykładowo, zgodnie z art. 184 i 333 Kodeksu spółek handlowych, współuprawnieni z tytułu udziałów w spółce z o.o. lub akcji w spółce akcyjnej powinni wykonywać przysługujące im prawa poprzez wspólnego przedstawiciela. Celem takiego rozwiązania jest ochrona interesu spółki w sytuacji wspólności praw wynikających z udziału lub akcji. W interesie spółki i osób, których wspólne prawo dotyczy, jest jak najszybsze przystąpienie do wykonywania praw. Nie określono jednak sposobu i przesłanek wyznaczenia takiego przedstawiciela. Tym samym – np. w przypadku konfliktu wśród współuprawnionych lub spadkobierców albo też braku możliwości nawiązania z nimi kontaktu – może to prowadzić do braku możliwości skorzystania z tej instytucji. To z kolei grozi utrudnieniami, a czasem nawet faktycznym paraliżem dalszego działania spółki jako podmiotu gospodarczego.

4) Zasady i sposób stanowienia prawa gospodarczego:

Przedsiębiorcy i organizacje pracodawców od lat postulują zapewnienie stabilności polskiego prawa i ograniczenie liczby przyjmowanych aktów prawnych. Brak dostatecznej pewności prawnej oraz warunkowanego nią bezpieczeństwa prawnego negatywnie oddziałuje na decyzje inwestycyjne i biznesowe przedsiębiorców. Dodatkowo, mimo ustawowego uregulowania kwestii konsultacji z organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi wciąż pojawiają się zarzuty dotyczące niskiej jakości konsultacji publicznych.

Doświadczenia płynące z czteroletniego obowiązywania obecnych przepisów w zakresie dokonywania przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej uzasadniają potrzebę nowelizacji przepisów Prawa przedsiębiorców. W wyniku analizy rządowego procesu legislacyjnego związanego z tworzeniem prawa gospodarczego dostrzeżono m.in. problem braku narzędzi normatywnych promowania badań postlegislacyjnych (ewaluacja, ocena wpływu regulacji, OSR ex post) oraz jednolitych zasad przeprowadzania takich badań.

W trakcie trzech cykli przedkładania Radzie Ministrów informacji o działaniach podejmowanych przez ministrów

kierujących działami administracji rządowej, zaobserwowano w pierwszej kolejności brak precyzyjnego standardu takiej informacji. Stosowany w dotychczasowej praktyce formularz przygotowania informacji przekazywany był ministrom jako narzędzie pomocnicze, jednak niemające formalnego znaczenia na gruncie obowiązujących przepisów. W efekcie informacje pozyskiwane od ministrów miały różny poziom szczegółowości, co nie pozwalało na analizę działań podejmowanych na gruncie legislacyjnym oraz pozalegisłacyjnym w dziedzinie prawa gospodarczego. Obowiązujące przepisy nie przesądzały również o tym, w jaki sposób informacje na temat działań podejmowanych w wyniku przeglądu mają być wykorzystane po ich przedłożeniu Radzie Ministrów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie uproszczeń odnoszących się do każdego etapu istnienia i prowadzenia przedsiębiorstwa, tj. rozpoczynania działalności przez przedsiębiorcę, rozwoju jego przedsiębiorstwa w kolejnych latach oraz przekazania jej w ręce następców. Nowelizacja obejmie też przepisy dot. zasad stanowienia prawa gospodarczego i oceny jego funkcjonowania. W związku z tym, że przyczyną zidentyfikowanych i opisanych problemów są konkretne przepisy prawne, które nakładają wymogi regulacyjne na obywateli i firmy, realizacja celu poprzez działania pozalegisłacyjne w tym zakresie nie jest możliwa. Przeprowadzenie osobnej nowelizacji każdego z aktów prawnych, w których zidentyfikowano problemy, wydaje się działaniem nadmiarowym. Z uwagi na liczbę takowych oraz mając na względzie ekonomikę procesu legislacyjnego rekomendowanym rozwiązaniem jest ograniczenie wymogów regulacyjnych w drodze jednej ustawy o charakterze przekrojowym.

Tym samym niniejszy projekt wpisuje się płynnie w grupę pro-przedsiębiorczych ustaw pakietowych, takich jak np. ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym czy też ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych.

Celem proponowanych w projekcie rozwiązań jest zmniejszenie liczby zbędnych i nadmiernych wymogów regulacyjnych, co wygeneruje oszczędności czasowe i kosztowe po stronie obywateli i przedsiębiorców. Rezultatem będą szybsze i sprawniejsze procedury administracyjne, co przełoży się również na efektywność pracy administracji publicznej. Przewiduje się, że podjęte działania będą stanowić pozytywny impuls dla przedsiębiorców oraz obywateli, istotnie wpływając na jakość życia i poprawę warunków do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej.

Biorąc powyższe pod uwagę, w projekcie przewidziane zostały przepisy zgrupowane w ramach 4 zasadniczych komponentów:

1. Ułatwienia przy podejmowaniu pierwszych kroków w biznesie;
2. Prostsze zasady wykonywania działalności gospodarczej;
3. Usprawnienia na rzecz sukcesji;
4. Prawo gospodarcze przyjazne przedsiębiorcom.

1. Ułatwienia przy podejmowaniu pierwszych kroków w biznesie, w szczególności:

- Ułatwienia w prowadzeniu działalności nierejestrowej:
- *Jednoznaczne rozstrzygnięcie w przepisach, że działalność nierejestrową mogą prowadzić tylko ci cudzoziemcy, którzy posiadają uprawnienia do prowadzenia „regularnej” działalności gospodarczej (zob. ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP oraz ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).*
- *Jednoznaczne rozstrzygnięcie w przepisach, że – co do zasady – osoby wykonujące działalność nierejestrową powinny posługiwać się numerem PESEL w obrocie gospodarczym.*

Efektem powyższych zmian będzie wyeliminowanie najistotniejszych wątpliwości praktycznych funkcjonowania tej instytucji (z korzyścią zarówno dla obywateli, jak i dla organów) oraz dalsze zachęcanie do angażowania się w tę formę drobnej działalności zarobkowej.

2. Prostsze zasady wykonywania działalności gospodarczej, w szczególności:

- „Zielona polityka”:
- *Zmiana definicji małej i mikroinstalacji (nieobligatoryjne podłączenie ich do sieci) w ustawie o odnawialnych źródłach energii.*

Do definicji mikroinstalacji i małej instalacji, zamieszczonych w art. 2 pkt 19 i 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii po fragmentach stanowiących o warunkach dotyczących przyłączenia do sieci („przyłączoną do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV” oraz „przyłączoną do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV”) należy dodać zastrzeżenia w postaci „— jeżeli mikroinstalacja/mała instalacja jest przyłączona do sieci elektroenergetycznej”). Umożliwi to zastosowanie tych definicji również do instalacji wyspowych, które mogą być wykorzystywane przez prosumentów i przedsiębiorców. Tym samym, podmioty te będą mogły skorzystać z programów dofinansowania, które posługują się tymi definicjami.

- *Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie transformacji niskoemisyjnej.*

Możliwość ustanowienia programów wsparcia na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej w zakresie związanym z transformacją niskoemisyjną. Wsparcie finansowe w ramach tych programów może być przeznaczone m.in. na pomoc dla przedsiębiorców w realizacji projektów wdrożeniowych innowacji procesowych i organizacyjnych wprowadzanych przez przedsiębiorców czy rozwój innowacyjności. Zakłada się, że środki pochodzące z Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji będą przeznaczone na realizację programów, których beneficjentami będą przedsiębiorcy wprowadzający innowacyjne rozwiązania związane z transformacją niskoemisyjną.

- *Traktowanie części budowlanych elektrowni wiatrowych tak samo jak części budowlanych anten oraz reklam (ustawa – Prawo budowlane).*

Zaproponowano rozszerzenie katalogu inwestycji zwolnionych z pozwolenia na budowę, ale wymagających zgłoszenia, o części budowlane wolno stojącej tzw. małej elektrowni wiatrowej, której całkowita wysokość jest większa niż 3 m i nie większa niż 12 m oraz której moc nie przekracza mocy mikroinstalacji, a odległość jej usytuowania od granic działki jest nie mniejsza niż jej całkowita wysokość. Jednocześnie takie inwestycje na etapie zgłoszenia będą wymagały sporządzenia planu sytuacyjnego i projektu architektoniczno-budowlanego, a na etapie rozpoczęcia robót budowlanych konieczne będzie sporządzenie projektu technicznego i zapewnienie udziału kierownika budowy. Będą podlegały również obowiązkowi powykonawczej inwentaryzacji geodezyjnej. Natomiast obiekty małej elektrowni wiatrowej o wysokości do 3 m, będą zwolnione zarówno z pozwolenia na budowę jak i zgłoszenia.

Propozycje mają na celu upraszczanie i przyspieszanie procesu inwestycyjno-budowlanego dla ww. obiektów oraz zmniejszania obciążeń dla inwestorów, a tym samym mają zachęcić inwestorów do budowy takich inwestycji co jest szczególnie istotne w kontekście przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i rozwój odnawialnych źródeł energii. Wprowadzenie proponowanego zapisu wskazującego, że odległość usytuowania wolno stojącej elektrowni wiatrowej od granic działki będzie nie mniejsza niż jej całkowita wysokość ma na celu ograniczenie możliwości oddziaływania na nieruchomości sąsiednie.

- *Brak konieczności przedkładania w urzędzie dokumentu prokury lub pełnomocnictwa, jeżeli umocowanie da się wykazać w oparciu o dostępne publicznie rejestry.*

Projekt przewiduje rozciągnięcie rozwiązań przewidzianych w art. 41 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy także na prokurentów i pełnomocników, których umocowanie zostało wykazane w publicznie dostępnych oficjalnych rejestrach.

- *Bardziej przystępne reguły kontroli działalności gospodarczej:*

- *Wprowadzenie obowiązku doręczenia przedsiębiorcy przed wszczęciem kontroli wstępnej listy informacji i dokumentów, których udostępnienia w toku kontroli oczekuje od kontrolowanego przedsiębiorcy organ kontroli.*

Rozwiązanie to będzie miało na celu odpowiednie przygotowanie i usprawnienie procesu przeprowadzenia kontroli, zarówno dla inspekcji, jak i samego kontrolowanego. Jeśli jednak w trakcie kontroli okaże się, że niezbędne są także inne informacje i dokumenty, to nie będzie to uznawane za naruszenie przez organ przepisów o kontroli działalności gospodarczej.

- *Wprowadzenie obowiązku publikowania przez organy kontroli okresowych planów kontroli oraz wyników okresowych analiz prawdopodobieństwa naruszenia prawa, obejmujących identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe.*

W związku z przyjęciem zaproponowanego rozwiązania podmioty kontrolowane będą mogły zbadać realizację przez organ obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz. Przedsiębiorcy będą wiedzieli, że organ kontroli

rzeczywiście realizuje obowiązek przygotowania analizy i planu kontroli, kieruje się obiektywnymi przesłankami (np. większym ryzykiem naruszenia obowiązków) i jest bezstronny, a także będą mogli poznać logikę, którą kieruje się organ kontroli, liczbę kontroli przeprowadzonych u podmiotów w danym sektorze mających określone obroty czy liczbę pracowników (np. 80 dużych firm budowlanych w 2022 r.). Należy przy tym zastrzec, że publikacja wyników będzie miała przede wszystkim charakter poglądowy i orientacyjny (z uwzględnieniem tajemnic prawnie chronionych), nie stanowiąc podstawy do kwestionowania konkretnych czynności organów.

- *Dopuszczenie wniesienia sprzeciwu wobec czynności kontrolnych, niewstrzymującego czynności kontrolnych, w przypadku, gdy organ przeprowadzając kontrolę w sposób nieuprawniony powołuje się na wyłączenia ograniczeń kontroli działalności gospodarczej.*

Propozycja umożliwi np. wydanie postanowienia o odstąpieniu od czynności kontrolnych, gdy kontrola trwa zbyt długo lub nie ma w rzeczywistości na celu przeciwdziałania popełnieniu czynu zabronionego.

- *Uregulowanie kontroli prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców.*

W przepisach ustawy o Straży Granicznej zaproponowano ograniczenie dokumentów wpisywanych do protokołu kontroli legalności zatrudnienia, ograniczając je wyłącznie do tych, na podstawie których stwierdzono naruszenie przepisów. Ponadto uregulowano kwestie doprowadzenia cudzoziemców przekazywanych do państwa trzeciego w związku z nielegalnym przekroczeniem granicy.

- *Poprawa relacji między administracją publiczną a przedsiębiorcami oraz usprawnienie pracy urzędów:*
- *Wprowadzenie możliwości umarzania należności z tytułu kar administracyjnych i zaległych kar administracyjnych z urzędu.*

Proponowane rozwiązanie umożliwi wyeliminowanie administracyjnych kar pieniężnych, w stosunku do których zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że egzekucja administracyjna będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty dochodzenia oraz koszty egzekucyjne.

- *Wdrożenie na szerszą skalę tzw. wezwań miękkich (wzorowanych na art. 49a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów).*
- *Podjęcie kolejnych kroków zmierzających do deregulacji stosowania pieczętek/pieczęci poprzez doprecyzowanie Prawa przedsiębiorców.*

Zmiana będzie polegała na dodaniu przepisu, który wskazuje, że brak pieczętki nie stanowi braku formalnego pisma lub wniosku ani nie jest powodem, aby stwierdzić, że są one niekompletne. Jednocześnie proponuje się wyjątek od tej zasady, jeżeli przepisy odrębne nakazują stosowanie pieczętki. Oznacza to, że organ administracji nie może wymagać i żądać od przedsiębiorcy posługiwania się pieczętką, chyba że istnieje szczególny przepis prawa powszechnie obowiązującego, który wprowadza taki wymóg w konkretnej sprawie.

- *Wprowadzenie możliwości wydawania przez organy tzw. decyzji hybrydowych.*

W przypadku gdy decyzja administracyjna wydana w postaci papierowej ma zawierać wiele załączników, to, za zgodą strony, te ostatnie będą mogły być jej przekazane na trwałym nośniku informacji.

- *Odejście od zasady dwuinstancyjności na rzecz jednoinstancyjności w kilku kolejnych postępowaniach administracyjnych prowadzonych na podstawie przepisów m.in.:*
 - art. 82 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
 - art. 31, art. 33, art. 38, art. 58, art. 109, art. 110 oraz art. 117 ustawy o kierujących pojazdami,
 - art. 162, art. 186b, art. 186c, art. 186d, art. 186e ustawy – Prawo lotnicze,
 - art. 9a ustawy o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych,
 - art. 7c ustawy o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych,
 - art. 16o ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty,
 - art. 2 ustawy o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych.
- *Ujednolicenie niektórych rozwiązań w zakresie doręczeń pomiędzy KPA i Ordynacją podatkową (fikcja doręczeń*

osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym niemającym osobowości prawnej).

- *Wprowadzenie do ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi regulacji umożliwiającej wniesienie skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego bez składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy także w odniesieniu do postanowień.*
- *Wprowadzenie przepisu określającego termin, po upływie którego postępowanie zawieszone z urzędu w oparciu o podstawy wymienione w art. 97 § 1 KPA, ulegałoby umorzeniu, w sytuacji gdy zaistniałe przeszkody do kontynuowania postępowania nie zostaną w tym terminie usunięte, a wszystkie strony nie są zainteresowane prowadzeniem postępowania.*
- *Wprowadzenie instrumentu, którego celem jest podkreślenie stanowczego obowiązku organu I instancji zastosowania się do treści decyzji organu odwoławczego.*
- *Wydłużenie terminu na wydanie decyzji w trybie autokontroli decyzji administracyjnych (co do zasady organ I instancji powinien przekazać akta sprawy niezwłocznie jednak nie później niż w terminie 14 dni).*
- *Wprowadzenie zmian w zakresie ustawy – Prawo zamówień publicznych:*
- *Uporządkowanie kwestii wyłączenia stosowania w odniesieniu do zamówień, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty.*
- *Konieczność wprowadzenia zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, mających na celu dostosowanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780.*

Niezbędne jest wprowadzenie zmian w ustawie – Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, w zakresie przepisów dotyczących ogłoszeń przekazywanych przez zamawiających Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, co ma na celu dostosowanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780.

Rekomendowane jest uaktualnienie odesłania zawartego w art. 87 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych poprzez odesłanie do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 w miejsce odesłania do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1986.

Ponadto, istnieje potrzeba wprowadzenia do ustawy – Prawo zamówień publicznych delegacji uprawniającej ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia w sprawie dostosowania na szczeblu krajowym pól opcjonalnych e-formularzy w świetle rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780. Wynika to z faktu, iż standardowe formularze ogłoszeń (e-formularze) na gruncie rozporządzenia 2019/1780 zawierają zarówno pola obowiązkowe, jak i pola opcjonalne, względem których decyzja o ich wykorzystaniu oraz charakterze leży po stronie państw członkowskich Unii Europejskiej. Określając charakter i zakres pól e-formularzy, należy kierować się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem Komisji Europejskiej.

Rozporządzenie 2019/1780 ma również zastosowanie do regulacji objętych dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji, w związku z tym niezbędne jest wprowadzenie analogicznych zmian w art. 18 ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi. Oprócz uaktualnienia odesłania do nowego rozporządzenia 2019/1780 zasadne jest także wprowadzenie do ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi delegacji uprawniającej ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia w sprawie dostosowania na szczeblu krajowym pól opcjonalnych e-formularzy, biorąc pod uwagę treść rozporządzenia 2019/1780.

- *Wprowadzenie zmiany w art. 580 ust. 2 ustawy – Prawo zamówień publicznych mającej na celu dostosowanie do obecnego brzmienia art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego.*

Proponowana zmiana art. 580 ust. 2 zdanie drugie ustawy – Prawo zamówień publicznych (regulującego sposób wnoszenia skargi do sądu na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej oraz na postanowienie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej) ma na celu dostosowanie do brzmienia art. 165 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego. Z dniem 1 lipca 2023 r. wejdzie w życie nowa treść art. 165 § 2 K.p.c. w związku z uchwaleniem ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Przepis art. 165 § 2 K.p.c. zarówno w obecnym, jak i zmienionym brzmieniu uwzględnia wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (czwarta izba)

z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-545/17 Mariusz Pawlak przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

– Inne zmiany:

– *Działalność rzemieślnicza.*

Zmiany zachodzące w otoczeniu gospodarczym i środowisku rzemieślniczym oraz dotychczasowa praktyka stosowania ustawy o rzemiośle wymuszają potrzebę nowelizacji jej przepisów i dostosowania do obecnych realiów społeczno-gospodarczych, poprzez:

1. Przyjęcie rozszerzonej definicji rzemieślnika

Propozycja maksymalnie upraszcza definicję rzemieślnika jako osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, będącej mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, wykorzystującym kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, nabyte na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle. Nowelizacja umożliwia przedsiębiorcom rzemieślnikom swobodny wybór prawnie dopuszczalnej formy prowadzenia działalności gospodarczej. Planowane rozwiązania systemowo-prawne umożliwiają prowadzenie działalności rzemieślniczej przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne niebędące osobą prawną, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną. Proponowana definicja rzemieślnika obejmuje wszystkie spółki prawa handlowego bez wyjątku, jeśli wykonują działalność gospodarczą z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, nabytych na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle. Wykorzystanie kwalifikacji zawodowych w rzemiośle nabytych na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle będzie polegać na: a) wykonywaniu rzemiosła przez przedsiębiorcę z wykorzystaniem posiadanych przez niego kwalifikacji zawodowych w rzemiośle lub b) wykorzystaniu przez przedsiębiorcę kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, posiadanych przez co najmniej jednego pracownika zatrudnionego przez tego przedsiębiorcę na podstawie stosunku pracy, lub c) wykorzystaniu przez co najmniej jednego wspólnika spółki cywilnej będącego osobą fizyczną kwalifikacji zawodowych w rzemiośle. Propozycja nie przewiduje szczególnych wymagań wobec wspólników lub akcjonariuszy spółek prawa handlowego, które ograniczałyby możliwość uznania tych spółek za rzemieślnika lub wykluczałyby ich z rzemiosła. Istotne i konieczne jest, by spółki te spełniały warunek prowadzenia działalności gospodarczej w rzemiośle z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, nabytych na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle. Spółki kapitałowe będą mogły prowadzić działalność gospodarczą jako rzemieślnicy zatrudniając pracowników wykorzystujących kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, nabyte na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, stanowiących aktywa osobowe tych spółek. Projektowane przepisy nie przewidują, by można było uznać za rzemieślnika przedsiębiorcę, który poza stosunkiem pracy jedynie zleca wykonanie określonych produktów lub usług innym przedsiębiorcom, którzy zatrudniają osoby posiadające kwalifikacje zawodowe w rzemiośle. Aby uznać spółkę prawa handlowego za rzemieślnika i za przedsiębiorcę wykonującego rzemiosło, będzie musiała ona w tym celu zatrudniać pracowników posiadających dowody kwalifikacji zawodowych w rzemiośle poprzez nawiązanie z nimi stosunku pracy. Proponowana definicja rzemieślnika przewiduje – jak obecnie – ograniczenie wielkości przedsiębiorcy rzemieślnika do mikro-, małego i średniego przedsiębiorcy.

2. Przyjęcie rozszerzonej definicji rzemiosła

Obecna ustawa o rzemiośle wyklucza z rzemiosła działalność handlową i usługi lecznicze, a tym samym niektóre czynności/zawody zaliczane tradycyjnie do rzemiosła. Zaproponowano włączenie do rzemiosła działalności handlowej prowadzonej przez rzemieślników polegającej na sprzedaży wyrobów własnych oraz działalności optyków okularowych.

3. Wprowadzenie możliwości głosowania poza posiedzeniami władz rzemiosła

Propozycja przewiduje, że władze organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła będą mogły głosować poza posiedzeniami, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Projektowane rozwiązanie umożliwi udział w posiedzeniu władz rzemiosła w formie zdalnej i przyczyni się do skuteczniejszej realizacji zadań statutowych, zwłaszcza w stanach nadzwyczajnych lub stanach epidemii. Przewiduje się, że zaproponowana nowelizacja wzmocni i zróżnicuje podmiotowo sektor rzemiosła, zwiększy efektywność operacyjną mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw rzemieślniczych oraz poprawi rentowność i konkurencyjność tych podmiotów gospodarczych.

– *W przepisach ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych proponuje się dodanie przepisu wskazującego na ochronę prawną określenia „organizator turystyki”, aby nie dochodziło do sytuacji*

nieadekwatnego i bezkarnego posługiwania się nim.

Projektowany przepis ograniczy możliwość posługiwania się określeniem „organizator turystyki” do podmiotów spełniających warunki określone w ustawie.

- *Modyfikacja przepisów w zakresie płatności składek na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny (TFG).*

Rozszerzenie obecnej regulacji także na przypadki nieodprowadzania składek pozwoli w sposób wymierny zabezpieczyć składanie deklaracji oraz dopływ środków do Funduszu, który jest filarem systemu zabezpieczenia podróży na okoliczność niewypłacalności organizatora turystyki. Propozycja ma na celu poprawę sytuacji przedsiębiorców turystycznych prawidłowo realizujących swoje obowiązki ustawowe w stosunku do podmiotów uchylających się od ich realizacji. Zmiana zapewni skuteczną drogę egzekwowania obowiązków przedsiębiorców turystycznych wobec Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

- *W obszarze problemu płatności składek na Turystyczny Fundusz Pomocowy (TFP) oraz realizacji obowiązków informacyjnych w zakresie tych składek proponuje się wprowadzenie zmian w przepisach ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.*

Propozycja polega na rozszerzeniu obecnej regulacji na przypadki braku realizacji przez przedsiębiorców obowiązków związanych z uiszczaniem składek i przekazywaniem informacji o ich wysokości. Pozwoli to w sposób wymierny zabezpieczyć dopływ środków do Funduszu, z którego mają być wypłacane środki na pokrycie zobowiązań organizatorów turystyki, w przypadku wystąpienia w przyszłości kryzysu podobnego do tego z okresu pandemii.

- *Wprowadzenie w przepisach prawa administracyjnego, prawa cywilnego (sprawy gospodarcze) oraz prawa pracy dodatkowych bodźców zachęcających do zainicjowania procedury mediacyjnej lub concyliacyjnej.*

Doprecyzowane zostaną przepisy o pouczeniach o mediacji w postępowaniu administracyjnym, aby strony mogły dowiedzieć się o możliwości korzystania z mediacji oraz zaletach tego rozwiązania.

Na gruncie KPC obowiązywać będzie zasada kierowania stron do wzięcia udziału w spotkaniu informacyjnym nt. polubownych metod rozwiązywania sporów w sprawach z zakresu prawa pracy (za wyjątkiem spraw dotyczących rozwiązania umowy o pracę), spraw z zakresu prawa gospodarczego oraz innych spraw z udziałem przedsiębiorców, jeśli pozew nie będzie zawierał informacji o próbach pozasądowego rozwiązania sporu albo wyjaśnienia przyczyn niepodjęcia takich prób.

- *Działalność farmaceutyczna.*

Proponuje się dopuszczenie występowania o dostarczenie bezpłatnej próbki produktu również w formie dokumentowej. Obecnie obowiązujący termin 30 dni na przekazanie próbki produktu leczniczego zastępuje się terminem 60 dniowym.

- *Uzupełnienie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami w sposób zapewniający realną możliwość dochowania przez pośrednika w obrocie nieruchomościami oraz zarządcę nieruchomości ustawowego terminu przewidzianego na przedłożenie kopii dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie.*

W przepisach art. 181 oraz art. 186 ustawy o gospodarce nieruchomościami zostanie jednoznacznie wskazane, że w przypadku przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia za pośrednictwem operatora pocztowego termin na przekazanie tego dokumentu uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem kopia dokumentu ubezpieczenia zostanie nadana w placówce pocztowej operatora pocztowego. Propozycja przyczyni się do urealnienia wypełniania przez pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości ciążącego na nich obowiązku ustawowego. Ponadto zmiana przepisów zapewni przejrzystą i stabilną sytuację podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami.

- *Utworzenie Portalu Cen Mieszkań.*

W celu zapewnienia większej transparentności rynku mieszkaniowego proponuje się utworzenie Portalu Cen Mieszkań, który będzie gromadził i udostępniał dane o liczbie transakcji oraz cenach transakcyjnych nieruchomości mieszkaniowych. Portal byłby uzupełnieniem rozwiązań zapewniających ochronę praw nabywców na rynku mieszkaniowym zawartych w ustawie z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym. Proponuje się, żeby portal był prowadzony przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, który już obecnie zarządza Deweloperskim Funduszem Gwarancyjnym

i prowadzi dla tego celu ewidencję gromadzącą część danych, które docelowo będą upowszechniane w Portalu. Dane z rynku pierwotnego zostaną uzupełnione o dane z rynku wtórnego, które obecnie są gromadzone przez Krajową Administrację Skarbową.

- *Wprowadzenie zmiany do ustawy Prawo bankowe polegającej na umożliwieniu prowadzenia przez banki rachunków wspólnych na rzecz funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI).*

Proponowane przepisy rozszerzają aktualnie uregulowany ustawą Prawo bankowe krąg podmiotów, na rzecz których banki mogą prowadzić rachunki wspólne. Proponuje się aby uprawnienie do posiadania rachunków wspólnych obejmowało również fundusze inwestycyjne zarządzane przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych oferujące swoim klientom produkty finansowe.

- *Forma dokumentowa umowy leasingu.*

Zawieranie umów leasingu w formie dokumentowej, bez konieczności posiadania podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą kwalifikowanego certyfikatu, pozwoli usprawnić i przyspieszyć zawieranie tego typu umów, a także wpłynie pozytywnie na bezpieczeństwo stron obrotu. Proponowane rozwiązanie znacznie ułatwi i przyspieszy efektywność i dynamikę udzielania finansowania w formie leasingu.

- *Dodanie firm leasingowych i faktoringowych do podmiotów upoważnionych do wymiany informacji w sektorze finansowym.*

Zmiana stanowi naturalne „domknięcie” systemu wymiany informacji w sektorze finansowym mającego na celu przede wszystkim rzetelną ocenę możliwości finansowych/kredytowych klientów (w szczególności konsumentów i mikroprzedsiębiorców) ubiegających się o finansowanie, zapewnienie tego, aby nie ulegli oni przekredytowaniu, ale też aby instytucje finansowe udzielające finansowego wsparcia mogły to czynić bezpiecznie, nie doprowadzając do nieodpowiedzialnego kredytowania, co w konsekwencji mogłoby mieć bardzo negatywne skutki dla całej gospodarki państwa. Propozycja polega na dodaniu firm leasingowych i faktoringowych do katalogu podmiotów upoważnionych do wymiany informacji w ramach systemu wymiany instytucji utworzonej na podstawie tego artykułu (rejestr kredytu) w celu związanym z oceną zdolności klientów do spłaty zobowiązań. Jednocześnie gromadzenie i udostępnianie przez rejestr kredytowy danych pochodzących z firm faktoringowych i leasingowych spowoduje, że banki, instytucje pożyczkowe i inne instytucje z sektora finansowego otrzymają pełniejszy zasób danych dla wzmocnienia prawidłowej oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego, co przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa finansowego całego sektora.

- *Wprowadzenie zmiany, polegającej na nałożeniu na Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny obowiązku informowania ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego o możliwości niedoboru środków w DFG.*

Dzięki proponowanemu rozwiązaniu możliwe będzie podjęcie wcześniejszej i odpowiednio wyważonej reakcji, zmierzającej do zapewnienia pełnej wydolności finansowej podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo uczestników rynku deweloperskiego.

- *Wprowadzenie ścieżki dochodzenia roszczeń przez użytkowników biznesowych w przypadku stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych przez dostawców usług pośrednictwa internetowego.*

Proponowane przepisy wprowadzą ścieżkę sprawnego dochodzenia roszczeń przez przedsiębiorców, wobec których pośrednicy internetowi mogli stosować praktyki sprzeczne z przepisami rozporządzenia tzw. P2B. Dotychczas brak jest regulacji, które w klarowny sposób dają przedsiębiorcom możliwość dochodzenia swoich roszczeń w sposób inny niż na drodze sądowej. Ich wdrożenie stanowić będzie dodatkowy środek ochrony przedsiębiorców przed nieuczciwymi praktykami, jakie mogą być stosowane przez pośredników oferujących usługi internetowe, np. polegających na udostępnianiu platform do handlu internetowego. Ponadto wprowadzane przepisy zmieniające ustawę o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji mają na celu zapewnienie skutecznego stosowania przepisów rozporządzenia P2B, nie stanowią natomiast bezpośredniego powielenia przepisów tego rozporządzenia.

Nowelizacja przyczyni się do eliminacji lub ograniczenia następujących praktyk rynkowych, które obecnie są spotykane:

* Niejasne polityki i regulaminy, w tym w zakresie przetwarzania danych osobowych dotyczących korzystania z usług pośrednictwa internetowego.

* Brak udzielania kompletnych informacji dla użytkowników platform internetowych nt. działań dokonywanych przez pośredników na ich kontach (np. zawieszanie, usuwanie kont).

* Faworyzowanie produktów oferowanych przez pośredników kosztem użytkowników biznesowych.

– *Współpraca z Komisją Europejską w zakresie wykonywania aktu o rynkach cyfrowych.*

Projektowane przepisy rozszerzą zakres kompetencji Prezesa UOKiK, mając na celu umożliwienie adekwatnego egzekwowania przepisów aktu o rynkach cyfrowych. W zakresie zapewnienia przestrzegania obowiązków strażników dostępu wynikających z art. 5-7 aktu o rynkach cyfrowych Prezes UOKiK będzie miał kompetencję do samodzielnego podejmowania czynności dochodzeniowych w ramach postępowania wyjaśniającego. Ponadto Prezes UOKiK będzie zapewniał współpracę z Komisją Europejską, mając na celu z jednej strony wymianę informacji, w tym przede wszystkim informowanie Komisji o możliwych naruszeniach przepisów aktu o rynkach cyfrowych występujących na terytorium RP, z drugiej strony będzie wspierał Komisję w toku podejmowanych przez nią czynności na terytorium RP. Prezes UOKiK będzie również wspierać Komisję w zakresie badań rynku mających na celu: (i) wskazanie kolejnych strażników dostępu, (ii) informowanie o systematycznym niewypełnianiu obowiązków przez strażników dostępu oraz (iii) wskazywanie nowych usług i nowych praktyk. Ponadto w projekcie przewidziano możliwość udzielania pomocy w kontrolach i przeszukaniach prowadzonych w ramach postępowań Komisji Europejskiej zmierzających do wyznaczenia strażników dostępu lub identyfikacji naruszeń dokonywanych na rynkach cyfrowych.

– *Wprowadzenie zmian w ustawie o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców.*

Projektowane zmiany mają na celu zapewnienie spójności między przepisami prawa krajowego i wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji, wyeliminowanie potencjalnych wątpliwości interpretacyjnych, jakie mogłyby powstać na gruncie stosowania ustawy, wyeliminowanie pomyłki dotyczącej zastąpienia formuły matematycznej opisem słownym przy ustalaniu wysokości pomocy, powstałej podczas prac legislacyjnych na etapie parlamentarnym, wyrażenie wprost norm dotyczących warunków wzrostu oprocentowania, zawartych w wytycznych Komisji Europejskiej, w celu wyeliminowania ewentualnej uznaniowości organu udzielającego pomocy, a także usprawnienie i przyspieszenie procedury składania wniosków o udzielenie pomocy poprzez wprowadzenie obligatoryjnego składania wniosków o udzielenie pomocy wyłącznie za pomocą formularza elektronicznego dostępnego na stronie internetowej podmiotu udzielającego pomocy. Proponowane rozwiązania przyczynią się do zwiększenia efektywności przy udzielaniu pomocy przedsiębiorcom, jak również zapewnią kompatybilność przepisów prawa krajowego z wytycznymi Komisji Europejskiej.

– *Wprowadzenie możliwości wykorzystywania systemu teleinformatycznego do elektronicznego obiegu dokumentów.*

Projekt przewiduje uwzględnienie wydawania zezwoleń na obrót towarami o znaczeniu strategicznym oraz prowadzenia ewidencji obrotu towarami o znaczeniu strategicznym za pomocą systemu elektronicznego Tracker 2.0., który jest obecnie w fazie budowy. Zgodnie z harmonogramem prac uruchomienie systemu ma się odbyć na początku 2024 r. Konieczne jest aby na poziomie ustawowym znalazły się przepisy regulujące usługi publiczne realizowane przez system. W związku z faktem, że są to procedury elektroniczne należy w ustawie zawrzeć przepisy regulujące m.in. kwestie składania wniosku o wydanie zezwolenia na obrót towarami o znaczeniu strategicznym czy regulacje o tym, iż minister właściwy do spraw gospodarki jest administratorem danych osobowych przetwarzanych w systemie Tracker 2.0.

System teleinformatyczny będzie zawierał rejestr wydanych zezwoleń, certyfikatów importowych oraz poświadczeń oświadczenia końcowego użytkownika a także rejestr podmiotów korzystających z krajowych zezwoleń generalnych.

Uregulowano kwestie dostępu podmiotu składającego wniosek o wydanie decyzji administracyjnej do danych i informacji z systemu teleinformatycznego. W tym celu podmiot, który chce mieć dostęp do danych składa wniosek za pośrednictwem systemu Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy.

Dodatkowo z uwagi na funkcje nowego systemu przeformułowano brzmienie niektórych przepisów ustawy o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, tak by były podstawy prawne do działania systemu.

– *Wprowadzenie zmian koniecznych dla usunięcia deficytu regulacji prawnych odnoszących się do zasad procesowych uczestnictwa Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców w postępowaniach przed sądami*

powszechnymi i Sądem Najwyższym, w ramach których Rzecznik realizuje swoje ustawowe zadania.

3. Usprawnienia na rzecz zarządu sukcesyjnego i wspólników spółek:

- Usprawnienia w ustanawianiu i wykonywaniu zarządu sukcesyjnego:
- *Zmiana procedury przedłużania zarządu sukcesyjnego przez sąd.*

Nowelizacja przewiduje, że zarząd sukcesyjny będzie przedłużany automatycznie do momentu wydania postanowienia przez sąd. W przypadku gdy sąd uzna, że celowe jest dalsze jego przedłużenie, zarząd sukcesyjny będzie trwał do momentu wyznaczonego przez sąd, chyba że wystąpią okoliczności skutkujące jego wygaśnięciem.

- *Doprecyzowanie przepisów dotyczących wynagradzania i oskładkowania wynagrodzeń zarządców sukcesyjnych.*

Propozycja obejmuje doprecyzowanie zasad ustalania wynagrodzenia zarządcy sukcesyjnego, a także zmiany w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, jednoznacznie przesądzające, że obowiązek składkowy nie powstaje w przypadku nieodpłatnego pełnienia funkcji przez zarządcę sukcesyjnego.

- *Zmiana brzmienia przepisów, w sposób, który przesądzi o możliwości dostępu do rachunku bankowego i rachunku w SKOK zmarłego przedsiębiorcy na zasadach dotychczasowych zarówno zarządcy sukcesyjnemu, jak i osobom dokonującym czynności zachowawczych, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Doprecyzowane zostaną również okresy wykonywania czynności zachowawczych.*
- *Wyłączenie niektórych regulacji przepisów ustawy o zarządzie sukcesyjnym w związku z wątpliwościami w zakresie procedur dotyczących potwierdzenia wykonywania decyzji i przenoszenia decyzji umożliwiających obrót napojami alkoholowymi.*

Proponowane rozwiązanie pozwoli kontynuować działalność po śmierci przedsiębiorcy w dotychczasowym zakresie i na dotychczasowych zasadach, do czasu wygaśnięcia danego zezwolenia alkoholowego. Warunki do wykonywania tej działalności na podstawie obowiązującego zezwolenia alkoholowego w dalszym ciągu powinny być spełnione, mimo zmiany osoby wykonującej tę działalność. Regulacja nie wpłynie zatem negatywnie na jakość i bezpieczeństwo działalności w przedmiotowym zakresie.

- *Nowelizacja przepisów dotyczących wygaśnięcia zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi w przypadku zmiany składu spółki cywilnej, w tym śmierci wspólnika.*

Na mocy nowych przepisów zezwolenie nie będzie wygasać, jeśli dojdzie do zmiany składu wspólników spółki cywilnej nieprowadzącej do rozwiązania spółki. Proponowane rozwiązanie zapewni spółkom dalsze działanie w oparciu o zezwolenie alkoholowe w przypadku m.in. śmierci wspólnika.

- *Uelastycznienie przepisów dotyczących powołania zarządcy sukcesyjnego po śmierci przedsiębiorcy przez jego spadkobierców.*

Nowelizacja przewiduje, że 75/100 spadkobierców będzie mogło zdecydować o powołaniu zarządcy sukcesyjnego. Propozycja ułatwi sprawne zarządzanie firmą do czasu przeprowadzenia postępowania spadkowego.

- *Nowelizacja Ordynacji podatkowej.*

Zmiana polegać będzie na usunięciu istniejącej wątpliwości interpretacyjnej poprzez wskazanie wprost w przepisie, że po wygaśnięciu zarządu sukcesyjnego prawa i obowiązki przedsiębiorcy oraz te powstałe w czasie zarządu sukcesyjnego przechodzą na następców prawnych zmarłego przedsiębiorcy.

- *Wprowadzenie procedury powołania i odwoływania wspólnego przedstawiciela w przypadku współuprawnienia do posiadania udziałów lub akcji w spółkach handlowych.*

Na mocy nowych przepisów będzie istnieć możliwość po śmierci wspólnika/akcjonariusza wyznaczenia przed notariuszem wspólnego przedstawiciela przez osoby współuprawnione posiadające co najmniej 75/100 praw do udziału lub akcji w spółce objętych wspólnością, które co najmniej uprawdopodobnią swoje prawo do udziałów/akcji.

Odwołanie wspólnego przedstawiciela proponuje się natomiast umożliwić osobom współuprawnionym posiadającym powyżej 50/100 praw do udziału lub akcji w spółce objętych wspólnością.

Na analogicznych zasadach będzie można wyznaczyć kolejnego wspólnego przedstawiciela w przypadku jego śmierci, rezygnacji albo odwołania.

Wymogi związane z powołaniem i odwołaniem wspólnego przedstawiciela są wzorowane na rozwiązaniach przyjętych

dla powołania i odwołania zarządcy sukcesyjnego.

Potwierdzona zostanie także możliwość wyznaczenia wspólnego przedstawiciela w umowie albo statucie spółki.

4. Prawo gospodarcze przyjazne przedsiębiorcom:

- *Wprowadzenie zasady równoważenia obowiązków administracyjnych do art. 67 Prawa przedsiębiorców (nawiązującej do koncepcji realizowanej w wielu krajach europejskich tzw. „one in, one out”).*

Zasada będzie polegała na tym, aby projektując nowe obowiązki administracyjne, projektodawca dążył do zmniejszenia obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych już obowiązujących w danej dziedzinie.

- *Wprowadzenie zasady projektowania oceny funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post).*

Proponuje się, aby przyjmowane przez Radę Ministrów projekty aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego zawierały w OSR informacje na temat zakresu oceny funkcjonowania projektowanego aktu lub jego części, w szczególności mierników określających stopień realizacji jego celów oraz terminu przygotowania takiej oceny.

- *Wprowadzenie zasady obowiązkowej oceny skutków regulacji ex post, zgodnie z którą ocenę funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post) przeprowadza się obowiązkowo w sytuacji, gdy dany akt został przyjęty w wyniku rządowego procesu legislacyjnego, w którym odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji publicznych (nie później niż po upływie dwóch lat od wejścia w życie takiego aktu).*
- *Wprowadzenie zasady oceny projektu pod kątem notyfikacji usługowej.*
- *Wprowadzenie odpowiedniego vacatio legis projektów ustaw.*

Zgodnie z propozycją, wnioskodawcy projektów ustaw określających zasady działalności gospodarczej mają kierować się przy wyznaczaniu terminu wejścia w życie potrzebą zapewnienia przedsiębiorcom czasu niezbędnego do dostosowania ich działalności gospodarczej do tych zasad, przy czym termin ten nie powinien być krótszy niż jeden miesiąc od dnia ogłoszenia. Odstąpienie od ww. zasady może nastąpić jedynie wówczas, gdy przemawia za tym ważny interes publiczny lub gdy wynika to konieczności implementacji lub wykonania przepisów prawa Unii Europejskiej.

- *Wprowadzenie zmian mających na celu usprawnienie procesu dokonywania bieżących przeglądów prawa gospodarczego wynikającego z art. 70 Prawa przedsiębiorców.*

W szczególności planuje się doprecyzowanie podstawowego zakresu przedkładanych informacji, wskazanie organu - gospodarza procesu obsługi przekazywania informacji (założono, że jest nim minister właściwy do spraw gospodarki), stworzenie podstawy prawnej do udostępniania wzoru formularza informacji ministrom kierującym działami administracji rządowej (wzór formularza będzie publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw gospodarki), stworzenie zasad postępowania z uzyskanymi od tych ministrów informacjami (obowiązek przekazania takich informacji wskazanym podmiotom, które w systemie prawnym wyposażone są w kompetencje związane z oceną praktyki legislacyjnej, tj. Radzie Dialogu Społecznego, Radzie Legislacyjnej, Radzie Pożytku Publicznego, Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców) w celu umożliwienia tym podmiotom wyrażenie opinii lub zajęcia stanowiska. Postuluje się także wprowadzenie obowiązku publikowania w BIP ministra właściwego do spraw gospodarki zarówno informacji przekazywanych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej, jak również opinii i stanowisk dotyczących tych informacji.

- *Wprowadzenie obowiązku cyklicznego opracowywania Programu regulacyjnego.*

W celu zapewnienia ciągłej poprawy jakości regulacji proponuje się wprowadzenie Programu regulacyjnego. Byłoby to rozwiązanie wzorowane na Polityce zakupowej państwa. Program będzie określał priorytetowe działania w obszarze kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej w zakresie: redukcji obciążeń regulacyjnych; prowadzenia konsultacji publicznych projektów aktów normatywnych; dokonywania oceny funkcjonowania aktów normatywnych i nadzoru nad realizacją programu. Program będzie uwzględniał wyniki przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych i planuje się jego opracowanie cyklicznie raz na 4 lata. Byłby zatwierdzany przez Radę Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na przekrojowy charakter projektowanej regulacji analizę rozwiązań międzynarodowych przeprowadzono w przypadku wybranych zagadnień.

– *Rozwiązania na rzecz prawa przyjaznego przedsiębiorcom.*

Rozwiązania typu „one in one out” zostały wdrożone w następujących państwach: Wielka Brytania (2011 - 2017 r.), Kanada (od 2012 r.), Niemcy (od 2015 r.), Korea (od 2014 r.), Stany Zjednoczone (do 2017 r.), Meksyk (od 2017 r.), Finlandia (od 2017 r.), Francja (od 2013 r.), Australia (od 2007 r., od 2014 r. zmiana zasady na cel redukcyjny netto 1 mld \$ rocznie). Zasadę wprowadzono również na poziomie Unii Europejskiej do aktów inicjowanych przez Komisję Europejską.

We wszystkich analizowanych krajach zasadę wdrożono na poziomie rządowym. W większości ww. krajów zastosowano wyjątki od zasady: w Wielkiej Brytanii i Niemczech wyjątek stanowiły akty wdrażające prawo UE, w Kanadzie wyłączone zostały regulacje związane z podatkami, administracją podatkową, nagłymi sytuacjami kryzysowymi i wyjątkowymi. W Stanach Zjednoczonych możliwe są całkowite lub częściowe wyłączenia gdy nastąpi wyraźne zwolnienie działań, w przypadku działań awaryjnych, przy czynnościach wymaganych ustawowo lub sądownie lub działaniach de minimis. Wnioski o wyłączenia są składane do Biura ds. Informacji i Regulacji (Office of Information and Regulatory Affairs – OIRA). W Korei wyłączone z zasady zostały regulacje niezbędne z uwagi na kryzys w kraju i sytuacje wyjątkowe, wdrażające traktaty i umowy międzynarodowe, związane bezpośrednio z ochroną zdrowia publicznego i bezpieczeństwem, niezbędne dla zagwarantowania stabilności finansowej, związane z kryzysem ekologicznym i sprzyjające uczciwej konkurencji, regulacje związane z opłatami administracyjnymi i sankcjami oraz regulacje, które tracą ważność po upływie roku.

Doświadczenia zagraniczne wskazują na zróżnicowane praktyki w określaniu zakresu zasady typu „jeden za jeden”. Bezpośrednie koszty dostosowawcze dla biznesu są uwzględniane w Niemczech (z wyjątkiem jednorazowych), Korei i Wielkiej Brytanii, natomiast w Kanadzie uwzględniane są wyłącznie bezpośrednie koszty administracyjne dla przedsiębiorstw.

W zakresie opracowywania polityki lepszego stanowienia prawa można wskazać następujące przykłady tego typu działań:

W 2018 r. rząd Wielkiej Brytanii przyjął dokument strategiczny pt. „the Better Regulation Framework¹”, który stanowił adresowany do urzędów państwowych przewodnik obejmujący wszystkie aspekty ram lepszego stanowienia prawa. W założeniu polityka lepszego stanowienia prawa gospodarczego została zaprojektowana jako dokument poddawany cyklicznym analizom i – w konsekwencji identyfikowania nowych wyzwań regulacyjnych – aktualizacjom. W efekcie Brexitu dokument ten stracił aktualność i rząd Wielkiej Brytanii podjął działania zmierzające do aktualizacji polityki regulacyjnej państwa. Wskazany dokument strategiczny jest jednym z kilku dokumentów strategicznych (polityk), realizowanych w Wielkiej Brytanii w zakresie monitorowania i kształtowania zasad prowadzenia polityki regulacyjnej państwa. Polityka lepszego tworzenia prawa gospodarczego wpisywana jest w Wielkiej Brytanii w szerszy kontekst strategiczny: w ramach wykonania przyjętej przez rząd Wielkiej Brytanii Narodowej Strategii Infrastruktury („National Infrastructure Strategy²”) w styczniu 2022 r. przyjęto sektorowy dokument strategiczny dotyczący regulacji sektorów wody, energii i telekomunikacji („Economic Regulation Policy Paper³”). Dokument ten stanowi – w założeniu – pierwszy krok do aktualizacji istniejącego w Wielkiej Brytanii modelu regulacji gospodarczych. Przewidziano, że w 2022 r. zostaną przeprowadzone konsultacje określające bardziej szczegółowy pakiet systemowych rozwiązań, których celem będzie dostosowanie brytyjskiego modelu regulacji gospodarczych do potrzeb współczesności⁴. Powyższe przykłady świadczą o tym, że w Wielkiej Brytanii istnieją dokumenty określające rządową politykę w zakresie lepszego stanowienia prawa gospodarczego, że dokumenty te poddawane są cyklicznym przeglądom (w tym konsultacjom wewnątrzrządowym oraz konsultacjom z udziałem partnerów społecznych) i wobec zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego – rządowe modele regulacyjne są modyfikowane.

Powyższy przykład Wielkiej Brytanii, mimo Brexitu, wpisuje się w ogólnoeuropejski trend tworzenia polityk lepszego stanowienia prawa gospodarczego, który na gruncie Unii Europejskiej realizowany jest przez Komisję Europejską oraz – w szerszym kontekście – przez OECD. Komisja Europejska odpowiada za planowanie oraz proponowanie nowych

¹ <https://www.gov.uk/government/publications/better-regulation-framework>.

² <https://www.gov.uk/government/publications/national-infrastructure-strategy>.

³ Economic Regulation Policy Paper, Departament for Business, Energy & Industrial Strategy, January 2022, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1051261/economic-regulation-policy-paper.pdf.

⁴ <https://www.gov.uk/government/publications/economic-regulation-policy>.

rozwiązań prawnych oraz polityk regulacyjnych, a także dokonywanie ich ewaluacji. Ramami działania Komisji jest tu aktualizowany dorocznie Program prac Komisji⁵. To właśnie z tego programu prac wynika zobowiązanie Komisji do przygotowywania dokumentów strategicznych związanych z lepszym stanowieniem prawa, a także uruchamiania i prowadzenia dodatkowych narzędzi i procesów, takich jak program The Regulatory Fitness and Performance (REFIT)⁶, działanie grup ekspertów w ramach Platformy Fit for Future⁷. Działania te skoncentrowane są na upraszczaniu regulacji gospodarczych prawa europejskiego i pośrednio regulacji krajów członkowskich. Komisja w swoim programie podkreśla również konieczność dążenia do prawodawstwa, które nie podlega dezaktualizacji. Dezaktualizacji nie powinna ulegać zarówno treść, jak i proces legislacyjny, tak aby odpowiadały one aktualnym potrzebom przedsiębiorstw i obywateli (future-proof).

– *Działalność rzemieślnicza.*

Aktem prawnym regulującym kompleksowo działalność sektora rzemiosła w Niemczech jest ordynacja rzemieślnicza (Handwerksordnung 1953), która obejmuje następujące obszary tematyczne: a) wykonywanie zawodu rzemieślniczego i zbliżonego do rzemiosła, b) szkolenie zawodowe w rzemiośle, c) egzamin mistrzowski i tytuł mistrza rzemiosła, d) organizacja rzemiosła i e) postanowienia w sprawie grzywien, przepisy przejściowe i końcowe.

Definicja rzemieślnika: Zgodnie z definicją ordynacji rzemieślniczej (§ 1 HwO) tylko osoby fizyczne, osoby prawne i spółki osobowe wpisane do rejestru rzemiosła mogą samodzielnie prowadzić działalność rzemieślniczą podlegającą licencjonowaniu jako stały zawód. Spółkami osobowymi w rozumieniu ordynacji są spółki handlowe osobowe i spółki cywilne. W Niemczech większość rzemieślników działa w formie spółek z o.o. (GmbH).

Definicja rzemiosła: Ordynacja rzemieślnicza definiuje, jakie zawody zalicza się do rzemieślniczych. Załącznik A obejmuje zawody rzemieślnicze właściwe, dla wykonywania których niezbędne jest posiadanie dyplomu mistrzowskiego lub czeladniczego (obowiązek zrzeszenia w izbie rzemieślniczej). Załącznik B obejmuje zawody rzemieślnicze, dla których posiadanie dyplomu mistrzowskiego lub czeladniczego nie jest obowiązkowe i zawody pokrewne rzemiosłu właściwemu (obowiązek zgłoszenia do izby rzemieślniczej).

– *Rozwiązania w zakresie ścieżki dochodzenia roszczeń dla użytkowników biznesowych platform internetowych.*

W przypadku rozwiązań dotyczących wprowadzenia ścieżki dochodzenia roszczeń dla użytkowników biznesowych platform internetowych w zależności od specyfiki danego ustawodawstwa, większość krajów członkowskich UE zdecydowała się na wdrożenie przepisów nadając odpowiednie uprawnienia organom ds. konkurencji, telekomunikacji lub tworząc do tych celów nowy organ. Niektóre państwa członkowskie, w tym Niemcy zdecydowały się pozostawić te kompetencje dla sądów powszechnych.

– *Współpraca z Komisją Europejską w zakresie wykonywania aktu o rynkach cyfrowych.*

KE posiada wyłączną kompetencję w zakresie wykonywania aktu o rynkach cyfrowych, jednak wszystkie państwa członkowskie są zobowiązane do współpracy i wymiany informacji. Regulacja jest nowa i nie ma jeszcze informacji w jaki sposób pozostałe państwa członkowskie zapewniają jej skuteczność.

– *Przejrzystość rynku mieszkaniowego.*

Informacje obrazujące stan rynku nieruchomości mieszkaniowych, w tym liczbę transakcji oraz wysokość realnych (transakcyjnych) cen nieruchomości są udostępniane powszechnie przez instytucje publiczne w krajach o rozwiniętym rynku nieruchomości. Przykładem bardzo dokładnej analizy rynku jest Hiszpania, gdzie urząd statystyczny (ine.es) dostarcza raporty, z których można się dowiedzieć o stanie rynku nieruchomości w każdym regionie kraju. Innym przykładem jest Irlandia, gdzie działa baza cen transakcyjnych - rejestr cen nieruchomości <https://propertypriceregister.ie/> pokazująca transakcje na nieruchomościach łącznie z cenami, rodzajem rynku i dokładnym adresem z możliwością wyboru po konkretnych datach.

⁵ por. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów - Program prac Komisji na 2021 r., COM(2020) 690 final.

⁶ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof_en.

⁷ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof/fit-future-platform-f4f_en.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty gospodarki narodowej, w tym podmioty gospodarcze	4,2 mln zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej deklarujących prowadzenie działalności	GUS – na podstawie danych z REGON	Możliwość przygotowania się do kontroli w związku z obowiązkiem przedstawienia wstępnej listy informacji i dokumentów, których udostępnienia w toku kontroli oczekuje organ od kontrolowanego przedsiębiorcy. Możliwość zweryfikowania przez podmioty kontrolowane realizacji spoczywającego na organie obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz. Możliwość wniesienia sprzeciwu wobec czynności kontrolnych, w przypadku gdy organ przeprowadzając kontrolę powołuje się na wyłączenia ograniczeń kontroli działalności gospodarczej. Poprawa warunków dla podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, zwiększenie pewności prawnej. Częstsze korzystanie z procedury mediacyjnej lub koncyliacyjnej w relacjach z innymi przedsiębiorcami, pracownikami oraz administracją publiczną.
Mikro-, mali, średni i duzi przedsiębiorcy na terenie całego kraju (poza sektorami wyłączonymi: stalowym, węglowym i finansowym)	Ok. 2 mln aktywnych przedsiębiorców, w tym przedsiębiorcy, wobec których prowadzone jest postępowanie restrukturyzacyjne – ok. 1421	GUS CEIDG Na podstawie danych Centralnego Ośrodka Informacji Gospodarczej (według stanu na 31 września 2021 r.)	Zapewnienie możliwości ubiegania się o pomoc na ratowanie, tymczasową pomoc na restrukturyzację oraz pomoc na restrukturyzację zgodnie z zasadami rynku wewnętrznego UE.
Podmioty wpisane do oficjalnych i publicznie dostępnych rejestrów, które ustanowiły pełnomocników lub prokurentów i upubliczniły tę informację w tych rejestrach	ok. 86 tys. /liczba podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, które ustanowiły prokurenta/	MS (dane z lipca 2022 r.)	Brak konieczności przedkładania dokumentu stwierdzającego udzielenie prokury bądź pełnomocnictwa w ramach postępowania administracyjnego w zakresie, w jakim umocowanie zostało publicznie określone w rejestrze.
Przedsiębiorcy wykonujący rzemiosło	ok. 600 tys.	Związek Rzemiosła Polskiego	Poszerzenie grupy rzemieślników. Usunięcie ograniczeń prowadzenia działalności

			rzemieślniczej.
Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła	560	Związek Rzemiosła Polskiego, izby zrzeszone i nie zrzeszone, cechy rzemieślnicze	Wzmocnienie ochrony interesów społeczno-gospodarczych rzemieślników. Podejmowanie uchwał z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.
Przedsiębiorcy turystyczni	4443	Ewidencja Organizatorów Turystyki i Podmiotów Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych	Wzmocnienie pozycji rynkowej legalnie działających przedsiębiorców turystycznych.
Osoby prowadzące działalność nierejestrową	ok. 31,6 tys.	MF (dane za 2021 r.)	Rozstrzygnięcie wątpliwości praktycznych co do posługiwania się PESEL i NIP w obrocie gospodarczym.
Cudzoziemcy posiadający uprawnienia do prowadzenia działalności gospodarczej	b.d.		Możliwość prowadzenia działalności nierejestrowej.
Zarządcy sukcesyjni Osoby dokonujące czynności zachowawcze Spadkobiercy przedsiębiorców	38 313 zarządców sukcesyjnych	Na podstawie danych CEIDG według stanu na 31 sierpnia 2022 r.	Uproszczenie procedury przenoszenia i potwierdzania zezwoleń alkoholowych. Dostęp do rachunku bankowego zmarłego przedsiębiorcy na zasadach jakie obowiązywały zmarłego przedsiębiorcę. Możliwość powołania zarządcy sukcesyjnego przez 75/100 spadkobierców. Zmiana procedury przedłużania zarządu sukcesyjnego przez sąd.
Zamawiający: jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki tych jednostek lub podmiotów oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych	38 618	Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2021 r.	Uwzględnienie przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń (e-formularze). Modyfikacja regulacji dotyczącej sposobu wnoszenia skargi do sądu na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej oraz na postanowienie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej. Zmiana w zakresie pozyskiwania zamówień, których przedmiotem będą pożyczki w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej.
Wykonawcy zamówień publicznych	ok. 200 tys. potencjalnych wykonawców	REGON GUS	Modyfikacja regulacji dotyczącej sposobu wnoszenia skargi do sądu na orzeczenie

	zamówień publicznych, w tym małe (ok. 57 tys.) i średnie (ok. 15 tys.) przedsiębiorstwa		Krajowej Izby Odwoławczej oraz na postanowienie Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej.
Obywatele podlegający odpowiedzialności administracyjnej (powyżej 18. roku życia)	ok. 31 mln osób	GUS – na podstawie danych Rocznika demograficznego za 2021 r.	Szybsze i sprawniejsze uzyskanie rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej. Brak konieczności przechowywania dokumentacji papierowej, stanowiącej załączniki, w ramach toczących się postępowań. Skuteczne doręczenie pism w sytuacji, gdy podany przez osobę prawną adres nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności.
Zatrudnieni	13,38 mln	Liczba zatrudnionych (pracowników najemnych) (wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności) – II kwartał 2022 r.	Częstsze korzystanie z procedury mediacyjnej lub koncyliacyjnej w relacjach z pracodawcami.
Osoby uprawnione do wystawiania recept	ok. 550 tys. osób	rejstry osób wykonujących zawody medyczne, uprawnionych do wystawiania recept	Możliwość wystąpienia również w formie dokumentowej do przedstawiciela handlowego lub medycznego o dostarczenie próbki produktu leczniczego.
Podmioty odpowiedzialne w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne	b.d.		Wydłużenie terminu (z 30 do 60 dni) na przekazanie próbki produktu leczniczego do przeprowadzenia badania jakościowego produktu leczniczego, w trybie art. 119a ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne.
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	1		Usprawnienie procesu udzielania pomocy na ratowanie, tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego oraz pomocy na restrukturyzację.
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	1		Prowadzenie Portalu Cen Mieszkań. Przekazywanie ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa informacji o ewentualnych problemach na tle niedoboru środków w Deweloperskim Funduszu

			Gwarancyjnym.
Notariusze	ok 4 tys.	„Sprawozdanie i ocena stanu notariatu za rok 2021” – raport przygotowany przez Krajową Radę Notarialną	Uzupełnianie danych do Krajowej Administracji Skarbowej w celu zasilania Portalu Cen Mieszkań.
Szef Krajowej Administracja Skarbowej	1		Przekazywanie danych o transakcjach zawieranych na rynku mieszkaniowym (dane z aktów notarialnych) do Portalu Cen Mieszkań.
Banki	578	UKNF, dane miesięczne sektora bankowego – marzec 2023 ⁸	Uzyskanie dostępu do danych firm leasingowych i faktoringowych.
Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	40	UKNF ⁹	Uzyskanie dostępu do danych firm leasingowych i faktoringowych.
Instytucje pożyczkowe	510	KNF – Rejestr Instytucji Pożyczkowych ¹⁰	Uzyskanie dostępu do danych firm leasingowych i faktoringowych.
Przedsiębiorcy leasingowi	85	GUS ¹¹	Uzyskanie dostępu do danych co wpłynie pozytywnie na proces oceny zdolności klientów do spłaty zadłużenia. Ułatwienie i przyspieszenie efektywności i dynamiki udzielania finansowania w formie leasingu.
Przedsiębiorcy faktoringowi	52	GUS ¹²	Uzyskanie dostępu do danych, co wpłynie pozytywnie na proces oceny zdolności klientów do spłaty zadłużenia.
Instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4 ustawy - Prawo bankowe	2 – Biuro Informacji Kredytowej S.A., Bankowy Rejestr		Gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie danych służących do dokonywania oceny zdolności kredytowej i zdolności do spłaty zadłużenia przekazywanych przez przedsiębiorców leasingowych i faktoringowych.
Klienci przedsiębiorców leasingowych i faktoringowych	1.044.930 leasingobiorców 392.587 dłużników firm faktoringowych	GUS ¹³	Ułatwiony dostęp do finansowania dzięki możliwości ich rzetelnej oceny zdolności kredytowej/zdolności do spłaty zadłużenia; ograniczenie

⁸ https://www.knf.gov.pl/?articleId=56224&p_id=18

⁹ https://www.knf.gov.pl/podmioty/Podmioty_sektora_kas_spoldzielczych

¹⁰ <https://rpkp.knf.gov.pl/index.html?type=RIP>

¹¹ <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-przedsiębiorstw-leasingowych-w-2021-roku,3,15.html>

¹² <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-faktoringowa-przedsiębiorstw-finansowych-w-2021-roku,2,17.html>

¹³ <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-przedsiębiorstw-leasingowych-w-2021-roku,3,15.html>, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-faktoringowa-przedsiębiorstw-finansowych-w-2021-roku,2,17.html>

			formalności związanych z ubieganiem się o finansowanie. Ułatwienie i przyspieszenie efektywności i dynamiki uzyskania finansowania w formie leasingu.
Klienci funduszy inwestycyjnych, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, banki, pracodawcy dokonujący wpłat na rzecz pracowników	Klienci funduszy inwestycyjnych – liczba obejmuje ponad 1 mln osób fizycznych. Największe na rynku PKO TFI S.A. miało ponad 700.000 klientów. Na rynku działa ponad 60 TFI. Banki depozytariusze - 8 Fundusze inwestycyjne typu FIO i SFIO łącznie -111 Liczba pracodawców zależy od liczby zaoferowanych produktów finansowych	Dane KNF: https://www.knf.gov.pl/podmioty/Podmioty_ryнку_kapitałowego/Fundusze_Inwestycyjne/TFI_i_FI	Wprowadzenie możliwości prowadzenia przez banki rachunków wspólnych na rzecz funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI).
Pośrednicy w obrocie nieruchomości Zarządcy nieruchomości	Nie jest możliwe podanie aktualnej liczby pośredników w obrocie nieruchomości oraz zarządców nieruchomości, ponieważ z dniem 1 stycznia 2014 r. zawody te zostały zderegulowane. Szacuje się jednak, że obecnie na rynku funkcjonuje ok.: - 25 tysięcy pośredników w obrocie nieruchomości, w tym 21208 osób posiadających potwierdzone kwalifikacje zawodowe w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomości (licencje zawodowe), z okresu, gdy zawód ten był zawodem regulowanym oraz specjaliści, którzy uzyskali potwierdzenie kwalifikacji	Dane własne MRiT (Departament Gospodarki Nieruchomościami) Centralny Rejestr Pośredników w Obrocie Nieruchomościami Centralny Rejestr Zarządców Nieruchomościami dane według stanu na 31 grudnia 2013 r.	Wylimitowanie wątpliwości i urealnienie możliwości wypełnienia obowiązku przedłożenia kopii dokumentu ubezpieczenia w terminie. Zapewnienie przejrzystej sytuacji prawnej stronom umów pośrednictwa oraz umów o zarządzanie nieruchomościami.

	zawodowych w różnych „rynkowych” systemach certyfikacji. - 30 tysięcy zarządców nieruchomości, w tym 27045 osób posiadających potwierdzone kwalifikacje zawodowe w zakresie zarządzania nieruchomościami (licencje zawodowe), z okresu, gdy zawód ten był zawodem regulowanym oraz specjaliści, którzy uzyskali potwierdzenie kwalifikacji zawodowych w różnych „rynkowych” systemach certyfikacji.		
Podmioty dokonujące obrotu towarami o znaczeniu strategicznym Podmioty rządowe (organ kontroli obrotu, członkowie Rady Ministrów wskazani w ustawie, jednostki podległe MON, jednostki wojskowe)	ok. 800 podmiotów ok. 11 podmiotów	Rejestr wydanych zezwoleń indywidualnych i globalnych oraz podmiotów korzystających z zezwoleń generalnych	Możliwość elektronizacji usług publicznych tj. wydawania zezwoleń na obrót towarami o znaczeniu strategicznym. Eliminacja obiegu papierowego. Możliwość prowadzenia ewidencji obrotu towarami o znaczeniu strategicznym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.
Minister właściwy do spraw gospodarki	1		Obsługa Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji. Usprawnienie procesu udzielania pomocy na ratowanie, tymczasowego wsparcia restrukturyzacyjnego oraz pomocy na restrukturyzację. Konieczność cyklicznego przygotowywania Programu regulacyjnego. Obsługa procesu bieżących przeglądów prawa gospodarczego. Umożliwienie pracodawcom rzemieślnikom dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników w rzemiośle.
Minister właściwy do spraw budownictwa,	1		Otrzymywanie informacji od Ubezpieczeniowego Funduszu

planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa			Gwarancyjnego o ewentualnych problemach na tle niedoboru środków w Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.
Organy administracji publicznej, w tym organy kontroli	ok. 27 tys.	GUS – tablice REGON nt. podmiotów gospodarki narodowej (administracja publiczna)	Obowiązek kierowania się zasadą równoważenia obowiązków administracyjnych podczas opracowywania projektów aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Obowiązek przeprowadzenia oceny funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post), dla aktów normatywny przyjętych w wyniku rządowego procesu legislacyjnego, w którym odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji publicznych. Szybsze i sprawniejsze rozpoznawanie spraw. Odejście od zasady dwuinstancyjności na rzecz jednoinstancyjności w części postępowań administracyjnych. Stanowcze podkreślenie obowiązku zastosowania się do treści decyzji organu odwoławczego. Możliwość umarzania kar administracyjnych i zaległych kar administracyjnych z urzędu. Uregulowanie zasad naliczania odsetek za zwłokę w przypadku odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległej administracyjnej kary pieniężnej. Możliwość przeprowadzania ponownej analizy materiału dowodowego przez organ I instancji w związku z wydłużeniem terminu autokontroli. Brak możliwości wymagania używania przez przedsiębiorcę pieczętki, jeżeli obowiązek taki nie wynika z przepisów. Możliwość doręczenia załączników na trwałym nośniku informacji, innym niż papier.

			Możliwość skutecznego doręczenia pism w sytuacji, gdy podany przez osobę prawną adres nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności. Możliwość dokonywania wezwań miękkich i wydawania decyzji hybrydowych. Częstsze korzystanie z procedury mediacyjnej w relacjach ze stronami postępowania. Usprawnienie procesu udzielania pomocy publicznej w formie ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej. Obowiązek doręczania kontrolowanemu wstępnej listy dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli, których udostępnienia oczekuje organ kontroli w trakcie kontroli. Obowiązek udostępniania okresowego planu kontroli oraz okresowej analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa. Obowiązek rozpatrzenia sprzeciwu wobec podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem przepisów o ograniczeniach kontroli działalności gospodarczej – również w przypadku gdy organ przeprowadza kontrolę, powołując się na wyłączenia niektórych ograniczeń kontroli.
Jednostki samorządu terytorialnego	2477 gmin 314 powiatów 16 województw	GUS	Zmiana w zakresie pozyskiwania zamówień, których przedmiotem będą pożyczki w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej.
Platformy cyfrowe objęte regulacją	b.d.		Obowiązki regulacyjne wynikają bezpośrednio z aktu o rynkach cyfrowych, jednak przedsiębiorcy będą musieli liczyć się z kontrolą ich przestrzegania także ze strony krajowego organu

Sądy własności intelektualnej	5 sądów okręgowych 2 sądy apelacyjne		antymonopolowego. Rozszerzenie kognicji do orzekania w sprawach o czyn nieuczciwej konkurencji (działanie w zakresie usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych).
Wydziały gospodarcze sądów rejonowych odpowiadające za rejestrację w KRS	27 wydziałów w 21 sądach	Ministerstwo Sprawiedliwości	Weryfikacja w ramach rozpoznawania wniosku o wpis lub zmianę wpisu zawierającego żądanie ujawnienia lub zmiany adresu siedziby, czy podmiot występujący z wnioskiem złożył oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do lokalu, którego adres zostaje ujawniony w rejestrze.
Organy Straży Granicznej	b.d.		Możliwość kontroli prowadzenia tzw. działalności nierejestrowej przez cudzoziemców.
Rada Dialogu Społecznego, Rada Legislacyjna, Rada Pożytku Publicznego, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców			Możliwość wyrażenia opinii lub zajęcia stanowiska do przygotowanych przez ministerstwa wyników przeglądu aktów prawnych.
Pracownicy administracji odpowiedzialni za opracowywanie aktów normatywnych	b.d.		Konieczność stosowania rozszerzonych zasad stanowienia prawa mającego wpływ na podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej.
Współuprawnieni z tytułu udziałów lub akcji w spółkach handlowych	b.d.		Możliwość skorzystania z jasnej procedury wyznaczenia i odwołania wspólnego przedstawiciela.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane przepisy nie były poddane procedurze prekonsultacji, jednakże większość proponowanych rozwiązań wynika z wniosków z prowadzonych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii ewaluacji (OSR ex post) ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw, pakietu Konstytucja Biznesu czy też ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw. Część propozycji została zgłoszona w ramach ankiety dotyczącej propozycji usprawnień w prowadzeniu działalności gospodarczej, skierowanej w I połowie 2021 r. do organizacji przedsiębiorców, reprezentatywnych organizacji pracodawców, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz Rady ds. Przedsiębiorczości przy Prezydencie RP.

Stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania w kwietniu 2023 r. z wyznaczonym terminem 21 dni na zajęcie stanowiska. Projekt został przesłany m.in. do: organizacji przedsiębiorców, samorządów zawodowych, fundacji, stowarzyszeń i instytutów badawczych działających w obszarze firm rodzinnych, finansów, rynku pracy, rynku nieruchomości i turystyki (podmiotów znajdujących się „wykazie podmiotów do wykorzystania w procesie konsultacji publicznych”¹⁴).

Projekt został także skierowany do opinii Rady Dialogu Społecznego, związków zawodowych i organizacji pracodawców,

¹⁴ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/wez-udzial-w-konsultacjach-publicznych-w-ramach-rzadowego-procesu-legislacyjnego>.

jak również Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wyniki konsultacji publicznych zostały omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PFRON	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wydatki ogółem	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PFRON	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MRiT - Państwowy Fundusz Celowy - FRPKE	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0
Saldo ogółem	-10,0	-10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0
budżet państwa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
JST	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PFRON	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
MRiT - Państwowy Fundusz Celowy - FRPKE	-10,0	-10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0
Źródła finansowania	Zmiany w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych umożliwiające finansowanie programów ministra właściwego do spraw gospodarki w zakresie innowacyjnych rozwiązań niskoemisyjnych powodują wzrost wydatków w Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji w latach 2023-2024. Finansowanie zostanie pokryte z przychodów FRPKE. Pozostałe rozwiązania nie generują kosztów dla Skarbu Państwa ani jednostek sektora finansów publicznych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rezygnacja z konieczności przedkładania w urzędzie dokumentu prokury, jeśli została ona wpisana do publicznego rejestru, może spowodować nieznaczny ubytek wpływów do budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Nie jest jednak możliwe dokładne określenie kosztów propozycji. Określenie wysokości ubytku można skalkulować jedynie na podstawie wysokości opłaty skarbowej i ilości spółek wpisanych do KRS, co byłoby obarczone dużym ryzykiem błędu. Propozycja zwolnienia z obowiązku uzyskiwania pozwolenia na budowę w przypadku inwestycji małych elektrowni wiatrowych spowoduje ubytki budżetów gmin z tytułu opłaty skarbowej od pozwolenia na budowę. Jednakże nie jest możliwe oszacowanie wpływu projektowanej zmiany, z uwagi na brak danych na temat ilości decyzji wydawanych obecnie w tym zakresie. Rozszerzenie definicji rzemieślnika i rzemiosła nie spowoduje istotnej zmiany formy prawnej prowadzenia działalności rzemieślniczej i nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla Funduszu Pracy w chwili wejścia nowelizacji w życie i w latach następnych. W 2020 r. ustawą o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych rozszerzono definicję rzemieślnika o spółki osobowe. Nie odnotowano jednak trwałej zmiany zapotrzebowania na środki finansowe z Funduszu Pracy poprzez zwiększenie liczby młodocianych pracowników kształcących się w rzemiośle. Propozycje zmian nie będą miały znaczenia dla wysokości obciążeń finansowych młodocianych pracowników kształcących się w rzemiośle.											

	W przypadku wprowadzenia ścieżki dochodzenia roszczeń przez użytkowników biznesowych w przypadku stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych przez dostawców usług pośrednictwa internetowego, wprowadzane zmiany pozostają bez wpływu na budżet państwa, nie powodując tym samym nowych obciążeń o charakterze finansowym. Wdrożenie systemu teleinformatycznego służącego do wydawania zezwoleń na obrót towarami o znaczeniu strategicznym finansowane jest z projektu UE Tracker 2.0. Portal Cen Mieszkań będzie prowadzony przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, zaś koszty jego utworzenia i funkcjonowania będą pokrywane ze środków gromadzonych w Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	10,0	10,0	0	0	0	0	20,0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zwiększenie korzyści dużych przedsiębiorstw spoza sektora rzemiosła ze współpracy z liczniejszymi, zróżnicowanymi podmiotowo i bardziej wydajnymi przedsiębiorstwami rzemieślniczymi. Projektowane rozwiązania mogą wpłynąć korzystnie na bezpieczeństwo obrotu gospodarczego przez uzgodnienie przepisów o udzielaniu pomocy z Wytocznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji, dzięki czemu minimalizuje się ryzyko uznania przez Komisję Europejską udzielonej pomocy za niezgodną z prawem UE, co skutkowałoby obowiązkiem zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zmniejszenie obowiązków administracyjnych, w tym m.in. związanych z brakiem konieczności posługiwania się pieczęcią czy wdrożeniem zasady równowagi obowiązków administracyjnych w procesie opracowywania zmian przepisów gospodarczych. Szybsze i sprawniejsze rozpoznawanie spraw. Usprawnienie niektórych postępowań administracyjnych poprzez odejście od zasady dwuinstancyjności. Skuteczne doręczenie pism w sytuacji, gdy podany przez osobę prawną adres nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności. Zmniejszenie uciążliwości kontroli dzięki możliwości zweryfikowania przez podmioty kontrolowane realizacji spoczywającego na organie obowiązku planowania kontroli i przeprowadzania analiz, możliwości wniesienia sprzeciwu wobec czynności kontrolnych, również w przypadku, gdy organ przeprowadzając kontrolę powołuje się na wyłączenia ograniczeń kontroli działalności gospodarczej. Usprawnienie kontroli dzięki obowiązkowi doręczania kontrolowanemu przez organ kontroli wstępnej listy dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli, których udostępnienia oczekuje organ kontroli w trakcie kontroli. Uproszczenie procedury przenoszenia i potwierdzania zezwoleń alkoholowych przez zarządców sukcesyjnych oraz w przypadku zmiany składu spółki cywilnej. Zmniejszenie niepewności prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami. Zapewnienie bardziej przejrzystej i stabilnej sytuacji podmiotom prowadzącym działalność w obszarze pośrednictwa i zarządzania						

		nieruchomościami. Wzmocnienie pozycji rynkowej legalnie działających przedsiębiorców turystycznych. Usunięcie niektórych ograniczeń sposobu prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców rzemieślników. Zwiększenie, wzmocnienie i zróżnicowanie podmiotowe przedsiębiorczości rzemieślniczej. Wzmocnienie przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw rzemieślniczych. Wzmocnienie ochrony interesów przedsiębiorstw rzemieślniczych. Umożliwienie dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników w rzemiośle. Zmiana formy zawierania umowy leasingu ułatwi i przyspieszy efektywność i dynamikę udzielania finansowania w formie leasingu. Zmiany w zakresie wymiany informacji w sektorze finansowym pozytywnie wpłyną na proces oceny zdolności kredytowej klientów. Wprowadzenie dodatkowego środka ochrony przedsiębiorców przed nieuczciwymi praktykami, jakie mogą być stosowane przez pośredników oferujących usługi internetowe np. polegające na udostępnianiu platform do handlu internetowego. Projektowane rozwiązania mogą wpłynąć korzystnie na bezpieczeństwo obrotu gospodarczego przez uzgodnienie przepisów o udzielaniu pomocy z Wytocznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji Wytocznymi Komisji, dzięki czemu minimalizuje się ryzyko uznania przez Komisję Europejską udzielonej pomocy za niezgodną z prawem UE, co skutkowałoby obowiązkiem zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami. Elektronizacja usług publicznych - wydawania zezwoleń na obrót towarami o znaczeniu strategicznym. Eliminacja obiegu papierowego.
	Rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne	Ułatwienie w zakresie możliwości powołania zarządcy sukcesyjnego przez spadkobierców. Szybsze i sprawniejsze rozpoznawanie spraw. Usprawnienie niektórych postępowań administracyjnych poprzez odejście od zasady dwuinstancyjności. Aktywizacja zawodowa młodocianych pracowników w rzemiośle. Umożliwienie podjęcia działalności zawodowej w rzemiośle. Dostęp do cen transakcyjnych uzyskiwanych na rynku mieszkaniowym. Projekt nie będzie miał wpływu na osoby starsze i niepełnosprawne.
	Fundusze inwestycyjne	Wprowadzenie możliwości prowadzenia przez banki rachunków wspólnych na rzecz funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI) wpłynie na konkurencyjność tych instytucji poprzez zmniejszenie kosztów (prowadzenie mniejszej liczby rachunków bankowych), ograniczenie ryzyka operacyjnego związanego z obowiązkiem obsługi wielu rachunków bankowych, ułatwienie obsługi produktów finansowych przez ich odbiorców: uczestników lub pracodawców dokonujących wpłat na rzecz pracowników. Możliwość rozwoju oferty produktowej Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych w postaci dodatkowych programów emerytalnych i produktów oszczędnościowych zarówno dla pracodawców, jak i osób indywidualnych.
Niemierzalne	przedsiębiorcy	Rozszerzenie zasad tworzenia prawa będzie sprzyjać tworzeniu prawa przyjaznego przedsiębiorcom. Efektem powinno być prawo w większym stopniu uwzględniające potrzeby przedsiębiorców i gospodarki, w szczególności w mniejszym stopniu ograniczające wolności konstytucyjne.

		Wzrośnie zaufanie do państwa i pewność prawa co powinno pozytywnie wpłynąć na decyzje biznesowe i inwestycyjne przedsiębiorców. Projektowana regulacja przyczyni się do poprawy warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. Biorąc pod uwagę dynamiczny rozwój rynków cyfrowych, prawdopodobnie w niedalekiej perspektywie czasowej polscy przedsiębiorcy zostaną objęci bezpośrednimi skutkami aktu o rynkach cyfrowych i przepisów dostosowujących w szerszym zakresie, będąc jego beneficjentami. Jak wskazuje Polski Instytut Ekonomiczny, owa regulacja może przyspieszyć wzrost PKB o 0,04 pkt. proc. w 2030 r. Pozytywny wpływ regulacji na gospodarkę polską może być również widoczny na rynku reklamy internetowej, poprzez obniżenie cen reklam w środowisku cyfrowym. Spodziewane jest obniżenie szeregu barier wejścia, a tym samym poszerzenie dostępu nowych przedsiębiorców do wejścia na rynki cyfrowe.
	Obywatele, organizacje	Większe zaufanie do organów administracji oraz pogłębienie zaufania do Państwa.
	Rzemieślnicy	Wzmocnienie i zróżnicowanie podmiotowe środowiska rzemieślniczego. Zwiększenie kapitału społecznego w środowisku rzemieślniczym. Wystąpienie efektów synergicznych z tym związanych.
	Partnerzy społeczni	Usprawnienie współpracy między przedstawicielami rzemiosła a pozostałymi partnerami społecznymi. Wzmocnienie pozycji rzemiosła wobec partnerów społecznych. Możliwość lepszej ochrony interesów społeczno-gospodarczych rzemiosła.
	Gospodarka	Poprawa warunków do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej dzięki poprawie procesu stanowienia prawa, ograniczeniu obowiązków administracyjnych oraz wzmocnieniu zasady zaufania państwa do obywatela powinny sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości. Lepsze otoczenie prawne przyczyni się do wzrostu konkurencyjności gospodarki. Planowanie inwestycji mieszkaniowych będzie można oprzeć o wiarygodne dane dotyczące liczby transakcji i cen transakcyjnych w poszczególnych lokalizacjach.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: wprowadzenie elektronicznego formularza wniosku o udzielenie pomocy	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☒ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Projekt wprowadza ułatwienia w postaci zmniejszenia liczby procedur i dokumentów, w tym w szczególności, brak konieczności posługiwania się numerem NIP przez przedsiębiorców prowadzących działalność nierejestrowaną, brak konieczności posługiwania się pieczęcią przez przedsiębiorców, zmniejszenie wymaganych dokumentów przy

przenoszeniu i potwierdzaniu zezwoleń alkoholowych przez zarządców sukcesyjnych.

Jednym z celów regulacji jest ograniczenie i uproszczenie procedur administracyjnych, które zostały uznane za nadmierne, nieadekwatne do zakładanych celów i obecnych uwarunkowań, wprowadzenie możliwości doręczenia załączników o znacznych rozmiarach na trwałym nośniku informacji, innym niż papier, jak również rezygnację z zasady dwuinstancyjności w wybranych postępowaniach administracyjnych.

W przypadku wielu procedur będących we właściwości poszczególnych resortów projekt przyczyni się przede wszystkim do usprawnienia realizacji procedur oraz zmniejszenia czasu potrzebnego na ich realizację.

Zgodnie z zasadą równoważenia obowiązków administracyjnych organy administracji projektując nowe obowiązki administracyjne będą dążyć do zmniejszenia obciążeń administracyjnych (w tym zmniejszenia liczby dokumentów procedur a co za tym idzie skrócenia czasu na załatwienie sprawy) wynikających z uregulowań prawnych już obowiązujących w danej dziedzinie.

Wprowadzenie możliwości składania wniosków o udzielenie pomocy wyłącznie za pomocą formularza elektronicznego dostępnego na stronie internetowej ministra właściwego do spraw gospodarki albo ARP, w celu ułatwienia dostępu do wnioskowania o pomoc oraz usprawnienia kontaktu między wnioskodawcą a organem udzielającym pomocy, co docelowo ma prowadzić do przyspieszenia całej procedury udzielania pomocy. Uruchomienie składania wniosków za pomocą formularza elektronicznego obsługiwanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki lub ARP S.A. nie będzie wiązało się z budową lub rozbudową systemu informatycznego oraz dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez wyżej wymienione organy.

Zmiany w zakresie zawierania umów leasingu przyczynią się do ograniczenia formalności związanych z ubieganiem się o finansowanie, co ułatwi i przyspieszy efektywność i dynamikę udzielania finansowania w formie leasingu.

Wprowadzenie możliwości prowadzenia przez banki rachunków wspólnych na rzecz funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych przyczyni się do zmniejszenia liczby dokumentów, procedur oraz skrócenia obsługi produktów finansowych przez ich odbiorców: uczestników funduszy lub pracodawców dokonujących wpłat na rzecz pracowników.

Deweloperzy, banki kredytujące i notariusze działający na rynku mieszkaniowym będą mieli obowiązek dostarczenia dodatkowych danych o zawieranych transakcjach do Portalu Cen Mieszkań.

Szczegóły rozwiązań zostały opisane w pkt 2, 4 i 7.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanych przepisów wpłynie korzystnie na rozwój przedsiębiorstw. Rozwój dużych, w tym o znaczeniu strategicznym, średnich, małych i mikro przedsiębiorstw spowoduje zwiększenie ich konkurencyjności na rynku krajowym i zagranicznym. Na skutek usunięcia ograniczeń ustawowych prowadzenia działalności gospodarczej w rzemiośle rozwój przedsiębiorczości rzemieślniczej powinien przełożyć się na wzrost zatrudnienia. Tym samym wejście w życie projektowanych przepisów będzie mieć pośrednio pozytywny wpływ na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne
☒ sytuacja i rozwój regionalny
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

☐ demografia
☒ mienie państwowe
☒ inne:

☒ informatyzacja
☒ zdrowie

Omówienie wpływu

Usankcjonowanie możliwości organizowania posiedzeń organów samorządu gospodarczego rzemiosła oraz podejmowania uchwał z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, usprawni i ułatwi realizację zadań statutowych tychże organów.

Przewidziane zmiany dotyczące rozszerzenia katalogu czynów nieuczciwej konkurencji skutkować będą rozszerzeniem kognicji sądów własności intelektualnej do orzekania w sprawach o czyn nieuczciwej konkurencji (działanie w zakresie usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych).

Ponadto projektowane zmiany w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym będą skutkowały koniecznością weryfikacji przez orzeczników w ramach rozpoznawania wniosku o wpis lub zmianę wpisu, zawierającego żądanie ujawnienia lub zmiany adresu siedziby czy podmiot występujący z wnioskiem złożył oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do lokalu, którego adres zostaje ujawniony w rejestrze. Zmiany te będą wymagały nieznacznego zwiększenia nakładu pracy w sądach rejestrowych.

Ochrona prawna nazwy „organizator turystyki” może mieć wpływ na bezpieczeństwo

	organizowanych imprez turystycznych, w konsekwencji zabezpiecza prawa konsumentów oraz chroni ich zdrowie i życie. Modyfikacja przepisów penalizujących niewykonywanie obowiązków przez przedsiębiorców turystycznych w zakresie odprowadzania składek na TFG oraz TFP oraz obowiązków informacyjnych w tym zakresie ma motywować przedsiębiorców do terminowej realizacji obowiązków. Jednocześnie przepisy mają zabezpieczyć dopływ środków do obu Funduszy. Proponowane modyfikacje przepisów mają za zadanie poprawę sytuacji przedsiębiorców turystycznych prawidłowo realizujących swoje obowiązki ustawowe w stosunku do podmiotów uchylających się od ich realizacji. Zmiana ma na celu zapewnienie skutecznej drogi egzekwowania obowiązków przedsiębiorców turystycznych wobec TFG i TFP. Przepisy usprawniające proces udzielania pomocy ze środków publicznych zabezpieczą wykorzystanie pomocy zgodnie z jej celem i będą zapobiegały ewentualnym nadużyciom w tym zakresie. Elektronizacja usług publicznych - wydawania zezwoleń na obrót towarami o znaczeniu strategicznym. Eliminacja obiegu papierowego.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie projektowanej ustawy – z dniem 1 stycznia 2024 r. (z wyjątkiem m.in. zmian dotyczących):

- ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [z dniem następującym po dniu ogłoszenia];
- ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz częściowo ustawy – Prawo zamówień publicznych [z dniem następującym po dniu ogłoszenia oraz z dniem 25 października 2023 r.];
- przepisów dotyczących utworzenia Portalu Cen Mieszkań [z dniem ogłoszenia oraz po upływie 9 miesięcy od dnia ogłoszenia].

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu będzie dokonana nie wcześniej niż po upływie trzech lat funkcjonowania aktu z wykorzystaniem m.in. następujących wskaźników:

- w zakresie zmian dotyczących sukcesji na podstawie liczby powoływanych zarządców sukcesyjnych;
- w zakresie skuteczności rozwiązań służących poprawie relacji między administracją publiczną a przedsiębiorcami na podstawie m.in. wydanych tzw. decyzji hybrydowych;
- w zakresie działalności rzemieślniczej na podstawie zmiany liczby przedsiębiorców rzemieślników, liczby młodych pracowników zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego w rzemiośle oraz liczby osób uzyskujących dowody kwalifikacji zawodowych w rzemiośle.

Elementem ewaluacji efektów projektu będzie dokonywana raz na cztery lata analiza realizacji projektowanego Programu regulacyjnego, który określać ma priorytety działania Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze kształtowania otoczenia prawnego prowadzenia działalności gospodarczej.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców (UD497)

I. Informacje ogólne

Projekt stanowi kontynuację najważniejszych ustaw gospodarczych ostatnich lat, kompleksowo regulując wiele aspektów działalności biznesowej. W projekcie przewidziane zostały przepisy zgrupowane w ramach czterech zasadniczych komponentów:

- 1) Ułatwienia przy podejmowaniu pierwszych kroków w biznesie;
- 2) Prostsze zasady wykonywania działalności gospodarczej;
- 3) Usprawnienia na rzecz sukcesji;
- 4) Prawo gospodarcze przyjazne przedsiębiorcom.

Celem proponowanych w projekcie rozwiązań jest zmniejszenie liczby zbędnych i nadmiernych wymogów regulacyjnych, co wygeneruje oszczędności czasowe i kosztowe po stronie obywateli i przedsiębiorców. Rezultatem mają być szybsze i sprawniejsze procedury administracyjne, co przełoży się również na efektywność pracy administracji publicznej. Przewiduje się, że podjęte działania będą stanowić pozytywny impuls dla przedsiębiorców oraz obywateli, istotnie wpływając na jakość życia i poprawę warunków do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej.

II. Przebieg konsultacji publicznych i opiniowania

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowane przepisy nie były poddane procedurze prekonsultacji, jednakże większość proponowanych rozwiązań wynika z wniosków z prowadzonych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii ewaluacji (OSR ex post) ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw, pakietu Konstytucja Biznesu czy też ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw. Część propozycji została zgłoszona w ramach ankiety dotyczącej propozycji usprawnień w prowadzeniu działalności gospodarczej, skierowanej w I połowie 2021 r. do organizacji przedsiębiorców, reprezentatywnych organizacji pracodawców, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz Rady ds. Przedsiębiorczości przy Prezydencie RP.

Projekt ustawy został on wpisany do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD497.

Projekt został skierowany do konsultacji publicznych 13 kwietnia 2023 r. z wyznaczonym terminem 21 dni na zajęcie stanowiska do: organizacji przedsiębiorców, samorządów zawodowych, fundacji, stowarzyszeń i instytutów badawczych działających w obszarze firm

rodzinnych, finansów, rynku pracy, rynku nieruchomości i turystyki (wszystkich podmiotów znajdujących się „wykazie podmiotów do wykorzystania w procesie konsultacji publicznych”¹).

Projekt został także skierowany do opinii Rady Dialogu Społecznego, związków zawodowych i organizacji pracodawców, jak również Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego z terminem 30 dni na zajęcie stanowiska.

III. Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W konsultacjach wzięły udział następujące podmioty:

1. APPLiA Polska Ogólnopolski Związek Producentów AGD
2. Bank Pekao S.A.
3. Centrum Inicjatyw Gospodarczych UM Województwa Zachodniopomorskiego
4. Francusko-Polska Izba Gospodarcza
5. Fundacja Indicium
6. Instytut Gospodarki Nieruchomościami
7. Izba Gospodarcza Gazownictwa
8. Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych
9. Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami
10. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji
11. Krajowa Rada Notarialna
12. Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa
13. Krajowi Producenci Leków – Polski Związek Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego
14. Krajowy Związek Banków Spółdzielczych
15. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa
16. Organizacja Pracodawców Usług IT (Software Development Association Poland — SoDA)
17. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.
18. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji
19. Polska Izba Przemysłu Chemicznego
20. Polska Izba Spedycji i Logistyki
21. Polska Izba Ubezpieczeń
22. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji
23. Polska Organizacja Niebankowych Instytucji Płatności
24. Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego
25. Polski Związek Pracodawców Budownictwa
26. Polskie Towarzystwo Gospodarcze
27. Prezes Zarządu firmy EMC sp. z o.o.
28. Spółdzielnia Mieszkaniowa Wrocław-Południe
29. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
30. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny
31. Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
32. Urząd Miasta Częstochowy
33. Związek Banków Polskich
34. Związek Polskiego Leasingu
35. Związek Powiatów Polskich

¹ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/wez-udzial-w-konsultacjach-publicznych-w-ramach-rzadowego-procesu-legislacyjnego>.

36. Dwie osoby fizyczne

W ramach opiniowania uwagi do projektu zgłosiły:

1. Business Centre Club
2. Federacja Przedsiębiorców Polskich
3. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
4. Główny Urząd Statystyczny
5. Komisja Nadzoru Finansowego
6. Konfederacja Lewiatan
7. Naczelny Sąd Administracyjny
8. Narodowy Bank Polski
9. Narodowy Fundusz Zdrowia
10. NSZZ „Solidarność”
11. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
12. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
13. Prokuratura Generalna RP
14. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
15. Rzecznik Praw Obywatelskich
16. Sąd Najwyższy
17. Urząd Komunikacji Elektronicznej
18. Urząd Ochrony Danych Osobowych
19. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
20. Urząd Regulacji Energetyki
21. Urząd Transportu Kolejowego
22. Urząd Zamówień Publicznych

Do momentu przygotowania niniejszego raportu nie wpłynęła opinia Rady Dialogu Społecznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem Ministra Rozwoju i Technologii zostało opublikowane na stronie Rządowego Procesu Legislacyjnego pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12371407>.

W dniach 29-30 maja 2023 r. odbyła się konferencja uzgodnieniowa, w której udział wzięło ok. 100 przedstawicieli zainteresowanych podmiotów, które zgłosiły uwagi do projektu (w tym podmiotów, które wzięły udział w konsultacjach publicznych i opiniowaniu).

Najwięcej zastrzeżeń zgłoszono do następujących kwestii szczegółowych:

- uregulowania zasad prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby małoletnie,
- wzmocnienia mediacji w postępowaniu cywilnym,
- rozszerzenia zastosowania mediacji w postępowaniu administracyjnym,
- odejścia od zasady dwuinstancyjności w niektórych postępowaniach administracyjnych,
- związania organu pierwszego stopnia wskazaniemi organu odwoławczego,
- zmian w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych,
- zmian w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych dotyczących powołania wspólnego przedstawiciela,
- zmian w zakresie uiszczania zaliczek na poczet kosztów postępowania.

Zgłoszone uwagi zostały poddane szczegółowej analizie i uwzględnione przy konstruowaniu wersji projektu, która będzie przedmiotem dalszych prac albo wyjaśnione, w przypadku ich nieuwzględnienia. W wyniku konsultacji i opiniowania wprowadzono m.in. następujące zmiany:

- zdefiniowanie pojęcia „organów władzy publicznej” w zmienianym art. 7b Kodeksu postępowania administracyjnego,
- doprecyzowanie okoliczności i warunków przeprowadzania tzw. mediacji administracyjnej oraz zasad zawiadamiania o możliwości jej przeprowadzenia,
- w odniesieniu do tzw. „decyzji hybrydowej” wskazanie, że regulacja znajduje zastosowanie jedynie wobec decyzji wydanych w postaci papierowej, a także dookreślenie, w jakiej formie powinna być wyrażona zgoda strony na jej zastosowanie,
- doprecyzowanie zasad warunkujących zarządzenie wyjaśnienia okoliczności naruszenia przez organ I instancji obowiązku wzięcia pod uwagę wytycznych organu II instancji i ewentualnej odpowiedzialności w tym zakresie,
- dookreślenie reguł udzielania ulgi w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej bądź jej umorzenia,
- zmiany w zakresie uregulowania możliwości podejmowania działalności gospodarczej przez osobę małoletnią, polegające zwłaszcza na zrównaniu sytuacji prawnej wszystkich osób posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych, przyjęcie rozwiązań jedynie w odniesieniu do działalności gospodarczej, nie zaś zawodowej, poddanie ważności dokonywanych czynności prawnych dotychczasowemu reżimowi prawnemu (ze wskazaniem, że sąd opiekuńczy może jedynie ewentualnie poszerzyć zakres ważności niektórych czynności), doprecyzowanie treści i obowiązkowych elementów postanowienia sądu opiekuńczego wyrażającego zgodę na prowadzenie takiej działalności,
- doprecyzowanie zakresu spraw oraz okoliczności, w ramach których sąd kieruje strony do mediacji, zwłaszcza poprzez usunięcie przesłanki „niewystarczających informacji albo wyjaśnień”,
- usunięcie możliwości dobrowolnego wystąpienia o nadanie NIP przez osobę prowadzącą tzw. działalność nierejestrową,
- przeniesienie rozwiązania dotyczącego braku obowiązku przedkładania dokumentu pełnomocnictwa (lub prokury) w urzędzie, w sytuacji gdy zakres umocowania wynika z publicznego rejestru z ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, przy jednoczesnej modyfikacji brzmienia przepisu,
- zaproponowanie nowego brzmienia zmian w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy zachowaniu intencji przepisu,
- modyfikację i doprecyzowanie zmian w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych dotyczących powołania wspólnego przedstawiciela,
- modyfikację zmian w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie wiążącym się z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560,

- wyłączenie informacji niejawnych, informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną, informacji związanych z prywatnością osoby fizycznej oraz tajemnicą przedsiębiorcy, a także działalności koncesjonowanych spod rozwiązania polegającego na udostępnianiu w BIP okresowego planu kontroli lub okresowej analizy po zakończeniu okresu, których dotyczą,
- zmianę redakcji art. 67 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców w zakresie zasady równoważenia obowiązków administracyjnych,
- modyfikację rozwiązania polegającego na tym, że przyjmowane przez Radę Ministrów projekty ustaw dotyczących zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej powinny przewidywać termin wejścia w życie na 1 stycznia lub 1 czerwca na rzecz tego, by przedkładane Sejmowi projekty ustaw w tej tematyce przewidywały *vacatio legis* umożliwiające przedsiębiorcom czas na dostosowanie się do zmian, które to – co do zasady – nie powinno wynosić mniej niż miesiąc,
- dalsze zawężenie kręgu podmiotowego cudzoziemców uprawnionych do podejmowania tzw. działalności nierejestrowej oraz przyznanie Straży Granicznej uprawnienia kontrolowania ich działalności.

Odstąpiono natomiast od propozycji rozwiązań przewidzianych zmianami w:

- art. 133 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego oraz art. 227 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, w zakresie przekazywania akt sprawy w postaci elektronicznej,
- ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- art. 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym,
- ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych,
- ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych,
- art. 86j i art. 221b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
- art. 121 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne,
- ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym,
- art. 128b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze,
- ustawie z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim,
- ustawie z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym,
- art. 109 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Ponadto, zgłoszonych zostało ponad 50 nowych propozycji w ramach konsultacji publicznych oraz kilkanaście propozycji w ramach opiniowania, z czego uwzględniono:

- dodanie art. 40 § 6 do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, wskazującego, że w razie niemożności doręczenia pierwszego pisma zawierającego pouczenie, o którym mowa w §5 zdanie drugie, pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia (propozycja zgłoszona przez Urząd Komunikacji Elektronicznej),

- nadanie nowego brzmienia art. 125 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, będące konsekwencją dodania art. 64f do ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (propozycja zgłoszona przez Rzecznika Praw Obywatelskich),
- zmiana art. 709² ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, polegająca na wskazaniu, że umowa leasingu wymaga zachowania formy dokumentowej pod rygorem nieważności (pierwotna propozycja zgłoszona przez Związek Leasingu Polskiego i Polskie Towarzystwo Gospodarcze; Minister Sprawiedliwości, aprobując ogólny kierunek, zarekomendował inne brzmienie przepisu)
- dodanie w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe art. 105 ust. 4 pkt 7, dopuszczającego pod pewnymi warunkami podmioty świadczące usługi leasingowe i faktoringowe do dostępu do danych gromadzonych przez banki na potrzeby oceny zdolności klientów do spłaty zobowiązań (propozycja zgłoszona przez Związek Leasingu Polskiego, Polskie Towarzystwo Gospodarcze oraz Związek Banków Polskich, zaakceptowana przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego),
- zmiany: art. 398¹⁸ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, poprzez wskazanie, że w przypadku wniesienia skargi kasacyjnej przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców koszty postępowania kasacyjnego podlegają wzajemnemu zniesieniu, oraz art. 96 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, poprzez zwolnienie Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców od kosztów sądowych (zaproponowane przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, pozytywnie zaopiniowane przez Ministra Sprawiedliwości),
- dodanie art. 19aa do ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, zobowiązującego podmioty wpisujące się do Krajowego Rejestru Sądowego do posiadania tytułu prawnego do lokalu (nieruchomości), który zgłaszają jako swój adres (pierwotna propozycja zgłoszona przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, zaakceptowana i zmodyfikowana przez Ministra Sprawiedliwości, który wskazał jednocześnie, że nie wymaga ona zmian w systemie teleinformatycznym Rejestru),
- zmiana brzmienia art. 51 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (zaproponowana przez Radę Banków Depozytariuszy, zaakceptowana przez Ministra Finansów, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego oraz Izbę Zarządzającą Funduszami i Aktywami),
- zmiany ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (zaproponowane przez Polski Związek Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego – Krajowych Producentów Leków, zaakceptowane przez Ministra Zdrowia),
- zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów związane z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1925 (zaproponowane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów),
- zmiany w ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, polegające na rozciągnięciu rozwiązań w zakresie zarządu sukcesyjnego wprowadzanych do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo

bankowe także na spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (zaproponowane przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową).

IV. Wyniki zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt nie wymagał przedłożenia go właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

V. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

**Zestawienie uwag nieuwzględnionych w ramach opiniowania projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw
w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców (UD497)**

Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ pkt Uzasadnienia/ pkt OSR (wg stanu z projektu ustawy z dnia 13 kwietnia br. przekazanego do opiniowania)	Podmiot zgłaszający	Uwaga/ Propozycja zmian zapisu	Stanowisko MRiT
1.	Art. 3	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Mediacja w postępowaniu cywilnym. W art. 3 pkt 1) Projektu przewidziano zmiany dotyczące mediacji w postępowaniu cywilnym. Zgodnie z brzmieniem projektowanego art. 181 (1) § 2 (1) k.p.c., sąd kieruje strony do mediacji, jeżeli w sprawach: gospodarczych, w których stroną jest przedsiębiorcą, z zakresu prawa pracy, za wyjątkiem spraw o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia o odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy, - pozew nie zawiera informacji albo wyjaśnień, o których mowa w art. 187 § 1 pkt 3, albo informacje albo wyjaśnienia są niewystarczające. Użycie przez projektodawcę zwrotu „sąd kieruje” sprawia, że skierowanie przez sąd sprawy do mediacji będzie obligatoryjne, o ile zostaną spełnione podane w tym przepisie przesłanki. Mianowicie, pozew nie będzie zawierał informacji o próbie podjęcia przez strony mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienia przyczyn ich niepodjęcia. Ponadto sąd będzie miał obowiązek skierowania sprawy do mediacji, gdy informacje albo wyjaśnienia będą niewystarczające, przy czym przesłanka ta jest niezwykle	Uwaga nieuwzględniona. MRiT zaproponowało modyfikację przepisu. Wyjaśnienia przy tym wymaga, że propozycja nie wprowadza obligatoryjnej mediacji. Strona może nie wyrazić zgody na mediację.

			ocenna. Zdaniem Pracodawców RP, stwarza to ryzyko nieuzasadnionego kierowania spraw do mediacji przez sądy, co doprowadzi do przedłużenia postępowania sądowego i odłożenia w czasie prawomocnego rozstrzygnięcia. Nadrzędnym celem postępowania sądowego powinno być zagwarantowanie jednostce ochrony swych praw. Wprowadzenie „obligatoryjnej mediacji” przeczy całkowicie jej istocie, ponieważ polubowne rozwiązanie sporu powinno być świadomą wolą wszystkich stron procesu. Projektowane regulacje mogą stanowić instrument przedłużania postępowania przez nierzetelnych dłużników m.in. poprzez możliwość prowadzenia pozornej mediacji. Z praktyki wymiaru sprawiedliwości wynika, że wniesienie powództwa do sądu jest dopiero ostatecznym środkiem, gdy wcześniejsze próby polubownego rozwiązania sporu skończyły się niepowodzeniem. Należy podkreślić, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym dominuje pogląd, że brak wskazania w pozwie informacji o próbie podjęcia przez strony mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu albo przyczyn ich niepodjęcia stanowi brak formalny pozwu, który nie uniemożliwia nadania sprawie dalszego biegu (tak: T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego, komentarz do ds.. 187, Legalis; M. Jędrzejewska, K. Weitz, w: T. Ereciński (red.), Kodeks postępowania cywilnego, komentarz do art. 187, LEX; A. Zieliński, w: A. Zieliński (red.), Kodeks postępowania cywilnego, komentarz do art. 187, Legalis). W konsekwencji Pracodawcy RP apelują o wykreślenie z projektu art. 3 pkt 1).	
2.	Art. 3 pkt 1	Konfederacja Lewiatan	Proponowany przepis budzi zastrzeżenia przedsiębiorców. Firmy członkowskie Konfederacji Lewiatan uważają, że planowana zmiana stanowić będzie utrudnienie w prowadzeniu działalności gospodarczej i ograniczy przedsiębiorcy swobodę wyboru formy dochodzenia wierzytelności. Z tego względu wnioskujemy o usunięcie projektowanego art. 183 (1) § 2 (1) KPC z Projektu. Jednocześnie dostrzegamy dużą wagę mediacji jako pozasądowego sposobu rozwiązywania sporów, a naszą misją jest propagowanie mediacji wśród przedsiębiorców. Jako organizacja aktywnie uczestniczymy w procesie organizowania spraw mediacyjnych oraz zabiegamy o to, aby przedsiębiorcy	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja legislacyjna nie zmierza do kierowania stron do mediacji w każdej sprawie wymienionej w przepisie, bez względu na inne okoliczności sprawy. Postulat powołania zespołu w toku prac w ramach rządowego procesu legislacyjnego jest trudny do realizacji, z uwagi na harmonogram prac nad ustawą.

			poznali i docenili mediację, jako sposobu dochodzenie swoich racji w sporze z kontrahentem. Uwzględniając dostrzeganą przez Konfederację Lewiatan potrzebę popularyzowania, ale zarazem mając na uwadze krytyczne uwagi zgłoszone przez przedsiębiorców do zaproponowanego art. 3 pkt. 1 Projektu ustawy, wnioskujemy o powołanie w ramach trwających konsultacji społecznych zespołu, złożonego z przedstawicieli strony rządowej i przedsiębiorców, ekspertów ds. mediacji, przedstawicieli zawodów prawniczych, którego zadaniem byłoby wypracowanie rozwiązań sprzyjających zachęceniu przedsiębiorców do rozwiązywaniu sporów w drodze mediacji. Zadaniem zespołu byłoby wypracowanie rozwiązań kompromisowych, które uwzględniałyby zgłoszone przez firmy zastrzeżenia, a zarazem służyły by popularyzacji mediacji. Mediacje nie są uniwersalnym instrumentem pasującym do każdej sprawy: W przypadku zaistnienia przesłanek wskazanych w projektowanym przepisie, sąd każdorazowo będzie miał obowiązek skierowania stron do mediacji, bez uwzględniania innych okoliczności sprawy, w tym w szczególności jej charakteru, czy postawy drugiej strony. Warto wskazać, że część postępowań, z uwagi na swój charakter, nie nadaje się do mediacji - dla przykładu można tu wymienić postępowania ze skargi pauliańskiej, czy powództwa przeciwegzekucyjne. W wielu innych zaś wypadkach to postawa drugiej strony nie rokuje na polubowne zakończenie sporu. Jednak przy tak sformułowanym przepisie, sąd zawsze, również w takich przypadkach, będzie zobligowany do skierowania stron do mediacji, jeżeli w postępowaniu będzie brał udział przedsiębiorca. Ponadto warto zauważyć, że charakter spraw gospodarczych oraz tych, w których stroną jest przedsiębiorca, jest bardzo zróżnicowany. Obligatoryjne kierowanie stron do mediacji jedynie z uwagi na aspekt podmiotowy, może skutecznie zablokować tę instytucję. Efektem może być brak dostępności mediacji w sprawach, gdzie faktycznie jest ona niezbędna. Ma to szczególne znaczenie w przypadku prostych spraw o zapłatę, w których powodem jest wierzyciel masowy. Są to sprawy o małym stopniu skomplikowania stanu faktycznego	

			i z ograniczoną ilością elementów spornych. Udział mediatora w takich wypadkach nie wydaje się konieczny, zaś duża liczba takich spraw może powodować zatory, skutkujące dalszym przedłużeniem postępowań. Mediacja jako sankcja: mimo, iż Projekt zachowuje możliwość odmowy wzięcia udziału w mediacji, tworzy narzędzie nacisku do udziału w niej nawet, jeśli strona nie chce i nie przewiduje (z różnych powodów) udziału w mediacji. Mediacja jest istotnym instrumentem pozasądowego rozwiązywania sporów oraz wartym promocji, jednakże powinna być ona w każdym aspekcie – realnie i nominalnie - fakultatywna. Skierowanie sprawy do mediacji powinno być zatem fakultatywne. Należy jednak zauważyć, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym istnieją uregulowania dające możliwość skierowania stron do postępowania mediacyjnego. Tak więc proponowany przepis wydaje się być wyrazem nadmiernej regulacji tej materii. Nieostre kryteria zastosowania projektowanego przepisu: projektowany przepis nie przewiduje ostrych kryteriów, według których sąd ma kierować strony—do postępowania mediacyjnego - przepis pozostawia dużą swobodę oceny czy zachodzą wskaziwane w nim przesłanki, a jednocześnie obowiązek ich zbadania. Dotyczy to zwłaszcza badania czy <i>„informacje albo wyjaśnienia są niewystarczające”</i>. Istnieje więc ryzyko, że w tym zakresie wykształcą się niejednolite linie interpretacyjne i strona będąca przedsiębiorcą, pozostanie w niepewności co do tego czy informacje w przedmiocie prób pozasądowego rozwiązania sporu, zawarte przez nią w pozwie, zostaną uznane w danym przypadku za wystarczające. Zestawiając to z wyżej wskazywaną obligatoryjnością kierowania stron do mediacji, istnieje również ryzyko, że sądy, niejako z ostrożności, przy wszelkiego rodzaju wątpliwościach, będą kierowały sprawę do mediacji, choć nie zawsze będzie to zasadne i nie przyczyni się do zwiększenia efektywności postępowania. Projektowane rozwiązanie jest niesprawiedliwe tj. wprowadza takie samo traktowanie stron mimo dwóch różnych sytuacji: proponowane przepisy zrównują sytuację, w której strona w ogóle nie podjęła próby polubownego rozwiązania sporu albo nie zamieściła takiej informacji w pozwie (co powinno być	

			kwalifikowane jako brak formalny), z sytuacją gdy próby pozasądowego rozwiązania sporu nie przyniosły rezultatu, a w ocenie sądu próby te były niewystarczające. Obligatoryjne kierowanie stron do mediacji w obu przypadkach, może prowadzić do niezasadnego przedłużenia postępowania, które mogłoby zakończyć się po odpowiednim uzupełnieniu braków w tym zakresie. Mając na uwadze praktykę obrotu wierzytelnościami, należy w tym kontekście zwrócić uwagę, że przedsiębiorcy, w szczególności wierzyciele masowi, zanim skierują sprawę na drogę postępowania sądowego, prowadzą liczne działania polubowne. Są oni bowiem zainteresowani uzyskaniem zaspokojenia bez angażowania dodatkowych środków związanych z wniesieniem powództwa. Postępowanie polubowne jest wszak mniej kosztowne, mniej czasochłonne i daje większe szanse na zaspokojenie roszczeń wierzyciela, niż postępowanie sądowo-egzekucyjne. W większości takich spraw, to druga strona sporu uchyla się od kontaktu i nie reaguje na propozycje przedsądowego jego rozwiązania. W takiej sytuacji obligatoryjne skierowanie do mediacji, nie wydaje się być efektywnym narzędziem do rozwiązania sporu, z uwagi na brak chęci porozumienia przez pozwanego. Będzie to miało szczególne znaczenie we wszystkich tych sytuacjach, w których istnieją trudności z odbiorem korespondencji przez drugą stronę oraz koniecznością skorzystania w tym celu z instytucji tzw. doręczeń komorniczych. W takich sytuacjach prawdopodobieństwo udziału pozwanego w postępowaniu mediacyjnym pozostaje niewielkie. Ryzyko dodatkowych kosztów: Nie bez znaczenia pozostaje, że przeprowadzenie mediacji zwiększy koszty postępowania, które ostatecznie w znacznej części spraw obciążą konsumenta. Dodatkowo w kontekście obligatoryjności kierowania do mediacji i możliwości odmowy udziału w mediacji - zgodnie z art. 103 KPC - sąd może nałożyć obowiązek zwrotu kosztów powstałych wskutek „oczywiście nieuzasadnionej odmowy poddania się mediacji”. Brak spójności z projektowanymi regulacjami: Projektowany przepis należy także odnieść do przepisów <i>Projektu ustawy o</i>	

			<i>działalności windykacyjnej i zawodzie windykatora (RCL UD 435)</i>, który nakłada na wierzycieli szczegółowe obowiązki w zakresie zasad dotyczących przedsądowego (polubownego) rozwiązania sporu. Wskazać w tym kontekście należy w szczególności na zawarte w tym projekcie wyłączenia odnoszące się do spraw, w których wierzyciel (przedsiębiorca) nie będzie mógł prowadzić działań windykacyjnych (polubownych) – czy to wobec określonego katalogu osób, czy też wobec określonej kategorii spraw (instytucja „sprzeciwu”). W tym zakresie zatem obie projektowane regulacje pozostają ze sobą w sprzeczności: jedna ustawa nie pozwala na prowadzenie czynności windykacyjnych, natomiast drugi projekt stanowi o obligatoryjnym kierowaniu do mediacji we wszystkich tych przypadkach, gdzie czynności polubowne nie były prowadzone. Ponadto, pozostając przy przepisach <i>Projektu ustawy o działalności windykacyjnej i zawodzie windykatora (RCL UD 435)</i> warto zauważyć, że nakłada on określone obowiązki w zakresie przeprowadzenia prawidłowego postępowania polubownego wobec osób zadłużonych. Po przeprowadzeniu czynności windykacyjnych i braku porozumienia między stronami, jedynym rozwiązaniem pozostaje skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego. Sąd na skutek złożonego pozwu powinien więc merytorycznie rozpoznać sprawę, która nie znalazła swojego rozwiązania na etapie przedsądowym. Kierując zaś, zgodnie z projektowanym przepisem, strony do mediacji w ramach postępowania sądowego, powtórzeniu będą podlegać wszystkie dotychczas prowadzone negocjacje i rozmowy, które nie doprowadziły do oczekiwanego rezultatu. W efekcie postępowanie sądowe, będące konsekwencją braku porozumienia stron na etapie polubownym, zostanie niezasadnie przedłużone o już raz dokonane czynności. <u>Propozycja rozwiązania problemu</u> Postulat główny nr 1: wnosimy o usunięcie projektowanego art. 183 (1) § 2 (1) KPC z Projektu Postulat główny nr 2: Powołanie w ramach trwających konsultacji społecznych zespołu, złożonego z przedstawicieli strony rządowej, przedsiębiorców, ekspertów ds. mediacji, przedstawicieli zawodów prawniczych, którego zadaniem byłoby	

			wypracowanie rozwiązań sprzyjających zachęceniu przedsiębiorców do rozwiązywania sporów w drodze mediacji. Zadaniem zespołu byłoby wypracowanie rozwiązań kompromisowych, które uwzględniałyby zgłoszone zastrzeżenia i zarazem propagowałyby korzystanie z mediacji.	
1.	Art. 40 pkt 6 lit. b (dawny art. 39 pkt 6 lit. b)	Konfederacja Lewiatan	Art. 39 pkt 6 ppkt b otrzymuje brzmienie: „1a. Organ kontroli udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ okresowy plan kontroli oraz okresową analizę, o których mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia zakończenia okresu planowania.”	Uwaga nieuwzględniona. Termin trzymiesięczny zapewnia równowagę między oczekiwaniami przedsiębiorców i słusznym interesem organów kontroli, dla których termin czternastodniowy może się okazać zbyt krótki na przygotowanie planów i analiz do publikacji, jak również na zakończenie kontroli przeprowadzonych na podstawie publikowanych planów i analiz.
2.	Art. 40 pkt 10 (dawny art. 39 pkt 10)	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Projekt ustawy wprowadza zmiany dotyczące procesu tworzenia prawa poprzez dodanie w ustawie – Prawo przedsiębiorców art. 68a. Postulujemy, aby wymóg określony w art.68a ust. 1 pkt 2 (wskazanie zakresu oceny funkcjonowania danego aktu normatywnego lub jego części, w szczególności mierników określających stopień realizacji jego celów oraz terminu przygotowania takiej oceny albo informację o braku zasadności jej przygotowania – w ocenie skutków regulacji) obowiązywał również w zakresie aktów normatywnych przyjmowanych przez inne podmioty aniżeli Rada Ministrów oraz regulujących sprawy społeczne i pracownicze. Przepis dotyczy obecnie bowiem jedynie projektów aktów normatywnych przyjmowanych przez Radę Ministrów i tylko tych, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Projekt ustawy przewiduje ponadto ocenę funkcjonowania aktu normatywnego regulującego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, odnośnie do którego odstąpiono od konsultacji publicznych. Uzasadnienie projektu ustawy wymaga w naszej ocenie uzupełnienia o informację, jakie działania będą podejmowane w	Uwaga częściowo uwzględniona. Projekt zakłada nowelizację ustawy – Prawo przedsiębiorców, która reguluje zasady opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego oraz oceny ich funkcjonowania w związku z tym nie jest możliwe rozszerzenie planowanych zmian na akty regulujące sprawy społeczne i pracownicze, gdyż wykraczałoby to poza zakres przedmiotowy nowelizowanego aktu. Odnosząc się do potrzeby uzupełnienia uzasadnienia o informację, jakie działania będą podejmowane w efekcie negatywnej oceny funkcjonowania aktu normatywnego należy wyjaśnić, że katalog działań jest przedstawiony w <i>Wytycznych do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu</i>

			efekcie negatywnej oceny funkcjonowania ww. aktu normatywnego. Niezależnie od powyższego OPZZ wskazuje, że planowane przez ustawodawcę działania w obszarze stanowienia prawa (art. 68a, art. 68b, art. 70 i art. 71a) nie są wystarczające dla wypełnienia przez Polskę Zaleceń Rady UE z dnia 12 lipca 2022 r. (2022/C 334/21) odnoszących się do zapewnienia skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych w proces kształtowania polityki. Rada Ministrów zobowiązała się do podjęcia działań w tym zakresie w Krajowym Programie Reform 2022/2023 oraz w Krajowym Planie Odbudowy, jednak określone w tych dokumentach działania nie zostały do tej pory zrealizowane. OPZZ stoi na stanowisku, że poprawa jakości stanowienia prawa wymaga przede wszystkim przestrzegania przepisów ustawy o związkach zawodowych oraz ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego we wszystkich przypadkach stanowienia prawa, którego zakres obejmuje kompetencje związków zawodowych bądź Rady Dialogu Społecznego.	<i>legislacyjnego.</i> Wskazano w nich m.in. że ocena funkcjonowania powinna zostać podsumowana wnioskami, czy w wyniku dokonanej analizy wskazane jest pozostawienie stanu obecnego, czy należy rozpocząć proces analizy, który może doprowadzić do zmiany lub uchylecia ustawy, czy też wskazane jest podjęcie innych działań naprawczych. Co do zasady, można pozostawić sytuację bez zmian tylko jeżeli ustawa funkcjonuje prawidłowo, tzn. realizuje zakładane cele. Powyższa informacja zostanie uwzględniona w uzasadnieniu projektu. Bezpośrednim celem projektu nie jest wypełnienie przez Polskę zaleceń Rady UE odnoszących się do zapewnienia skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych w proces kształtowania polityki, ani realizacja zadań przewidzianych w Krajowym Planie Odbudowy. W przedmiotowym zakresie zostały zaplanowane inne działania, natomiast przedmiotowy projekt ma wobec nich charakter komplementarny.
3.	Art. 42	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	OPZZ negatywnie ocenia planowane zmiany w ustawie – Prawo zamówień publicznych w obszarze fakultatywnych podstaw wykluczenia. Dyrektywa klasyczna (art. 57) wskazuje, że instytucje zamawiające mogą wykluczyć z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia każdego wykonawcę jeżeli zbankrutował lub prowadzone jest wobec niego postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne, jego aktywami zarządza likwidator lub sąd, zawarł układ z wierzycielami, jego działalność gospodarcza jest zawieszona albo znajduje się on w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w krajowych przepisach ustawowych i wykonawczych. W tym samym artykule	Uwaga nieuwzględniona. Zrezygnowano z wprowadzania zmiany w art. 109 ustawy - Prawo zamówień publicznych w projektowanej ustawie. W związku z zaplanowanym przeglądem przepisów ustawy Pzp po 2 latach jej funkcjonowania, projektowana zmiana zostanie objęta ewentualną nowelizacją związaną z tym przeglądem.

			dyrektywy wskazuje się również, że państwo członkowskie może wymagać lub przewidzieć możliwość, by instytucja zamawiająca podjęła decyzję o niewykluczeniu wykonawcy znajdującego się w jednej z sytuacji, o których mowa w zdaniu powyżej, gdy stwierdzi ona, że dany wykonawca będzie w stanie zrealizować zamówienie, z uwzględnieniem mających zastosowanie przepisów krajowych i środków dotyczących kontynuowania działalności gospodarczej w przypadku ww. sytuacji. W związku z tym obecnie treść art. 109 ust. 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych przewiduje obecnie mechanizm umożliwiający zamawiającemu rezygnację z wykluczenia wykonawcy, m.in. na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 4, jeżeli wykluczenie to byłoby w sposób oczywisty nieproporcjonalne, w szczególności gdy sytuacja ekonomiczna lub finansowa wykonawcy jest wystarczająca do wykonania zamówienia. Biorąc powyższe pod uwagę, OPZZ negatywnie ocenia proponowaną w projekcie ustawy zmianę fakultatywnych podstaw wykluczenia wykonawców. To kolejna zmiana dokonywana w obszarze fakultatywnych podstaw wykluczenia wykonawców w systemie zamówień publicznych. Dopuszczenie do ubiegania się wykonawcy, który zawarł układ z wierzycielami, lecz podejmowane starania zmierzają do wyjścia z trudnej sytuacji i kontynuowania działalności w praktyce zwiększają ryzyko dla instytucji publicznej w obszarze prawidłowego wykonania zamówienia publicznego. W przypadku gdy wykonawca, z uwagi na trudną sytuację, nie wykona zamówienia, zadania publiczne zamawiającego nie zostaną zrealizowane a dotychczas wypłacone wykonawcy środki publiczne zostaną narażone na utratę. Nie jest przekonujące w tym zakresie uzasadnienie projektu mówiące, że z uwagi na wystąpienie pandemii COVID-19 i jej skutki w obszarze regulowania zobowiązań, zwłaszcza przez przedsiębiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, w najbliższym czasie może zwiększyć się liczba przedsiębiorców, którzy z różnych względów zmuszeni będą do zawarcia układu z wierzycielami. Pomoc finansowa udzielona przez państwo ze środków publicznych pozwoliła większości podmiotów gospodarczych	

			dobrze znieść konsekwencje pandemii, co potwierdzają wyniki finansowe przedsiębiorstw w latach 2020-2022. W ocenie OPZZ, kierowanie się przez zamawiającego, dysponenta środków publicznych, perspektywą kontynuowania działalności gospodarczej przez wykonawcę ubiegającego się o udzielenie zamówienia publicznego, jest trudne do zastosowania w praktyce, naraża go na ryzyko i odpowiedzialność za nieprawidłowe oszacowanie kondycji przedsiębiorstwa (np. będącego w restrukturyzacji), co do której może nie mieć pełnej wiedzy czy możliwości jej weryfikacji.	
4.	Dodatkowa propozycja	Konfederacja Lewiatan	1). Art. 24 otrzymuje brzmienie: „W ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2301 oraz z 2023 r. poz. 605 i 650) art. 4c otrzymuje brzmienie: „1. W przypadkach uzasadnionych ochroną zdrowia publicznego, gdy występują poważne trudności w zakresie dostępności produktu leczniczego, Prezes Urzędu, z uwzględnieniem bezpieczeństwa stosowania produktu leczniczego, może na czas określony wyrazić zgodę na zwolnienie: 1) z obowiązku umieszczania na opakowaniu i w ulotce dołączanej do opakowania niektórych danych szczegółowych lub 2) w całości albo w części z obowiązku sporządzenia oznakowania opakowania i ulotki dołączanej do opakowania w języku polskim. 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, dotyczy wprowadzenia do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonej w niej liczby opakowań produktu leczniczego. Na wniosek podmiotu odpowiedzialnego Prezes Urzędu wskazuje numer lub numery GTIN zgodne z systemem GS1 produktu leczniczego, których dotyczy zgoda. 3. W razie zmiany okoliczności Prezes Urzędu może zmienić czas obowiązywania lub liczbę opakowań wskazanych w zgodzie, o której mowa w ust. 1. Art. 154 i 155 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się.”	1) Uwaga nieuwzględniona. Po konsultacji z Ministerstwem Zdrowia propozycja nowego brzmienia art. 4c ustawy z dnia 6 września 2001 – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2022 r. poz. 2301, z późn. zm.), nie może zostać uwzględniona, gdyż budzi ona wątpliwości w kontekście przepisów dyrektywy 2001/83 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz. Urz. UE L 311 z 28.11.2001, s. 67, z późn. zm.). Postulowana zmiana spowodowałaby, że uprawnienie Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, stanowiące obecnie odzwierciedlenie w prawie krajowym uprawnienia, o którym mowa w art. 63 ust. 3 tej dyrektywy, stanie się kolejną procedurą sprowadzania produktów leczniczych z zagranicy z pominięciem wymogów dyrektywy, tj. implementacją jej art. 5. Nie jest zatem jasna relacja projektowanego przepisu z

			W polskim systemie ochrony zdrowia od wielu lat dostrzega się wyzwania związane z ograniczeniem dostępności oraz problemami z wytwarzaniem i sprowadzaniem do Polski określonych grup produktów leczniczych w opakowaniach obcojęzycznych. Na trudności z zapewnieniem dostępności leków na poziomie adekwatnym do potrzeb pacjentów w poszczególnych krajach Unii Europejskiej w ostatnich latach wpływ miały zarówno zjawiska globalne (takie, jak pandemia COVID-19), jak i przyjęte w ostatnich latach zmiany wspólnotowych przepisów i wytycznych. W szczególności Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/62/UE z 8 czerwca 2011 r. oraz Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2016/161 z 2 października 2015 r., które wprowadziły Europejski System Weryfikacji Autentyczności Leków i nałożyły na producentów leków nowe obowiązki, związane z serializacją. Wpłynęło to zasadniczo na skomplikowanie procesów i na zmianę priorytetów produkcyjnych. Powyższe okoliczności spowodowały, że aktualnie produkcja niszowych produktów leczniczych w krótkich seriach na potrzeby krajów, w których zapotrzebowanie na dany lek nie jest duże, staje się szczególnie problematyczna i potencjalnie, przy wystąpieniu jakichkolwiek dodatkowych utrudnień, może doprowadzić do ograniczenia dostępności konkretnych leków. W sytuacji, gdy zapotrzebowanie na produkt leczniczy w danym kraju, np. w Polsce, jest ograniczone lub trudne do przewidzenia (może gwałtownie wzrosnąć w krótkim czasie), konieczność wprowadzania produktu do obrotu w polskim opakowaniu i z ulotką w języku polskim jest szczególnie trudna do realizacji dla wytwórcy. Wprowadzanie produktów do obrotu w obcojęzycznych (choćby częściowo) opakowaniach, bez konieczności ubiegania się każdorazowo (do każdej partii) o specjalną zgodę na obcojęzyczną treść druków, pozwoliłaby na znaczące zwiększenie i stabilizację ich dostępności dla pacjentów w Polsce. Obecnie trudna sytuacja międzynarodowa	obecnymi przepisami krajowymi stanowiącymi implementację art. 5 tej dyrektywy, tj. art. 4 Prawa farmaceutycznego. Ponadto proponowane rozwiązanie nie przewiduje możliwości zwolnienia z obowiązku umieszczania na opakowaniu danych, o których mowa w art. 54 lit. O dyrektywy 2001/83 i nie rozwiązuje ono problemu wprowadzania do obrotu w Polsce produktów leczniczych serializowanych w rozumieniu rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2016/161 z dnia 2 października 2015 r. uzupełniającego dyrektywę 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady przez określenie szczegółowych zasad dotyczących zabezpieczeń umieszczanych na opakowaniach produktów leczniczych stosowanych u ludzi 2016/161 i przeznaczonych do obrotu w innych państwach członkowskich (Dz. Urz. UE L 32 z 09.02.2016, s. 1, z późn. zm.) . Wskazać należy, że propozycja zmiany brzmienia art. 4c Prawa farmaceutycznego nie oddaje we właściwy sposób treści art. 63 dyrektywy 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi i nie stanowi jej właściwej transpozycji. Dodatkowo wątpliwości budzi zaproponowane w art. 4c ust. 3 Prawa farmaceutycznego odesłanie do stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego (k.p.a.)

			spowodowana wojną w Ukrainie i napływem do Polski uchodźców z terenów nią objętych uwydatniła, poprzez dynamiczną zmianę liczby osób potrzebujących szczepień, zagrożenia dostępności leku wynikające z niedopuszczania na rynek Polski produktów leczniczych w opakowaniach międzynarodowych.	w zakresie zmiany wydanej zgody. Nie jest jasne, w jaki sposób taka zmiana miałaby przebiegać i rozważenia wymaga, jaki byłby właściwy zakres udziału wnioskodawcy w takim postępowaniu zmianowym; dodatkowo wątpliwości budzi sama możliwość zastosowania przepisu art. 154 k.p.a. w omawianym przypadku. Nie negując potrzeby uzupełnienia omawianej regulacji w taki sposób, aby pozwalała ona na osiągnięcie deklarowanych w uzasadnieniu uwagi celów, po pierwsze, należy podkreślić, że taka zmiana niosłaby za sobą szereg skutków systemowych i związanych z nimi zmian wynikowych w przepisach Prawa farmaceutycznego oraz konieczności modyfikacji systemów PLMVS (Europejski System Weryfikacji Autentyczności Leków) i ZSMOPL (Zintegrowany System Monitorowania Obrotu Produktami Leczniczymi). Po drugie, taka zmiana wykracza poza zakres przedmiotowy omawianego projektu. W konsekwencji tego powinna być procedowana w odrębnym, dedykowanym jej projekcie nowelizacji Prawa farmaceutycznego, nie zaś jako dodawany na etapie konsultacji publicznych fragment ustawy deregulacyjnej.
			2) art. 58 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą dawania lub przyjmowania przedmiotów o wartości materialnej nieprzekraczającej kwoty 200 złotych, związanych z praktyką medyczną lub	2) Uwaga nieuwzględniona Negatywnie, w opinii Ministerstwa Zdrowia, należy ocenić propozycję zmiany w art. 58 ust. 3 Prawa farmaceutycznego zmierzającą do podwyższenia ze 100 zł do

		farmaceutyczną, opatrzonych znakiem reklamującym daną firmę lub produkt leczniczy.” W projekcie powinna zostać przewidziana zmiana art. 58 ust. 3 PF, który reguluje wysokość kwoty, do wartości której możliwe jest dawanie lub przyjmowanie przedmiotów związanych z praktyką medyczną lub farmaceutyczną, opatrzonych znakiem reklamującym daną firmę lub produkt leczniczy. Aktualnie kwota ta wynosi 100 zł, co biorąc pod uwagę długi czas, który upłynął od uchwalenia tego przepisu (ograniczenie kwoty do 100 zł obowiązuje od 2007 r.) oraz rosnącą inflację, jest sumą nieadekwatną do bieżących warunków gospodarczych i ekonomicznych. Mając na uwadze powyższe postulujemy podniesienie kwoty do wysokości 200 zł. Zmiana ta odpowiadałaby przyjętemu już podejściu podatkowemu, gdzie upominki poniżej 200 zł są zwolnione z podatku. W konsekwencji, zmiana wpłynęłaby pozytywnie na spójność regulacji z aktualnym porządkiem prawnym. 3) Art. 36z ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „2. Podmiot odpowiedzialny przekazuje do Zintegrowanego Systemu Monitorowania Obrotu Produktami Leczniczymi informację o: (...) planowanych dostawach produktów leczniczych, przeznaczonych do zbycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z podaniem ilości opakowań jednostkowych” Podmioty odpowiedzialne nie są w stanie przewidzieć konkretnego adresu oddziału hurtowni (ID hurtowni), w której dojdzie do realizacji sprzedaży w przyszłych miesiącach i jest ono od nich niezależne (zależy bowiem do hurtowni), więc podany szacunek byłby niepewny. W chwili obecnej w Polsce jest 425 hurtowni farmaceutycznych, do których możliwe jest zrealizowanie dostawy przez podmiot	200 zł wartości przekazywanych lub przyjmowanych przedmiotów, związanych z praktyką medyczną lub farmaceutyczną, opatrzonych znakiem reklamującym daną firmę lub produkt leczniczy, które będą wyłączone z zakazów, o których mowa w art. 58 ust. 1 i 2. Wykracza ona bowiem poza zakres przedmiotowy projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców, którego celem nie jest przeprowadzanie waloryzacji kwot przewidzianych w prawie medycznym. Na marginesie można również wskazać, że wprowadzenie omawianej zmiany, aby nie narażać się na zarzut waloryzacji selektywnej, powinno być połączone również z waloryzacją dolnych i górnych granic kar pieniężnych, czego autor propozycji poprawki już zapewne zwolennikiem nie jest. 3) Uwaga nieuwzględniona Negatywnie, zdaniem Ministerstwa Zdrowia, należy ocenić również propozycję nowego brzmienia art. 36z ust. 2 pkt 4 Prawa farmaceutycznego, która zmierza do likwidacji obowiązku przekazywania przez podmiot odpowiedzialny do Zintegrowanego Systemu Monitorowania Obrotu Produktami Leczniczymi informacji o planowanych miejscach dostawy produktów leczniczych, przeznaczonych do zbycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

			odpowiedzialny, nie mający na etapie planowania jakiegokolwiek wiedzy, która z nich będzie faktycznym miejscem danej dostawy. Co więcej, aktualnie bez tej informacji nie jest możliwe wysłanie raportu planowania dostaw, co stanowi poważną przeszkodę w realizacji obowiązków nałożonych prawem na podmioty odpowiedzialne. Możliwym jest także, że hurtownia zakończy swoją działalność (np. wobec kryzysu inflacyjnego), o czym podmiot odpowiedzialny nie może mieć wiedzy w momencie sporządzania ww. raportu. W efekcie może to wpłynąć na jakość przekazywanych danych analitycznych, które będą obciążone błędem, sprawiając że analizy przeprowadzane na podstawie tych danych będą niewiarygodne i mogą wpływać na błędna ocenę poziomu bezpieczeństwa lekowego kraju.	Po pierwsze, nie przekonuje uzasadnienie przedstawione przez autora propozycji, którego zdaniem, podmiot odpowiedzialny nie ma możliwości ustalenia miejsca wprowadzenia produktu leczniczego do obrotu w danym kraju. Jest bowiem oczywiste, że podmiot odpowiedzialny planuje z wyprzedzeniem kanały dystrybucyjnej dla swoich produktów leczniczych, a praktyką powszechną jest zawieranie umów dystrybucyjnych albo wręcz korzystanie z własnej infrastruktury dystrybucyjnej przy wprowadzaniu produktu do obrotu. O ile zatem podmiot odpowiedzialny faktycznie nie ma wpływu na obrót produktem na dalszych etapach dystrybucji, to może on przewidywać z dużą dozą precyzji, gdzie ten produkt zostanie rozdyskrebowany po raz pierwszy. Po drugie, obecne brzmienie przepisu art. 36z ust. 2 pkt 4 Prawa farmaceutycznego odnosi się do „planowanego miejsca dostawy” i nie wyklucza faktycznej dostawy do miejsca innego niż pierwotnie wskazane – np. w wyniku podanych w uzasadnieniu uwagi okoliczności. Nieuzasadnione jest również stwierdzenie, zgodnie z którym informacja przekazywana w obecnym kształcie wpłynie negatywnie na ocenę poziomu bezpieczeństwa lekowego. Informacja o miejscu planowanej dostawy – nawet jeżeli obciążona jest ryzykiem zmiany z uwagi na zaistnienie nieprzewidzianych okoliczności – jest bowiem korzystniejsza z punktu widzenia monitorowania dostępności lekowej niż brak jakiegokolwiek

			4) art. 108a otrzymuje brzmienie: „1. W przypadku gdy wyniki badań przeprowadzonych w trybie art. 108 ust. 4 pkt 5 oraz art. 115 pkt 5a potwierdzą, że produkt leczniczy nie spełnia określonych dla niego wymagań jakościowych, koszty tych badań i pobranej próbki pokrywa podmiot, który odpowiada za powstanie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wymagań jakościowych produktu leczniczego. 2. W przypadku gdy wyniki badań przeprowadzonych na podstawie art. 108 ust. 4 pkt 5 lub art. 115 ust. 1 pkt 5a potwierdzą, że produkt leczniczy spełnia określone dla niego wymagania jakościowe, koszty tych badań i pobrania próbki pokrywa Skarb Państwa.” Przepis art. 108a ust. 2a, któremu obecne brzmienie nadano na mocy nowelizacji PF z dnia 19 grudnia 2014 r., przewiduje konieczność poniesienia kosztów badań przeprowadzonych na podstawie art. 108 ust. 4 pkt 5 oraz art. 115 ust. 1 pkt 5a PF przez podmioty odpowiedzialne w sytuacji, gdy wyniki badań potwierdzą, że produkt leczniczy spełnia określone dla niego wymagania jakościowe.	informacji w tym zakresie (do czego sprowadza się postulowana zmiana brzmienia przedmiotowego przepisu). Za zbędną inflację prawa należy uznać propozycję dodania w Prawie farmaceutycznym przepisów wskazujących <i>expressis verbis</i> na możliwość wykonywania obowiązków w ramach pracy zdalnej przez Osoby Odpowiedzialne, Osoby Wykwalifikowane oraz Osoby Kompetentne, gdyż w świetle obowiązujących przepisów nie ma wymogu ich fizycznej obecności w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej przez pracodawcę. Ostatnie zmiany przepisów Kodeksu pracy uregulowały w wystarczający sposób tę materię. 4) Uwaga nieuwzględniona Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Zdrowia nie zasługuje na uwzględnienie proponowana zmiana w art. 108a ust. 2 Prawa farmaceutycznego, której celem jest przerzucenie z podmiotu odpowiedzialnego na Skarb Państwa konieczności pokrywania kosztów pobrania próbek i badań przeprowadzonych na podstawie art. 108 ust. 4 pkt 5 lub art. 115 ust. 1 pkt 5a, jeżeli ich wyniki potwierdzą, że produkt leczniczy spełnia określone dla niego wymagania jakościowe. Należy bowiem zauważyć, że przyjęte systemowe rozwiązanie obowiązuje od 8 lutego 2015 r. i do tej pory nie była podnoszona kwestia zmiany przedmiotowego przepisu tj. przez 8 lat obowiązywania przepisu adresaci też nie kwestionowali w żaden

			W obecnym stanie prawnym podmioty odpowiedzialne, których produkty <u>zgodne</u> są z normami jakościowymi, są więc „karane” koniecznością poniesienia kosztów działań GIF. Rozwiązanie to prowadzi do przerzucenia kosztów wykonywania zadań publicznych na prywatnych przedsiębiorców, uwalniając organy władzy publicznej od odpowiedzialności zarówno finansowej, jak i prawnej za wykonywanie tych zadań. Rozwiązanie takie budzi daleko idące wątpliwości konstytucyjne jako sprzeczne z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą zakazu nadmiernej ingerencji oraz zasadą ochrony zaufania do państwa i prawa a także zasadą pewności i bezpieczeństwa prawnego w związku z art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 1, art. 84 i art. 217 Konstytucji. Należy zauważyć, że sytuacja podmiotu odpowiedzialnego na gruncie art. 108a ust. 2 PF jest wyjątkowa na tle ustaw regulujących nadzór nad innymi rodzajami produktów. W typowym modelu nadzoru nad rynkiem koszty badania próbek ponoszone są przez Skarb Państwa, a mogą być przypisane przedsiębiorcy dopiero w razie stwierdzenia nieprawidłowości, za które ten odpowiada (por. np. art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej; art. 39 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych; art. 25l ust. 4 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym; art. 31 ust. 1 pkt 13) ppkt b) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej; art. 75 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia; art. 26 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych; art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa; art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi). Rzadziej spotykane rozwiązanie to tymczasowe obciążanie opłatami przedsiębiorcy, a następnie ich zwrot w razie braku stwierdzenia uchybień (por. art. 27c ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej; art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw).	sposób o jej wadliwości, czy też konstytucyjności oraz nie inicjowali potrzeby jej zmiany. Rozwiązanie to stanowiło uzupełnienie funkcjonującego systemu obowiązującego w Prawie farmaceutycznym. System kontroli jakości produktów leczniczych został skonstruowany w ten sposób, że produkt leczniczy badany jest pod kątem jakości przy pierwszym wprowadzeniu (art. 119a), na koszt podmiotu odpowiedzialnego, a później jest badany pod kątem jakości jako produkt znajdujący się w obrocie (art. 108 ust. 4 pkt 5 lub art. 115 ust. 1 pkt 5a). Produkt leczniczy znajdujący się w obrocie podlega różnym zmianom w czasie, kiedy znajduje się na rynku. Zmiany jakościowe lub związane ze zmianą w dokumentacji tego produktu nie skutkują już obowiązkiem przeprowadzenia ponownie badania jakościowego. W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa lekowego dla pacjentów fundamentalne znaczenie ma przeprowadzanie okresowo ponownego badania jakościowego. Badanie to ma potwierdzać jakość danego produktu znajdującego się w obrocie, a koszt powinien spoczywać na podmiocie odpowiedzialnym, który musi zapewniać wymogi tego produktu. Niemniej badanie jakościowe spoczywa na organie administracji publicznej jako podmiocie bezstronnym i zapewniającym gwarancję państwową rzetelności wykonanych badań, w konsekwencji zapewniając bezpieczeństwo lekowe pacjentom. Wiarygodność

			Przypomnieć należy, że w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego każda danina publiczna, niezależnie od jej konkretnej ustawowej nazwy, powinna spełniać wymogi określone w art. 217 Konstytucji. Jeżeli dana należność ma charakter publicznoprawny i jest dochodzona w relacji władczej, wówczas jej konstrukcja zawarta w danej ustawie powinna być jednoznaczna oraz wyczerpująca, nie pozostawiając adresatom takiej normy jakichkolwiek wątpliwości co do jej stosowania. Z drugiej strony zaś konstrukcja danej normy powinna wykluczać wszelką arbitralność i uznaniowość po stronie organów ją stosujących. W sposób jednoznaczny powinny zostać określone elementy daniny publicznoprawnej pozwalające na ustalenie wysokości obciążenia fiskalnego. Niewątpliwie przepis art. 108a ust. 2 PF nie spełnia wskazanych powyżej warunków, tym samym niezgodny jest z przepisami Konstytucji.	przeprowadzonego badania jakościowego nie może być inaczej zagwarantowana niż za pośrednictwem organu administracji publicznej. W konsekwencji tego, nawet jeżeli wyniki badań potwierdzą, że produkt leczniczy spełnia określone dla niego wymagania jakościowe, koszty takich badań, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku art. 119a Prawa farmaceutycznego, powinny być pokrywane przez podmioty odpowiedzialne, gdyż są one systemowo zobowiązane do partycypowania w zapewnieniu bezpieczeństwa dla zdrowia publicznego, które jest najważniejsze, a więc muszą się liczyć z ponoszeniem kosztów badań jakościowych produktów leczniczych, które znajdują się w obrocie. Nie jest trafna również teza, jakoby art. 108a ust. 2 Prawa farmaceutycznego był niezgodny z art. 217 Konstytucji RP, gdyż jego zdaniem regulacja nie jest jednoznaczna i wyczerpująca, a omawiany przepis miałby być stosowany arbitralnie i uznaniowo. Należy wskazać, że art. 217 Konstytucji RP statuuje tylko wymóg wyłączności ustawy w zakresie regulacji danin publicznych i nie wprowadza jakichkolwiek ograniczeń co do zakresu i treści przepisów. Wymóg określoności przepisów prawa (wywiedziony z zasady demokratycznego państwa prawnego) dotyczy więc tej materii w identycznym zakresie co innych przepisów ustawowych. Pod tym względem przepisy art. 108a ust. 1 i 2 Prawa farmaceutycznego nie różnią się, a

				więc uznanie tylko art. 108a ust. 2 przez autora uwagi za niezgodny z przepisami Konstytucji RP stanowi przejaw braku konsekwencji. Oczwistym jest jednak, że oba analizowane przepisy nie są niezgodne z unormowaniami konstytucyjnymi, gdyż wysokość przedmiotowych kosztów ma charakter ekwiwalentny do czynności, której wykonanie koszty te pokrywają. Ze względu na różnorodność produktów leczniczych nie jest możliwe abstrakcyjne określenie granic takich kosztów i w konsekwencji tego brak ustalenia ich wysokości w przepisach ustawy nie stanowi naruszenia zasady określoności przepisów prawa oraz wymogu wyłączności ustawy. Rozwiązanie alternatywne, tj. określenie takiego kosztu w ustawie w formie zryczałtowanej opłaty mogłoby prowadzić do jego zawyżenia albo zaniżenia w konkretnych przypadkach, a więc byłoby to rozwiązanie gorsze. Natomiast odnośnie do sugerowanej niezgodności omawianej regulacji z wynikającą z art. 2 Konstytucji RP zasadą zakazu nadmiernej ingerencji oraz zasadą ochrony zaufania do państwa i prawa, a także zasadą pewności i bezpieczeństwa prawnego w związku z art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 1, art. 84 Konstytucji RP, gdyż jakoby omawiane rozwiązanie prowadzi do przerzucenia kosztów wykonywania zadań publicznych na prywatnych przedsiębiorców, uwalniając organy władzy publicznej od odpowiedzialności zarówno finansowej, jak i prawnej za wykonywanie tych zadań – należy

			5) W art. 52 ust. 3 dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „Za reklamę produktów leczniczych nie uważa się: 6) udostępniania Charakterystyki Produktu Leczniczego albo Charakterystyki Produktu Leczniczego Weterynaryjnego.”	stwardzić, że te zarzuty również są chybione. Przepisy prawa wielokrotnie przewidują bowiem różnego rodzaju opłaty, które są pobierane za wykonywanie zadań dla dobra publicznego (np. koszty sądowe, koszty biegłych, opłaty skarbowe, opłaty za wydanie zezwoleń). Nie ulega wątpliwości, że w omawianym wypadku mają one charakter ekwiwalentny, nie dochodzi więc do „wzbogacenia się” państwa, a więc nie mamy do czynienia z nadmierną ingerencją, a tym bardziej nie są naruszone inne wyżej wymienione zasady prawne. Ponadto powszechnie przyjmuje się w literaturze oraz orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, że skoro regulacja prawna dotycząca danin publicznych ma wyraźną podstawę konstytucyjną, jej dopuszczalność nie może być rozpatrywana w kategoriach ograniczeń w korzystaniu z konstytucyjnych wolności i praw – art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Skutki nałożenia określonych podatków nie mogą być więc postrzegane jako ograniczenie prawa własności, chyba że stanowią instrument konfiskaty mienia (zob. M. Florczak Wątor [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, red. P. Tuleja, LEX/el. 2021, teza 6 do art. 217; wyroki TK K 26/97, P 41/10). 5) Uwaga nieuwzględniona Nie wydaje się, w opinii Ministerstwa Zdrowia, konieczna zmiana art. 52 ust. 3 Prawa Farmaceutycznego, polegająca na wskazaniu wprost, że za reklamę

		Postulujemy przywrócenie przepisu art. 52 ust. 3 pkt 6, potwierdzającego, że udostępnianie i przekazywanie Charakterystyki Produktu Leczniczego nie stanowi reklamy. Charakterystyka Produktu Leczniczego nie zawiera treści reklamowych, a jedynie neutralne i obiektywne informacje, w związku z tym w naszej ocenie nie ma konieczności każdorazowej oceny publikowanych treści. Ponadto Charakterystyka Produktu Leczniczego jest informacją ogólnie dostępną chociażby na stronach internetowych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, dlatego traktowanie tego dokumentu jako reklamy jest niezasadne. 6) art. 119a ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. W decyzji, o której mowa w ust. 2 powyżej, określa się zakres dokumentacji i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia badania jakościowego produktu leczniczego oraz odpowiedni termin przekazania, nie krótszy niż 90 dni. Podmiot odpowiedzialny, bezpośrednio lub za pośrednictwem hurtowni farmaceutycznej, o której mowa w art. 77a ust. 1, przekazuje próbkę produktu leczniczego do jednostki, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2, wraz z dokumentacją i materiałami niezbędnymi do przeprowadzenia badania jakościowego produktu leczniczego. Koszt badania jakościowego, w tym koszt przekazania dokumentacji, materiałów i próbki przekazanej do badania, ponosi podmiot odpowiedzialny.” 7) art. 127cc ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, wymierza się w wysokości do 50 000 zł.	produktów leczniczych nie uważa się udostępniania Charakterystyki Produktu Leczniczego albo Charakterystyki Produktu Leczniczego Weterynaryjnego. Dyrektywa 2001/83 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi nie wprowadza wyłączenia takich charakterystyk z zakazu reklamy. Obowiązujące przepisy są więc w pełni zharmonizowane z dyrektywą. Oczywistym jest, że takie charakterystyki nie stanowią reklamy w ujęciu języka powszechnego i w konsekwencji tego również języka prawnego, a więc nie jest konieczne wyłączenie ich spod zakazu reklamy w ustawie. 6) Uwaga nieuwzględniona Nie jest możliwa do przyjęcia przez Ministerstwo Zdrowia propozycja zmian w art. 119a ust. 3 Prawa farmaceutycznego w zakresie odnoszącym się do nałożenia na Głównego Inspektora Farmaceutycznego obowiązku określenia w decyzji wydawanej na podstawie art. 119a ust. 2, nakazującej przekazanie produktu leczniczego do badań jakościowych, zakresu dokumentacji i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia badania jakościowego produktu leczniczego, ponieważ taką wiedzę posiada podmiot odpowiedzialny a nie Główny Inspektor Farmaceutyczny. Podkreślić należy, że podmiot

			- uwzględniając okoliczności, zakres oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy.” W dniu 2 września 2022 r. weszła w życie niekorzystna zmiana przepisów Prawa farmaceutycznego, polegająca na: – wprowadzeniu nierealnego w praktyce terminu 30 dni na przekazanie przez podmiot odpowiedzialny “dokumentacji i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia badania jakościowego”; – wprowadzeniu obligatoryjnej kary pieniężnej w wysokości od 50 do 300 tys. zł za brak przekazania kompletu próbek, dokumentów i materiałów, bądź przekroczenie terminu na przekazanie. Art. 119a po nowelizacji nastrocza trudności w stosowaniu dla wszystkich zaangażowanych podmiotów – podmiotów odpowiedzialnych, Narodowego Instytutu Leków, ale także dla GIF jako podmiotu zobowiązanego do egzekwowania niewykonalnych przepisów. Termin 30 dni jest nierealny, ponieważ czynności niezbędne dla ustalenia zakresu niezbędnych materiałów i dokumentacji trwają dłużej. Poniżej podano przykładowe czasy realizacji zamówień poszczególnych materiałów niezbędnych do przebadania produktu: – Zamówienia wzorców (np. zanieczyszczeń): średnio 5-7 tygodni. – Zamówienia substancji farmakopealnych: 3-4 tygodnie. – Zamówienie substancji kontrolowanych (tzw. NPS) – 3-4 miesiące. Ponadto podmiot do realizacji zamówienia musi dostarczyć pozwolenie na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego. Zakup substancji kontrolowanych (NPS) wymaga uzyskania indywidualnej zgody. W przypadkach, gdy zakup wymaga pośrednictwa NIL, w zaleceniach NIL przewidziano konieczność uzgodnień z NIL na minimum 9 miesięcy (!) przed planowaną datą wprowadzenia do obrotu. – Konieczność zamawiania specjalnych mieszanek izomerów, które nie są dostępne „od ręki”.	odpowiedzialny posiada wiedzę, jaka dokumentacja i jakie materiały są niezbędne do przeprowadzenia badania jakościowego produktu leczniczego wprowadzonego do obrotu, bowiem produkt był już badany. Na mocy art. 10 ust. 2 pkt 4 Prawa farmaceutycznego wraz z wnioskiem o dopuszczenie produktu leczniczego do obrotu przekazuje się wyniki, streszczenia oraz sprawozdania z badań: farmaceutycznych (fizykochemicznych, biologicznych lub mikrobiologicznych), nieklinicznych (farmakologicznych i toksykologicznych), oraz klinicznych – wraz z ogólnym podsumowaniem jakości, przeglądem nieklinicznym i streszczeniem danych nieklinicznych oraz przeglądem klinicznym i podsumowaniem klinicznym. Nie ma natomiast przeciwskażeń do wydłużenia w art. 119a ust. 3 terminu przekazania próbki produktu leczniczego do badań z 30 do 60 dni. Będzie to rozwiązanie kompromisowe, gdyż proponowany przez autora poprawki termin 90-dniowy wydaje się za długi. Istniałby wtedy zbyt długi okres czasowy, w którym w obrocie znajduje się nieprzebadany produkt leczniczy, w rozumieniu tego przepisu (uwzględniono w projekcie). Nie zasługuje na poparcie propozycja likwidacji dolnej granicy kary pieniężnej przewidzianej za czyn, o którym mowa w art. 127cc ust. 1 Prawa farmaceutycznego, tj. za bezprawne niezrealizowanie obowiązku przekazania informacji o dacie wprowadzenia produktu

			– W razie konieczności ściągnięcia materiałów (substancji) spoza terenu EU – odprawy celne. – Wzorce, substancje farmakopealne – zamawiane „na bieżąco” pod konkretne badania, co oznacza że nie są zabezpieczane przez podmiot na 6 miesięcy przed wprowadzeniem produktu do obrotu. Wzorce/substancje posiadają swoje terminy ważności. Zakup sprzętu laboratoryjnego to również kilka tygodni w zależności od specyfiki sprzętu, jak i jego dostępności. Mając na uwadze powyższe, termin 30 dni od doręczenia podmiotowi odpowiedzialnemu decyzji GIF o skierowaniu do badań jakościowych jest niewystarczający na przekazanie do jednostki badawczej kompletu niezbędnych materiałów i dokumentacji. Tymczasem każde przekroczenie terminu będzie obligowało GIF do nałożenia kary pieniężnej. Wskazać należy także, że obecna wysokość kary jest nieadekwatna do wagi naruszeń, szczególnie przez ustanowienie dolnej granicy 50 000 zł. Nieznaczne i nieintencjonalne przekroczenie terminu, wynikające z czasu trwania procedur, nie może skutkować automatyczną sankcją.	lecniczego po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub nieterminową realizację tego obowiązku, nieprzekazanie próbki produktu leczniczego wraz z dokumentacją i materiałami niezbędnymi do przeprowadzenia badania jakościowego produktu leczniczego lub nieterminową realizację tego obowiązku. Należy opowiedzieć się również przeciwko propozycji 2-krotnego obniżenia górnej granicy kary pieniężnej za czyn, o którym mowa w art. 127cc ust. 1 pkt 1 (ze 100 000 zł do 50 000 zł), oraz 6-krotnego za czyn, o którym mowa w art. 127cc ust. 1 pkt 2 (z 300 000 zł do 50 000 zł). Obowiązujące rozwiązanie zapewnia szeroki zakres uznania administracyjnego przy wymiarze przedmiotowej kary pieniężnej i w konsekwencji tego pozwala na jej dostosowanie do okoliczności czynu oraz ewentualnego uprzedniego naruszenia przepisów ustawy. Nie przekonuje argumentacja autora propozycji, którego zdaniem „obecna wysokość kary jest nieadekwatna do wagi naruszeń, szczególnie przez ustanowienie dolnej granicy 50 000 zł. Nieznaczne i nieintencjonalne przekroczenie terminu, wynikające z czasu trwania procedur, nie może skutkować automatyczną sankcją”. Należy bowiem wskazać, że w takich wypadkach nie będzie wykluczone zastosowanie art. 189f § 1 pkt. 1 k.p.a. Zgodnie z tym przepisem, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia

				administracyjnej kary pieniężnej i porzeczaje na pouczeniu, jeżeli waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa. Ponadto zgodnie z art. 189f § 2 k.p.a., w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających: 1) usunięcie naruszenia prawa lub 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia. Organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i porzeczaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia (art. 189f § 3 k.p.a.).
5.	Dodatkowa propozycja	Konfederacja Lewiatan	W projekcie dodaje się art. 46a o następującym brzmieniu: „Art. 46a. W ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. 2011 Nr 113 poz. 657): W art. 30a dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. W Systemie Obsługi List Refundacyjnych prowadzone są akta spraw, w których składane są wnioski, o których mowa w ust. 2.” SOLR jest narzędziem komunikacji elektronicznej między wnioskodawcą a MZ jako organem prowadzącym postępowania refundacyjne. Już w obecnym kształcie w SOLR przetwarzana jest większość dokumentów sprawy. W praktyce	Uwaga nieuwzględniona Ministerstwo Zdrowia, odnosząc się do propozycji zwróciło uwagę, że obecnie obszar komercyjnych baz leków nie jest regulowany w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1555, z późn. zm.). Traktuje się to jako domenę prawa cywilnoprawnego. Przywołana ustawa reguluje bowiem problematykę publicznych baz danych, tj. publicznych rejestrów i publicznych systemów

			SOLR pełni rolę depozytu akt sprawy administracyjnej. Postulujemy, aby ta praktyka zyskała ustawowe umocowanie i pozwalała na pełne prowadzenie akt w SOLR. ----- dodaje się rozdział 6a w brzmieniu: „Rozdział 6a. „Podmioty prowadzące niepubliczne bazy danych w zakresie ochrony zdrowia Art. 36a 1. Podmioty, które w ramach swojej działalności gospodarczej udostępniają bazy danych produktów leczniczych oraz podlegających refundacji wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, na potrzeby oprogramowania przeznaczonego do wystawiania recept, mają obowiązek zapewnić rzetelność, aktualność i kompletność bazy obejmującej: 1) produkty lecznicze dopuszczone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) wyroby medyczne i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego podlegające refundacji. 2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, są zobowiązane aktualizować bazę, o której mowa w ust. 1, nie rzadziej niż raz na 5 dni. 3. W bazach, o których mowa w ust. 1, podmioty udostępniające je mogą zamieszczać również dane innych produktów niż określone w ust. 1, przy zapewnieniu ich rzetelności. Art. 36b 1. Podmiot, który narusza obowiązki, o których mowa w art. 36a ust. 1 i ust. 2, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 000 zł do 5 000 000 zł. 2. Karę pieniężną nakłada minister właściwy do spraw zdrowia w drodze decyzji. 3. Minister właściwy do spraw zdrowia jest wierzycielem w rozumieniu przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji..” Chcielibyśmy zasygnalizować brak rozwiązań i nadzoru dotyczących komercyjnych baz leków stosowanych przez	teleinformatycznych. Ministerstwo wskazało, że obecnie nie znajduje uzasadnienia postulat rozbudowywania regulacji ww. ustawy i wprowadzenia dodatkowych obowiązków dla podmiotów prowadzących niepubliczne i komercyjne bazy danych wraz z sankcjami karnymi. Jednocześnie propozycja zmiany przepisów przez dodanie do art. 30a ww. ustawy ust. 2a w zaproponowanym brzmieniu „W Systemie Obsługi List Refundacyjnych prowadzone są akta spraw, w których składane są wnioski, o których mowa w ust. 2.” ma znaczenie jedynie informacyjne, a nie normatywne – postępowanie refundacyjne, w tym wykorzystanie SOLR, jest normowane w ustawie refundacyjnej i ewentualne zmiany należy rozpatrywać w szerszym kontekście, tj. prowadzenia całego postępowania refundacyjnego.

			lekarzy w celu ich ordynacji, co negatywnie wpływa na sytuację pacjentów oraz wydatki NFZ i powinno być niezwłocznie uregulowane na poziomie ustawy. W komercyjnych bazach leków, które stanowią źródło informacji dla stosowanych przez lekarzy programów gabinetowych wspomagających wystawienie e-recepty zdarzają się przypadki, gdy nie wszystkie leki dopuszczone do obrotu, zarówno nierefundowane, jak i refundowane, są w nich zawarte. Lekarze zgłaszają, że brak leku w bazie powoduje praktyczną niemożność jego wyboru i przepisania go pacjentowi na e-receptę. Mając na uwadze powyższe, wydaje się zasadne wprowadzenie odpowiednich zasad uszczegóławiających funkcjonowanie baz komercyjnych na rynku tak, aby były zgodne z zasadami uczciwej konkurencji, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej i realizowały zasadę równego dostępu obywateli do leczenia. Jest to również istotne zwłaszcza, że nałożenie na lekarzy zawierających z Narodowym Funduszem Zdrowia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej odpowiedzialności <u>za ordynowanie leków zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz z aktualnym stanem wiedzy medycznej (§ 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 sierpnia 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej)</u> <u>wymaga zapewnienia im stałego dostępu do pełnej i aktualnej bazy produktów leczniczych</u> dopuszczonych do obrotu na terenie Polski, w tym w szczególności leków refundowanych. Ponadto dyspozycja art. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obliguje organy władzy publicznej do tworzenia warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia,	

			zmierzających do zapewnienia pacjentom równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym również dostępu do leków. Komercyjne bazy danych mają istotne (dotychczas niewystarczająco doceniane) znaczenie w praktyce funkcjonowania całego systemu ochrony zdrowia w Polsce, przede wszystkim z uwagi na fundamentalne znaczenie e-recepty. Nieprawidłowości w funkcjonowaniu takich baz mogą niweczyć trud Ministerstwa Zdrowia oraz Centrum e-Zdrowia włożony w informatyzację polskiej ochrony zdrowia. Recepta elektroniczna (e-recepta), która tak dobrze sprawdziła się w trudnej sytuacji epidemiologicznej, służy poszerzaniu dostępu pacjentów do farmakoterapii. Przy niepełnej liście leków w bazie, z której korzystają poszczególni lekarze przy wystawianiu e-recept dochodzi do ograniczenia dostępności poszczególnych leków. Dostęp do pełnego asortymentu leków, w tym refundowanych, jest ważną i chronioną prawem zasadą systemową. Pozbawienie pacjenta faktycznego dostępu ze względu na braki w bazach leków godzi w fundamentalne prawo do uzyskania świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej (art. 6 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta) oraz konstytucyjne prawo do równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (art. 68 ust. 2 Konstytucji). Niekompletność baz może negatywnie wpływać na finanse NFZ i wysokość odpłatności pacjenta w aptece. Jest kluczowa z punktu widzenia przedsiębiorców i konkurencyjności rynku farmaceutycznego, a także dostępności produktów.	
6.	Dodatkowa propozycja	Konfederacja Lewiatan	W projekcie dodaje się art. 46b o następującym brzmieniu: „Art. 46b. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2004 Nr 210 poz. 2135): w art. 102 ust 5 dodaje się pkt 40 i 41 w brzmieniu:	Uwaga nieuwzględniona Ministerstwo Zdrowia, odnosząc się do propozycji w zakresie zadań Prezesa NFZ (instytucji zabezpieczenia roszczeń, która może być stosowana w postępowaniach

			„40) monitorowanie przypadków wykonania zabezpieczeń roszczeń odnoszących się do obrotu lekami, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobami medycznymi, w celu oceny zasadności dochodzenia naprawienia szkody wyrządzonej Funduszowi wykonaniem zabezpieczenia, o którym mowa w art. 110a ust. 1. 41) dochodzenie roszczeń, o których mowa w art. 110a ust. 1.” po art. 110 dodaje się art. 110a w brzmieniu: „Art. 110a. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 746 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Funduszowi przysługuje roszczenie przeciwko uprawnionemu o naprawienie szkody wyrządzonej Funduszowi wykonaniem zabezpieczenia odnoszącego się do obrotu lekami, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyrobami medycznymi, które spowodowało wzrost wydatków Funduszu na finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej lub uniemożliwiło obniżenie takich wydatków. 2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. 3. Do roszczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio art. 746 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. 4. Przepisy ust.1-3 nie uchybiają uprawnieniom obowiązanych opisanym w art. w art. 746 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.” Aby przeciwdziałać wykorzystywaniu instytucji zabezpieczenia roszczeń, przepisy Kodeksu postępowania cywilnego uprawniają pozwanego, który wygrał proces, do dochodzenia od powoda naprawienia szkody, jaką pozwany poniósł w wyniku wykonania zabezpieczenia, np. zysków, jakie utracił, nie mogąc sprzedawać produktu. Przepisy te (art. 746 KPC) ograniczają jednak odpowiedzialność do stron sporu. Tymczasem szkodliwe skutki nieuzasadnionych zabezpieczeń wykraczają poza relację powód-pozwany. Szkody ponoszą także pacjenci, pozbawieni dostępu do tańszej terapii, oraz płatnik publiczny, zmuszony do	cywilnoprawnych z zakresu ochrony własności przemysłowej), wskazało, że jako że propozycja dotyczy przyznania legitymacji procesowej Prezesowi NFZ, to zdecydowanie wykracza poza zakres projektu i z pewnością nie przyczyni się do ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców.

			wydatkowania większych kwot na pokrycie kosztów droższych, bo pozbawionych konkurencji, terapii lekowych. W tym ostatnim przypadku szkody są równie dotkliwe i równie wymierne jak straty pozwanego. Obowiązujące przepisy prawa nie dają NFZ, a także innym podmiotom finansującym świadczenia gwarantowane, wystarczającej podstawy dla dochodzenia naprawienia szkody wyrządzonej wskutek wykonania zabezpieczenia w sporze między dwoma przedsiębiorcami. Proponowana poprawka zmierza do stworzenia takiej podstawy, a także do wyposażenia Prezesa NFZ w kompetencje niezbędne dla efektywnego wykonywania nowych uprawnień. Argumentem na rzecz rozszerzenia odpowiedzialności odszkodowawczej za wykonanie nieuzasadnionego zabezpieczenia jest również konstrukcja tej odpowiedzialności na gruncie KPC. Skoro powód odpowiada wobec pozwanego za wykonanie nieuzasadnionego zabezpieczenia na zasadzie ryzyka, niezależnie od swojej pozycji rynkowej, na tej samej zasadzie należy oprzeć odpowiedzialność wobec płatnika publicznego.	
7.	Dodatkowa propozycja	Konfederacja Lewiatan	W projekcie dodaje się art. 46c o następującym brzmieniu: „Art. 46c. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2555; zm.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2674.) wprowadza się następujące zmiany: w art. 11: ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Podwyższenie albo obniżenie urzędowej ceny zbytu następuje w drodze zmiany decyzji, o której mowa w ust. 1, a w przypadku, o którym mowa w art. 11a, w drodze obwieszczenia, o którym mowa w art. 37 ust. 1.” po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu: „Art. 11a. 1. Jeżeli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, przekracza wartość 105, minister właściwy do spraw zdrowia podwyższa	Uwaga nieuwzględniona Aktualnie procedowany jest projekt ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw – UD226, (obecnie na etapie wniesienia na Radę Ministrów). Zatem wszelkie propozycje i uwagi powinny być zgłaszane w ramach prac legislacyjnych prowadzonych kompleksowo dla tego projektu ustawy, dla którego konsultacje publiczne zostały już przeprowadzone wcześniej. Nie mniej jednak, jak wskazało Ministerstwo Zdrowia propozycja

			urzędowe ceny zbytu leków, których urzędowa cena zbytu w dniu 1 stycznia roku bieżącego nie przekracza 75 zł, w najbliższym obwieszczeniu, o którym mowa w art. 37 ust. 1, o wartość wskazaną w ust. 2 i 3 poniżej, oraz podwyższa ceny detaliczne odpowiednio, zaokrąglając je w górę do pełnych groszy. 2. Urzędową cenę zbytu nieprzekraczającą 50 zł podwyższa się o wartość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, pomniejszoną o 3 punkty procentowe. 3. Urzędową cenę zbytu przekraczającą 50 zł, a nieprzekraczającą 75 zł, podwyższa się o wartość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, pomniejszoną o 5 punktów procentowych. 4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych, które objęte są ochroną patentową, w tym dodatkowym świadectwem ochronnym, wyłącznością danych lub wyłącznością rynkową lub które są zawarte w wykazie, o którym mowa w art. 37 ust. 1, nieprzerwanie krócej niż 6 miesięcy." Minister właściwy do spraw zdrowia podwyższy po raz pierwszy urzędowe ceny zbytu na podstawie art. 11a ustawy zmienianej w art. 1 w pierwszym obwieszczeniu, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, ogłoszonym po dniu wejścia w życie art. 1 pkt 1. Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie mechanizmu automatycznej indeksacji cen produktów refundowanych. Od 2012 roku ustalone przez Ministra Zdrowia ceny leków refundowanych mają charakter sztywny (apteka) lub maksymalny (lecznictwo szpitalne) i obowiązują przez cały okres ważności decyzji refundacyjnych. Regulacje prawne nie przewidują mechanizmu waloryzacji cen produktów refundowanych. Biorąc pod uwagę, że inflacja konsumencka w	wprowadzenia mechanizmu automatycznej indeksacji cen produktów refundowanych nie zasługuje na uwzględnienie. Nieprawdą jest, że od 2012 r. ustalone przez Ministra Zdrowia ceny leków refundowanych obowiązują przez cały okres ważności decyzji refundacyjnych. Na gruncie ustawy refundacyjnej istnieje mechanizm podwyższenia urzędowej ceny zbytu, który można wykorzystać także w sytuacji rosnącej inflacji, a z którego to mechanizmu często korzystają firmy farmaceutyczne zwłaszcza te reprezentowane przez PZPPF. Kolejną ważną kwestią jest sama istota postępowań administracyjnych. Każde postępowanie administracyjne, a takim jest postępowanie dotyczące zmiany urzędowej ceny zbytu leku, jest indywidualnie rozpatrywane, na podstawie dowodów przedstawionych w trakcie jego prowadzenia (w tym miejscu warto przypomnieć fakt występowania różnych marży na poszczególnych lekach znajdujących się w refundacji). Automatyczna indeksacja cen może nie stanowić odzwierciedlenia decyzji biznesowych firm, a ogólna regulacja cen produktów refundowanych prowadzić do prowadzenia podwójnych postępowań w zakresie ustalania urzędowych cen zbytu. Automatyzacja jaką zaproponowano oraz rozciągnięcie takiego mechanizmu na wszystkie produkty, nie tylko nie uwzględnia możliwości płatnika powodując duże obciążenie całkowitego budżetu na

			Polsce w marcu 2023 roku wyniosła 16.2% w ujęciu rocznym (jest to najwyższy wzrost cen od marca 1998 roku), niezbędnym jest umożliwienie podwyższenia obowiązujących cen. Automatyczna indeksacja cen została zaproponowana w dodanym art. 11a. Wprowadzany przepis przewiduje, że jeżeli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, przekracza wartość 105, minister właściwy do spraw zdrowia podwyższa urzędowe ceny zbytu leków, których urzędowa cena zbytu w dniu 1 stycznia roku bieżącego nie przekracza 75 zł, w najbliższym obwieszczeniu, o którym mowa w art. 37 ust. 1, o wartość wskazaną w ust. 2 i 3 art. 11 oraz podwyższa ceny detaliczne odpowiednio, zaokrąglając je w górę do pełnych groszy. Zaproponowany mechanizm oparty został na mechanizmie stosowanym w Portugalii: ceny leków do 50 PLN należy zwiększyć o wskaźnik inflacji GUS z zeszłego roku pomniejszony o 3 %, a ceny leków od 50 do 75 PLN o wskaźnik inflacji GUS z zeszłego roku pomniejszony o 5 %. Projektowany mechanizm nie będzie dotyczył leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, które objęte są ochroną patentową (w tym dodatkowym świadectwem ochronnym), wyłącznością danych lub wyłącznością rynkową bądź dla których decyzja administracyjna o objęciu refundacją obowiązuje nieprzerwanie krócej niż 6 miesięcy. ----- w art. 37 dodaje się ust. 9 w brzmieniu: „9. Zgoda Prezesa Urzędu, o której mowa w art. 4b oraz art. 4c ust. 2 zd. drugie ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne, stanowi podstawę aktualizacji wykazów, o których mowa w ust. 1 i 4.”	refundację, ale może też narażać interes pacjenta związany ze zwiększonymi dopłatami do leków. W dalszej części zaproponowanych zmian należy wskazać, że postępowanie o objęcie refundacją i ustalenie urzędowej ceny zbytu leku jest postępowaniem wszczynanym na wniosek strony, zatem rozpoczęcie postępowania o objęcie refundacją jest możliwe jedynie jeżeli zostanie złożony odpowiedni wniosek, zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy refundacyjnej. Art. 11 ustawy tej ustawy stanowi, że objęcie refundacją leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego następuje w drodze decyzji administracyjnej ministra właściwego do spraw zdrowia. W przypadku złożenia przez stronę wniosku o objęcie refundacją i ustalenie urzędowej ceny zbytu i przeprowadzenia procedury wskazanej w ustawie o refundacji, Minister Zdrowia nie podejmuje decyzji w zakresie refundacji w sposób automatyczny, złożenie samego wniosku przez stronę jest pierwszym ale nie jedynym warunkiem, aby lek został objęty refundacją. Zgodnie z art. 12 ustawy refundacyjnej Minister Zdrowia wydaje decyzję administracyjną o objęciu refundacją i ustaleniu urzędowej ceny zbytu, mając na uwadze uzyskanie jak największych efektów zdrowotnych w ramach dostępnych środków publicznych, uwzględniając kryteria wskazane w tym artykule. Na podstawie art. 37 ustawy refundacyjnej Minister Zdrowia ogłasza, w drodze obwieszczenia, wykazy

			Zmiana zaproponowana w pkt 3 stanowi uzupełnienie zmiany dotyczącej możliwości wprowadzania do obrotu produktów leczniczych w obcojęzycznych opakowaniach tj. art. 4c ustawy – Prawo farmaceutyczne (opisane powyżej)	refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych – w stosunku do których wydano ostateczne decyzje administracyjne o objęciu refundacją albo ostateczne decyzje zmieniające. Biorąc pod uwagę powyższe zgoda Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, o której mowa w art. 4b oraz art. 4c ust. 2 zd. drugie ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2301, z późn. zm.) nie może być podstawą aktualizacji ww. wykazów. Wskazać należy, że przedstawionemu pomysłowi sprzeciwia się idea ustawy refundacyjnej. Zgodnie z przepisami, strona realizując swój cel, powinna złożyć wnioski o objęcie refundacją i ustalenie urzędowej ceny zbytu. Odmienne działanie, musiałoby zostać zaklasyfikowane jako próba obejścia przepisów prawa. Finansowanie leków odbywa się na podstawie decyzji refundacyjnych podjętych przez Ministra Zdrowia w odniesieniu do produktów określonych kodami GTIN. Należy mieć również na uwadze zawarte w przedmiotowych decyzjach instrumenty dzielenia ryzyka i obawę nierealizowania ustalonych w nich postanowień w przypadku „aktualizowania” obwieszczeń Ministra Zdrowia. Dodatkowo wskazana „aktualizacja” prowadziłaby do nieuprawnionego uszczuplenia wpływów do budżetu, z tytułu opłat za złożenie

				wniosków o objęcie refundacją i ustalenie urzędowej ceny zbytu.
8.	Dodatkowa propozycja	Konfederacja Lewiatan	W projekcie dodaje się art. 46d w następującym brzmieniu: „Art. 46d. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. 2001 Nr 49 poz. 508) po art. 75² dodaje się art. 75^{2a} w brzmieniu: Wersja I. „Art. 75^{2a} Do postępowań wszczętych na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 75² ust. 1, nie stosuje się art. 98 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.). Prezes Urzędu Patentowego może z urzędu w drodze postanowienia zawiesić postępowanie wszczęte na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 752 ust. 1, na czas nie dłuższy niż 90 dni. Łączny czas zawieszenia danego postępowania nie może być dłuższy niż 180 dni.” Wersja II. „Art. 75^{2a} Do postępowań wszczętych na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 752 ust. 1, nie stosuje się art. 98 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.). Prezes Urzędu Patentowego może z urzędu w drodze postanowienia zawiesić postępowanie wszczęte na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 752 ust. 1, na okres nie dłuższy niż 90 dni. Prezes Urzędu Patentowego może zawiesić postępowanie na okres do 90 dni, jeżeli wystąpi o to zgłaszający, jest to uzasadnione ważnym interesem strony oraz nie zagraża to interesowi społecznemu. Art. 101-103 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio. Łączny czas zawieszenia danego postępowania na podstawie § 2 i § 3 nie może być dłuższy niż 180 dni.”	Uwaga nieuwzględniona W związku ze znajdującym się w procesie legislacyjnym projektem ustawy o własności przemysłowej (UD263), propozycja ta będzie rozważona przy okazji tego projektu.

			Postulujemy dodanie przepisu przeciwdziałającego przewlekaniu postępowania w sprawie udzielenia dodatkowego prawa ochronnego poprzez jego zawieszanie. Dodanie proponowanego przepisu ma na celu ograniczenie podstaw do zawieszenia postępowań o udzielenie dodatkowego prawa ochronnego (DPO). Art. 98 KPA daje uprawnienie do zawieszenia postępowania administracyjnego do 3 lat przez stronę postępowania, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte. Dotychczasowa praktyka stosowania tego przepisu w postępowaniach przez Urzędem Patentowym RP dotycząca udzielenia DPO wskazuje, że zawieszanie postępowań może prowadzić do znacznego wydłużenia czasu rozpatrywania wniosków. Celem proponowanego przepisu jest zapobieganie przewlekłości postępowania, w którym czas rozpatrywania wniosku bywa nawet dłuższy niż okres ochrony udzielonej przez DPO (5 lat). W przypadku postępowań o udzielenie DPO czas rozpatrywania wniosku powinien być krótki, ponieważ w przeciwieństwie do postępowania patentowego, przy rozpatrywaniu wniosku o udzielenie DPO nie dochodzi do merytorycznej oceny tego wniosku, a działanie Urzędu ogranicza się wyłącznie do zbadania jego terminowości, kompletności i prawidłowości. Do nieuzasadnionego przedłużania postępowań o udzielenie DPO dochodzi w wielu przypadkach na skutek nadużywania instytucji zawieszenia postępowania jako sposobu swoistej walki konkurencyjnej. Decyzja o udzieleniu DPO wpływa nie tylko na sferę prawną uprawnionego z patentu, ale również na możliwość skorzystania przez innych producentów z wyjątku wcześniejszej produkcji generycznej. Przedłużające się postępowania w sprawie udzielenia DPO mogą utrudniać skorzystanie przez inne podmioty z uprawnień wynikających z art. 5 ust. 2 lit. b i c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 469/2009 z dnia 6 maja 2009 r. dotyczącego dodatkowego świadectwa ochronnego dla produktów leczniczych. Przepisy Rozporządzenia 469/2009 przewidują odstępstwo od skutków wydania świadectwa w odniesieniu do	

			niektórych działań dotyczących wytwarzania produktów leczniczych, które w przeciwnym razie wymagałyby zgody posiadacza świadectwa. Skorzystanie z wyjątku wcześniejszej produkcji generycznej umożliwia producentom wytwarzanie produktów leczniczych na terytorium Unii Europejskiej celem ich wywozu na rynki państw trzecich i podejmowanie innych działań niezbędnych do takiego wytwarzania lub do samego wywozu produktów. Producenci uzyskują również możliwość wytwarzania i magazynowania produktów leczniczych w państwie członkowskim w okresie 6 miesięcy przed datą wygaśnięcia DPO w celu wejścia na rynek państwa członkowskiego już od pierwszego dnia po wygaśnięciu DPO. Warunkiem skorzystania z powyższego wyjątku jest powiadomienie zarówno uprawnionego, jak i Urzędu o zamiarze skorzystania z ww. uprawnienia. Wydłużony czas rozpatrywania wniosku o udzielenie DPO powoduje, że podmiot zainteresowany skorzystaniem z uprawnień przewidzianych w ww. przepisach Rozporządzenia pozostaje w niepewności prawnej co do terminu, w jakim powinien to uczynić. To z kolei uniemożliwia takiemu podmiotowi zaplanowanie i podjęcie działań powiązanych w wytwarzaniem przed rozpoczęciem właściwej czynności wytwarzania. Zważywszy na kreacyjny charakter decyzji Urzędu o udzieleniu dodatkowego prawa ochronnego, należy podjąć środki celem zapewnienia realizacji zasady szybkości postępowania, co pozwoli na zachowanie równowagi pomiędzy interesami wszystkich podmiotów zainteresowanych uprawnieniami wynikającymi z udzielenia DPO.	
9.	Dodatkowa propozycja	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Umożliwienie e-rejestracji pojazdów dla firm leasingowych Długi czas rejestracji pojazdu, tj. od 2 dni do 7 dni powoduje, że czas jaki jest potrzebny do zarejestrowania pojazdu jest nieprzewidywalny i obarczony dużym ryzykiem błędu ludzkiego. Obecny system papierowej rejestracji utrudnia obrót gospodarczy i pociąga się za sobą znaczne koszty. W ostatnim czasie czas potrzebny na zarejestrowanie pojazdu wydłużył się dodatkowo, co wynika m.in. z wejścia w życie	Uwaga nieuwzględniona. W uzasadnieniu do przedmiotowej propozycji zaproponowano także poszerzenie zakresu podmiotów uprawnionych do składania wniosków o rejestrację pojazdu w ramach usługi z art. 73c o firmy leasingowe. Należy zauważyć,

			przepisów nakładających na sprzedających i kupujących pojazdy obowiązki zgłaszania zbycia i nabycia pojazdu. Jednocześnie współpraca z wieloma wydziałami komunikacji, w których nie funkcjonuje jeden standard wymaganych dokumentów niesie ze sobą dodatkową pracochłonność. Wyeliminowanie tych trudności jest możliwe, jeżeli proces rejestracji pojazdów zostanie poddany cyfryzacji. Obowiązujące przepisy umożliwiają rejestrację online nowych pojazdów przez salony sprzedaży na mocy udzielonych pełnomocnictw przez kupujących. W związku z tym celowe jest objęcie tą możliwością firm leasingowych. W tym celu proponujemy nadać art. 73c ust. 3 ustawy – Prawo o ruchu drogowym następującego brzmienia: „3. Właściciel nowego pojazdu samochodowego, salon sprzedaży pojazdów samochodowych, przyczep lub motorowerów lub uprawniony przedstawiciel tego salonu niezwłocznie składa wniosek o rejestrację pojazdu przy użyciu formularza elektronicznego udostępnionego w systemie teleinformatycznym wskazanym na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji.”	że w trakcie trwania umowy leasingowej właścicielem pojazdu jest firma leasingowa. Nabywając zatem nowy pojazd leasingodawca może już teraz skorzystać z istniejących rozwiązań i upoważnić salon do złożenia wniosku o rejestrację nowego pojazdu w trybie art. 73c ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Proponowana zmiana wymaga dłuższych, dalszych analiz, które nie mogą być zrealizowane w ramach procesu legislacyjnego przedmiotowego projektu.
10.	Dodatkowa propozycja	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Zapewnienie ciągłości ważności pozwoleń na sprzedaż alkoholu Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży, zwanego dalej »organem zezwalającym«”. Artykuł 18 ust. 12 pkt 1-4 ustawy stanowi, że zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wygasa w przypadku: 1) likwidacji punktu sprzedaży; 2) upływu terminu ważności zezwolenia; 3) zmiany rodzaju działalności punktu sprzedaży; 4) zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej [...]. Prowadzenie działalności gospodarczej szczególnie utrudnia art. 18 ust. 12 pkt 4 ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców przewiduje zmiany w ustawie dotyczące zmiany w art. 95 ust. 3 pkt 3 oraz analogicznie art. 18 ust. 12 pkt 4, które zakładają, że zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wygasa w przypadku zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej, która skutkuje rozwiązaniem spółki cywilnej, z wyjątkiem sytuacji wynikających z ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z

			Natychmiastowe wygaśnięcie zezwolenia z mocy prawa zmusza bowiem przedsiębiorcę do złożenia nowego wniosku o zezwolenie na wyprzedaż napojów alkoholowych. Ustawa nie zapewnia możliwości utrzymania w mocy zezwolenia, a tym samym utrzymania ciągłości prowadzenia działalności w przypadku zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej. Zezwolenia wygasają także wskutek przekształcenia działalności w spółkę oraz przekształcania spółek (art. 5841 Ksh, art. 491 Ksh, art. 528 Ksh oraz art. 551 § 1 i 2 Ksh). Zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawsze bowiem jest skierowane do konkretnego podmiotu. W myśl art. 18 ust. 7 pkt 6 ustawy „warunkiem prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży jest wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu”. Innymi słowy, „zmiana podmiotu gospodarczego prowadzącego sprzedaż w danym punkcie skutkuje wygaśnięciem zezwolenia” (decyzja SKO z 16 lutego 1996 r., SKo I 392/96/a, OWSS 1997, nr 2, poz. 41). Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie. NSA w wyroku z 12 grudnia 2014 r., sygn. II GSK 1812/13 stwierdził, że zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w swojej „treści określa o przyznaniu uprawnienia o charakterze osobistym. Możliwość przenoszenia skutków prawnych decyzji administracyjnych na inny podmiot jest więc, co do zasady niemożliwa”. W związku z powyższym celowe jest wprowadzenie do art. 18 ustawy przepisów, które zapewnią możliwość utrzymania działalności gospodarczej w przypadkach, gdy posiadacz zezwolenia podlega przekształceniom, które nie wpływają na kształt prowadzonej działalności. Takie przepisy mogłyby otrzymać następujące brzmienie: 1) dodaje się ust. 10a i 10b w brzmieniu:	sukcesją przedsiębiorstw. Wskazane zmiany konsumują przedstawione uwagi w odniesieniu do spółek cywilnych, gdyż uwzględniają sytuacje, w których dochodzi do zmiany składu osobowego spółki cywilnej nieskutkującej rozwiązaniem spółki cywilnej.

			„10a. W przypadku zmiany w składzie osobowym spółki cywilnej, wspólnicy pozostający w spółce mogą złożyć w wniosek o zmianę zezwolenia w zakresie oznaczenia przedsiębiorcy. Wniosek może być złożony przed zmianą umowy spółki cywilnej albo w terminie 30 dni od dokonania tej zmiany. 10b. W przypadkach określonych w art. 491, art. 528, art. 551 § 1 i 2 i art. 584¹ ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 i 1488), przedsiębiorca posiadający zezwolenie albo spółka posiadająca zezwolenie może złożyć wniosek o zmianę zezwolenia w zakresie oznaczenia przedsiębiorcy. Wniosek może być złożony w terminie 30 dni od dnia złożenia właściwego wniosku o dokonanie wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w odpowiednim rejestrze w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.”. 2) w ust. 12 pkt 4 otrzymuje następujące brzmienie: „4) uprawnocnienia się decyzji w sprawie odmowy zmiany zezwolenia w przypadku określonym w ust. 10a albo 10b;”.	
11.	Dodatkowa propozycja	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Ograniczenie uciążliwości wyprzedaży zapasów napojów alkoholowych Innym przepisem, który utrudnia prowadzenie działalności gospodarczej jest przepis art. 184 ust. 1 ustawy. W myśl tego przepisu, zezwolenie na wyprzedaż posiadanych zapasów wydawane jest jedynie na detaliczną wyprzedaż i najwyżej na okres 6 miesięcy, licząc od dnia wygaśnięcia zezwolenia wydanego na podstawie art. 18 ust. 1. Jeżeli w okresie tych 6 miesięcy przedsiębiorca nie zdoła wyprzedać napojów alkoholowych, które mu pozostały, wówczas musi się ponownie starać o zezwolenie na wyprzedaż posiadanych jeszcze napojów alkoholowych i ponownie uiścić opłaty, przy czym o nowe zezwolenie przedsiębiorca może wystąpić dopiero po upływie 12 miesięcy od dnia upływu terminu ważności zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 (art. 18 ust. 4). W efekcie, jak łatwo zauważyć, dokończenie wyprzedaży może nastąpić nawet po 18 miesiącach od jej rozpoczęcia. W związku z powyższym, celowe jest przyjęcie rozwiązania, które pozwoli na możliwie nieuciążliwą likwidację działalności w przypadku wygaśnięcia zezwolenia. Takim rozwiązaniem może	Uwaga nieuwzględniona. Wydaje się, że uwaga została skonsumowana poprzez przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustaw w celu likwidowania zbędnych barier administracyjnych i prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 803), która wprowadza następujące zmiany w ustawie: w art. 91 po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu: „6a. Do uzyskania zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi nie jest obowiązany przedsiębiorca, którego zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży wygasło z przyczyn wymienionych w art. 18 ust. 12 pkt 1–4 albo w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 491, art. 528 § 1 albo

			być dopuszczenie hurtowej sprzedaży przez przedsiębiorcę, który dokonuje wyprzedaży zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych, czyli już posiadającego jednorazowe zezwolenie wydane na podstawie art. 184 ust. 1. Dzięki takiemu rozwiązaniu przedsiębiorca mógłby szybko zlikwidować punkt sprzedaży. W celu usunięcia wskazanych wyżej utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej, proponujemy dodanie w art. 91 nowego ust. 6a w brzmieniu: „6a. Do uzyskania zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi nie jest obowiązany przedsiębiorca, którego zezwolenie wygasło z przyczyn wymienionych w art. 18 ust. 12 pkt 1-4, który posiadając zezwolenie, o którym stanowi art. 184 ust. 1, jednorazowo zbywa zinwentaryzowane zapasy napojów alkoholowych.” Alternatywnie w art. 184 ust. 1 można poszerzyć przedmiot zezwolenia dla przedsiębiorcy, którego zezwolenie wygasło, na sprzedaż hurtową zapasów.	art. 551 § 1, 2 i 5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, 1488, 2280 i 2436), i który posiadając zezwolenie, o którym mowa w art. 184 ust. 1, jednorazowo zbywa zinwentaryzowane zapasy napojów alkoholowych.”. Zmiany te weszły w życie z dniem 12 maja 2023 r.
12.	Dodatkowa propozycja	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Jednoznaczne uregulowanie kwestii sprzedaży niektórych napojów alkoholowych po zawarciu umowy przez Internet W obecnym stanie prawnym panuje rozbieżność ocen, czy dopuszczalna jest sprzedaż napojów alkoholowych na odległość, czyli po zawarciu umowy za pomocą internetu albo telefonicznie. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 września 2022 r. (sygn. II GSK 2034/18) stwierdził, że w ustawie w sposób wyraźny nie dopuszczono ani nie wykluczono możliwości zawierania umów sprzedaży napojów alkoholowych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (np. przy zastosowaniu funkcjonalności strony internetowej). Mimo, że NSA podkreślił, że „Ustawowy zakaz ograniczający jedną z podstawowych konstytucyjnych wolności musi być wyraźny i jednoznaczny.”, to przedsiębiorcy nadal spotykają się ze stanowiskiem organów państwa, że zawieranie umów sprzedaży napojów alkoholowych przez przedsiębiorców posiadających zezwolenie jest niedopuszczalne. Tymczasem, nie może być wątpliwości, że celem ustawy jest ograniczenie dostępu do alkoholu, zwłaszcza dla osób niepełnoletnich. Natomiast przepisy prawa powinny nadszalać za	Uwaga nieuwzględniona. Zaproponowane rozwiązanie stoi w sprzeczności z wyrażonym w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy celem ustawy jakim ma być ograniczenie dostępności alkoholu. Co istotne ograniczanie dostępności alkoholu najsilniej oddziałuje na grupy społeczne, które powinny być przedmiotem szczególnej troski ustawodawcy – młodych konsumentów i osoby pijące nadmiernie. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ograniczenie dostępności fizycznej stanowi głównie zadanie samorządu gminnego i realizowane jest m. in. przez nałożenie na gminy obowiązku określania, w drodze uchwał, maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i

			rozwojem technologicznym. Zatem ustawodawca powinien wyraźnie dopuścić zawieranie umów sprzedaży na odległość z jednoczesnym nakazaniem zapewnienia, że nabywcami napojów alkoholowych będą tylko osoby pełnoletnie i nie będące pod wpływem alkoholu. Wobec powyższego, zwracamy się o uzupełnienie projektowanej ustawy o przepisy, które kompleksowo uregulują kwestię sprzedaży alkoholu z wykorzystaniem Internetu.	podawania napojów alkoholowych na terenie gminy oraz uprawnienia do określania godzin sprzedaży napojów alkoholowych. Przyjęcie proponowanego rozwiązania sprawiłoby, że konsument uzyskałby możliwość wyboru między udaniem się do najbliższego, stacjonarnego punktu sprzedaży napojów alkoholowych, a zamówieniem napoju alkoholowego za pośrednictwem Internetu – bez konieczności opuszczania domu. W praktyce oznaczałoby to zatem znaczne zwiększenie jego dostępności. Niezależnie od powyższego podkreślić także należy, że rozwiązanie to znacząco ograniczyłoby także możliwość kształtowania przez wspólnotę lokalną wpływu na dostępność alkoholu na swoim terytorium choć to właśnie wspólnota samorządowa realizuje i finansuje większość zadań publicznych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Przepis art. 15 ust. 1 ustawy wprowadza obowiązujący wymóg przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz na kredyt i pod zastaw. Naruszenie tego zakazu stanowi występki zagrożony karą grzywny. W przypadku sprzedaży internetowej, powstaje problem w zakresie kontroli omawianego zjawiska, przez upoważnione do tego organy, jak również trudność w ustaleniu osób winnych ewentualnego naruszenia. Nie sposób również pominąć wniosków NIK przygotowanych w ramach informacji

				o wynikach kontroli „Ograniczenie Spożycia Napojów Alkoholowych” (LPO.430.006.2020 Nr ewid. 196/2020/P/20/076/LPO), które zostały sformułowane z uwagi na niewystarczające działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu. Z powyższych względów należy negatywnie ocenić propozycję zawartą w niniejszej uwadze.
13.	Dodatkowe propozycje	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Uwzględnienie sytuacji rynkowej w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych Przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, które ustanawiają surowe sankcje za nieprawidłowe praktyki płatnicze nie uwzględniają sytuacji, gdy przedsiębiorca pośredniczący nie reguluje swoich należności z tego względu, że sam nie otrzymał zapłaty. Nakładanie surowych sankcji pieniężnych jest szczególnie krzywdzące w przypadku dostawców obsługujących w zasadzie wyłącznie publiczne podmioty lecznicze, które borykają się ze szczególnymi trudnościami w terminowym regulowaniu swoich należności. Nakładanie sankcji na takich pośredników jest niezasadne, ponieważ ich opóźnienia nie wynikają ze złej woli lub zaniedbań. Obecnie tacy przedsiębiorcy są narażani na właściwie nieuchronne kary Prezesa UOKiK. Tymczasem, celem przepisów sankcyjnych ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych powinna być wyłącznie eliminacja nagannych praktyk rynkowych, a nie pogarszanie sytuacji przedsiębiorców, którzy wskutek niedopuszczalnych praktyk swoich kontrahentów i tak już ponoszą poważne koszty. Należy zauważyć, że w myśl art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy jedną z okoliczności, które należy uwzględniać oceniając, czy postanowienie umowne jest rażąco nieuczciwe jest „czas zwykle potrzebny na zbycie towaru przez dłużnika na rzecz osób trzecich”. To postanowienie dotyczy jednak postanowień umownych. Tymczasem, w praktyce umownej	Uwaga nieuwzględniona. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów odnosząc się do niniejszej propozycji wskazał, że Federacja w swoim piśmie kontestuje większość ze zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy z listopada 2022 r. Nie można zgodzić się z argumentem, że przepisy ustawy o transakcjach handlowych nie uwzględniają „sytuacji przedsiębiorców, którzy nie regulują swoich należności z tego względu, że sami nie otrzymali zapłaty”. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z art. 13v ust. 2a pkt 2 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości administracyjnej kary pieniężnej, Prezes UOKiK bierze pod uwagę m.in. okoliczności naruszenia wykazane przez stronę postępowania, a zatem strona ma możliwość wskazania powyższego argumentu jako uzasadnienia dla obniżenia kary pieniężnej. Dodatkowo należy wskazać, że Federacja błędnie utożsamia „należności” ze świadczeniami pieniężnymi, które przedsiębiorca jest zobowiązany spełnić na rzecz swych dostawców, podczas gdy

		często zdarza się, że nabywca towaru przeznaczonego do dalszej odsprzedaży (np. dystrybutor, hurtownik), nie może uzyskać od dostawców postanowienia umownego uwzględniającego czas potrzebny do uzyskania zapłaty od odbiorcy towaru. Nawet jeżeli w umowie znajdzie się wydłużony termin zapłaty, to do faktycznej zapłaty może dojść znacznie później. Rzecz jasna, taka sytuacja jest objęta ryzykiem gospodarczym. Niemniej, mając na uwadze, że opóźnienie w faktycznej zapłacie jest już sankcjonowane odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych, nakładanie dodatkowej sankcji administracyjnej jest nadmiernie dotkliwe. W celu rozwiązania zarysowanego wyżej problemu proponujemy dodanie do ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych przepisu, który wyłączy z podstawy naliczania kar świadczenia pieniężne, których opóźnienie wynika z braku zapłaty od publicznego podmiotu leczniczego. W konsekwencji należy przyjąć, że okresy referencyjne przyjmowane do obliczania maksymalnych administracyjnych kar pieniężnych nie rozpoczynają się z dniem wymagalności świadczenia pieniężnego, ale siedem dni po dniu otrzymania zapłaty od publicznego podmiotu leczniczego. Dzięki takiemu rozwiązaniu, sankcjom administracyjnym nadal będą podlegały podmioty, które zwlekają z zapłatą swoim dostawcom, mimo że same 7 dni wcześniej otrzymały zapłatę od publicznego podmiotu leczniczego. W związku z tym w art. 13v: 1) w ust. 2a w pkt 3 kropkę proponujemy zastąpić średnikiem i dodać pkt 4 w brzmieniu: „2a. Przy obliczaniu maksymalnej wysokości administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, pomija się świadczenia pieniężne: [...] 4) należne za dostawy towarów, które dłużnik zbył na rzecz podmiotów publicznych będących podmiotami leczniczymi, a sam nie uzyskał do takiego podmiotu leczniczego zapłaty;” 2) dodaje się ust. 2aa w brzmieniu: „2aa. W przypadku opóźnienia w zapłacie należności za dostawę towarów, które dłużnik zbył na rzecz podmiotu publicznego	chodzi w tym przypadku o „zobowiązania” (przedsiębiorca jest w tym przypadku dłużnikiem). Mając na uwadze nomenklaturę ustawy o transakcjach handlowych, zobowiązania stanowią „świadczenia niespełnione lub spełnione po terminie”, zaś należności to „świadczenia nieotrzymane lub otrzymane po terminie”. W odniesieniu do argumentu, że „nakładanie surowych sankcji pieniężnych jest szczególnie krzywdzące w przypadku dostawców obsługujących w zasadzie wyłącznie publiczne podmioty lecznicze, które borykają się ze szczególnymi trudnościami w terminowym regulowaniu swoich należności” należy podnieść, że ustawa o transakcjach handlowych słusznie nie różnicuje sytuacji przedsiębiorców podlegających ocenie z punktu widzenia nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w zależności od kategorii nabywców towarów i usług, na rzecz których przedsiębiorca, któremu postawiono zarzut nadmiernego opóźniania się, dokonuje ich zbycia. Takie różnicowanie byłoby sprzeczne z celem tej ustawy oraz przyznawałoby nieuzasadnione przywileje przedsiębiorcom, którzy w taki, a nie inny sposób, ukształtowali swoje relacje gospodarcze. Okoliczność wskazana w przepisie art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy o transakcjach handlowych, na który powołuje się Federacja, tj. „czas potrzebny na zbycie towaru przez dłużnika na rzecz osób trzecich”, jest jedną z kategorii otwartego

		będącego podmiotem leczniczym, przy obliczaniu maksymalnej administracyjnej kary pieniężnej, zamiast okresu od dnia wymagalności niespełnionego lub spełnionego po terminie świadczenia pieniężnego do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem albo do dnia jego spełnienia, uwzględnia się okres od dnia następującego siedem dni po dniu, w którym dłużnik otrzymał zapłatę od tego podmiotu leczniczego do ostatniego dnia okresu objętego postępowaniem albo do dnia jego spełnienia. Należy również odnieść się do ostatniej zmiany ustawy, w skutek której uchylony został ust. 6 w art. 13v. Zgodnie z tym przepisem, Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli wartość niespełnionych lub spełnionych po terminie przez stronę postępowania świadczeń pieniężnych, za które zgodnie z ust. 2 obliczono by jednostkowe kary, jest równa lub mniejsza od wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie przez tę stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem. Uchylenie tego ustępu nie miało, i nadal nie ma uzasadnienia. Ta zmiana jest szczególnie krzywdząca dla podmiotów, które zostały postawione w złej sytuacji płatniczej z powodu niepłacenia należności przez swoich dłużników. Dodatkowo, uchylenie tego przepisu spowodowało, że w postępowaniach wszczętych po wejściu w życie znowelizowanej ustawy, ale dotyczących okresu, w którym przepis art. 13v ust.6 jeszcze obowiązywał, dochodzi do naruszenia zakazu retroaktywności prawa. Należy bowiem zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 13e ust. 3 „Okres objęty postępowaniem stanowią jedynie 3 kolejne miesiące, o których mowa w art. 13b ust. 2, przypadające w okresie 2 lat przed dniem wszczęcia postępowania”. W związku z tym zwracamy się o przywrócenie art.13v ust. 6 w pełnym brzmieniu tzn: „6. Prezes Urzędu odstępuje od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli wartość niespełnionych lub spełnionych po terminie przez stronę postępowania świadczeń pieniężnych, za które zgodnie z ust. 2 obliczono by	katalogu okoliczności podlegających badaniu długości ustalonych terminów zapłaty pod kątem ich „rażącej nieuczciwości”. Aby ta klauzula generalna znalazła zastosowanie, naruszenie interesów wierzyciela musi być na tyle wyraźne, by nie budziło wątpliwości. W przypadku zaistnienia takich okoliczności, Prezes UOKiK będzie mógł wziąć je pod uwagę w toku toczących się postępowań w przedmiocie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, a wierzyciel, niezależnie, jako strona transakcji handlowej ma możliwość skorzystania z roszczeń o charakterze cywilnym. Mając na uwadze powyższe, postulat zmiany sposobu obliczania maksymalnej wysokości kary pieniężnej poprzez pominięcie świadczeń pieniężnych, których opóźnienie wynika z braku zapłaty od publicznego podmiotu leczniczego oraz uzależnienie obliczania tej wysokości nie od bezskutecznego upływu terminów zapłaty świadczeń pieniężnych na rzecz dostawców przedsiębiorcy, ale od otrzymania należności przez przedsiębiorcę od publicznego zakładu leczniczego, należy uznać za sprzeczne z założeniami ustawy o transakcjach handlowych, jak i przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz. Urz. UE L 48 z 23.02.2011, str. 1). Celem przepisów zmierzających do poprawy stanu płatności w gospodarce i

		jednostkowe kary, jest równa lub mniejsza od wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie przez tę stronę postępowania w okresie objętym postępowaniem.” W ocenie przedsiębiorców, których ustawa dotyczy, krytycznie należy odnieść się do braku jednoznacznych przesłanek, w których Prezes UOKiK zobowiązany jest odstąpić od nałożenia kary. Przedsiębiorcy są zdani na uznaniowość Prezesa UOKiK w ocenie okoliczności, o których mowa w art. Art. 13v ust. 2b co skutkuje niepewnością przedsiębiorcy, co do jego sytuacji prawnej. Budzi również duże zastrzeżenia, sama zmiana modelu karania zaproponowana w aktualnym brzmieniu ustawy. Art. 13v ust. 2 Ustawy przewiduje bowiem jedynie maksymalną karę. W ocenie przedsiębiorców, lepszym rozwiązaniem byłoby całkowite odejście od wzorów na rzecz wprowadzenia minimalnej oraz maksymalnej wysokości kary, jaka grozi za opóźnienia w płatnościach. Znajomość konkretnej kwoty kary na jaką przedsiębiorca jest narażony z pewnością przyniosłaby lepszy skutek odstrasżający, niż abstrakcyjny wzór, który z uwagi na brzmienie przepisów, nie jest wiążący dla Prezesa UOKiK. Dostrzega się również konieczność doprecyzowania „wezwania miękkiego” (art. 13ca). Przepis nie wprowadza dla Prezesa UOKiK żadnego ograniczenia, co do treści wezwania. Nie wynika z niego by wezwanie mogło być skierowane z podejrzeniem, że ze strony przedsiębiorcy dochodzi do niedozwolonych opóźnień. Należy dostrzec tu zbyt daleko idące uprawnienie Prezesa UOKiK, jak i możliwość nadużywania instytucji wezwania do pozyskiwania informacji, które powinien pozyskiwać już po wszczęciu postępowania. Z możliwości stosowania instytucji „wezwania miękkiego” Prezes UOKiK będzie mógł korzystać nie w każdym przypadku, ale wyłącznie w związku z pojawiającymi się uzasadnionymi wątpliwościami, co do prawidłowości działań przedsiębiorcy, celem ich wyjaśnienia. Propozycja zmiany:	zmniejszenia liczby świadczeń pieniężnych spełnianych przez przedsiębiorców z opóźnieniem, była poprawa sytuacji wierzycieli (dostawców towarów i usług), w szczególności z sektora MŚP, zaś proponowana przez Federację zmiana w istocie chroniłaby ściśle określoną kategorię dłużników (nabywców towarów i usług). Federacja zaproponowała przywrócenie w art. 13v ustawy o transakcjach handlowych przepisu ust. 6, uchylonego ustawą z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych (Dz. U. poz. 2414) (dalej jako „ustawa nowelizująca”). Odnosząc się to tego postulatu, należy wskazać, że już na etapie procedowania projektu ustawy nowelizującej wskazywano, że przepis art. 13v ust. 6 nie spełnia swojej funkcji w zgodzie z celami ustawy o transakcjach handlowych. Prezes UOKiK był bowiem zobligowany odstąpić od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej również w stosunku do przedsiębiorców znajdujących się w bardzo dobrej sytuacji ekonomicznej, dysponujących wolnymi środkami pieniężnymi znacznie przewyższającymi sumę świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie w okresie objętym postępowaniem, czy też korzystających ze swojej pozycji rynkowej i ustalających znacząco różne terminy zapłaty dotyczących sprzedaży i zakupów.

			„Art. 13ca. 1. Prezes Urzędu, bez wszczynania postępowania, może wystąpić do podmiotów, o których mowa w art. 2, niebędących podmiotami publicznymi, co do których powziął uzasadnione wątpliwości co do prawidłowości ich działań, w sprawach z zakresu przeciwdziałania nadmiernemu opóźnianiu się ze spełnieniem świadczeń pieniężnych.” Dodaje się art. 13ca ust.4 „Art. 13 ca ust.4. Prezes UOKiK nie wszczyna postępowania przeciwko podmiotowi, który dostosował swoje działania do wezwania, o którym mowa w art. 13ca. 2.”	Obecnie Prezes UOKiK, nawet mimo stwierdzenia nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, nie ma obowiązku nakładania administracyjnej kary pieniężnej, a w przypadku stwierdzenia zasadności jej nałożenia – po rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy, może znacznie obniżyć nakładaną administracyjną karę pieniężną. Okoliczność przewidziana w uchylonym przepisie może być uwzględniona przez Prezesa UOKiK jako okoliczność naruszenia wykazana przez stronę postępowania na podstawie art. 13v ust. 2b pkt 2, który pozwala na uwzględnienie wartości świadczeń nieotrzymanych i otrzymanych przez stronę po terminie, jako okoliczność łagodzącą skutkującą obniżeniem administracyjnej kary pieniężnej. Po zmianie przepisów Prezes UOKiK ma możliwość uwzględnienia w toku postępowania wartości świadczeń pieniężnych nieotrzymanych lub otrzymanych po terminie również wówczas, gdy suma ta jest mniejsza niż wartość stwierdzonego zatoru płatniczego, tj. wartości świadczeń pieniężnych niespełnionych lub spełnionych po terminie. Powyższa zmiana umożliwi uwzględnienie sytuacji finansowej o wiele większej liczby przedsiębiorców niż dotychczas to miało miejsce. Nie można również zgodzić się z twierdzeniem Federacji, że powyższa zmiana doprowadziła do naruszenia zakazu retroaktywności prawa, ponieważ w ustawie nowelizującej znalazły się

				przepisy intertemporalne regulujące tę kwestię. Ponadto Federacja podniosła, że brak jest jednoznacznych przesłanek, w przypadku których Prezes UOKiK zobowiązany jest odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. W ocenie Federacji, przedsiębiorcy są zdani na uznaniowość Prezesa UOKiK w ocenie okoliczności, o których mowa w art. 13v ust. 2b, co skutkuje niepewnością przedsiębiorców co do ich sytuacji prawnej. Nie można zgodzić się z powyższą argumentacją, bowiem okoliczność, zaistnienie której nakłada na Prezesa UOKiK obowiązek odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, została określona w art. 13v ust. 7. Tą okolicznością jest wystąpienie siły wyższej, jeżeli stanowiła przyczynę nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez przedsiębiorcę w danym postępowaniu. Z kolei, okoliczności wskazane w art. 13v ust. 2b ustawy o transakcjach handlowych stanowią przesłanki miarkowania kary administracyjnej. Mając na uwadze, że sytuacja poszczególnych przedsiębiorców może się różnić, sytuacja gospodarcza, w jakiej funkcjonują przedsiębiorcy też ulega zmianie, zatem kazuistyczne określenie powyższych przesłanek nie było możliwe, ani celowe. Dzięki temu Prezes UOKiK prowadząc postępowania administracyjne, jak i wymierzając ewentualną karę pieniężną, będzie miał możliwość uwzględnienia sytuacji indywidualnej każdego przedsiębiorcy będącego stroną postępowania.

				Federacja postuluje także odejście od wzoru jako sposobu obliczania maksymalnej wysokości kary pieniężnej na rzecz wprowadzenia minimalnej oraz maksymalnej wysokości potencjalnej kary. W ocenie Prezesa UOKiK postulat ten jest niezasadny. W określonych (uzasadnionych) przypadkach Prezes UOKiK będzie mógł odstąpić do nałożenia kary pieniężnej. W przypadku gdy Prezes UOKiK uzna za zasadne nałożenie kary pieniężnej, jej wysokość będzie miarkowana w oparciu o całokształt okoliczności sprawy. Przyjęcie w aktualnym modelu maksymalnej wysokości kary określonej wzorem (podlegającej modyfikacji w oparciu o kryteria wskazane w art. 13v ust. 2b) jest rozwiązaniem korzystnym dla przedsiębiorców, bowiem podstawą wymierzenia kary jest jedynie wartość świadczeń pieniężnych niespełnionych lub spełnionych po terminie, a kara pieniężna nie jest obliczana jako procent od obrotu osiągniętego przez przedsiębiorcę, jak to ma miejsce w innych postępowaniach prowadzonych przed Prezesem UOKiK. Należy również dodać, że wzór obliczania maksymalnej wysokości kary pieniężnej pozwala przedsiębiorcy na samodzielne oszacowanie maksymalnej kary, jaka może zostać na niego nałożona, ponieważ każdy podmiot prowadzący działalność profesjonalną, posiada wiedzę o stanie swoich przeterminowanych zobowiązań.

				Odnosząc do postulatu dotyczącego doprecyzowania „wezwań miękkich” (zmiany w art. 13ca) należy wskazać, że „wystąpienia miękkie” stanowią zasygnalizowanie dostrzeżonych nieprawidłowości, bez konieczności przeprowadzania postępowania administracyjnego. Taki też był cel wprowadzenia tej instytucji prawnej również do ustawy o transakcjach handlowych. Treść takiego zawiadomienia zależy od konkretnej sytuacji, niemniej dla wielu przedsiębiorców może stanowić sygnał o potencjalnych nieprawidłowościach, a tym samym możliwość poprawy stanu płatności w celu wyeliminowania opóźnień. Przedsiębiorca, do którego zostanie skierowane takie zawiadomienie, może zdecydować, czy oraz w jaki sposób na nie odpowiedzieć, bez konsekwencji właściwej dla wezwań administracyjnych (ustawa o transakcjach handlowych posługuje się w ich przypadku pojęciem „wystąpienia”, a nie „wezwania”). Możliwość kierowania takich pism przez Prezesa UOKiK należy zatem ocenić jako zmianę pozytywną i korzystną dla przedsiębiorców. Ponadto jeżeli podmiot w istocie dostosuje swoje działanie do „wezwania miękkiego”, a tym samym nie będzie generował zatorów płatniczych, analiza prawdopodobieństwa nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych, przeprowadzana zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy o transakcjach handlowych, każdorazowo przed wszczęciem

				postępowania pozwoli na stwierdzenie tej okoliczności, a zatem Prezes UOKiK nie będzie wszczynał postępowania administracyjnego wobec takiego podmiotu.
14.	Dodatkowa propozycja	Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej	Rozszerzenie zakresu przedmiotowego Projektu na ustawę o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych. Zdaniem Pracodawców RP, należy rozważyć wprowadzenie zmian w ustawie z 9 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 528; dalej jako „Ustawa”). Postulowane zmiany wpisują się w cel Projektu, jakim jest ułatwienie przedsiębiorcom prowadzenia działalności gospodarczej oraz mają charakter doprecyzowujący. Odnosnie art. 28 Ustawy Pracodawcy RP postulują dokonanie zmian w zakresie realizacji uprawnienia biura informacji gospodarczych do otrzymywania danych dotyczących wiarygodności płatniczej poprzez: otwarcie katalogu rejestrów, z których biura uprawnione są do otrzymywania danych na podstawie art. 28 Ustawy: zapewnienie realnego, niepodlegającego ograniczeniom technicznym, dostępu biur do danych poprzez wskazanie, że rejestry publiczne nie stosują limitów na pobieranie danych przez biura z baz publicznych (np. z CEIDG); zapewnienie prawidłowego dostępu biur do danych poprzez wskazanie, że dostęp winien być realizowany w formie teletransmisji. Postulowana zmiana mogłaby polegać na dodaniu w art. 28 Ustawy, po ust. 1, ust. 1a, oraz po ust. 5, ust. 6, w następującym brzmieniu: 1a. Biuro jest uprawnione do uzyskiwania i przetwarzania, w zakresie uzasadnionym wykonywaniem przez biuro ustawowych uprawnień lub obowiązków, danych z innych rejestrów lub baz danych niż wskazane w ust. 1, w tym uzyskiwania na zlecenie klienta biura danych dotyczących wiarygodności płatniczej.”: Dane zawarte w rejestrach wymienionych w ust. 1 i 1a oraz w Monitorze Sądowym i Gospodarczym biuro uzyskuje od podmiotów prowadzących te rejestry w drodze teletransmisji.	Uwaga nieuwzględniona. W pierwszej kolejności należy wskazać, że proponowane zmiany ustawy dotyczą rozwiązań systemowych, zmierzających do istotnej modyfikacji zasad funkcjonowania biur informacji gospodarczej i rynku związanego z oceną wiarygodności płatniczej. W związku z tym, w ocenie MRiT, tak głębokie zmiany nie powinny być procedowane w trybie ustawy „deregulacyjnej”. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu, ustawa ta dokonuje „punktowego” uregulowania wielu zagadnień z kilkudziesięciu ustaw, a jej celem jest zmniejszenie liczby nadmiernych wymogów regulacyjnych. Naturalną konsekwencją takiego podejścia jest wprowadzanie ustawą rozwiązań horyzontalnych, a zatem unikanie nowelizowania przepisów „branżowych” oraz istotnych modyfikacji obejmujących poszczególne segmenty rynku. Ponadto wskazać należy, że zdecydowana większość postulatów zawartych w wystąpieniu Pracodawców RP nie jest nowa. W szczególności były one zgłaszane w toku prac nad kompleksową nowelizacją ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych w ramach projektu UD380, który oczekuje na rozpatrzenie przez Radę Ministrów. W

			Podmioty prowadzące rejestry nie ograniczają dostępu biura do danych zawartych w rejestrach. do których dostęp biura jest uprawniony. w tym poprzez stosowanie limitów maksymalnej liczby zwracanych danych." Należy podkreślić, że rolą biura jest dostarczanie aktualnych, rzetelnych informacji i danych pozwalających na ocenę wiarygodności płatniczej. Realizacja tego zadania jest utrudniona ze względu, że biura mają ograniczony dostęp do rejestrów i baz. w których takie dane są przetwarzane oraz z uwagi brak możliwości pozyskiwania tych danych (jako, że nie są wskazane w katalogu określonym w art. 28 ust. 1 Ustawy). Występują także ograniczenia o charakterze technicznym w dostępie do baz, które już dziś wskazane są w komentowanym przepisie. Na rynku natomiast funkcjonują dostawcy informacji pochodzących z różnych rejestrów i baz danych, którzy nie działają na rynku regulowanym i nie jest nad nimi sprawowany nadzór. Pracodawcy RP postulują również dokonanie zmian w zakresie brzmienia przepisu art. 31a Ustawy umożliwiającego dokonywanie przez biuro analizy wiarygodności płatniczej. W związku z tą zmianą zasadna jest także modyfikacja brzmienia art. 21 ust. 3 i 4 Ustawy. Przepisy te nakładają daleko idące ograniczenia budowania modeli analizy wiarygodności płatniczej przez biura. Zatem w tym zakresie zasadne jest dokonanie zmian w przedmiocie: 1. rozszerzenia zakresu danych, jakie biuro może wykorzystać do analizy wiarygodności płatniczej; 2. umożliwienia dokonywania przez biuro analizy wiarygodności płatniczej podmiotów będących konsumentami. W tym zakresie zmiany mogłyby polegać na: a) zmianie tytułu rozdziału 4a, który otrzymałby brzmienie „Analiza wiarygodności płatniczej”; b) skreśleniu w art. 31a ust. 1 Ustawy słów „podmiotu niebędącego konsumentem”, przez co przepis ten uzyskałby brzmienie Biuro może dokonywać analizy wiarygodności płatniczej po zawarciu umowy o dokonanie takiej analizy.”;	toku prac nad tamtym projektem uwagi te zostały przeanalizowane, a stanowisko wobec poszczególnych propozycji zostało opublikowane. MRiT wskazało, że obecnie nie przewiduje zmian systemowych w funkcjonowaniu biur informacji gospodarczej. Realizacja większości propozycji Pracodawców RP, niezależnie od ich oceny merytorycznej, wiązałaby się z koniecznością szerokich uzgodnień, w szczególności z organami ochrony praw obywatelskich czy danych osobowych, jak również organizacjami zajmującymi się prawami konsumentów. Natomiast postulaty odnoszące się do dostępu do rejestrów publicznych lub bankowych baz danych wymagają zmian w przepisach, które nie leżą w kompetencji MRiT. W związku z tym wymaga to odrębnego, pełnego procesu legislacyjnego. Reasumując, MRiT jest otwarte na dyskusję o przyszłości rynku oceny wiarygodności płatniczej. Obecnie jednak uzupełnianie projektu ustawy (UD497) o przekazane propozycje wydaje się niewskazane.

			c) zmianie art. 31a ust. 4 Ustawy w ten sposób, że uzyskałby on brzmienie: „4. Do analizy wiarygodności płatniczej biuro może wykorzystać wyłącznie informacje gospodarcze przechowywane przez biuro oraz dane, o których mowa w art. 9, art. 13, art. 27 oraz art. 28.”; d) skreśleniu wart. 31a ust. 5 Ustawy słów „podmiotu niebędącego konsumentem” i tym samym przepis ten uzyskałby brzmienie: Analiza wiarygodności płatniczej zawiera również opis sposobu sporządzenia analizy oraz zestawienie informacji wykorzystanych do jej sporządzenia.”; e) zmianie treści art. 21 ust. 3 w ten sposób, że uzyskałby on brzmienie: „3. Biuro może przechowywać informacje gospodarcze w brzmieniu sprzed dokonania ich aktualizacji. Informacje te stanowią informacje archiwalne i mogą być przetwarzane dla celów statystycznych oraz dla celu dokonywania analizy wiarygodności płatniczej.”; f) skreśleniu art. 21 ust. 4 Ustawy. Mając na uwadze konieczność doprecyzowania przepisów ustawy Pracodawcy RP postulują zmianę art. 7 Ustawy poprzez uregulowanie kwestii outsourcingu działalności biur na zasadzie określenia, że nie narusza zakazu outsourcingu ustanowionego w art. 7 ust. 4 Ustawy korzystanie przez biuro z usług podmiotów zewnętrznych, o ile nie wiąże się to z uzyskiwaniem przez dostawcę usługi dostępu do treści danych stanowiących informacje gospodarcze i ma charakter pomocniczy względem przedmiotu działalności gospodarczej biura. Rozwiązanie legislacyjne mogłoby polegać na dodaniu w art. 7 Ustawy ust. 4a w brzmieniu: „4a. Nie narusza zakazu ustanowionego w ust. 4 powierzenie wykonywania czynności, jeżeli powierzenie czynności ma charakter pomocniczy względem przedmiotu działalności gospodarczej biura i nie wiąże się z powierzeniem innemu podmiotowi przetwarzania danych stanowiących informacje gospodarcze.”.	

			Także wydaje się być zasadna zmiana art. 24 ust. 1 Ustawy poprzez wydłużenie okresu obowiązywania upoważnienia konsumenta na okres trwania określonego stosunku prawnego wynikającego z umowy zawartej pomiędzy wierzycielem i dłużnikiem, będącym konsumentem. Umożliwi to sprawniejszą współpracę z konsumentem i usunie nadmiernie obciążające wymogi uzyskiwania kolejnych upoważnień, bez szkody dla konsumenta, który co do zasady ma wolny wybór i może je wciąż udzielić na okres krótszy niż maksymalny wskazany w ustawie czas 60 dni, a po upływie tego terminu odwołać. W związku z rosnącą potrzebą rynkową w zakresie kompleksowego i szybkiego dostępu dla podmiotów funkcjonujących na rynku do zintegrowanych danych dotyczących potencjalnych kontrahentów/klientów oraz analizy wiarygodności płatniczej takich podmiotów w oparciu o kompleksowe dane wydaje się być uzasadnione wprowadzenie dalszych zmian. Dotyczyły by one: 1. umożliwienia dostępu biur do danych o wiarygodności płatniczej gromadzonych w bazach rynku usług finansowych, jako podmiotu integrującego dane otrzymywane od tzw. TPP (third party providers), świadczących usługi w oparciu o dyrektywę PSD2 - dostęp do danych z zakresu PSD2 na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą; 2. przyznania biurom uprawnień do działania w imieniu i na rzecz klienta w zakresie pozyskania danych adresowych dłużnika z baz publicznych i prywatnych; 3. dostępu biur do rejestru dokumentów zastrzeżonych ZBP; 4. rozszerzenia zasad związanych z przekazywaniem do biur i pobieraniem z biur przez uczestników rynku informacji gospodarczych m.in. w zakresie: i. możliwości przyjmowania i ujawniania przez biuro danych teleadresowych: e-mail, telefon, adres; ii. możliwości zastrzeżenia dokumentu przez osobę, której dane dotyczą;	

			iii. możliwości zastrzeżenia przez osobę, której dane dotyczą, możliwości udzielania kredytowania na jej dane przez wierzycieli pobierających informacje gospodarcze na jej temat (ochrona przed wyłudzeniami towarów i usług na dane tej osoby przez osobę w sposób nieuprawniony wykorzystującą jej dane).	
15.	Art. 1 pkt 5	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców (dalej: „Rzecznik MŚP”) przyjmuje z aprobatą propozycję wprowadzenia katalogu, który rozstrzygałby, kiedy organy administracji publicznej miałyby obowiązek zawiadomienia strony postępowania administracyjnego o możliwości przeprowadzenia w jej sprawie mediacji. Należy zgodzić się ze zawartym na str. 8 uzasadnienia projektowanej ustawy stwierdzeniem, że obecnie organy administracji publicznej pomijają istotę mediacji w sprawach administracyjnych i często nie postrzegają prowadzonych przez siebie spraw jako odpowiednich do przeprowadzenia mediacji. Zaproponowana zmiana może przyczynić się do popularyzacji mediacji w sprawach administracyjnych przy jednoczesnym zachowaniu zasady dobrowolności udziału stron postępowania administracyjnego w mediacji. Rzecznik MŚP postulował wprowadzenie obowiązku zawiadamiania stron o możliwości przeprowadzenia mediacji w przynajmniej niektórych postępowaniach także w toku prac nad oceną skutków regulacji (OSR ex-post) ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 935). Podtrzymując stanowisko wyrażone w skierowanym do Ministerstwa Rozwoju i Technologii piśmie z 12 kwietnia 2022 r., znak: WPL.835.2021.GS, Rzecznik MŚP wnosi po pierwsze o rozważenie uzupełnienia zaproponowanych zmian art. 96b ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775, dalej: „Kpa”) o modyfikację dotyczącego pouczenia strony przepisu art. 96b § 4 Kpa. Obecnie przepis ten nakazuje załączyć do zawiadomienia o możliwości przeprowadzenia mediacji pouczenia o zasadach prowadzenia mediacji oraz ponoszenia jej kosztów. Rzecznik MŚP wnosi o	Uwaga częściowo uwzględniona. MRiT uzupełniło przepisy o pouczeniach o informacje o potencjalnych korzyściach z mediacji, w tym w szczególności możliwości szybszego załatwienia sprawy. Odnosnie do propozycji zmian w ustawie o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, to jak słusznie zauważa sam wnioskodawca, rozwiązanie to jest przedmiotem odrębnego procesu legislacyjnego, przez co niewskazane jest włączanie go do przedmiotowego projektu.

			rozważenie uzupełnienia przedmiotowego pouczenia także o informację o potencjalnych korzyściach z mediacji, w tym w szczególności możliwości szybszego załatwienia sprawy. Taki zabieg powinien stanowić dodatkowe zachęcenie dla strony postępowania do skorzystania z możliwości przeprowadzenia w jej sprawie mediacji. Mając na uwadze, że do celów projektowanej ustawy należy zwiększenie wykorzystania mediacji w toku postępowania administracyjnego, Rzecznik MŚP wnosi ponadto o rozważenie możliwości podjęcia innych działań mogących przyczynić się do osiągnięcia tego celu. Takim działaniem mogłoby być rozszerzenie kompetencji Rzecznika MŚP o możliwość organizowania mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 8 pkt 2 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 648), do zadań Rzecznika należy pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej, co jest pojęciem węższym od możliwości organizowania takiej mediacji. Wprowadzenie powyższej zmiany wzmocniłoby rolę Rzecznika MŚP w zakresie promowania polubownych metod rozwiązania sporów między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej. Zauważyć w tym miejscu trzeba, że dokonanie takiej modyfikacji przewiduje przygotowany przez Ministerstwo Rozwoju projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD49.	
16.	Art. 1 pkt 9	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Rzecznik MŚP uznaje za niezasadne wydłużenie z 7 dni do 14 terminu dla organu I instancji na przekazanie odwołania do organu odwoławczego w razie braku wydania w tym terminie nowej decyzji w trybie autokontroli z następujących przyczyn. Nie można się zgodzić z uzasadnieniem do ww. zmiany (strona 10 uzasadnienia projektowanej ustawy), z którego wynika, że „autokontrola w terminie 7 dni jest terminem zbyt krótkim na	Uwaga nieuwzględniona. W pierwszej kolejności należy wskazać, że zostanie poprawione uzasadnienie poprzez zastąpienie wyrażenia „zebranie nowych dowodów w sprawie i przeprowadzenia analizy” wyrażeniem

			dokonanie czynności administracyjnych oraz zebranie nowych dowodów w sprawie i przeprowadzenie analizy”. W ocenie Rzecznika MŚP: • trudno uznać, że organ pierwszej instancji, który – najczęściej – miesiącami prowadził postępowanie i zbierał dowody, potrzebował jeszcze tych 7-iu dodatkowych dni, żeby zgromadzić jakiegokolwiek nowe istotne dowody; • najczęściej postępowanie prowadzone jest miesiącami, więc organ doskonale zna sprawę, a co za tym idzie i wydaną decyzję, więc od razu wie, czy jest w stanie uwzględnić wniesione odwołanie czy też nie; • jeżeli ww. termin dla organu jest „zbyt krótki”, to terminy wyznaczone dla stron postępowania określone w art. 129 § 2 Kpa (14 dni na wniesienie odwołania od decyzji) oraz w art. 141 § 2 Kpa (7 dni na wniesienie zażalenia na postanowienie) tym bardziej należy uznać za zbyt krótkie. W razie wydłużenia terminu dla organu pierwszej instancji z 7 dni do 14 dni na przesłanie odwołania do organu odwoławczego Rzecznik MŚP wnioskuje o wydłużenie terminu na wniesienie odwołania przez stronę z 14 dni do 30 (w art. 129 § 2 Kpa) a zażalenia z 7 dni do 14 dni (w art. 141 § 2 Kpa).	„ponownej analizy zebranego materiału dowodowego w związku z wniesionym odwołaniem od decyzji organu pierwszej instancji”. Po drugie, podkreślenia wymaga, że obecnie obowiązujący 7-dniowy termin na przekazanie akt sprawy do organu odwoławczego w ocenie projektodawcy może nie dawać organowi I instancji wystarczającej możliwości dogłębnego przeanalizowania odwołania w taki sposób, aby mógł wydać nową decyzję. Jest to czas co do zasady na przygotowanie akt do przekazania sprawy do organu odwoławczego. Nie planuje się wydłużenia terminu na wniesienie przez stronę odwołania oraz zażalenia. Projektodawca nie otrzymał sygnałów ze strony społecznej, aby terminy te były zbyt krótkie.
17.	Art. 3 pkt 1	Urząd Transportu Kolejowego	Proponowany przepis ingeruje w przewidzianą w art. 183¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.), zwanej dalej „k.p.c.”, dobrowolność mediacji. Wprowadza niejasną przesłankę, będącą podstawą powstania po stronie Sądu obowiązku skierowania stron do mediacji, w postaci niewystarczającego charakteru informacji lub wyjaśnień wskazanych w pozwie w zakresie art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c., tj. informacji, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia. Projektowana zmiana powoduje obowiązek po stronie Sądu skierowania stron do mediacji i ewentualnie dopiero na tym etapie, mając na uwadze dobrowolny charakter mediacji, strony będą mogły odmówić w niej udziału. Podjęcie tych czynności przez Sąd wydłuży postępowanie, w porównaniu do sytuacji, gdy	Uwaga nieuwzględniona. MRiT zaproponowało natomiast nową wersję przepisu.

			przed skierowaniem stron do mediacji przez Sąd strony mogą wypowiedzieć się czy wyrażają na nią zgodę. W uzasadnieniu wskazano, że proponowana zmiana pozytywnie wpłynie na stopień wykorzystania pozasądowych metod rozwiązywania sporów, jednakże może spowodować wydłużenie postępowania. Propozycja zmian zapisu: Proponuje się wykreślenie z Projektu zmiany przewidzianej w art. 3 pkt 1.	
18.	Art. 20 pkt 2	Narodowy Fundusz Zdrowia	Zmiana w zakresie art. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, polegająca na dodaniu ust. 4d, zgodnie z którym osoby pełniące funkcję zarządcy sukcesyjnego bez wynagrodzenia nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jest całkowicie zbędna. Należy zauważyć, że funkcja zarządcy sukcesyjnego może być wykonywana odpłatnie jak i nieodpłatnie. Jeśli zarządca sukcesyjny zobowiązał się do wykonywania swojej funkcji nieodpłatnie, to nie powstaje obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych. W przypadku wypłacania wynagrodzenia zarządcy sukcesyjnemu znajdują zastosowanie przepisy o zleceniu (art. 735 k.c.). Natomiast, jeżeli zleceniobiorca wykonuje nieodpłatnie umowę zlecenia, to taka umowa nie powoduje dla jej wykonawcy powstania obowiązku w zakresie ubezpieczeń społecznych.	Uwaga nieuwzględniona. Celem regulacji jest wyeliminowanie pojawiających się wątpliwości i uniknięcie stosowania w praktyce odmiennych interpretacji niż przedstawiona przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
19.	Art. 39 pkt 7	Urząd Regulacji Energetyki	Proponuje się wykreślenie zmian w art. 48 uPP. Obowiązek wskazywania w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli listy dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli, których udostępnienia oczekuje organ kontroli w jej trakcie, wydaje się nadmiarowy i czasami niemożliwy do realizacji. Mogą bowiem wystąpić sytuacje, w których organ na tak wczesnym etapie nie będzie jeszcze dysponował wiedzą, jakie dokumenty są niezbędne do kontroli, a wiedzę tę może pozyskać dopiero analizując całokształt danego rodzaju dokumentów, np. faktur, umów itp. Postępowanie kontrolne może być m.in. wynikiem skarg na danego przedsiębiorcę, wówczas nie sposób wskazać w ww.	Uwaga nieuwzględniona. Organ kontroli decydując się na przeprowadzenie kontroli, np. na podstawie analizy ryzyka, w oparciu o informacje zgromadzone na etapie przedkontrolnym, w tym w oparciu o program kontroli, co do zasady będzie miał przynajmniej podstawowe pojęcie o informacjach i dokumentach, które są organowi potrzebne do ustalenia stanu faktycznego. Trudno wręcz wytłumaczyć,

			zawiadomieniu, jakiego rodzaju dokumenty winny być udostępnione. Powyższy przepis może generować sytuacje, w których organy, nie chcąc narażać się na konsekwencje (np. ewentualne sprzeciwy, skargi, o których mowa w art. 59 uPP), będą określać w zawiadomieniu listę dokumentów i informacji w sposób bardzo szeroki np. jako całość dokumentów i informacji dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej z kilku lat. W konsekwencji, pozostawienie projektowanego przepisu nie usprawni w żadnym stopniu przebiegu kontroli.	po co organ w ogóle miałby rozpocząć kontrolę bez przygotowania i niejako „na ślepo”, dopiero na miejscu zastanawiając się, czego w momencie podjęcia czynności kontrolnych zażąda od kontrolowanego. W przypadku podanych jako przykład faktur i umów, można je np. ograniczyć tylko do określonego okresu czasu i do konkretnej transakcji, np. zawartej z osobą, która złożyła skargę. Asekuracyjne żądanie „całości dokumentów i informacji dotyczących prowadzonej działalności gospodarczej z kilku lat” będzie zazwyczaj nieprawidłowe, ponieważ organ kontroli może żądać udostępnienia tylko tych dokumentów i informacji, które są związane z zakresem przedmiotowym kontroli. Przedmiot kontroli, który od dawna jest wskazywany w zawiadomieniu, pośrednio ogranicza możliwy zakres żądanych informacji – zakres przedmiotowy kontroli nigdy nie będzie tak szeroki, by wymagał przygotowania całej dokumentacji dotyczącej przedsiębiorstwa. Poza tym, zgodnie z ust. 12 w trakcie prowadzonej kontroli organ kontroli może żądać udostępnienia dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli innych niż te, o których mowa w zawiadomieniu. Oznacza to, że jeśli nawet organ w zawiadomieniu wskaże, że na początku nie oczekuje przygotowania przez kontrolowanego konkretnych dokumentów lub też bardzo ogólnie wskaże informacje, których poszukuje, nie utrudni to w żaden sposób organowi żądania w trakcie kontroli

				dodatkowych dokumentów lub informacji, w zależności od przebiegu kontroli. Warto zaznaczyć, że niektóre organy kontroli zwracały dawniej uwagę, że sprawia im trudność wskazanie w zawiadomieniu oznaczenia przedsiębiorcy, ponieważ zdarzają się sytuacje, kiedy kontrola jest przeprowadzana na targowisku, na którym sprzedawcy nie mają sztyku ani stałego miejsca sprzedaży, przez co trudno jest ustalić nawet oznaczenie przedsiębiorcy. Nie oznacza to jeszcze, że z tego powodu oznaczenie przedsiębiorcy nie powinno stanowić elementu zawiadomienia w regulacji określającej minimalny standard kontroli. Tak samo zdaniem MRiT należy oczekiwać, że w typowych sytuacjach minimalnym standardem powinno być możliwie szczegółowe określenie listy oczekiwanych przez organ kontroli informacji i dokumentów. Należy również dodać, że w przypadku gdy przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia oraz gdy przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska, zawiadomienie nie jest wymagane. To właśnie w takich przypadkach organ najczęściej przeprowadza kontrolę doraźną, nagłą, na przykład na podstawie skargi, gdy ze

				względu na nadzwyczajne okoliczności przygotowanie listy dokumentów i informacji mogłoby się okazać utrudnione. W tych właśnie przypadkach najczęściej zawiadomienie nie będzie wymagane.
20.	Art. 42 pkt 2	Urząd Zamówień Publicznych	Poszerzenie katalogu wyłączeń stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2022 r. poz. 1710, z późn.zm.), dalej „ustawa Pzp”, o przesłankę wskazaną w projektowanym art. 11 ust. 1 pkt 8a ustawy Pzp nie wydaje się rozwiązaniem poprawnym legislacyjnie. Zakres wyłączenia przewidziany tym przepisem jest objęty zakresem wyłączenia wskazanym w art. 11 ust. 1 pkt 8 in principio ustawy Pzp, a dodawany pkt 8a w art. 11 ust. 1 ustawy Pzp wynika jedynie z wyjątku od tego wyłączenia dodawanego przez Projekt w art. 11 ust. 1 pkt 8 in fine. Należy zauważyć, że wyłączenia przewidziane w art. 11 ust. 1 ustawy Pzp stanowią odzwierciedlenie wyłączeń przewidzianych w dyrektywach UE z zakresu zamówień publicznych, a więc wyłączeń które nie mogą podlegać rozszerzeniu na poziomie prawa krajowego państwa członkowskiego UE. W tym kontekście dodawany art. 11 ust. 1 pkt 8a ustawy Pzp może być postrzegany jako dodatkowe wyłączenie na poziomie krajowym, nieujęte w przepisach UE. Dlatego też proponuje się odstąpienie od dodawania pkt 8a w art. 11 ust. 1 ustawy Pzp oraz inną redakcję zmienianego przepisu art. 11 ust. 1 pkt 8 Pzp, która z jednej strony pozwoli zachować intencję projektodawcy, a z drugiej strony nie będzie powodowała wątpliwości w kontekście wprowadzenia nowej przesłanki wyłączenia. Poniżej propozycja redakcji art. 11 ust. 1 pkt 8 Pzp: „8) są pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, z wyjątkiem kredytów lub pożyczek zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, innych	Uwaga nieuwzględniona. Projektowany art. 11 ust. 1 pkt 8 i 8a stanowią element wdrożenia dyrektyw unijnych dotyczących zamówień publicznych, w tym art. 10 lit. f dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE, zgodnie z którym dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych na usługi w zakresie „pożyczek, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, zakupem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych”. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 11 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej „ustawa Pzp”), spod stosowania ustawy wyłączone są zamówienia, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów

			niż pożyczki, o których mowa w art. 90 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;”	zobowiązań określonych w uchwale budżetowej. Propozycja przedstawiona w projekcie ustawy zmierza do objęcia stosowaniem ustawy Pzp obok zamówień, których przedmiotem są kredyty udzielane jednostkom samorządu terytorialnego, również pożyczek udzielanych przez prywatne podmioty świadczące usługi finansowe. Tym samym, zakres stosowania ustawy Pzp zostaje rozszerzony względem przepisów obecnie obowiązujących. Nie można zatem zgodzić się ze stwierdzeniem, iż wdrożenie m.in. art. 10 lit. f dyrektywy 2014/24 w dwóch jednostkach redakcyjnych zawartych w art. 11 ust. 1, tj. pkt 8 i 8a, może spowodować wątpliwości co do tego, czy treść normy wyrażone w art. 11 ust. 1 pkt 8a wykracza poza wyłączenie przewidziane przepisami unijnymi. Jest wręcz przeciwnie, bowiem normy dekodowane z art. 11 ust. 1 pkt 8 i 8a, ograniczają zakres obecnego wyłączenia. Należy ponadto wskazać, że sposób wdrożenia dyrektywy, a już zwłaszcza wybór zastosowanej techniki legislacyjnej, pracodawca unijny pozostawił państwom członkowskim. Nie ma bowiem wątpliwości, iż przepisy dyrektywy określają skutek, jaki ma być osiągnięty poprzez jej wdrożenie, natomiast, prawodawcy krajowemu pozostawia się swobodę w wyborze metod działania, mających zapewnić ich

				skuteczność w krajowym systemie prawnym. Zaproponowana techniki legislacyjna, polegająca na podziale wyłączenia na dwie jednostki redakcyjne, tj. pkt 8 i 8a, ma zapewnić jednoznaczność projektowanego wyłączenia. Z kolei, zawarcie w proponowanym brzmieniu pkt 8 „wyjątku od wyjątku” może prowadzić do nieczytelności przepisu. Jednocześnie w związku z przekazaniem stanowiskiem Ministra Funduszy i Polityki Rozwoju, treść art. 11 ust. 1 pkt 8a została rozszerzona, i projektowany przepis otrzyma brzmienie: „8a) pożyczki zaciągane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, finansowane ze środków publicznych, w tym środków europejskich, a także ze środków pochodzących z europejskich lub międzynarodowych instytucji finansujących lub ze środków podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 (Dz.Urz.UE L 169 z 01.07.2015, str. 1, z późn. zm.) –

				Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych”.
21.	Art. 47	Komisja Nadzoru Finansowego	Przepis wymaga doprecyzowania przez: 1) wskazanie, o jakie postępowania wszczęte i niezakończone chodzi, bowiem obecne brzmienie tego przepisu sugeruje, że chodzi o wszelkie trwające postępowania, co wydaje się zbyt szerokim ujęciem;	Uwaga nieuwzględniona. Przepis ma charakter generalny. Chodzi o wszystkie postępowania administracyjne, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie zmian Kodeksu postępowania administracyjnego.
22.	Dodatkowa propozycja: Dodatkowa propozycja: Art. 18 (propozycje wprowadzenia innych zmian w Ordynacji podatkowej)	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Rzecznik MŚP, korzystając uprawnień ustawowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 648), zwraca się z uprzejmą prośbą o uwzględnienie w ramach prac legislacyjnych nad projektowaną ustawą propozycji proporzecznych zmian przepisów Ordynacji podatkowej, wypracowanych przez organy działające przy Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, tj.: Radę Przedsiębiorców oraz Radę Naukową. W związku z powyższym, w załączeniu do niniejszej opinii Rzecznik MŚP przekazuje: 1) Pismo do MF z dnia 11 sierpnia 2022 r. WPL.234.2022.ZS wraz z: 2) Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw; 3) Uzasadnienie do ww. projektu ustawy; Projekt rozporządzenia w sprawie wysokości wynagrodzenia i podlegających zwrotowi wydatków mediatora w postępowaniu podatkowym.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z roboczym stanowiskiem Ministerstwa Finansów, jest ono przeciwne włączeniu propozycji szerokich zmian Ordynacji podatkowej do przedmiotowego projektu. Propozycje zmian Ordynacji podatkowej, zgłoszone przez Rzecznika MŚP, były przedmiotem cyklu spotkań przedstawicieli Ministerstwa Finansów z przedstawicielami Zespołu ds. Podatków przy Radzie Przedsiębiorców Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, odbytych na przełomie grudnia 2022 r. i stycznia 2023 r. Większość propozycji zgłoszonych przez Rzecznika MŚP nie została uwzględniona w toku prac legislacyjnych nad projektem nowelizacji Ordynacji podatkowej, procedowanym aktualnie w Ministerstwie Finansów. W odpowiedzi na prośbę Rzecznika MŚP o powtórne ich rozważenie (pismo z 4 stycznia 2023 r.), Minister Finansów zapewnił, że zostaną one poddane ponownej, gruntownej analizie i ocenie przy okazji kolejnej nowelizacji Ordynacji podatkowej (pismo z

				30 stycznia 2023 r. znak: DSP5.055.3.2022). Prace nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców nie są właściwym momentem na dokonanie takiej kompleksowej analizy.
23.	Dodatkowa propozycja: Art. 39 pkt 7 lit. b (art. 48 ust. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 i 641))	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	W projektowanej ustawie proponuje się, aby do art. 48 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 i 641, dalej: „Pp” lub „Prawo przedsiębiorców”) dodano ust. 12 o następującej treści: „12. W trakcie prowadzonej kontroli organ kontroli może żądać udostępnienia dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli innych niż te, o których mowa w ust. 3 pkt 6.”. W ocenie Rzecznika MŚP powyższy przepis należy uzupełnić o dodatkowe zastrzeżenie, że: „żądanie takie wymaga pisemnego uzasadnienia”, by celowość żądania mogła podlegać weryfikacji. Ponadto proponowane uzupełnienie przyczyniłoby się do uniknięcia nadużywania przedmiotowego uprawnienia.	Uwaga nieuwzględniona. Biorąc pod uwagę znaczenie pierwotnej propozycji (lista ma mieć przede wszystkim charakter pogładowy, usprawniający prowadzenie kontroli, nie zaś wiążący w twardy sposób), w ocenie projektodawcy rozwiązanie wskazane przez Rzecznika MŚP byłoby nadmiarowe. Organ związany jest zakresem przedmiotowym kontroli, w związku z czym nie ma pełnej dowolności w żądaniu dokumentów.
24.	Dodatkowa propozycja: Art. 39 pkt 9-11 (art. 67-71a Prawa przedsiębiorców)	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Nawiązując do zmian w Prawie przedsiębiorców przewidujących uczynienie prawa gospodarczego bardziej przyjaznym przedsiębiorcom, w tym poprzez zmianę zasad projektowania nowych aktów normatywnych i oceniania aktów już funkcjonujących (art. 67-71a Pp, str. 56-60 uzasadnienia projektowanej ustawy), Rzecznik MŚP postuluje uzupełnienie wprowadzanych w tym zakresie zmian o regulację przewidującą obowiązek przedstawiania Rzecznikowi MŚP do zaopiniowania przez członków Rady Ministrów oraz inne podmioty właściwe do przygotowania projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Z dotychczasowej praktyki Rzecznika MŚP wynika bowiem, że projektodawcy takich aktów normatywnych często bezzasadnie pomijają instytucję Rzecznika MŚP w procesie tworzenia prawa mającego (w niektórych przypadkach ewidentny) wpływ na prawa i obowiązki	Wyjaśnienie. Propozycja dotycząca wprowadzenia obowiązku przedstawiania Rzecznikowi MŚP do zaopiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących prawa gospodarczego została zgłoszona w ramach opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (UD49) i w związku z jej zakresem będzie ona podlegała rozpatrzeniu w ramach tamtego procesu legislacyjnego prowadzonego przez MRiT.

			przedsiębiorców z sektora MŚP, co należy ocenić zdecydowanie negatywnie. Należy w tym miejscu przypomnieć, iż zgodnie z art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 648, dalej: „ustawa o Rzeczniku MŚP”), do zadań Rzecznika należy m.in. opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Warto zauważyć ponadto, że przygotowując projektowaną ustawę projektodawca dostrzegł słusznie, że Rzecznik MŚP należy do podmiotów które w systemie prawnym zostały wyposażone w kompetencje opiniodawcze związane z procesem stanowienia prawa dotyczącego zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. W uzasadnieniu zmian służących usprawnieniu w zakresie bieżącego przeglądu prawa gospodarczego (str. 59) wskazano, że w proces bieżącego przeglądu funkcjonowania prawa zaangażowany powinien zostać Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców który – zgodnie z art. 16 ust. 1 Pp – stoi na straży praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, a także dysponuje określonymi kompetencjami w zakresie wnioskowania o przygotowanie oceny funkcjonowania aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego. Kwestia braku zapewnienia obowiązku konsultowania z Rzecznikiem MŚP istotnych dla przedsiębiorców projektów aktów normatywnych była przedmiotem wielu wystąpień Rzecznika do organów władzy publicznej (zob. m.in. przekazane w załączeniu do niniejszych uwag kopie pism Rzecznika MŚP do Ministerstwa Rozwoju i Technologii z 4 kwietnia 2022 r., znak WPL.120.2022.MW, Prezesa Rady Ministrów z 3 grudnia 2021 r., znak: WPL.875.2021.DL oraz Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z 9 lutego 2021 r., znak: WPL.69.2020.PD.DL), jednak przedmiotowy problem wciąż pozostaje nierozwiązany. Zapewnienie udziału Rzecznika MŚP w procesie tworzenia	

			prawa gospodarczego na jak najwcześniejszym etapie z pewnością przyczyniłoby się do wzmocnienia ochrony praw i interesów przedsiębiorców z sektora MŚP. Mając na uwadze powyższe zasadnym, jawi się wniosek o uzupełnienie zaproponowanych w przedmiotowym zakresie zmian o modyfikację przewidującą wprowadzenie obowiązku przedstawiania Rzecznikowi MŚP do zaopiniowania projektów aktów normatywnych dotyczących prawa gospodarczego. Warto przy tym zauważyć, że analogiczne rozwiązania funkcjonują już w odniesieniu do: 1) Rady Dialogu Społecznego (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 z późn. zm.)), 2) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 90, poz. 759), dalej: „ustawa o Komisji Wspólnej”), 3) związków zawodowych (art. 19 ust. 2 i 21 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 854)). Rzecznik MŚP proponuje dodanie w art. 68 Pp ust. 2 o następującym, wzorowanym na art. 8 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy o Komisji Wspólnej, brzmieniu: „2. Członkowie Rady Ministrów oraz inne podmioty właściwe do przygotowania projektów aktów normatywnych, programów i innych dokumentów rządowych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiają Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców do zaopiniowania projekty tych	

			dokumentów wraz z prognozą ich wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców”. Alternatywnie zmiana taka mogłaby zostać wprowadzona w ustawie o Rzeczniku MŚP.	
25.	Dodatkowa propozycja: Art. 41 (propozycja wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170))	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Rzecznik MŚP wnosi o uzupełnienie zaproponowanych w projektowanej ustawie modyfikacji w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170, dalej: „ustawa o zarządzie sukcesyjnym”) o dwie zmiany mające na celu rozwiązanie problemów w funkcjonowaniu instytucji zarządu sukcesyjnego dostrzeżonych na tle prowadzonych przez Rzecznika MŚP spraw interwencyjnych. Przedmiotowe kwestie zostały szczegółowo opisane w skierowanym do Ministerstwa Rozwoju i Technologii piśmie Rzecznika MŚP z 19 października 2022 r., znak: WPL.343.2022.GS (kopia w załączeniu) w sprawie prac nad oceną funkcjonowania (OSR ex-post) ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw. Powyższe problemy dotyczą po pierwsze kwestii relacji między statusem zarządcy sukcesyjnego a statusem przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców. W praktyce pojawiają się sytuacje, w których prawo jest stosowane w sposób niejednolity, a niektóre organy odmawiają zarządom sukcesyjnym prawa do korzystania z uprawnień przyznanych przedsiębiorcom. Organy te uzasadniają swoje stanowisko tym, że zarządca sukcesyjny nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 Pp, w związku z czym nie może korzystać z uprawnień przyznanych takim podmiotom, nawet pomimo regulacji art. 29 ustawy o zarządzie sukcesyjnym, zgodnie z którą od chwili ustanowienia zarządu sukcesyjnego zarządca sukcesyjny wykonuje prawa i obowiązki zmarłego przedsiębiorcy wynikające z wykonywanej przez niego działalności gospodarczej oraz prawa i obowiązki wynikające z prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku. Organy nie uwzględniały także przepisu art. 5 ustawy o zarządzie	Uwagi nieuwzględnione W opinii MRiT propozycja nie wpłynie na praktykę stosowania przepisów i de facto stanowi powtórzenie treści art. 29 ustawy o zarządzie sukcesyjnym. Ponadto proponowane brzmienie przepisu mogłoby prowadzić do mylnych interpretacji, że osoba pełniąca funkcję zarządcy sukcesyjnego powinna być przedsiębiorcą. Jednocześnie MRiT nie odnotował zgłoszeń, które uzasadniałyby wprowadzenie uniwersalnego przepisu zmieniającego zasady sukcesji umów. Skutkiem proponowanej regulacji mogłaby być niezamierzona ingerencja w umowy, o których mowa w innych przepisach. Kwestie związane z tą problematyką będą przedmiotem dalszych analiz.

			sukcesyjnym, zgodnie z którym w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie do prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku przez zarządcę sukcesyjnego stosuje się odpowiednio przepisy o wykonywaniu działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę. Stanowiska organów były nieprawidłowe, o czym świadczą chociażby wyroki wydane przez WSA w Lublinie 20 kwietnia 2022 r., sygn. akt I SA/Lu 92/22, oraz przez WSA w Krakowie z 25 sierpnia 2022 r., sygn. akt I SA/Kr 500/22. Konieczność skierowania sprawy na drogę sądową wskazuje jednak, że obecnie obowiązujące przepisy są nieprecyzyjne i prowadzą do wątpliwości w praktyce. (Rzecznik MŚP uczestniczył). Instytucja zarządu sukcesyjnego służy nie tylko zapewnieniu realizacji bieżących obowiązków związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa spadku, ale także umożliwieniu skutecznego wykonywania praw nabytych w związku z działaniem tego przedsiębiorstwa. Skoro zarządcy sukcesyjni odpowiadają za realizację obowiązków zmarłego przedsiębiorcy wynikających z wykonywanej przez niego działalności gospodarczej, to powinni oni być także uprawnieni do korzystania z uprawnień przysługujących zmarłemu przedsiębiorcy, takich jak prawo do ubiegania się o dotacje albo o środki pomocowe przyznawane w związku wystąpieniem sytuacji kryzysowych, takich jak pandemia COVID-19. W celu rozwiązania powyższego problemu Rzecznik MŚP proponuje zmodyfikowanie art. 29 ustawy o zarządzie sukcesyjnym poprzez nadanie mu następującego brzmienia: „Art. 29. 1. Od chwili ustanowienia zarządu sukcesyjnego zarządca sukcesyjny wykonuje prawa i obowiązki zmarłego przedsiębiorcy wynikające z wykonywanej przez niego działalności gospodarczej oraz prawa i obowiązki wynikające z prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku. 2. Czynności podejmowane przez zarządcę sukcesyjnego w ramach prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku uznaje się za czynności podejmowane przez przedsiębiorcę.”	

			Wprowadzenie powyższej zmiany polegającej na dodaniu do art. 29 ustawy o zarządzie sukcesyjnym ust. 2 o wskazanej wyżej treści jednoznacznie potwierdziłoby możliwość działania zarządcy sukcesyjnego na prawach przedsiębiorcy w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa spadku. Usunęłoby to ryzyko powzięcia wątpliwości co do relacji między statusem zarządcy sukcesyjnego a statusem przedsiębiorcy, które to wątpliwości są obecnie rozstrzygane przez niektóre organy na niekorzyść zarządców sukcesyjnych. Druga z postulowanych przez Rzecznika MŚP zmian dotyczy umów z pogranicza prawa cywilnego i administracyjnego, takich jak umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zawierane przez świadczeniodawców z Narodowym Funduszem Zdrowia. Umowy takie mają generalnie cywilnoprawny charakter, jednak zasady ich zawierania, przenoszenia czy rozwiązywania poddano szczególnym rygorom o charakterze administracyjnoprawnym. Ustawa o zarządzie sukcesyjnym zawiera regulacje dotyczące przejmowania koncesji, zezwoleń, licencji oraz pozwoleń wydanych w formie aktu administracyjnoprawnego, ale nie zawiera już przepisów dotyczących przejmowania powyższych umów, mimo że przenoszenie praw z takich umów na osobę trzecią często jest warunkowane uzyskaniem zgody odpowiedniego organu, czego przykładem są właśnie umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, w przypadku których przeniesienie wynikających z nich praw i obowiązków wymaga pisemnej zgody Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia. W praktyce prowadzi to do sytuacji, w których zarządca sukcesyjny może co prawda dalej realizować przedmiotowe umowy w sposób tymczasowy, jednak wraz z uregulowaniem spraw spadkowych i wygaśnięciem zarządu sukcesyjnego następcy prawni zmarłego przedsiębiorcy mogą zostać pozbawieni możliwości przejęcia praw i obowiązków wynikających z takich umów. Skutkiem braku uregulowania kwestii sukcesji umów z pogranicza prawa cywilnego i administracyjnego w sposób	

			bezpośredni w ustawie o zarządzie sukcesyjnym oraz w ustawach regulujących zawieranie powyższych umów, takich jak ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.), są istotne utrudnienia w praktyce. Rzecznik MŚP wnosi o wprowadzenie do projektowanej ustawy rozwiązań, które określą w sposób jednoznaczny tryb postępowania w zakresie sukcesji tego typu umów. Mając powyższe na uwadze Rzecznik MŚP proponuje zmodyfikowanie dotyczącego wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego art. 59 ustawy o zarządzie sukcesyjnym poprzez dodanie do tej regulacji ust. 3 o następującej treści: „3. Jeżeli odrębne przepisy uzależniają skuteczność przeniesienia na osobę trzecią praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez zmarłego przedsiębiorcę od zgody właściwego organu administracji publicznej, umowa taka nie wygasa wraz z wygaśnięciem zarządu sukcesyjnego, jeżeli w terminie miesiąca po wygaśnięciu zarządu sukcesyjnego następca prawny zmarłego przedsiębiorcy złoży wniosek o przeniesienie na niego praw i obowiązków wynikających z tej umowy, a organ administracji publicznej uwzględni ten wniosek”. Wprowadzenie takiej regulacji dałoby zarówno organom administracyjnym, jak i zarządom sukcesyjnym oraz następcom prawnym zmarłego przedsiębiorcy, jasne wytyczne jak należy postępować w celu zapewnienia sprawnej sukcesji przy jednoczesnym poszanowaniu zasad kontroli władzy publicznej nad umowami cywilnoprawnymi poddanymi szczególnym rygorom o charakterze administracyjnym. Dodatkowe uzasadnienie dla wprowadzenia postulowanych zmian w ustawie o zarządzie sukcesyjnym można znaleźć w przywołanym wyżej piśmie Rzecznika MŚP do Ministerstwa Rozwoju i Technologii z 19 października 2022 r., znak: WPL.343.2022.GS, które to pismo Rzecznik przekazuje w załączeniu do niniejszej opinii.	

26.	Dodanie do projektu zmiany art. 189h § 4 i 5 KPA	Komisja Nadzoru Finansowego	Zgodnie z art. 189g § 1 KPA administracyjna kara pieniężna nie może zostać nałożona, jeżeli upłynęło pięć lat od dnia naruszenia prawa albo wystąpienia skutków naruszenia prawa. Celem tego przepisu jest w szczególności zmobilizowanie organów administracji publicznej do sprawnego nakładania sankcji z tytułu stwierdzonych deliktów administracyjno-prawnych. Przerwanie i zawieszenie biegu terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 189g § 1 KPA, następuje wyłącznie w przypadkach, o których mowa w art. 189h KPA. W katalogu tym nie zostało wskazane, aby taką przesłanką była konieczność obligatoryjnego zawieszenia postępowania. Proponuje się to uzupełnić przez nowelizację art. 189h § 4 i § 5 KPA, polegającą na dodaniu w przepisach dotyczących braku rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia lub jego zawieszenia okoliczności, polegającej na konieczności obligatoryjnego zawieszenia postępowania w przypadkach, o których mowa w § 97 § 1 pkt 1-4 KPA. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 102 KPA w czasie zawieszenia postępowania organ administracji publicznej może podejmować jedynie czynności niezbędne w celu zapobieżenia niebezpieczeństwu dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnym szkodom dla interesu społecznego. W tym czasie organ nie ma zatem możliwości realnego korzystania z kompetencji do wyjaśnienia stanu faktycznego danej sprawy, jak również nie ma możliwości wydania decyzji o nałożeniu sankcji. W wielu przypadkach może to prowadzić do sytuacji, że w trakcie zawieszenia postępowania (kiedy de facto organ nie może go prowadzić), dojdzie do przedawnienia możliwości nałożenia kary. Wliczenie okresu obligatoryjnego zawieszenia postępowania do okresu, w którym możliwe jest nałożenie sankcji, powoduje, że istotnemu skróceniu ulega czas, w którym możliwe jest wyciągnięcie konsekwencji wobec podmiotów, które dopuściły się deliktów administracyjnych. Jest to szczególnie aktualne w przypadku postępowań administracyjnych w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych, które odnoszą się do naruszeń ujawnianych z natury rzeczy z pewnym opóźnieniem.	Uwaga nieuwzględniona. Treść propozycji wykracza poza zakres tematyczny projektu i nie zmierza do polepszenia sytuacji prawnej strony postępowania (w tym np. przedsiębiorcy).

27.	Dodanie do projektu zmiany art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, z późn. zm.).	Komisja Nadzoru Finansowego	Projekt proponuje się uzupełnić o nowelizację art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe w taki sposób, aby otrzymał on brzmienie: „Art. 38. 1. Zezwolenie, o którym mowa w art. 34 ust. 1, wygasa, jeżeli bank nie został utworzony w terminie 6 miesięcy od dnia wydania tego zezwolenia. 2. Zezwolenie, o którym mowa w art. 36 ust. 1, wygasa, jeżeli bank nie rozpoczął działalności w terminie 12 miesięcy od dnia wydania tego zezwolenia. 3. Od dnia złożenia wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 36 ust. 1, do upływu terminu, o którym mowa w ust. 2, art. 138 ust. 6 pkt 3 nie stosuje się.”. UZASADNIENIE Proponowana zmiana art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”, ma na celu usunięcie wątpliwości prawnych, jakie pojawić się mogą w przypadku upływu terminu przewidzianego w art. 38 ustawy – Prawo bankowe w obecnym brzmieniu, przed wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji w przedmiocie zezwolenia na rozpoczęcie działalności przez bank (art. 36 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe). Sytuacja taka może nastąpić w przypadku przeciągającego się procesu tworzenia banku, a następnie późnego złożenia przez bank wniosku o wydanie zezwolenia na rozpoczęcie działalności w terminie uniemożliwiającym przeprowadzenie przez Komisję Nadzoru Finansowego pełnego postępowania administracyjnego i wydania decyzji rozstrzygającej sprawę co do istoty. Proponowane zmiany rozdzielają kwestie przyczyn i terminów wygaśnięcia zezwolenia na utworzenie banku i zezwolenia na rozpoczęcie przez bank działalności. W pierwszym przypadku zezwolenie wygasać będzie z mocy prawa, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia wydania zezwolenia na utworzenie banku zezwolenie to nie zostanie skonsumowane, tj. bank nie zostanie utworzony. Zezwolenie to jest wydawane na podstawie stanu faktycznego	Uwaga nieuwzględniona. Propozycja stanowi implementację prawa wspólnotowego, a mianowicie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE. W związku z powyższym należy wskazać, że na poziomie negocjacji trójstronnych Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego 2/2 prowadzone są obecnie prace legislacyjne nad pakietem CRD VI1/CRR III2, dotyczącym warunków dopuszczenia do działalności i nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi. Pakiet ten zawiera m. in. zmiany ww. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2013/36/UE (tzw. dyrektywy CRD IV).

			i prawnego na dany moment w czasie i nie powinno formułować bezterminowych uprawnień, a raczej uprawnienie krótkoterminowe. W drugim przypadku zmiana zakłada wygaśnięcie zezwolenia na rozpoczęcie działalności, jeżeli bank nie rozpocznie działalności operacyjnej w terminie 12 miesięcy od dnia wydania tego zezwolenia. Rozwiązanie to jest zgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej (art. 18 lit. a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE) i stanowi prawidłową jego transpozycję. Dodawany ust. 3 ma na celu uniknięcie kolizji prawnej z przepisem art. 138 ust. 6 pkt 3 ustawy – Prawo bankowe, umożliwiającym uchylenie zezwolenia na utworzenie banku, jeżeli bank ten nie prowadzi działalności przez okres dłuższy niż 6 miesięcy. Przesłanki zastosowania tego przepisu mogą się bowiem ziścić pomiędzy dniem utworzenia banku a dniem zakończenia postępowania w przedmiocie zezwolenia na rozpoczęcie przez bank działalności lub po wydaniu tego zezwolenia, lecz przed upływem wskazanego w projektowanym ust. 2 terminu na jego wygaśnięcie, tj. w czasie gdy bank posiada uprawnienie do podjęcia działalności. Art. 138 ust. 6 pkt 3 ustawy – Prawo bankowe będzie mógł być natomiast zastosowany, jeżeli w okresie 6 miesięcy od dnia utworzenia bank nie wystąpi z wnioskiem o zezwolenie na rozpoczęcie działalności albo gdy postępowanie w sprawie tego zezwolenia zakończy się wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji odmownej, a od utworzenia banku upłynie już okres 6 miesięcy.	
28.	Dodanie do projektu zmiany art. 144 ust. 3 ustawy z dnia 28	Komisja Nadzoru Finansowego	Projekt proponuje się uzupełnić o nowelizację art. 144 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe oraz art. 311 ust. 2 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne w następujący sposób:	Uwaga nieuwzględniona.

	lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520, z późn. zm.) oraz art. 311 ust. 2 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2309), oraz w konsekwencji odpowiedniego przepisu przejściowego		Art. 28a. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520, z późn. zm.) w art. 144 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do postępowań w sprawach o należne od upadłego alimenty oraz renty z tytułu odpowiedzialności za uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia albo utratę żywiciela oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę, a także w sprawach nakładania sankcji administracyjnej.”. Art. 35a. W ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne w art. 311 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Do postępowań w sprawach o należne od dłużnika alimenty oraz odszkodowania i renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę, a także w sprawach nakładania sankcji administracyjnej przepisu ust. 1 nie stosuje się.”. Przepis przejściowy: Art. 49a. Do wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań administracyjnych w sprawach nakładania sankcji administracyjnych, o których mowa w art. 311 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 35a oraz art. 144 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 28a, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz do postępowań sądowoadministracyjnych w tych sprawach stosuje się przepisy dotychczasowe. UZASADNIENIE W związku z ujawnionym w orzecznictwie sądowoadministracyjnym problemem udziału syndyka albo zarządcy masy sanacyjnej (zarządcy) w sankcyjnych postępowaniach administracyjnych niezbędna wydaje się interwencja ustawodawcy, polegająca na przesądzeniu, że prowadzenie postępowania administracyjnego w przedmiocie	Ministerstwo Sprawiedliwości zwróciło uwagę, że w literaturze podkreśla się, iż określenie „sankcja administracyjna” nie zostało zdefiniowane w żadnym akcie prawnym. Doktryna przyjmuje określenie sankcje administracyjne dla określenia dwóch rodzajów sankcji, tj. pieniężne i niepieniężne. Kodeks postępowania administracyjnego w rozdziale IVa posługuje się określeniem administracyjne kary pieniężne, która zgodnie z art. 189b stanowi określoną w ustawie sankcję o charakterze pieniężnym. Sankcje o charakterze niepieniężnym są w konkretnych ustawach. Dla przykładu można wskazać, iż w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2554) tytuł rozdziału VII ma brzmienie „sankcje administracyjne”. Rozdział ten zawiera wyliczenie przykładowe, jakie kary mogą być nakładane na określone podmioty. W drugiej kolejności należy wskazać, że ewentualne postępowania w przedmiocie sankcji będą miały wpływ na masę upadłości. Odmienne wskazano w uzasadnieniu projektowanej zmiany, tj. „dla postępowania administracyjnego w przedmiocie konstytutywnego określenia odpowiedzialności administracyjnej nie jest relewantne do postępowania dotyczącego masy upadłości albo masy sanacyjnej.”. Z poglądem tym nie można się jednak zgodzić. Trwające postępowanie w

			konstytucyjnego określenia odpowiedzialności administracyjnej nie jest relewantne do postępowania dotyczącego masy upadłości albo masy sanacyjnej. Sądy administracyjne pomijają szerszą ocenę związku postępowania określającego konstytucyjnie odpowiedzialność administracyjną z masą sanacyjną (majątkową) i skupiają się na możliwych konfiguracjach procesowych przesądzonych już udziału zarządcy masy sanacyjnej (względnie syndyka masy upadłości) w postępowaniu sankcyjnym. Takie podejście odpowiada konsekwentnej linii orzeczniczej i niepodporządkowanie się jej eksponuje działania procesowe organów administracji publicznej na poważne ryzyko, które należy uchylić. Ponadto z punktu widzenia przedsiębiorców istotne jest zapewnienie im pełnego udziału w postępowaniu, w którym ponoszą negatywne konsekwencje uprzednio popełnionego deliktu administracyjnego. Status zarządcy albo syndyka w toku jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego nie powinien być utożsamiany ze statusem prawnym strony w toku jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego. Z tego faktu nie można bowiem wyprowadzać bezrefleksyjnie możliwości stosowania wszelkich przepisów dotyczących strony względem zarządcy albo syndyka. Trzeba bowiem pamiętać, że jest to strona w znaczeniu formalnym, nie zaś materialnym. Szczególną ostrożność należy zachować zwłaszcza na gruncie czynności wyjaśniających, w szczególności z wykorzystywaniem art. 86 KPA (przesłuchania strony). Wówczas specyfika statusu prawnego zarządcy albo syndyka wpływa na przydatność ich wyjaśnień dla rozstrzygnięcia sprawy.	przedmiocie sankcji o charakterze niepieniężnym np. zakaz prowadzenia określonej działalności będzie miał wpływ na masę upadłości – np. w przypadku zbywania przedsiębiorstwa upadłego jako całość. Postępowanie w przedmiocie sankcji o charakterze pieniężnym również będzie miało wpływ na masę upadłości i jako takie powinno się toczyć z udziałem syndyka. Mając na uwadze powyższą argumentację Ministerstwo Sprawiedliwości negatywnie oceniło propozycję UKNF.
29.	Dodatkowa propozycja Art. 2	Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad	Proponuje się rozszerzenie zmian w ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny poprzez dodanie pkt 3 w brzmieniu: 3) w art. 6491 po § 1 dodaje się § 11 w brzmieniu:	Uwaga nieuwzględniona. Zaproponowana zmiana jest przewidziana w projekcie ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i

		„§ 11. Przepisu § 1 nie stosuje się w przypadku, gdy inwestorem jest Skarb Państwa.”. W przepisie proponuje się wyłączenie Skarbu Państwa z obowiązku udzielania gwarancji zapłaty. Za zwolnieniem SP, działającego jako inwestor, z obowiązku udzielania gwarancji zapłaty przemawia niewątpliwie fakt, że ryzyko nieotrzymania wynagrodzenia od SP przez wykonawcę nie istnieje, gdyż SP nie może upaść. SP jest inwestorem wiarygodnym i dającym gwarancję wypłacalności. Należy w tym miejscu podkreślić, że podmioty publiczne zaciągają zobowiązania na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), tj. tylko w sytuacji gdy mają na to zabezpieczone środki finansowe. W konsekwencji proponowanej zmiany, w przypadku gdy inwestorem jest SP, nie będzie miał zastosowania przepis art. 6494 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny odnoszący się do skutków braku żądanej gwarancji dających wykonawcy prawo do odstąpienia od umowy z winy inwestora. Powyższe uzasadnione jest rodzajem inwestora, którym jest podmiot publiczny. Oznacza to, że w przypadku umów, w których inwestorem jest SP, wykonawca nie będzie mógł odstąpić od umowy w przypadku braku żądanej gwarancji, ani zaprzestać wykonywania umowy. Natomiast zaciąganie zobowiązań niezgodnie z ustawą powoduje odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych stosownie do przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289). Wykonawca mający zawartą umowę z SP jest zatem w o wiele korzystniejszej sytuacji niż wykonawca mający zawartą umowę z inwestorem prywatnym. W uzasadnieniu do wprowadzenia przepisu art. 6491 w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny w 2010 r. przyjęto, że jego celem jest potrzeba zapobiegania negatywnym zjawiskom w gospodarce, w szczególności nieregulowania przez inwestorów i wykonawców robót budowlanych wynagrodzenia za wykonane prace, zwłaszcza gdy są to mali i średni przedsiębiorcy. A tymczasem, jak to zostało wyżej	jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach i Środowiska, który w dniu 26 maja 2023 r. został skierowany do pierwszego oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 3304), wnioskowanego przez Ministra Klimatu czytania na posiedzeniu Sejmu.

			przedstawione, wykonawcy inwestycji SP nie posiadają ryzyka niewypłacenia wynagrodzenia przez inwestora. Z kolei udzielenie gwarancji zapłaty wykonawcy przez podmiot reprezentujący SP wiąże się z dodatkowymi kosztami dla SP. Zgodnie z art. 6491 § 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny strony ponoszą w równych częściach udokumentowane koszty zabezpieczenia wierzytelności. W praktyce koszty takie są ponoszone przez jednostkę sektora finansów publicznych, która następnie dochodzi zwrotu połowy kosztów od wykonawcy, co nie zawsze następuje szybko i czasem oznacza wieloletnie oczekiwanie na zakończeniu sporu sądowego. Jednocześnie należy wskazać, że zdarzają się przypadki, iż wykonawca wykorzystuje gwarancję zapłaty niezgodnie z założonym celem. Wykonawca, widząc ryzyko, iż inwestor odstąpi od umowy z jego winy, np. z powodu zwłoki w realizacji, i naliczy związane z tym kary, wykorzystując instrument gwarancji zapłaty, nie tylko może uniknąć ryzyka związanego z potencjalnymi karami, ale całkowicie odwrócić sytuację. Wykonawca zamiast płacić kary, może sam mieć roszczenia finansowe wobec inwestora. Wyłączenie SP z obowiązku udzielania gwarancji zapłaty jest zatem korzystne dla budżetu państwa. Ponadto należy wskazać, że w obecnym stanie prawnym istnieją przepisy zapewniające szczególną ochronę SP. Taka ochrona istnieje np. na gruncie prawa cywilnego procesowego. Zgodnie z art. 749 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.) „Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych przeciwko Skarbowi Państwa jest niedopuszczalne.”. Istnienie takich przepisów również przemawia za zasadnością wprowadzenia projektowanych rozwiązań. Wprowadzane rozwiązanie nie narusza również równości wobec prawa, jako że wykonawca mający zawartą umowę z SP jest w korzystniejszej sytuacji niż wykonawca mający zawartą umowę z inwestorem prywatnym, gdyż z zasady ma zagwarantowaną wypłatę należnego wynagrodzenia i nie ma potrzeby występowania o udzielenie gwarancji.	

			W konsekwencji proponowanej zmiany, w przypadku gdy inwestorem jest SP, nie będzie miał zastosowania przepis art. 6494 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny odnoszący się do skutków braku żądanej gwarancji dających wykonawcy prawo do odstąpienia od umowy z winy inwestora. Powyższe uzasadnione jest rodzajem inwestora, którym jest podmiot publiczny. Oznacza to, że w przypadku umów, w których inwestorem jest SP, wykonawca nie będzie mógł odstąpić od umowy w przypadku braku żądanej gwarancji, ani zaprzestać wykonywania umowy. Powyższa zmiana była procedowana w projekcie ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD 375). Projekt ten, zgodnie z wyciągiem z protokołu ustaleń nr 9/2023 posiedzenia Rady Ministrów w dniu 28 lutego 2023 r., został zwrócony do Ministra Klimatu i Środowiska celem przeprowadzenia analizy porównawczej projektowanych przepisów z przepisami wdrożonymi w innych krajach Unii Europejskiej oraz ewentualnego opracowania nowej wersji projektu ustawy uwzględniającej zliberalizowanie przepisów w celu usprawnienia procesu inwestycyjnego w Polsce. Biorąc pod uwagę istotność powyższej zmiany w art. 6491 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dla realizacji zadań przez GDDKiA proponuje się włączenie jej do procedowanego projektu ustawy.	
30.	Dodatkowa propozycja	Generalna Dyrekcja Dróg i Krajowych Autostrad	Proponuje się wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 733), poprzez uchylenie obowiązku przekazywania przez zarządcę drogi informacji o których mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3, w zakresie infrastruktury technicznej, dla której wydał decyzję, o której mowa w art. 39 ust. 3 lub art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, wynikającego z art. 29d ust. 4 pkt 2. W związku z art. 2 ust. 1 pkt 6, art. 29b, art. 29d, należy informować Prezesa UKE m.in. o wydanych decyzjach	Uwaga nieuwzględniona. Dobiegły końca prace nad projektem ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (UC142, https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy--przepisy-wprowadzajace-ustawe--prawo-komunikacji-elektronicznej). Ww. projekt niebawem trafi pod obrady Sejmu RP.

		dotyczących lokalizacji w pasie drogowym dróg zarządzanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad 1) sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej; 2) sieci i przyłączy elektroenergetycznych; 3) sieci i przyłączy wody z wyłączeniem elementów sieci wykorzystywanych do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi tj. np. służących do zaopatrzenia w wodę sadów lub pól uprawnych; 4) sieci i przyłączy gazowych. Powyższy obowiązek powinny realizować też Rejony GDDKiA w związku z wydanymi decyzjami na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych - w terminie 30 dni od dnia wydania zezwolenia (o ile decyzje wydawane są w formie elektronicznej). Dane przekazywane przez zarządcę drogi Prezesowi UKE są dublowane z danymi przekazywanymi przez operatorów sieci na podstawie art. 29c powołanej ustawy. Ponadto wydanie decyzji zezwalającej na lokalizację infrastruktury w pasie drogowym drogi publicznej nie oznacza, że inwestycja zostanie zrealizowana. Dopiero wydanie decyzji na prowadzenie robót oraz umieszczenie w pasie drogowym urządzeń obcych daje pewność że zostanie ono zrealizowane. Wskazać należy, że zarządcy dróg nie posiadają materiałów które pozwalałyby określić przebieg danej infrastruktury w pasie drogowym w formie „elektronicznej” a jedynie w formie map papierowych lub plików pdf. Tym samym w bazie danych Prezesa UKE zarządca drogi umieszcza jedynie informacje o wydanych decyzjach wskazując m.in. miejscowość, działkę bez wskazywania konkretnej lokalizacji urządzeń i ich przebiegu na mapie sytuacyjno-wysokościowej. Odnosząc się do powielania danych dotyczących umieszczonych urządzeń obcych w pasie drogowym wskazać należy, że te same dane przekazują operatorzy sieci z uwzględnieniem ich lokalizacji i przebiegu. Są to zatem dane które pozwalają nie tylko stwierdzić że dana sieć została zrealizowana ale także jaki jest jej przebieg. Zgodnie bowiem z art. 29c powołanej ustawy operator sieci przekazuje Prezesowi	Projekt ten przewiduje również zmiany w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 733). Zmiany te dotyczyć będą również kwestii objętych propozycją GDDKiA przepisu art. 29d. W tym zakresie w art. 29d ust. 4 otrzyma następujące brzmienie: „4. Właściwy zarządca drogi przekazuje Prezesowi UKE w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 29b ust. 2, posiadane w postaci elektronicznej informacje o kanałach technologicznych zlokalizowanych w pasie drogowym na obszarze jego właściwości w zakresie, o którym mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3 lub 4.”

			UKE w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 29b ust. 2, posiadane w postaci elektronicznej informacje, o których mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3 lub 4, w celu ich udostępniania przez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji. Operator sieci przekazuje te informacje corocznie w terminie do dnia 31 marca według stanu faktycznego i prawnego na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. Obowiązek wskazany w zdaniu drugim dotyczy również aktualizacji informacji przekazanych Prezesowi UKE w celu ich udostępniania przez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji. Dane te obejmują: 1. Informacje o istniejącej infrastrukturze technicznej określające: a) ich lokalizację i przebieg, b) rodzaj i aktualny stan oraz sposób użytkowania, c) dane kontaktowe w sprawach dostępu; 2. Informacje o planach inwestycyjnych w zakresie wykonywanych lub planowanych robót budowlanych, finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych określające: a) lokalizację i rodzaj robót, b) element infrastruktury technicznej lub kanału technologicznego, którego roboty dotyczą, c) przewidywaną datę rozpoczęcia robót i czas ich trwania, d) dane kontaktowe w sprawach koordynacji robót budowlanych.	
31.	Dodatkowa propozycja	Generalna Dyrekcja Dróg i Krajowych Autostrad	Proponuje się wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne: Art. 13 proponuje się uzupełnić o przepis, zgodnie z którym wszelkie czynności geodezyjne związane z pasem drogowym dróg publicznych, geodeta jest zobowiązany uzgodnić z zarządcą drogi. Powyższa zmiana spowodowana jest koniecznością posiadania przez zarządcę drogi pełnej informacji o działaniach podejmowanych wobec dróg, którymi zarządza. GDDKiA zidentyfikowała sytuację, w których nie była informowana przez wykonawców prac geodezyjnych o pracach realizowanych na	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowy projekt ustawy ma na celu poprawę środowiska prawnego i instytucjonalnego, w którym działają polskie firmy, poprzez wprowadzenie regulacji przyjaznych przedsiębiorcom. Natomiast proponowana przez GDDKiA zmiana art. 13 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990, z późn. zm.) ma na celu wprowadzenie dodatkowego obowiązku dla przedsiębiorców

			zarządzanych przez nią obiektach, co mogło spowodować zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.	wykonujących prace geodezyjne (wykonawców prac geodezyjnych), który spowoduje wydłużenie realizacji prac geodezyjnych, a co za tym idzie również opóźnienia w realizacji inwestycji, na potrzeby których, co do zasady, prace te są wykonywane. Ponadto proponowana instytucja uzgodnienia wykonywanych prac geodezyjnych „związanych z pasem drogowym” z zarządcą drogi, może również prowadzić do całkowitego zablokowania realizacji niektórych inwestycji - od zarządcy drogi bowiem będzie zależało, czy udzieli zgody na wykonywanie prac geodezyjnych, czy też nie. Nie określono przy tym ani formy ani terminu, w jakim powinno nastąpić „uzgodnienie”. Autorzy uwagi nie precyzują ponadto, co należy rozumieć przez czynności geodezyjne związane z pasem drogowym. Należy zauważyć, że bardzo często w pasach drogowych zlokalizowane są punkty osnowy geodezyjnej, których pomiar jest niezbędny przy wykonywaniu prac geodezyjnych dotyczących nieruchomości sąsiadujących z pasem drogowym (nawet do 7 km). Zaproponowana regulacja stoi w sprzeczności z ideą projektowanej ustawy oraz, że zawiera ewidentne braki merytoryczne, które w przyszłości skutkowałyby problemami i wątpliwościami przy jej stosowaniu, to przedstawione uzasadnienie do jej wprowadzenia jest lakoniczne i nieprzekonywujące. Odnosi się ono

				bowiem do jednostkowej sytuacji i hipotetycznego zagrożenia, które zdaniem autorów uwagi mogłoby wystąpić ale nie wystąpiło.
32.	Dodatkowa propozycja: Projekt ustawy, art. 1 oraz część dotycząca Kpa w uzasadnieniu projektu ustawy	Główny Urząd Statystyczny	Propozycja zmian: - W art. 1 projektu ustawy proponujemy dodanie punktu 14 o treści: „w art. 3 w § 1 dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „spraw uregulowanych w art. 5 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz.773)”. - W Uzasadnieniu do ustawy, w części dotyczącej zmian proponowanych w Kpa, proponujemy dodanie punktu 14, zawierającego poniżej podane uzasadnienie: Uzasadnienie: Realizacja zadań jednostek organizacyjnych służb statystyki publicznej, określonych w art. 5 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz.773) wymaga licznych roboczych kontaktów z respondentami, dotyczących procesów zbierania i opracowywania danych statystycznych. Mając na uwadze, że zasady realizacji obowiązków sprawozdawczych uregulowane są bezpośrednio w przepisach przywołanej ustawy, kontakty z respondentami oraz związana z nimi korespondencja nie mają charakteru działań podlegających regulacji na mocy Kpa – nie mamy tu do czynienia z rozstrzyganiem spraw na drodze decyzji administracyjnych, wydawaniem zaświadczeń czy rozpatrywaniem wniosków. Bieżąca współpraca z respondentami obejmuje udzielane im wsparcie w realizacji obowiązków sprawozdawczych oraz kontakty związane z wyjaśnianiem błędów w przekazanych danych statystycznych nawet w sytuacji, jeżeli odbywa się na piśmie. Dla ułatwienia współpracy statystyki publicznej z respondentami oraz poprawy czytelności stosowanych procedur zasadne byłoby wyraźne wyłączenie opisanych powyżej spraw z zakresu działania Kpa.	Uwaga nieuwzględniona. Wprowadzenie regulacji prawnych w tym zakresie wymaga dokonania pogłębionej analizy i konsultacji, dlatego na obecnym etapie prac nad projektem nie uda się wprowadzić wskazanych zmian.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾

z dnia

w sprawie pól opcjonalnych w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usługi w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej²⁾

Na podstawie art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2023 r. poz. 140 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa te z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych jako pola opcjonalne w załączniku do rozporządzenia 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7, z późn. zm.³⁾), które podlegają obowiązkowi wypełnienia.

2. Pola standardowych formularzy ogłoszeń, o których mowa w ust. 1, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, wszczętych i niezakończonych,
- 2) umów koncesji na roboty budowlane lub usługi zawartych w następstwie postępowań wszczętych

– przed dniem 25 października 2023 r.

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 838).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie służy stosowaniu rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12).

³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 25 października 2023 r.

MINISTER ROZWOJU I TECHNOLOGII

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Rozwoju i Technologii
z dnia
(Dz. U. poz.)

Opcjonalne pola standardowych formularzy ogłoszeń podlegające obowiązkowi wypełnienia

1	2	3	4
Standardowy formularz	Numer kolumny w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 ¹⁾	Opis ogłoszenia	Identyfikatory („ID”) i nazwy pól oznaczonych w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 ¹⁾ jako pola opcjonalne („O”), które należy wypełnić obowiązkowo
Procedura konkurencyjna	kolumna 14	Wstępne ogłoszenie informacyjne wykorzystywane jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie – dyrektywa w sprawie koncesji ²⁾ , tryb uproszczony	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podroła BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-6 Procedura BT-31 Części zamówienia - Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-33 Części zamówienia - Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty - Oficjalny język BT-14 Dokumenty - Zastrzeżone BT-615 Dokumenty - Zastrzeżone - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie - Elektroniczne BT-18 Składanie - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie - Elektroniczne - Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 19	Ogłoszenie o koncesji – dyrektywa w sprawie koncesji ²⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podroła BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-6 Procedura BT-31 Części zamówienia – Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-17 Składanie – Elektroniczne BT-18 Składanie – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
Uprzednie zawiadomienie o bezpośrednim udzieleniu zamówienia	kolumna 28	Ogłoszenie o dobrowolnej przejrzystości ex ante – dyrektywa w sprawie koncesji ²⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa - Fundusze UE BT-722 Umowa - Fundusze UE - Program

			BT-5011 Umowa - Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
Wyniki	kolumna 32	Ogłoszenie o udzieleniu koncesji – dyrektywa w sprawie koncesji ²⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
	kolumna 35	Ogłoszenie o udzieleniu koncesji – dyrektywa w sprawie koncesji ²⁾ , tryb uproszczony	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE

			BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa - Fundusze UE BT-722 Umowa - Fundusze UE - Program BT-5011 Umowa - Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
Modyfikacja umowy	kolumna 40	Ogłoszenie o modyfikacji umowy – dyrektywa w sprawie koncesji ²⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podroła BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa - Fundusze UE BT-722 Umowa - Fundusze UE - Program BT-5011 Umowa - Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów

			BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-7141 CVD - Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-723 Kategoria pojazdu (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-715 Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-725 Pojazdy bezemisyjne (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-716 Czyste ekologicznie pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12).

²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 114 z 05.05.2015, str. 24 oraz Dz. Urz. UE L 307 z 25.11.2015, str. 9).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie nowo dodawanego upoważnienia ustawowego zawartego w art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2023 r. poz. 140 i ...).

Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia, w drodze rozporządzenia, tych z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych jako pola opcjonalne w załączniku do *rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”)* (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/1780”, które podlegają obowiązkowi wypełnienia, kierując się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem organów Unii Europejskiej.

Stosownie do motywu 10 preambuły rozporządzenia 2019/1780, aby umożliwić wdrożenie rozwiązań dostosowanych do specyfiki krajowej, pozostawiono państwom członkowskim Unii Europejskiej pewną elastyczność, w szczególności uprawniono państwa członkowskie do wprowadzenia dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako opcjonalne na poziomie Unii Europejskiej były przez zamawiających obowiązkowo wypełniane na poziomie krajowym.

W związku z korzystaniem przez Polskę z powyższego uprawnienia istnieje potrzeba wydania przez Ministra Rozwoju i Technologii rozporządzenia w sprawie pól opcjonalnych w standardowych formularzach ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usług publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie służy stosowaniu rozporządzenia 2019/1780 i ma na celu wprowadzenie dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola standardowych formularzy ogłoszeń określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako pola opcjonalne („O”) były przez polskich zamawiających obowiązkowo wypełniane. Wprowadzenie dodatkowych regulacji krajowych jest niezbędne w celu pozyskiwania kompleksowych i miarodajnych danych w szczególności w zakresie tzw. zielonych i społecznych zamówień publicznych m.in. na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych względem organów Unii Europejskiej.

W tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia określono, które z pól opcjonalnych poszczególnych standardowych formularzy ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usług podlegają obowiązkowi wypełniania w związku z publikacją ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Opisy i oznaczenia przewidziane w tabeli nawiązują do opisów i oznaczeń poszczególnych formularzy ogłoszeń i pól opcjonalnych określonych w rozporządzeniu 2019/1780.

W kolumnie 1 tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia wymienione są nazwy standardowych formularzy. Następnie w kolumnie 2 tej tabeli wymienione są kolejno numery kolumn z tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 przyporządkowane poszczególnym rodzajom ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usług publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, których nazwy wyszczególnione zostały w kolumnie 3 tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia. W kolumnie 4 zostały wymienione te identyfikatory („ID”) i nazwy pól oznaczonych w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 jako pola opcjonalne („O”), które podlegają obowiązkowemu wypełnieniu w danym formularzu ogłoszenia.

Z tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia wynika przykładowo, że w przypadku standardowego formularza o nazwie *Procedura konkurencyjna* w odniesieniu do *Ogłoszenia o koncesji – dyrektywa w sprawie koncesji, tryb standardowy* (ujętego w kolumnie 19 tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780) należy wypełnić następujące pola oznaczone w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 jako opcjonalne („O”):

- 1) BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender;
- 2) BT-770 Organizacja – Podrola;
- 3) BG-614 Informacje o funduszach UE;
- 4) BT-7220 Program funduszy UE;
- 5) BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania;
- 6) BG-6 Procedura;
- 7) BT-31 Części zamówienia – Dozwolone maksimum;
- 8) BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie;
- 9) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum;
- 10) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język;

- 11) BT-17 Składanie – Elektroniczne;
- 12) BT-18 Składanie – URL;
- 13) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis;
- 14) BG-713 Zamówienia strategiczne;
- 15) BT-06 Zamówienia strategiczne;
- 16) BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria;
- 17) BT-774 Zielone zamówienia;
- 18) BT-775 Zamówienia społeczne;
- 19) BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje;
- 20) BT-754 Dostępność;
- 21) BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów;
- 22) BG-714 Informacje CVD;
- 23) BT-735 CVD – rodzaj umowy.

Przy czym pola opcjonalne oznaczone jako BT-5010, BT-31, BT-763, BT-33, BT-18, BG-714 oraz BT-735 należy wypełnić, jeżeli dotyczą danego postępowania o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Bezwzględny obowiązek stosowania nowych standardowych formularzy ogłoszeń określonych w rozporządzeniu 2019/1780 wejdzie w życie od dnia 25 października 2023 r., zaś do dnia 24 października 2023 r. zamawiający mogą wypełniać i przekazywać do publikacji ogłoszenia albo zgodnie ze wzorami dotychczasowych standardowych formularzy określonymi w rozporządzeniu wykonawczym *Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz. Urz. UE L 296 z 12.11.2015, str. 1, z późn. zm.)*, albo zgodnie z nowymi standardowymi formularzami ogłoszeń określonymi w rozporządzeniu 2019/1780.

W związku z powyższym w projektowanym rozporządzeniu przewiduje się, że wejdzie ono w życie z dniem 25 października 2023 r., a więc z dniem, od którego przewidziano bezwzględny obowiązek stosowania nowych standardowych formularzy ogłoszeń określonych w rozporządzeniu 2019/1780.

Jednocześnie z § 2 projektu rozporządzenia wynika, że przepisy niniejszego rozporządzenia nie będą miały zastosowania do:

- 1) postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, wszczętych i niezakończonych przed dniem 25 października 2023 r.;
- 2) umów koncesji na roboty budowlane lub usługi zawartych w następstwie postępowań wszczętych przed dniem 25 października 2023 r.

Oznacza to, że jeśli np. zamawiający przed dniem 25 października 2023 r. do wszczęcia postępowania o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi użył standardowych formularzy ogłoszeń przewidzianych rozporządzeniem 2019/1780, to w odniesieniu do kolejnych ogłoszeń dotyczących tego postępowania, publikowanych również po dniu 24 października 2023 r., nie będą miały zastosowania przepisy projektowanego rozporządzenia, które nakazują, aby zamawiający obowiązkowo wypełniali niektóre pola oznaczone w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/178 jako opcjonalne.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Zamówień Publicznych.

Jednocześnie, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie pól opcjonalnych w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usługi w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Kamila Król, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Andrzej Guzowski, Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 25, e-mail: Andrzej.Guzowski@mrit.gov.pl Pan Przemysław Grosfeld, Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 25, e-mail: Przemyslaw.Grosfeld@mrit.gov.pl	Data sporządzenia 12.06.2023 Źródło: Upoważnienie ustawowe art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2023 r. poz. 140) Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie nowo dodawanego upoważnienia ustawowego zawartego w art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2023 r. poz. 140 i ...).

Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia, w drodze rozporządzenia, tych z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych jako pola opcjonalne w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/1780”, które podlegają obowiązkowi wypełnienia, kierując się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem organów Unii Europejskiej.

Stosownie do motywu 10 preambuły rozporządzenia 2019/1780, aby umożliwić wdrożenie rozwiązań dostosowanych do specyfiki krajowej, pozostawiono państwom członkowskim Unii Europejskiej pewną elastyczność, w szczególności uprawniono państwa członkowskie do wprowadzenia dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako opcjonalne na poziomie Unii Europejskiej były przez zamawiających obowiązkowo wypełniane na poziomie krajowym.

W związku z korzystaniem przez Polskę z powyższego uprawnienia istnieje potrzeba wydania przez Ministra Rozwoju i Technologii rozporządzenia w sprawie pól opcjonalnych w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usługi w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie służy stosowaniu rozporządzenia 2019/1780 i ma na celu wprowadzenie dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola standardowych formularzy ogłoszeń określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako pola opcjonalne („O”) były przez polskich zamawiających obowiązkowo wypełniane. Wprowadzenie dodatkowych regulacji krajowych jest niezbędne w celu pozyskiwania kompleksowych i miarodajnych danych w szczególności w zakresie tzw. zielonych i społecznych zamówień publicznych m.in. na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych względem organów Unii Europejskiej.

W tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia określono, które z pól opcjonalnych poszczególnych standardowych formularzy ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usług podlegają obowiązkowi

wypełniania w związku z publikacją ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Opisy i oznaczenia przewidziane w tabeli nawiązują do opisów i oznaczeń poszczególnych formularzy ogłoszeń i pól opcjonalnych określonych w rozporządzeniu 2019/1780.

W kolumnie 1 tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia wymienione są nazwy standardowych formularzy. Następnie w kolumnie 2 tej tabeli wymienione są kolejno numery kolumn z tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 przyporządkowane poszczególnym rodzajom ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usług publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, których nazwy wyszczególnione zostały w kolumnie 3 tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia. W kolumnie 4 zostały wymienione te identyfikatory („ID”) i nazwy pól oznaczonych w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 jako pola opcjonalne („O”), które podlegają obowiązkowemu wypełnieniu w danym formularzu ogłoszenia.

Jednocześnie z § 2 projektu rozporządzenia wynika, że przepisy niniejszego rozporządzenia nie będą miały zastosowania do:

- 1) postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, wszczętych i niezakończonych przed dniem 25 października 2023 r.;
- 2) umów koncesji na roboty budowlane lub usługi zawartych w następstwie postępowań wszczętych przed dniem 25 października 2023 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Aktualnie brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zamawiający, o których mowa w art. 2 pkt 11 ustawy o umowie koncesji	Zamawiający ogółem: 38 618	Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2021 r.	Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na zakres pól wypełnianych przez zamawiających w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usługi w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
Wszystkie podmioty zainteresowane informacjami podawanymi w ogłoszeniach publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej	Brak danych	-	Projekt rozporządzenia wpłynie na zwiększenie zakresu pól widocznych w ogłoszeniach opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany w ramach konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

1. Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.;
2. Krajowa Izba Gospodarcza;
3. Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.;
4. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.;
5. PGNiG S.A.;
6. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.;
7. Poczta Polska S.A.;
8. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości;
9. Polski Fundusz Rozwoju;
10. Polskie Koleje Państwowe S.A.;
11. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.;
12. Unia Metropolii Polskich;

13. Związek Miast Polskich;
14. Związek Powiatów Polskich;
15. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej;
16. Portal PZP Spółka z o.o.;
17. Market Planet – Otwarty Rynek Elektroniczny S.A.;
18. Open Nexus Sp. z o.o..

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne	-	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, gospodarstwa domowe i obywateli, w tym osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Projektowane zmiany nie wprowadzają dodatkowych obciążeń finansowych po stronie wykonawców.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: ...	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na zakres pól wypełnianych w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu umów koncesji na roboty budowlane lub usługi w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
25 października 2023 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾

z dnia

w sprawie pól opcjonalnych w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej²⁾

Na podstawie art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa te z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych jako pola opcjonalne w załączniku do rozporządzenia 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7, z późn. zm.⁴⁾), które podlegają obowiązkowi wypełnienia.

2. Pola standardowych formularzy ogłoszeń, o których mowa w ust. 1, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz postępowań o zawarcie umowy ramowej wszczętych i niezakończonych,
- 2) konkursów rozpoczętych i niezakończonych,
- 3) umów w sprawie zamówienia publicznego oraz umów ramowych zawartych w następstwie postępowań wszczętych

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 838).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie służy stosowaniu rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1812, 1933 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 412, 825 i

⁴⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12.

– przed dniem 25 października 2023 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 25 października 2023 r.

MINISTER ROZWOJU I TECHNOLOGII

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Rozwoju i Technologii
z dnia
(Dz. U. poz. ...)

Opcjonalne pola standardowych formularzy ogłoszeń podlegające obowiązkowi wypełnienia

1	2	3	4
Standardowy formularz	Numer kolumny w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 ¹⁾	Opis ogłoszenia	Identyfikatory („ID”) i nazwy pól oznaczonych w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 ¹⁾ jako pola opcjonalne („O”), które należy wypełnić obowiązkowo
Plan zakupu	kolumna 1	Ogłoszenie o publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy – dyrektywa ogólna ²⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podroła
	kolumna 2	Ogłoszenie o publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy – dyrektywa sektorowa ³⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podroła BT-11 Nabywca - Forma prawna
	kolumna 3	Ogłoszenie o publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy – dyrektywa obronna ⁴⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podroła BT-11 Nabywca - Forma prawna
	kolumna 4	Wstępne ogłoszenie informacyjne wykorzystywane wyłącznie do celów informacyjnych – dyrektywa ogólna ²⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podroła BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa

			BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne
	kolumna 5	Okresowe ogłoszenie informacyjne wykorzystywane wyłącznie do celów informacyjnych – dyrektywa sektorowa ³⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podroła BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne
	kolumna 6	Wstępne ogłoszenie informacyjne wykorzystywane wyłącznie do celów informacyjnych – dyrektywa obronna ⁴⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podroła BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne
	kolumna 7	Wstępne ogłoszenie informacyjne wykorzystywane do skrócenia terminów składania ofert – dyrektywa ogólna ²⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podroła BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-6 Procedura BT-31 Części zamówienia - Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-33 Części zamówienia - Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty - Oficjalny język BT-14 Dokumenty - Zastrzeżone BT-615 Dokumenty - Zastrzeżone - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie - Elektroniczne BT-18 Składanie - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie - Elektroniczne - Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 8	Okresowe ogłoszenie informacyjne wykorzystane do skrócenia terminów składania ofert – dyrektywa sektorowa ³⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BG-6 Procedura BT-31 Części zamówienia – Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-14 Dokumenty – Zastrzeżone BT-615 Dokumenty – Zastrzeżone – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie – Elektroniczne BT-18 Składanie – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 9	Wstępne ogłoszenie informacyjne wykorzystywane do skrócenia terminów składania ofert – dyrektywa obronna ⁴⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrośla BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca - Forma prawna

			BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-6 Procedura BT-31 Części zamówienia - Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia - Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty - Oficjalny język BT-14 Dokumenty - Zastrzeżone BT-615 Dokumenty - Zastrzeżone - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie - Elektroniczne BT-18 Składanie - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie - Elektroniczne - Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
Procedura konkurencyjna	kolumna 10	Wstępne ogłoszenie informacyjne wykorzystywane jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie – dyrektywa ogólna ²⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia – Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-14 Dokumenty – Zastrzeżone BT-615 Dokumenty – Zastrzeżone – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

	kolumna 11	Okresowe ogłoszenie informacyjne wykorzystywane jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie – dyrektywa sektorowa ³⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia - Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia - Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty - Oficjalny język BT-14 Dokumenty - Zastrzeżone BT-615 Dokumenty - Zastrzeżone - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie - Elektroniczne - Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 12	Wstępne ogłoszenie informacyjne wykorzystywane jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie – dyrektywa ogólna ²⁾ , tryb uproszczony	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia – Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-14 Dokumenty – Zastrzeżone BT-615 Dokumenty – Zastrzeżone – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie – Elektroniczne BT-18 Składanie – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne

			BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 13	Okresowe ogłoszenie informacyjne wykorzystywane jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie – dyrektywa sektorowa ³⁾ , tryb uproszczony	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia - Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia - Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia

			BT-15 Dokumenty – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty - Oficjalny język BT-14 Dokumenty - Zastrzeżone BT-615 Dokumenty - Zastrzeżone - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie - Elektroniczne BT-18 Składanie - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie - Elektroniczne - Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 15	Ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania – dyrektywa sektorowa ³⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-14 Dokumenty – Zastrzeżone BT-615 Dokumenty – Zastrzeżone – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-18 Składanie – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 16	Ogłoszenie o zamówieniu – dyrektywa ogólna ²⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne

			BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 17	Ogłoszenie o zamówieniu – dyrektywa sektorowa ³⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 18	Ogłoszenie o zamówieniu – dyrektywa obronna ⁴⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia - Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia - Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty - Oficjalny język BT-14 Dokumenty - Zastrzeżone BT-615 Dokumenty - Zastrzeżone - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie - Elektroniczne BT-18 Składanie - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie - Elektroniczne - Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje

			BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 20	Ogłoszenie o zamówieniu – dyrektywa ogólna ²⁾ , tryb uproszczony	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia – Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-14 Dokumenty – Zastrzeżone BT-615 Dokumenty – Zastrzeżone – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-17 Składanie – Elektroniczne BT-18 Składanie – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 21	Ogłoszenie o zamówieniu – dyrektywa sektorowa ³⁾ , tryb uproszczony	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia - Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia - Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty - Oficjalny język BT-14 Dokumenty - Zastrzeżone BT-615 Dokumenty - Zastrzeżone - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie - Elektroniczne BT-18 Składanie - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie - Elektroniczne - Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 22	Ogłoszenie o podwykonawstwie – dyrektywa obronna ⁴⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podroła BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE

			BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-6 Procedura BT-31 Części zamówienia – Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-101 Dokumenty zamówienia BT-15 Dokumenty – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-14 Dokumenty – Zastrzeżone BT-615 Dokumenty – Zastrzeżone – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-17 Składanie – Elektroniczne BT-18 Składanie – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

	kolumna 23	Ogłoszenie o konkursie – dyrektywa ogólna ²⁾ , prace projektowe	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podroła BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia - Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia - Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty - Oficjalny język BT-18 Składanie - URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie - Elektroniczne - Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
	kolumna 24	Ogłoszenie o konkursie – dyrektywa sektorowa ³⁾ , prace projektowe	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podroła BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-614 Informacje o funduszach UE BT-7220 Program funduszy UE BT-5010 Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-31 Części zamówienia – Dozwolone maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-763 Części zamówienia – Wymagane wszystkie (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-33 Części zamówienia – Udzielane maksimum (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język BT-18 Składanie – URL (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
Uprzednie zawiadomienie o bezpośrednim udzieleniu zamówienia	kolumna 25	Ogłoszenie o dobrowolnej przejrzystości ex ante – dyrektywa ogólna ²⁾	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrośl BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa - Fundusze UE BT-722 Umowa - Fundusze UE - Program BT-5011 Umowa - Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne

			BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
	kolumna 26	Ogłoszenie o dobrowolnej przejrzystości ex ante – dyrektywa sektorowa ³⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
	kolumna 27	Ogłoszenie o dobrowolnej przejrzystości ex ante – dyrektywa obronna ⁴⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE

			BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
Wyniki	kolumna 29	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia – dyrektywa ogólna ²⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BG-7141 CVD – Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-723 Kategoria pojazdu (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-715 Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-725 Pojazdy bezemisyjne (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-716 Czyste ekologicznie pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 30	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia – dyrektywa sektorowa ³⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa - Fundusze UE BT-722 Umowa - Fundusze UE - Program BT-5011 Umowa - Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

			BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-7141 CVD - Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-723 Kategoria pojazdu (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-715 Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-725 Pojazdy bezemisyjne (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-716 Czyste ekologicznie pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 31	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia – dyrektywa obronna ⁴⁾ , tryb standardowy	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podroła BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów

			BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD – rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-7141 CVD – Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-723 Kategoria pojazdu (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-715 Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-725 Pojazdy bezemisyjne (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-716 Czyste ekologicznie pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 33	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia – dyrektywa ogólna ²⁾ , tryb uproszczony	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca - Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania - Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania - Długość BT-537 Okres obowiązywania - Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania - Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa - Fundusze UE BT-722 Umowa - Fundusze UE - Program BT-5011 Umowa - Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność

	kolumna 34	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia – dyrektywa sektorowa ³⁾ , tryb uproszczony	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-3 Nabywca BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
	kolumna 36	Ogłoszenie o wynikach konkursu – dyrektywa ogólna ²⁾ , prace projektowe	BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender BT-770 Organizacja - Podrola BG-611 Umowa - Fundusze UE BT-722 Umowa - Fundusze UE - Program BT-5011 Umowa - Fundusze UE - Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność

	kolumna 37	Ogłoszenie o wynikach konkursu – dyrektywa sektorowa ³⁾ , prace projektowe	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BT-11 Nabywca – Forma prawna BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność
Modyfikacja umowy	kolumna 38	Ogłoszenie o modyfikacji umowy – dyrektywa ogólna ²⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podrola BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność

			BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-7141 CVD - Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-723 Kategoria pojazdu (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-715 Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-725 Pojazdy bezemisyjne (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-716 Czyste ekologicznie pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)
	kolumna 39	Ogłoszenie o modyfikacji umowy – dyrektywa sektorowa ³⁾	BT-803 Ogłoszenie – Data wysłania eSender BT-770 Organizacja – Podroła BG-36 Okres obowiązywania BT-536 Okres obowiązywania – Data początkowa BT-36 Okres obowiązywania – Długość BT-537 Okres obowiązywania – Data końcowa BT-538 Okres obowiązywania – Inne BG-61 Fundusze UE BT-60 Fundusze UE BG-611 Umowa – Fundusze UE BT-722 Umowa – Fundusze UE – Program BT-5011 Umowa – Fundusze UE – Identyfikator finansowania (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-713 Zamówienia strategiczne BT-06 Zamówienia strategiczne BT-805 Zielone zamówienia - Kryteria BT-774 Zielone zamówienia BT-775 Zamówienia społeczne BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje BT-754 Dostępność

			BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów BG-714 Informacje CVD (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-735 CVD - rodzaj umowy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BG-7141 CVD – Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-723 Kategoria pojazdu (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-715 Pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-725 Pojazdy bezemisyjne (należy wypełnić, jeżeli dotyczy) BT-716 Czyste ekologicznie pojazdy (należy wypełnić, jeżeli dotyczy)

¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12).

²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.).

³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243, z późn. zm.).

⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216 z 20.08.2009, str. 76, z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie nowo dodawanego upoważnienia ustawowego zawartego w art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp”.

Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia, w drodze rozporządzenia, tych z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych jako pola opcjonalne w załączniku do *rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”)* (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/1780”, które podlegają obowiązkowi wypełnienia, kierując się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem organów Unii Europejskiej.

Stosownie do motywu 10 preambuły rozporządzenia 2019/1780, aby umożliwić wdrożenie rozwiązań dostosowanych do specyfiki krajowej, pozostawiono państwom członkowskim Unii Europejskiej pewną elastyczność, w szczególności uprawniono państwa członkowskie do wprowadzenia dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako opcjonalne na poziomie Unii Europejskiej były przez zamawiających obowiązkowo wypełniane na poziomie krajowym.

W związku z korzystaniem przez Polskę z powyższego uprawnienia istnieje potrzeba wydania przez Ministra Rozwoju i Technologii rozporządzenia w sprawie pól opcjonalnych w standardowych formularzach ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie służy stosowaniu rozporządzenia 2019/1780 i ma na celu wprowadzenie dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola standardowych formularzy ogłoszeń określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako pola opcjonalne („O”) były przez polskich zamawiających obowiązkowo wypełniane. Wprowadzenie dodatkowych regulacji krajowych jest niezbędne w celu pozyskiwania kompleksowych i miarodajnych danych w szczególności w zakresie tzw. zielonych i społecznych zamówień publicznych m.in. na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych względem organów Unii Europejskiej.

W tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia określono, które z pól opcjonalnych poszczególnych standardowych formularzy ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych podlegają obowiązkowi wypełniania w związku z publikacją ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Opisy i oznaczenia przewidziane w tabeli nawiązują do opisów i oznaczeń poszczególnych formularzy ogłoszeń i pól opcjonalnych określonych w rozporządzeniu 2019/1780.

W kolumnie 1 tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia wymienione są nazwy standardowych formularzy. Następnie w kolumnie 2 tej tabeli wymienione są kolejno numery kolumn z tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780¹ przyporządkowane poszczególnym rodzajom ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, których nazwy wyszczególnione zostały w kolumnie 3 tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia. W kolumnie 4 zostały wymienione te identyfikatory („ID”) i nazwy pól oznaczonych w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 jako pola opcjonalne („O”), które podlegają obowiązkowemu wypełnieniu w danym formularzu ogłoszenia.

Z tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia wynika przykładowo, że w przypadku standardowego formularza o nazwie *Plan zakupu* w odniesieniu do *Ogłoszenia o publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy – dyrektywa ogólna* (ujętego w kolumnie 1 tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780) należy wypełnić dwa pola oznaczone w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/178 jako opcjonalne („O”), tj:

- 1) BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender
- 2) BT-770 Organizacja – Podrola.

Z tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia wynika również, że w przypadku standardowego formularza o nazwie *Procedura konkurencyjna* w odniesieniu do *Ogłoszenia o zamówieniu – dyrektywa ogólna, tryb standardowy* (ujętego w kolumnie 16 tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780) należy wypełnić następujące pola oznaczone w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/178 jako opcjonalne („O”):

- 1) BT-803 Ogłoszenie - Data wysłania eSender;
- 2) BT-770 Organizacja – Podrola;
- 3) BG-614 Informacje o funduszach UE;
- 4) BT-7220 Program funduszy UE;

- 5) BT-5010 Fundusze UE - Identyfikator finansowania;
- 6) BT-763 Części zamówienia - Wymagane wszystkie;
- 7) BT-708 Dokumenty – Oficjalny język;
- 8) BT-744 Składanie – Elektroniczne – Podpis;
- 9) BG-713 Zamówienia strategiczne;
- 10) BT-06 Zamówienia strategiczne;
- 11) BT-805 Zielone zamówienia – Kryteria;
- 12) BT-774 Zielone zamówienia;
- 13) BT-775 Zamówienia społeczne;
- 14) BT-776 Zamówienia publiczne na innowacje;
- 15) BT-754 Dostępność;
- 16) BT-717 Dyrektywa w sprawie czystych ekologicznie pojazdów;
- 17) BG-714 Informacje CVD;
- 18) BT-735 CVD – rodzaj umowy.

Przy czym pola opcjonalne oznaczone jako BT-5010, BT-763, BG-714 oraz BT-735 należy wypełnić, jeżeli dotyczą danego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Bezwzględny obowiązek stosowania nowych standardowych formularzy ogłoszeń określonych w rozporządzeniu 2019/1780 wejdzie w życie od dnia 25 października 2023 r., zaś do dnia 24 października 2023 r. zamawiający mogą wypełniać i przekazywać do publikacji ogłoszenia albo zgodnie ze wzorami dotychczasowych standardowych formularzy określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz. Urz. UE L 296 z 12.11.2015, str. 1, z późn. zm.), albo zgodnie z nowymi standardowymi formularzami ogłoszeń określonymi w rozporządzeniu 2019/1780.

W związku z powyższym w projektowanym rozporządzeniu przewiduje się, że wejdzie ono w życie z dniem 25 października 2023 r., a więc z dniem, od którego przewidziano

bezwzględny obowiązek stosowania nowych standardowych formularzy ogłoszeń określonych w rozporządzeniu 2019/1780.

Jednocześnie z § 2 projektu rozporządzenia wynika, że przepisy niniejszego rozporządzenia nie będą miały zastosowania do:

- 1) postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz postępowań o zawarcie umowy ramowej wszczętych i niezakończonych przed dniem 25 października 2023 r.;
- 2) konkursów rozpoczętych i niezakończonych przed dniem 25 października 2023 r.;
- 3) umów w sprawie zamówienia publicznego oraz umów ramowych zawartych w następstwie postępowań wszczętych przed dniem 25 października 2023 r.

Oznacza to, że jeśli np. zamawiający przed dniem 25 października 2023 r. do wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu użył standardowych formularzy ogłoszeń przewidzianych rozporządzeniem 2019/1780, to w odniesieniu do kolejnych ogłoszeń dotyczących tego postępowania lub konkursu, publikowanych również po dniu 24 października 2023 r., nie będą miały zastosowania przepisy projektowanego rozporządzenia, które nakazują, aby zamawiający obowiązkowo wypełniali niektóre pola oznaczone w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/178 jako opcjonalne.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Zamówień Publicznych.

Jednocześnie, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie pól opcjonalnych w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Kamila Król, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Andrzej Guzowski, Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 25, e-mail: Andrzej.Guzowski@mrit.gov.pl Pan Przemysław Grosfeld, Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 25, e-mail: Przemyslaw.Grosfeld@mrit.gov.pl	Data sporządzenia 12.06.2023 Źródło: Upoważnienie ustawowe art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.) Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie nowo dodawanego upoważnienia ustawowego zawartego w art. 87 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.).

Wskazany przepis upoważnia ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia, w drodze rozporządzenia, tych z pól standardowych formularzy ogłoszeń, oznaczonych jako pola opcjonalne w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiającego standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 12), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/1780”, które podlegają obowiązkowi wypełnienia, kierując się koniecznością uzyskania kompleksowych i miarodajnych danych na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych, w szczególności względem organów Unii Europejskiej.

Stosownie do motywu 10 preambuły rozporządzenia 2019/1780, aby umożliwić wdrożenie rozwiązań dostosowanych do specyfiki krajowej, pozostawiono państwom członkowskim Unii Europejskiej pewną elastyczność, w szczególności uprawniono państwa członkowskie do wprowadzenia dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako opcjonalne na poziomie Unii Europejskiej były przez zamawiających obowiązkowo wypełniane na poziomie krajowym.

W związku z korzystaniem przez Polskę z powyższego uprawnienia istnieje potrzeba wydania przez Ministra Rozwoju i Technologii rozporządzenia w sprawie pól opcjonalnych w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie służy stosowaniu rozporządzenia 2019/1780 i ma na celu wprowadzenie dodatkowych regulacji na poziomie krajowym tak, aby niektóre pola standardowych formularzy ogłoszeń określone w rozporządzeniu 2019/1780 jako pola opcjonalne („O”) były przez polskich zamawiających obowiązkowo wypełniane. Wprowadzenie dodatkowych regulacji krajowych jest niezbędne w celu pozyskiwania kompleksowych i miarodajnych danych w szczególności w zakresie tzw. zielonych i społecznych zamówień publicznych m.in. na potrzeby wypełniania obowiązków sprawozdawczych względem organów Unii Europejskiej.

W tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia określono, które z pól opcjonalnych poszczególnych standardowych formularzy ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych podlegają obowiązkowi wypełniania w związku z

publikacją ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Opisy i oznaczenia przewidziane w tabeli nawiązują do opisów i oznaczeń poszczególnych formularzy ogłoszeń i pól opcjonalnych określonych w rozporządzeniu 2019/1780.

W kolumnie 1 tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia wymienione są nazwy standardowych formularzy. Następnie w kolumnie 2 tej tabeli wymienione są kolejno numery kolumn z tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 przyporządkowane poszczególnym rodzajom ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, których nazwy wyszczególnione zostały w kolumnie 3 tabeli stanowiącej załącznik do projektu rozporządzenia. W kolumnie 4 zostały wymienione te identyfikatory („ID”) i nazwy pól oznaczonych w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia 2019/1780 jako pola opcjonalne („O”), które podlegają obowiązkowemu wypełnieniu w danym formularzu ogłoszenia.

Z § 2 projektu rozporządzenia wynika, że przepisy niniejszego rozporządzenia nie będą miały zastosowania do:

- 1) postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz postępowań o zawarcie umowy ramowej wszczętych i niezakończonych przed dniem 25 października 2023 r.;
- 2) konkursów rozpoczętych i niezakończonych przed dniem 25 października 2023 r.;
- 3) umów w sprawie zamówienia publicznego oraz umów ramowych zawartych w następstwie postępowań wszczętych przed dniem 25 października 2023 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Aktualnie brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Zamawiający: jednostki sektora finansów publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, podmioty prawa publicznego, związki tych jednostek lub podmiotów oraz przedsiębiorstwa działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych	Zamawiający ogółem: 38 618	Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2021 r.	Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na zakres pól wypełnianych przez zamawiających w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
Wszystkie podmioty zainteresowane informacjami podawanymi w ogłoszeniach publikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej	Brak danych	-	Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na zakres pól widocznych dla wykonawców w ogłoszeniach opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany w ramach konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

1. Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o.;
2. Krajowa Izba Gospodarcza;
3. Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.;
4. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.;
5. PGNiG S.A.;
6. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.;
7. Poczta Polska S.A.;
8. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości;
9. Polski Fundusz Rozwoju;
10. Polskie Koleje Państwowe S.A.;
11. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.;
12. Unia Metropolii Polskich;

13. Związek Miast Polskich;
14. Związek Powiatów Polskich;
15. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej;
16. Portal PZP Spółka z o.o.;
17. Market Planet – Otwarty Rynek Elektroniczny S.A.;
18. Open Nexus Sp. z o.o..

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne	-	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, gospodarstwa domowe i obywateli, w tym osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Projektowane zmiany nie wprowadzają dodatkowych obciążeń finansowych po stronie wykonawców.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: ...	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na zakres pól wypełnianych w standardowych formularzach do publikacji ogłoszeń z zakresu zamówień publicznych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
25 października 2023 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Warszawa, 21 lipca 2023 r.

WPL. 212 2023 44

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP5-WP-020-210.5-2023

Data wpływu 27.07.2023

Pan

Waldemar Buda

Minister Rozwoju i Technologii

Pl. Trzech Krzyży 3/5

00-507 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

uprzejmie informuję, że w związku z przekazaniem do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców¹, działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców², który stanowi, że do zadań Rzecznika należy opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Rzecznik MŚP przedkłada poniższe uwagi do projektu.

Do Biura Rzecznika MŚP wpłynęły uwagi przedstawicieli środowisk rzemiosła związane z przewidzianym w art. 8 projektu poszerzeniem zakresu definicji rzemieślnika. Jakkolwiek intencją projektodawcy, zgodnie z uzasadnieniem jest objęcie zakresem definicji rzemieślnika *wszystkich spółek prawa handlowego bez wyjątku, jeśli wykonują działalność gospodarczą z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, co umożliwi przedsiębiorcom rzemieślnikom otwarty wybór prawnie dopuszczalnej formy prowadzenia działalności gospodarczej*, to przedstawiciele przedsiębiorców wskazują, że proponowana nowelizacja art. 2 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle³ przewiduje, że przez wykorzystanie kwalifikacji zawodowych rozumie się wykonywanie rzemiosła przez przedsiębiorcę: posiadającego odpowiednie kwalifikacje zawodowe w rzemiośle;

¹ Zarejestrowany pod tymczasowym numerem EW-020-1321/23, oczekuje na nadanie numeru druku sejmowego, dalej: projekt.

² Dz.U. z 2018 r. poz. 648 ze zm.

³ Dz.U. z 2020 r. poz. 2159 ze zm.

zatrudniającego, na podstawie umowy o pracę, co najmniej jedną osobę posiadającą takie kwalifikacje lub będącego wspólnikiem spółki cywilnej, jeżeli działalność gospodarcza w ramach tej spółki jest wykonywana z wykorzystaniem takich kwalifikacji zawodowych, posiadanych przez co najmniej jednego wspólnika. Projekt nie odnosi się natomiast wprost do sytuacji posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych przez wspólnika lub akcjonariusza spółek o których mowa w art. 1 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁴.

Mając powyższe na uwadze, w celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych i doprecyzowania wyrażenia intencji deklarowanych przez projektodawcę, przedstawiciele przedsiębiorców proponują rozważenie zmiany brzmienia art. 8 pkt 1 projektu i zastąpienia go następującym:

art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2.

1. Rzemiosłem jest wykonywanie działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych nabytych na podstawie dowodów kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3.

2. Przez wykorzystanie kwalifikacji zawodowych rozumie się wykonywanie rzemiosła przez przedsiębiorcę:

1) który posiada kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, lub

2) będącego spółką handlową w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467 t.j.), jeżeli działalność gospodarcza przez spółkę jest wykonywana z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, posiadanych przez co najmniej jednego wspólnika albo akcjonariusza spółki, lub

3) zatrudniającego, na podstawie umowy o pracę, co najmniej jedną osobę posiadającą kwalifikacje zawodowe w rzemiośle, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, lub

⁴ Dz.U. z 2022 r. poz. 1467 ze zm.

4) będącego wspólnikiem spółki cywilnej, jeżeli działalność gospodarcza w ramach tej spółki jest wykonywana z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lub 3, posiadanych przez co najmniej jednego wspólnika.

3. Do rzemiosła nie zalicza się:

1) działalności:

a) transportowej,

b) wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików,

c) handlowej;

2) usług:

a) świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów,

b) leczniczych, z wyłączeniem działalności optyków okularowych,

c) hotelowych.”;

Mając powyższe na uwadze proszę uprzejmie o rozważenie możliwości poparcia powyższych propozycji w toku dalszych prac nad projektem, w tym zgłoszenie ich podczas I czytania projektu.

Ponadto, Rzecznik MŚP w opinii z 5 lipca 2023 r.⁵ do Pani Kamili Król – Podsekretarza Stanu wniósł prośbę o interwencję o charakterze legislacyjnym polegającą na jednoznacznym wskazaniu w treści art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a.⁶, że Rzecznik MŚP nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w postępowaniach w sprawach sądowoadministracyjnych. Mając to na uwadze Rzecznik MŚP wnosi o podjęcie inicjatywy zgłoszenia poprawki mającej na celu nadanie art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a. następującego brzmienia:

„2) prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka i Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.”.

Zabieg taki pozwoliłby na uniknięcie zbędnych wątpliwości interpretacyjnych co do zakresu uprawnień Rzecznika MŚP występującego w przedmiotowych postępowaniach na prawach przysługujących prokuratorowi. Wydaje się, że zgłoszenie poprawki do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców stanowi odpowiednią okazję na dokonanie tego typu zmiany, tym zasadne,

⁵ WPL.118.2023.GS.

⁶ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 259.

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

że w projekcie uwzględniono postulaty Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców⁷ w zakresie zmiany art. 398¹⁸ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego⁸ oraz art. 96 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych⁹.

2 poz. 1805
2022

Do wiadomości:

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

⁷ Dalej: „Rzecznik MŚP”.

⁸ T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.

⁹ T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1144 z późn. zm.

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Warszawa, 5 lipca 2023 r.

WPL 118 2023 GS

Pani
Kamila Król
Podsekretarz stanu
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
e-mail: pakiet.ulatwien@mrit.gov.pl

Szanowna Pani Minister

w nawiązaniu do dotychczasowej korespondencji¹ w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców² oraz okoliczności udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji najnowszej wersji ww. projektu, uprzejmie dziękuję za uwzględnienie postulatów Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców³ w zakresie zmiany art. 398¹⁸ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego⁴ oraz art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych⁵.

Jednocześnie informuję o dostrzeżeniu nowych barier przy wykonywaniu przez Rzecznika MŚP jego ustawowych uprawnień. W załączeniu przekazuję kopię postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 czerwca 2023 r., sygn. akt II GZ 161/23, którym to orzeczeniem Naczelny Sąd Administracyjny oddalił zażalenie Rzecznika MŚP na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w zakresie wezwania Rzecznika do uiszczenia opłaty kancelaryjnej w przedmiotowej sprawie.

W uzasadnieniu ww. postanowienia Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, iż określenie w art. 9 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich

¹ Pismo Ministerstwa Rozwoju i Technologii z 13 kwietnia 2023 r., znak: DDR-III.0210.5.2023, pismo Rzecznika MŚP z 24 maja 2023 r., znak: WPL.118.2023.GS.

² Numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UD497.

³ Dalej: „Rzecznik MŚP”.

⁴ T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.

⁵ T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1144 z późn. zm.

Przedsiębiorców⁶, że w zakresie ochrony praw przedsiębiorców Rzecznik może zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi i skargi kasacyjne do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach – na prawach przysługujących prokuratorowi, nie stanowi więc wystarczającej podstawy do uznania, że Rzecznik jest objęty zakresem art. 239 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁷, zgodnie z którym to przepisem prokurator nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.

Powyższe postanowienie stoi w sprzeczności z dotychczasowym orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego. Tytułem przykładu można wskazać tutaj na uzasadnienie postanowienia z dnia 5 sierpnia 2020 r., sygn. akt I GZ 164/20⁸, w którym Naczelny Sąd Administracyjny przedstawił ocenę, iż wobec tego, że zgodnie z art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a. prokurator nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, Rzecznik MŚP również nie ma takiego obowiązku. W wielu innych postępowaniach przed Naczelnym Sądem Administracyjnym i wojewódzkimi sądami administracyjnymi kwestia zwolnienia Rzecznika MŚP z kosztów sądowych w sprawach sądowoadministracyjnych w ogóle nie budziła wątpliwości sądów, zatem sądy te nie wzywały Rzecznika do uiszczenia opłat sądowych.

Treść przywołanego wyżej postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 czerwca 2023 r., sygn. akt II GZ 161/23, wskazuje na ryzyko powstania nowej przeszkody uniemożliwiającej prawidłowe wykonywanie przez Rzecznika MŚP nałożonych na niego ustawą zadań. Tym samym uzasadniona jest interwencja o charakterze legislacyjnym polegająca na jednoznacznym wskazaniu w treści art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a., że Rzecznik MŚP nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w postępowaniach w sprawach sądowoadministracyjnych. Mając to na uwadze Rzecznik MŚP wnosi o podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu nadanie art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a. następującego brzmienia:

„2) prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka i Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;”.

Zabieg taki pozwoliłby na uniknięcie zbędnych wątpliwości interpretacyjnych co do zakresu uprawnień Rzecznika MŚP występującego w przedmiotowych postępowaniach na

⁶ Dz. U. poz. 648 z późn. zm.

⁷ T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 259 z późn. zm., dalej: „p.p.s.a.”.

⁸ Kopia w załączeniu.

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

prawach przysługujących prokuratorowi. Wydaje się, że prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców stanowią odpowiednią okazję na dokonanie tego typu zmiany.

2. Przewidywane

2011

Do wiadomości:

- Pan Andrzej Guzowski

Zastępca Dyrektora Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

e-mail: Andrzej.Guzowski@mrit.gov.pl

Sygn. akt II GZ 161/23

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2023 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie:

Przewodniczący Sędzia NSA

Zbigniew Czarnik

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2023 r.
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Gospodarczej
zażalenia Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
na zarządzenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku
z dnia 30 marca 2023 r., sygn. akt III SA/Gd 452/22
w zakresie wezwania do uiszczenia opłaty kancelaryjnej
w sprawie ze skarg: Anety Katarzyny Cywińskiej; Matusza Kiljana; Andrzeja
Szymczaka i Sebastiana Szymczaka; Sklepy K&M sp. z o.o. sp. k. oraz Bohdana
Bartkowiaka i Małgorzaty Skurewicz
na uchwałę Rady Miasta Gdańska
z dnia 31 marca 2022 r. nr XLVIII/1189/22
w przedmiocie uchwały w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
postanawia:

oddalić zażalenie.

Ja, organ I instancji, po rozpoznaniu
zażalenia, postanawiam:

Arminienka Jolipa

08.06.2023 r.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 30 marca 2023 r. sygn. akt III SA/Gd 452/22 Przewodniczący Wydziału Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, na podstawie art. 234 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 259; dalej: p.p.s.a.) wezwał Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców (dalej: Rzecznik) do uiszczenia opłaty kancelaryjnej za odpis orzeczenia z uzasadnieniem sporządzanym i doręczanym na wniosek w kwocie 100 zł, określonej na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 czerwca 2019 r. w sprawie wysokości opłat kancelaryjnych pobieranych w sprawach sądowoadministracyjnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1090), w terminie 7 dni od daty doręczenia odpisu zarządzenia pod rygorem ściągnięcia.

Rzecznik w zażaleniu na powyższe zarządzenie wniósł o jego uchylenie w całości. Zaskarżonemu zarządzeniu zarzucił naruszenie art. 9 ust. 1 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r., poz. 648; dalej: uRMSP), w zw. z art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a. i art. 241 p.p.s.a. poprzez ich błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że Rzecznik działający w niniejszym postępowaniu na prawach prokuratora ma obowiązek opłacić koszty sądowe. Zdaniem Rzecznika prawidłowa wykładnia powyższych przepisów stanowi, w sytuacji uczestniczenia Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców w postępowaniu na prawach prokuratora, o zwolnieniu z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 199 p.p.s.a. strony ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Regulacja zawarta w art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a. określa zakres podmiotowego zwolnienia od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych i stanowi, że nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka. Biorąc pod uwagę, że jest to przepis szczególny, jako właściwą dla jego interpretacji należy wskazać wykładnię zawężającą. Dla uznania zwolnienia danego podmiotu od kosztów postępowania dany przepis szczególny musi wprost ten podmiot wskazywać. Dotyczy to również przepisów ustaw szczególnych.

Określenie w art. 9 ust. 1 ust. 1 pkt 8 uRMSP, że w zakresie ochrony praw przedsiębiorców Rzecznik może zwrócić się o wszczęcie postępowania

Sygn. akt II GZ 161/23

administracyjnego, wnosić skargi i skargi kasacyjne do sądu administracyjnego, a także uczestniczyć w tych postępowaniach – na prawach przysługujących prokuratorowi, nie stanowi więc wystarczającej podstawy do uznania, że Rzecznik jest objęty zakresem art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a. Warto w tym miejscu podkreślić, że nałożenie na podmioty obowiązku uiszczania opłat sądowych jest wyrazem zasady równości stron.

Mając na uwadze wyżej przedstawioną argumentację, Naczelny Sąd Administracyjny na podstawie art. 184 p.p.s.a. w zw. z 197 § 2 i art. 198 oraz art. 239 § 1 pkt 2 p.p.s.a. orzekł jak w sentencji postanowienia.

do oryginału w tym celu podpis
za zgodności z oryginałem

Łukasz Zgier

ODPLS

WPŁYNĘŁO
9288/87/1010
Nr
10. 08. 2020
Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców
Oddział Terenowy z siedzibą w

מס' תעודת זהות: 9876543210
מס' תעודת זהות: 1234567890

Page: 11/12
Date: 20/05/2024

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 29 maja 2020 r., sygn. akt III SA/Po 312/20 Przewodniczący Wydziału III Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu wezwał Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców do uiszczenia wpisu sądowego od skargi na decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 11 marca 2020 r. w przedmiocie określenia kwoty długu celnego - w kwocie 400 zł, na podstawie § 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. nr 221, poz. 2193), w terminie 7 dni od daty doręczenia odpisu zarządzenia, pod rygorem odrzucenia skargi. Wskazał, że zgodnie z art. 239 § 1 pkt 2 ppsa nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka. W przepisie tym nie wymieniono - jak chociażby art. 8, czy art. 173 § 2 ppsa - obok wskazanych podmiotów Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. Stanowiąc o wyjątku przepis ten, w ocenie Sądu I instancji, nie może być przedmiotem wykładni rozszerzającej, co oznacza, że Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, jako podmiot nim nie objęty podlega ogólnemu obowiązkowi ponoszenia kosztów postępowania (art. 199 ppsa).

Zażalenie na zarządzenie wniósł Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, wnosząc o ponowne rozpatrzenie kwestii obciążenia skarżącego obowiązkiem wpisu sądowego w niniejszej sprawie. Wskazał, że na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 8 Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz.U. 2018, poz. 648), Rzecznik może w zakresie ochrony praw przedsiębiorców zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnosić skargi i skargi kasacyjne, a także uczestniczyć w tych postępowaniach na prawach przysługujących prokuratorowi. A wobec tego, że zgodnie z art. 239 § 1 pkt 2 ppsa prokurator nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców również nie ma takiego obowiązku.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Stosownie do art. 8 § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 t.j. ze zm., dalej p.p.s.a.) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców może wziąć udział w każdym toczącym się postępowaniu, a także wnieść skargę, skargę kasacyjną, zażalenie oraz skargę o wznowienie postępowania, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praw mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495). W takim przypadku przysługują mu prawa strony.

Sygn. akt I GZ 164/20

Zgodnie natomiast z art. 9 ust. 1 pkt 8 Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznik może w zakresie ochrony praw przedsiębiorców zwrócić się o wszczęcie postępowania administracyjnego, wnieść skargi i skargi kasacyjne, a także uczestniczyć w tych postępowaniach - na prawach przysługujących prokuratorowi. Zatem wobec tego, że zgodnie z art. 239 § 1 pkt 2 ppsa prokurator nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych, w ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców również nie ma takiego obowiązku.

Mając powyższe na uwadze, Przewodniczący Wydziału III WSA w Poznaniu zarządzeniem z 29 maja 2020 r. nieprawidłowo wezwał Rzecznika do uiszczenia wpisu sądowego od skargi, co skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego zarządzenia.

Z tych względów, na podstawie art. 185 § 1 w związku z art. 197 § 2 i art. 198 ppsa, Naczelny Sąd Administracyjny, orzekł jak w sentencji postanowienia.

Na oryginale właściwy podpis
za zgodności z oryginałem

[Handwritten signature]
Przewodniczący

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Warszawa, 25 lipca 2023 r.

NPL 214 2023 JJ

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

BECHETANIA, Z-CY SZEFA KS
DS. 175. 476, 2023
27.07.2023

Szanowny Panie Ministrze

działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, który stanowi, że do zadań Rzecznika należy opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w nawiązaniu do pisma z 21 lipca 2023 r.², przekazującego do opiniowania projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem e-administracji³, uprzejmie przekazuję uwagi przedstawicieli przedsiębiorców do przedmiotowego projektu, jakie wpłynęły do Biura Rzecznika MŚP.

Przedstawiciele przedsiębiorców w szczególności wskazują na potencjalnie negatywne konsekwencje nałożenia na firmy audytorskie obowiązku przekazywania do Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego akt zamkniętych zleceń, przewidzianego, w art. 39 projektu. W opinii przedstawicieli przedsiębiorców powyższe zmiany mogą naruszać zasady proporcjonalności i adekwatności, jakimi, zgodnie z art. 67 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁴ należy się kierować opracowując projekt aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej.

Ponadto przedstawiciele przedsiębiorców wskazują, że ani w uzasadnieniu projektu, ani w ocenie skutków regulacji nie zawarto analizy możliwości osiągnięcia celu przedmiotowych

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 648 ze zm.

² Znak: SPS-WP.020.209.4.2023.

³ Dalej: projekt.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 221 ze zm., dalej: „Prawo przedsiębiorców”.

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

zmian za pomocą innych środków, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 66 Prawa Przedsiębiorców. Przedstawiciele przedsiębiorców wyrażają również obawy, czy w wypadku konieczności przekazywania z góry całości dokumentacji nie dojdzie do zmniejszenia zaufania między audytorem a badanym podmiotem w odniesieniu do danych poufnych, objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, tajemnicą bankową lub w wypadku podmiotów publicznych, tajemnicą państwową⁵.

Przedstawiciele przedsiębiorców wyrażają również obawy co do skutków przewidzianego w projekcie skreślenia w art. 67 w ust. 4a ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym⁶ zdania drugiego, co będzie skutkować koniecznością tłumaczenia z góry całej powstałej dokumentacji na język polski.

Rzecznik MŚP wskazuje również, że w przekazanym do opiniowania projekcie, w art. 39 pkt 1 litera b brzmi „po ust. 5a dodaje się ust. 5b–5f w brzmieniu:”, jednakże w dalszej części tego przepisu zawarta została jedynie proponowana treść ustępów 5b–5d. W toku dalszych prac nad projektem Rzecznik MŚP wskazuje na konieczność sprostowania tej pomyłki, poprzez albo poprawienie wstępu do wyliczenia, albo uzupełnienie o treść brakujących ustępów 5e i 5f.

Mając na uwadze powyższe, proszę uprzejmie o uwzględnienie załączonych uwag w toku prac nad projektem.

2 powołane
Rzeczniczka
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Załącznik:

- kopia pisma Pana Kamila Jesionowskiego, Prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, z 3 lipca 2023 r.

Do wiadomości:

Pan
Janusz Cieszyński
Minister Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

⁵ Zob. „Rząd zmodyfikuje kontrowersyjne zmiany dla audytorów”, <https://podatki.gazetaprawna.pl/artykuly/8774360,rzad-zmodyfikuje-kontrowersyjne-zmiany-dla-audytorow-news-dgp.html>, dostęp: 26.07.2023 r.

⁶ Dz.U. z 2023 r. poz. 1015.

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

zmian za pomocą innych środków, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 66 Prawa Przedsiębiorców. Przedstawiciele przedsiębiorców wyrażają również obawy, czy w wypadku konieczności przekazywania z góry całości dokumentacji nie dojdzie do zmniejszenia zaufania między audytorem a badanym podmiotem w odniesieniu do danych poufnych, objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, tajemnicą bankową lub w wypadku podmiotów publicznych, tajemnicą państwową⁵.

Przedstawiciele przedsiębiorców wyrażają również obawy co do skutków przewidzianego w projekcie skreślenia w art. 67 w ust. 4a ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym⁶ zdania drugiego, co będzie skutkować koniecznością tłumaczenia z góry całej powstałej dokumentacji na język polski.

Rzecznik MŚP wskazuje również, że w przekazanym do opiniowania projekcie, w art. 39 pkt 1 litera b brzmi „po ust. 5a dodaje się ust. 5b–5f w brzmieniu:”, jednakże w dalszej części tego przepisu zawarta została jedynie proponowana treść ustępów 5b–5d. W toku dalszych prac nad projektem Rzecznik MŚP wskazuje na konieczność sprostowania tej pomyłki, poprzez albo poprawienie wstępu do wyliczenia, albo uzupełnienie o treść brakujących ustępów 5e i 5f.

Mając na uwadze powyższe, proszę uprzejmie o uwzględnienie załączonych uwag w toku prac nad projektem.

2 powoław

Załącznik:

- kopia pisma Pana Kamila Jesionowskiego, Prezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, z 3 lipca 2023 r.

Do wiadomości:

Pan
Janusz Cieszyński
Minister Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

⁵ Zob. „Rząd zmodyfikuje kontrowersyjne zmiany dla audytorów”, <https://podulki.gazetaprawna.pl/artykuly/8774360,rzad-zmodyfikuje-kontrowersyjne-zmiany-dla-audytorow-news-dgp.himj>, dostęp: 26.07.2023 r.

⁶ Dz.U. z 2023 r. poz. 1015.

Znak: P-20230703-003

Warszawa, dnia 3 lipca 2023 r.

Pan Adam Abramowicz
Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46
00-679 Warszawa

Szanowny Panie,

z uwagi na toczące się prace nad przygotowaniem rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem e-administracji, którego wnioskodawcą jest Minister Cyfryzacji, w imieniu Krajowej Rady Biegłych Rewidentów chciałabym zwrócić uwagę na zapisy, które budzą poważne obawy w zakresie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, tajemnicy handlowej i tym samym prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce.

Art. 39 projektu ustawy zakłada zmiany w ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Zmiany te polegać mają m.in. na wprowadzeniu obowiązku przekazania wszystkich akt zleceń usług atestacyjnych i pokrewnych, w tym tych dotyczących badania sprawozdań finansowych każdego podmiotu gospodarczego w Polsce, do Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (PANA). W obecnym stanie prawnym firmy audytorskie udostępniają PANA tylko wybrane akta zleceń, te objęte kontrolą, a nie akta wszystkich wykonanych zleceń.

W aktach zlecenia znajdują się dane poufne, a także dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa badanego, tajemnicę bankową i poza biegłymi także innych zawodów zaufania publicznego. A szerzej ujmując, również dane podmiotów dokonujących transakcji i współpracujących z badaną jednostką i co ważne, również osób fizycznych - pracowników i konsumentów. W aktach badania banków znajdują się chociażby dane osób posiadających środki w banku i korzystających z kredytów. Przy badaniu jednostek kluczowych dla państwa, akta badania zawierają informacje objęte tajemnicą państwową. Trudno o materiały bardziej wrażliwe. Obowiązek ich przekazywania do Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego

(PANA) prowadzić będzie do skrajnego braku zaufania wobec biegłego rewidenta, który informacje te uzyskuje w toku badania. Dziś poufność w procesie badania jest gwarantowana przez tajemnicę zawodową biegłego rewidenta. Przekazywanie tych danych do PANA podważać będzie fundament zaufania, uniemożliwiając niezbędny do przeprowadzenia badania aspekt relacji audytor-badany podmiot. Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z ustawą o biegłych rewidentach istnieją wyjątki od obowiązku zachowania tajemnicy przez PANA i dane te mogą być przekazane wielu innym instytucjom lub organom. W obecnym stanie prawnym dane przedsiębiorców chronione są tajemnicą zawodową, do zdjęcia której, w szczególnych warunkach, może biegłego rewidenta upoważnić tylko niezależny sąd lub prokurator, którego decyzja może być poddana ocenie sądu. Jeśli przepisy wejdą w życie, to PANA, np. na wezwanie np. Prokuratora Generalnego, Policji, dyrektora izby administracji skarbowej może udostępnić dowolne poufne dane o dowolnej firmie podlegającej obowiązkowi badania lub tej na rzecz której firma audytorska wykonała jakąkolwiek inną usługę atestacyjną lub pokrewną.

Skutki zmian są fundamentalne dla bezpieczeństwa obrotu. Jeżeli badane jednostki przestaną przekazywać dane poufne biegłym rewidentom, doprowadzi to do trudności w pozyskaniu niezbędnych informacji służących ocenie rzetelności i wiarygodności danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym, a ocena audytorska takiego sprawozdania będzie utrudniona lub wręcz niemożliwa. W konsekwencji zmniejszy to zaufanie do sprawozdawczości i wiarygodności polskich przedsiębiorców, co wpłynie na współpracę z zagranicznym kapitałem, firmami lub instytucjami. Ponieważ w Europie nie ma tego typu rozwiązań, sytuacja biznesowa w aspekcie międzynarodowym będzie nieporównywalna i będzie prowadziła do pogorszenia sytuacji polskich przedsiębiorców.

Ponadto zmiana – dodany art. 54 projektu ustawy – zakłada przekazanie wszystkich akt usług atestacyjnych i pokrewnych wykonanych przez przedsiębiorców - firmy audytorskie za okres ostatnich 8 lat. W Polsce wykonywanych jest około 30 tys. badań sprawozdań finansowych rocznie, co w perspektywie 8 lat stanowi około 240 tys. akt badania. Ilości te dotyczą jedynie akt badań, a projektowane rozwiązanie dotyczy szerszego zakresu usług. Dokumentacja usługi atestacyjnej to ogromna ilość - kilkaset/kilka tysięcy stron różnych dokumentów i danych. Obciążenie firm audytorskich zadaniami związanymi z obowiązkiem przekazania spowoduje paraliż ich działalności i dalsze problemy na tym rynku. PANA rocznie analizuje w ramach kontroli około 1% przeprowadzonych badań - około 300

(PANA) prowadzić będzie do skrajnego braku zaufania wobec biegłego rewidenta, który informacje te uzyskuje w toku badania. Dziś poufność w procesie badania jest gwarantowana przez tajemnicę zawodową biegłego rewidenta. Przekazywanie tych danych do PANA podważać będzie fundament zaufania, unieważniając niezbędny do przeprowadzenia badania aspekt relacji audytor-badany podmiot. Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z ustawą o biegłych rewidentach istnieją wyjątki od obowiązku zachowania tajemnicy przez PANA i dane te mogą być przekazane wielu innym instytucjom lub organom. W obecnym stanie prawnym dane przedsiębiorców chronione są tajemnicą zawodową, do zdjęcia której, w szczególnych warunkach, może biegłego rewidenta upoważnić tylko niezależny sąd lub prokurator, którego decyzja może być poddana ocenie sądu. Jeśli przepisy wejdą w życie, to PANA, np. na wezwanie np. Prokuratora Generalnego, Policji, dyrektora izby administracji skarbowej może udostępnić dowolne poufne dane o dowolnej firmie podlegającej obowiązkowi badania lub tej na rzecz której firma audytorska wykonała jakąkolwiek inną usługę atestacyjną lub pokrewną.

Skutki zmian są fundamentalne dla bezpieczeństwa obrotu. Jeżeli badane jednostki przestaną przekazywać dane poufne biegłym rewidentom, doprowadzi to do trudności w pozyskaniu niezbędnych informacji służących ocenie rzetelności i wiarygodności danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym, a ocena audytorska takiego sprawozdania będzie utrudniona lub wręcz niemożliwa. W konsekwencji zmniejszy to zaufanie do sprawozdawczości i wiarygodności polskich przedsiębiorców, co wpłynie na współpracę z zagranicznym kapitałem, firmami lub instytucjami. Ponieważ w Europie nie ma tego typu rozwiązań, sytuacja biznesowa w aspekcie międzynarodowym będzie nieporównywalna i będzie prowadziła do pogorszenia sytuacji polskich przedsiębiorców.

Ponadto zmiana – dodany art. 54 projektu ustawy – zakłada przekazanie wszystkich akt usług atestacyjnych i pokrewnych wykonanych przez przedsiębiorców - firmy audytorskie za okres ostatnich 8 lat. W Polsce wykonywanych jest około 30 tys. badań sprawozdań finansowych rocznie, co w perspektywie 8 lat stanowi około 240 tys. akt badania. Ilości te dotyczą jedynie akt badań, a projektowane rozwiązanie dotyczy szerszego zakresu usług. Dokumentacja usługi atestacyjnej to ogromna ilość - kilkaset/kilka tysięcy stron różnych dokumentów i danych. Obciążenie firm audytorskich zadaniami związanymi z obowiązkiem przekazania spowoduje paraliż ich działalności i dalsze problemy na tym rynku. PANA rocznie analizuje w ramach kontroli około 1% przeprowadzonych badań - około 300

akt. Firmy audytorskie przechowują tę dokumentację przez okres 8 lat, a wymagane dane udostępniają do kontroli prowadzonych przez PANA, które odbywają się raz na 3 lub 6 lat. W dużych firmach audytorskich kontrole przeprowadzane są co roku. Projektowane przekazanie akt usług zleceń do PANA nie zwalnia firm audytorskich z obowiązku ich przechowywania oraz ponownego ich przekazania w przypadku skreślenia z listy firm audytorskich

Skutkiem wprowadzenia projektowanych zmian będzie także zgromadzenie w PANA ogromnej ilości danych na temat podmiotów gospodarczych, w tym wrażliwych danych osobowych.

Problemem jest również obowiązek tłumaczenia na język polski całej - wchodzącej w skład akt zlecenia - dokumentacji np. umowy, faktury itp. (projektowane skreślenie zdania drugiego w art. 67 ust. 4a ustawy o biegłych rewidentach). Do tej pory dotyczyło to dokumentów potrzebnych instytucji nadzorczej np. w ramach przeprowadzenia kontroli, co było spójne np. z regulacjami ordynacji podatkowej. Projektowana nowelizacja nakłada obowiązek tłumaczenia całej dokumentacji, i to również 8 lat wstecz.

Ponadto projektowany art. 67 ust. 5c ustawy o biegłych rewidentach przewiduje przyjęcie rozwiązania nieznanego w polskim systemie prawa. Zakłada możliwość przeprowadzenia dowodu przeciwko treści akt przekazanych Agencji wyłącznie w dwóch przypadkach - ze względu na interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony. Pozostawiając ocenę ważności tego interesu organowi prowadzącemu postępowanie. Takie rozwiązanie to ograniczenie praw - szeroko rozumianej strony - zarówno firmy audytorskiej jak i biegłego rewidenta, wobec których mogą być prowadzone postępowania w oparciu o procedurę administracyjną lub karną. Podkreślenia wymaga, że w tych obydwu typach postępowań dopuszcza się możliwość przeprowadzenia dowodu (bez żadnych ograniczeń!) również przeciwko treści dokumentów urzędowych.

Przyjęte w projekcie regulacje nie rozwiązują problemów przedstawianych w uzasadnieniu do tych zmian. Co więcej nie przedstawiono racjonalnych, wyczerpujących argumentów na rzecz tak daleko idących w skutkach zmian. W szczególności nie przedstawiono, w jaki sposób proponowane rozwiązanie podnosi bezpieczeństwo obrotu gospodarczego, buduje wzrost zaufania do biegłych rewidentów czy też jest proporcjonalne.

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

Krajowa Rada
Biegłych Rewidentów

W związku z tak daleko idącymi nieuzasadnionymi zmianami chciałbym Pana prosić o wsparcie w tym ważnym temacie. Chętnie spotkam się, aby bardziej szczegółowo naświetlić stanowisko Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, którego nie mieliśmy możliwości zgłosić projektodawcy, gdyż nie zostaliśmy zaproszeni do konsultacji publicznych. Liczymy na Pana głos w tej sprawie, która dotyczy szerokiego grona przedsiębiorców.

Z wyrazami szacunku,

Prezes

Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Kamil Jesionowski

PIBIR

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

Krajowa Rada
Biegłych Rewidentów

W związku z tak daleko idącymi nieuzasadnionymi zmianami chciałbym Pana prosić o wsparcie w tym ważnym temacie. Chętnie spotkam się, aby bardziej szczegółowo naświetlić stanowisko Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, którego nie mieliśmy możliwości zgłosić projektodawcy, gdyż nie zostaliśmy zaproszeni do konsultacji publicznych. Liczymy na Pana głos w tej sprawie, która dotyczy szerokiego grona przedsiębiorców.

Z wyrazami szacunku,

Prezes

Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Kamil Jesionowski

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Warszawa, 26 lipca 2023 r.

WPL.214.2023.99

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

w ślad za opinią techniczno-legislacyjną do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem e-administracji¹, przekazaną w piśmie z 25 lipca 2023 r.², działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców³, który stanowi, że do zadań Rzecznika należy opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uprzejmie informuję, że mając na uwadze wątpliwości merytoryczne oraz legislacyjne do art. 39 projektu, przewidującego zmiany w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym⁴, podniesione w przedmiotowej opinii, Rzecznik MŚP negatywnie ocenia zmiany przewidziane w art. 39 projektu i wnosi o ich odrzucenie w ramach dalszych prac nad projektem.

W opinii Rzecznika MŚP, nałożenie na firmy audytorskie obowiązku przekazywania do Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego z góry wszystkich akt zamkniętych zleceń, wraz z obowiązkowym ich tłumaczeniem na język polski, przewidziane w art. 39 projektu, może stanowić nieproporcjonalne obciążenie, wiązać się z nadmiernymi kosztami dla przedsiębiorców oraz doprowadzić do zmniejszenia zaufania między audytorem a badanym

¹ Zarejestrowany pod tymczasowym numerem EW-020-1319/23, oczekuje na nadanie numeru druku sejmowego, dalej: projekt.

² Znak: WPL.214.2023.JJ.

³ Dz.U. z 2018 r. poz. 648 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1015.

podmiotem w odniesieniu do danych poufnych, objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, tajemnicą bankową lub, w wypadku podmiotów publicznych, tajemnicą państwową.

Należy również wskazać, że projekt budzi wątpliwości w zakresie jego zgodności z dyrektywami tworzenia projektów aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 67 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁵, opracowując projekt aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności i adekwatności, a w szczególności dążyć do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych, a jeżeli nie jest to możliwe, dążyć do ich nakładania jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów. W przedłożonym projekcie – ani w jego uzasadnieniu, ani w ocenie skutków regulacji – nie zawarto analizy możliwości osiągnięcia celu przedmiotowych zmian za pomocą innych środków, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 66 Prawa Przedsiębiorców, ani też nie zamieszczono w należyty sposób wyników oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych zmian przewidzianych w art. 39 projektu, w tym zwłaszcza oceny ich wpływu na mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Mając na uwadze powyższe, Rzecznik MŚP wnosi jak na wstępie wniosku.

z p.o. Rzecznika
mdh

Do wiadomości:

Pan
Janusz Cieszyński
Minister Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 221 ze zm., dalej: „Prawo przedsiębiorców”.

Warszawa, 9 sierpnia 2023 r.
KL/312/146/AZ/2023

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
Sejm RP

Szanowna Pani Marszałek,

W związku z pracami legislacyjnymi nad rządowym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców, Konfederacja Lewiatan przedstawia niniejsze stanowisko.

Uprzejmie proszę o zapoznanie się z nimi oraz rozważenie uwzględnienia w toku dalszych prac.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. 83-WP. 020. 210. 7. 2023

Data wpływu 10. 08. 23

W załączeniu: Stanowisko Konfederacji Lewiatan dot. rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców

member of

BUSINESS OECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org.

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Stanowisko Konfederacji Lewiatan dot. rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców (dalej jako „Projekt”)

I. Uwaga w przedmiocie art. 2 Projektu

Należy wyrazić pozytywną opinię w przedmiocie projektowanego art. 2 Projektu.

Obecnie obowiązującą formę papierową, ewentualnie elektroniczną przy udziale kwalifikowanego podpisu elektronicznego, należy uznać za niewystarczającą tj. zbędną. Tworzą one dodatkowe bariery i koszty, co nie jest bez znaczenia biorąc pod uwagę, że leasing jest istotną formą finansowania dla małych i średnich przedsiębiorców. Forma dokumentowa - w tym pozwalająca na procedowanie umowy poprzez e-maila - generuje najmniej barier i kosztów (brak opłaty, szybkość przepływu informacji, brak konieczności spełniania dodatkowych warunków, większa ekologiczność, łatwość w pracy nad umową). Wskazana elastyczność idzie w parze z potencjałem co do rozwoju innowacji finansowych.

Aby przeprowadzić cyfryzację umowy leasingu w szerszym stopniu należałoby rozważyć ponadto formę dokumentową dla upomnienia i wskazania terminu o których mowa w 709 (13) § 2 kodeksu cywilnego oraz 709 (11) kodeksu cywilnego.

II. Uwaga w przedmiocie art. 3 pkt. 1 i pkt. 2 Projektu

Należy wyrazić pozytywną opinię w przedmiocie projektowanego art. 3 pkt. 1 i pkt. 2 Projektu.

W toku prac projektodawca wypracował konsensusu. Uwzględniono uwagi zgłaszane przez Konfederację Lewiatan m.in. co do eliminacji niepewności prawnej i kosztów z nią związanych w przypadku ocennych sformułowań w proponowanym rozwiązaniu (usunięcia możliwość oceny wyjaśnień i informacji jako „niewystarczających”).

Proponowane rozwiązanie zawiera równowagę pomiędzy dwoma wartościami:

- pewność prawa i minimalizacja kosztów
- promowanie edukacji na temat pozasądowych sposobów rozwiązywania sporów, w tym mediacji.

Obie te wartości należy uznać za istotne, a przedstawione rozwiązanie za wypracowany kompromis pomiędzy nimi.

Konfederacja Lewiatan, KL/312/146/AZ/2023

member of BUSINESS & ECONOMICS OECD

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

DPP-DPPZRP.0210.8.2023.JR

Warszawa, 11 sierpnia 2023 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DZ.175.538.2023

Data wpływu 14.08.2023

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo z dnia 26 lipca 2023 r. o znaku SPS-WP.020.210.4.2023, w którym zawarto prośbę o przedstawienie opinii do rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców, uprzejmie informuję, że:

I. Podtrzymuję uwagi, które zostały zgłoszone do projektu w ramach rządowego procesu legislacyjnego, a które nie zostały uwzględnione w projekcie przedłożonym do Sejmu RP:

- 1) projekt proponuję uzupełnić o nowelizację art. 189h § 4 i 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.) w następujący sposób:

„W art. 1 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) w art. 189h:

a) w § 4 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania na podstawie art. 97 § 1 pkt 1-4.”,

b) w § 5 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) podjęcia postępowania w przypadku, o którym mowa w art. 97 § 2.”.

Zgodnie z art. 189g § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zwanej dalej „KPA”, administracyjna kara pieniężna nie może zostać nałożona, jeżeli upłynęło pięć lat od dnia naruszenia prawa albo wystąpienia skutków naruszenia prawa. Celem tego przepisu jest w szczególności zmobilizowanie organów administracji publicznej do sprawnego nakładania sankcji z tytułu stwierdzonych deliktów administracyjno-prawnych. Przerwanie i zawieszenie biegu terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 189g § 1 KPA, następuje wyłącznie w przypadkach, o których mowa w art. 189h KPA. W katalogu tym nie zostało wskazane, aby taką przesłanką była konieczność obligatoryjnego zawieszenia postępowania. Proponuje się to uzupełnić przez nowelizację art. 189h § 4 i § 5 KPA,

polegającą na dodaniu w przepisach dotyczących braku rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia lub jego zawieszenia okoliczności, polegającej na konieczności obligatoryjnego zawieszenia postępowania w przypadkach, o których mowa w § 97 § 1 pkt 1-4 KPA.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 102 KPA w czasie zawieszenia postępowania organ administracji publicznej może podejmować jedynie czynności niezbędne w celu zapobieżenia niebezpieczeństwu dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnym szkodom dla interesu społecznego. W tym czasie organ nie ma zatem możliwości realnego korzystania z kompetencji do wyjaśnienia stanu faktycznego danej sprawy, jak również nie ma możliwości wydania decyzji o nałożeniu sankcji. W wielu przypadkach może to prowadzić do sytuacji, że w trakcie zawieszenia postępowania (kiedy *de facto* organ nie może go prowadzić), dojdzie do przedawnienia możliwości nałożenia kary. Wliczenie okresu obligatoryjnego zawieszenia postępowania do okresu, w którym możliwe jest nałożenie sankcji, powoduje, że istotnemu skróceniu ulega czas, w którym możliwe jest wyciągnięcie konsekwencji wobec podmiotów, które dopuściły się deliktów administracyjnych. Jest to szczególnie aktualne w przypadku postępowań administracyjnych w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych, które odnoszą się do naruszeń ujawnianych z natury rzeczy z pewnym opóźnieniem.

- 2) projekt proponuję uzupełnić o nowelizację art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 2324, z późn. zm.) w taki sposób, aby otrzymał on brzmienie:

„Art. 38. 1. Zezwolenie, o którym mowa w art. 34 ust. 1, wygasa, jeżeli bank nie został utworzony w terminie 6 miesięcy od dnia wydania tego zezwolenia.

2. Zezwolenie, o którym mowa w art. 36 ust. 1, wygasa, jeżeli bank nie rozpoczął działalności w terminie 12 miesięcy od dnia wydania tego zezwolenia.

3. Od dnia złożenia wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 36 ust. 1, do upływu terminu, o którym mowa w ust. 2, art. 138 ust. 6 pkt 3 nie stosuje się.”.

Proponowana zmiana art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”, ma na celu usunięcie wątpliwości prawnych, jakie pojawić się mogą w przypadku upływu terminu przewidzianego w art. 38 ustawy – Prawo bankowe w obecnym brzmieniu, przed wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji w przedmiocie zezwolenia na rozpoczęcie działalności przez bank (art. 36 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe). Sytuacja taka może nastąpić w przypadku przeciągającego się procesu tworzenia banku, a następnie późnego złożenia przez bank wniosku o wydanie zezwolenia na rozpoczęcie działalności w terminie uniemożliwiającym przeprowadzenie przez Komisję Nadzoru Finansowego pełnego postępowania administracyjnego i wydania decyzji rozstrzygającej sprawę co do istoty.

Proponowane zmiany rozdzielają kwestie przyczyn i terminów wygaśnięcia zezwolenia na utworzenie banku i zezwolenia na rozpoczęcie przez bank działalności.

W pierwszym przypadku zezwolenie wygasnąć będzie z mocy prawa, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia wydania zezwolenia na utworzenie banku zezwolenie to nie zostanie skonsumowane, tj. bank nie zostanie utworzony. Zezwolenie to jest wydawane na podstawie stanu faktycznego i prawnego na dany moment w czasie i nie powinno formułować bezterminowych uprawnień, a raczej uprawnienie krótkoterminowe.

W drugim przypadku zmiana zakłada wygaśnięcie zezwolenia na rozpoczęcie działalności, jeżeli bank nie rozpocznie działalności operacyjnej w terminie 12 miesięcy od dnia wydania tego zezwolenia. Rozwiązanie to jest zgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej (art. 18 lit. a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE) i stanowi prawidłową jego transpozycję.

Dodawany ust. 3 ma na celu uniknięcie kolizji prawnej z przepisem art. 138 ust. 6 pkt 3 ustawy – Prawo bankowe, umożliwiającym uchylene zezwolenia na utworzenie banku, jeżeli bank ten nie prowadzi działalności przez okres dłuższy niż 6 miesięcy. Przesłanki zastosowania tego przepisu mogą się bowiem ziścić pomiędzy dniem utworzenia banku a dniem zakończenia postępowania w przedmiocie zezwolenia na rozpoczęcie przez bank działalności lub po wydaniu tego zezwolenia, lecz przed upływem wskazanego w projektowanym ust. 2 terminu na jego wygaśnięcie, tj. w czasie gdy bank posiada uprawnienie do podjęcia działalności. Art. 138 ust. 6 pkt 3 ustawy – Prawo bankowe będzie mógł być natomiast zastosowany, jeżeli w okresie 6 miesięcy od dnia utworzenia banku nie wystąpi z wnioskiem o zezwolenie na rozpoczęcie działalności albo gdy postępowanie w sprawie tego zezwolenia zakończy się wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji odmownej, a od utworzenia banku upłynie już okres 6 miesięcy.

- 3) projekt proponuję uzupełnić o nowelizację art. 144 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520, z późn. zm.) oraz art. 311 ust. 2 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2309) w następujący sposób:

Art. 25a. W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520, z późn. zm.) w art. 144 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do postępowań w sprawach o należne od upadłego alimenty oraz renty z tytułu odpowiedzialności za uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia albo utratę żywiciela oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę, a także w sprawach nakładania sankcji administracyjnej.”.

Art. 35a. W ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2309) w art. 311 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do postępowań w sprawach o należne od dłużnika alimenty oraz odszkodowania i renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę, a także w sprawach nakładania sankcji administracyjnej przepisu ust. 1 nie stosuje się.”.

Przepis przejściowy:

Art. 49a. Do wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań administracyjnych w sprawach nakładania sankcji administracyjnych, o których mowa w art. 311 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 35a oraz w art. 144 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 25a, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz do postępowań sądowoadministracyjnych w tych sprawach stosuje się przepisy dotychczasowe.

W związku z ujawnionym w orzecznictwie sądowoadministracyjnym problemem udziału syndyka albo zarządcy masy sanacyjnej (zarządcy) w sankcyjnych postępowaniach administracyjnych niezbędna wydaje się interwencja ustawodawcy, polegająca na przesądzeniu, że prowadzenie postępowania administracyjnego w przedmiocie konstytutywnego określenia odpowiedzialności administracyjnej nie jest relewantne do postępowania dotyczącego masy upadłości albo masy sanacyjnej.

Sądy administracyjne pomijają szerszą ocenę związku postępowania określającego konstytutywnie odpowiedzialność administracyjną z masą sanacyjną (majątkową) i skupiają się na możliwych konfiguracjach procesowych przesądzonych już udziału zarządcy masy sanacyjnej (względnie syndyka masy upadłości) w postępowaniu sankcyjnym. Takie podejście odpowiada konsekwentnej linii orzecniczej i niepodporządkowanie się jej eksponuje działania procesowe organów administracji publicznej na poważne ryzyko, które należy uchylić.

Ponadto z punktu widzenia przedsiębiorców istotne jest zapewnienie im pełnego udziału w postępowaniu, w którym ponoszą negatywne konsekwencje uprzednio popełnionego deliktu administracyjnego. Status zarządcy albo syndyka w toku jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego nie powinien być utożsamiany ze statusem prawnym strony w toku jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego. Z tego faktu nie można bowiem wyprowadzać możliwości stosowania wszelkich przepisów dotyczących strony względem zarządcy albo syndyka. Trzeba bowiem pamiętać, że jest to strona w znaczeniu formalnym, nie zaś materialnym. Szczególną ostrożność należy zachować zwłaszcza na gruncie czynności wyjaśniających, w szczególności z wykorzystywaniem art. 86 KPA (przesłuchania strony). Wówczas specyfika statusu prawnego zarządcy albo syndyka wpływa na przydatność ich wyjaśnień dla rozstrzygnięcia sprawy.

II. Proponuję zmodyfikować sposób uwzględnienia uwagi, którą Urząd Komisji Nadzoru Finansowego zgłosił do projektu w ramach rządowego procesu legislacyjnego do art. 40 pkt 6 projektu w zakresie projektowanego brzmienia art. 48 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, z późn. zm.). Sposób uwzględnienia tej uwagi, polegający na dodaniu przepisu dopuszczającego możliwość doręczenia wstępnej listy dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli, których udostępnienia oczekuje organ kontroli w trakcie kontroli, przed doręczeniem zawiadomienia o kontroli, nie odpowiada postulatowi Urzędowi Komisji Nadzoru Finansowego z etapu prac rządowych. Uwzględniając fakt, że Komisja Nadzoru Finansowego, podobnie jak część innych organów kontroli, posiada dostęp do dokumentów i informacji na temat działalności podmiotów w związku ze sprawowaniem bieżącego nad nimi nadzoru, i nie ma uzasadnienia dla ich ponownego żądania, a zarazem są to dokumenty i informacje, które będą wykorzystywane w trakcie kontroli, proponuje się projektowany przepis art. 48 ust. 3a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców uzupełnić poprzez dodanie ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Organ kontroli może zrezygnować z podania wstępnej listy dokumentów i informacji, o której mowa w ust. 3 pkt 6, jeżeli dokumenty i informacje, które miałyby być udostępnione w trakcie kontroli są znane organowi kontroli.”

Z poważaniem

Marcin Mikołajczyk

Zastępca Przewodniczącego

Komisji Nadzoru Finansowego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan Jan Podkowik

**Dyrektor Departamentu Legislacji i Spraw Publicznych
Urząd Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej**

Łódź, dnia 11 sierpnia 2023r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi
ul. Piotrkowska 86
90-103 Łódź

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. 155.175.537.2023
Data wpływu 14.08.2023

Pan Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

działając w imieniu Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych, nawiązując do pisma z dnia 26 lipca 2023r. znak: SPS-WP.020.210.4.2023, przesyłam w załączeniu opinię do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców.

Z poważaniem

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez Marek Woźniak; SKO w Łodzi
Data: 2023.08.11 14:36:46

Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w
Łodzi
Członek Zarządu Krajowej Reprezentacji
Samorządowych Kolegiów Odwoławczych

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.210.4.2023

Data wpływu 16.08.2023

Załącznik:

- opinia do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców.

Część rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców, można ocenić pozytywnie czy też neutralnie, zaś część w sposób oczywisty negatywnie, bowiem cel założony przez ustawodawcę nie zostanie osiągnięty, gdyż istotą jest stabilność prawa a nie jego ciągłe zmienianie.

1. Sam tytuł ustawy jest wadliwy czy też wprowadzający w błąd, bowiem ustawa ta nie dotyczy „ulepszenia” środowiska prawnego i instytucjonalnego przedsiębiorców, lecz także innych podmiotów.
2. Proponowane zmiany w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku poz. 775 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej k.p.a., można podzielić na dwie zasadnicze grupy, nieistotne, aczkolwiek porządkujące i całkowicie zbędne:
 - a). zmiana brzmienia art. 33 k.p.a. przez dodanie § 5 nie ma istotnego znaczenia i pomija fakt, iż wielokrotnie dane zawarte w wykazach, ewidencji, rejestrze, nie zawsze są aktualne lub na bieżąco uzupełniane;
 - b). dodanie art. 45a k.p.a. jest uzasadnione, z zastrzeżeniem, iż § 2 normy winien zawierać nawiązanie do § 1, aby uniknąć stosowania tej normy do osób fizycznych;
 - c). nowelizacja art. 96b k.p.a. jest zupełnie nieuzasadniona, pomijając fakt, iż instytucja mediacji w postępowaniu administracyjnym w praktyce nie istnieje (analogiczne rozwiązanie przewidziane w p.p.s.a. ma skuteczność na poziomie **1 sprawy rocznie** – Informacja o działalności sądów administracyjnych w 2022 roku);
 - d). dodanie § 4-6 do art. 97 k.p.a. należy ocenić pozytywnie;
 - e). dodanie § 3 i § 4 do art. 109 k.p.a. pozostaje bez istotnego znaczenia, przy czym należałoby rozważyć, czy § 4 zawierający definicję legalną nośnika informacji, nie powinien znajdować się w art. 5 jako kolejny punkt, gdyż ta norma zawiera definicje legalne;
 - f). nowelizacja art. 125 § 3 k.p.a. zbędna i chybiona przez pryzmat „sprzeciwu” do sądu administracyjnego jako instytucji wadliwej, niekonstytucyjnej i przedłużającej postępowanie administracyjne (vide: uwagi do nowelizacji ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi);
 - g). zmiana brzmienia art. 132 § 1 k.p.a. jest dopuszczalna, uzupełniająca i porządkująca, aczkolwiek bez większego znaczenia w praktyce orzeczniczej;
 - h). zmiana brzmienia art. 133 k.p.a. jest dopuszczalna; bez większego znaczenia, aczkolwiek urealnijająca termin do przekazania akt sprawy, aczkolwiek ustawodawca nadal nie uregulował ewentualnych „sankcji” czy też skutków niezachowania tego terminu;
 - i). dodanie art. 139a k.p.a. może mieć znaczenie w przypadku organów administracji rządowej, jednakże w przypadku organów administracji samorządowej i samorządowych kolegiów odwoławczych istnieje już możliwość wydania postanowień sygnalizacyjnych; rozwiązanie sporne i kontrowersyjne; nadto żadna norma zawarta w k.p.a. nie zawiera odpowiednika art. 153 p.p.s.a. – nie jest takim art. 138 § 2 ani też § 2b (notabene ta norma jest przepisem martwym), tym samym żądanie „podporządkowania się” wskazanym okolicznościom czy też wykładni nie znajduje, żadnego uzasadnienia. Nie sposób przy tym pominąć, iż zawsze organ II instancji może zastosować art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. i wydać decyzję reformatoryjną;
 - j). korekta norm zawartych w dziale IVa w części uzasadniona;
 - w przypadku dodania w art. 189k § 2b i 2c uzasadnionym jest jednak wydanie decyzji na podstawie art. 162 § 1 pkt 1 k.p.a. w miejsce „wygaśnięcia decyzji z mocy prawa” – pewność obrotu i pewność dla przedsiębiorcy;

- kontrowersyjna możliwość przewidziana w § 3 art. 189l k.p.a. pozostawienia w aktach sprawy ze skutkiem doręczenie decyzji skierowanej do osoby zmarłej (vide: orzecznictwo sądów administracyjnych na tle wydania decyzji skierowanej do osoby zmarłej), aczkolwiek jest to możliwość warta rozważenia i ewentualnie powinna dotyczyć nie tylko tej kategorii spraw;

3. Proponowane zmiany do ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku – prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku poz. 259 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej p.p.s.a. nie zasługują w żaden sposób na akceptację:
 - a). wprowadzenie podwójnej zaskarżalności w przypadku postanowień (jak i zresztą decyzji) nie znajduje żadnego uzasadnienia, bowiem liczba tego typu spraw jest niewielka, nadto wprowadza w błąd osoby skarżące, praktyka bowiem wskazuje, że niektóre osoby korzystają z dwóch środków zaskarżenia na raz, co zbędnie mnoży koszty i obciąża zarówno organy administracji, jak i sąd administracyjny; nie można przy tym pominąć „barokowego” działania, gdy stron jest wiele, a jedna ze stron składa skargę, a kolejna wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy – w takim przypadku ma miejsce zaangażowanie dwóch instytucji – sądu i organu wyższego stopnia, co jest zbędne i znakomicie przedłuża postępowanie;
 - b). rozszerzenie możliwości wniesienia sprzeciwu na postanowienia wydane na podstawie art. 138 § 2 w związku z art. 144 k.p.a. całkowicie nieuzasadnione; sam sprzeciw jako szczególny środek kontroli decyzji administracyjnej nie sprawdził się w praktyce i wystarczy zapoznać się z orzecznictwem sądów administracyjnych zapadłym w tym zakresie, pomijając kwestię, że strony i uczestnicy postępowania sądowoadministracyjnego nie mają możliwości skutecznego wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku zapadłego w wyniku wniesienia sprzeciwu, co prowadzi częstokroć do patologii, bowiem strona postępowania administracyjnego „zadowolona” z decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. też składa sprzeciw, niezależnie os strony „niezadowolonej”, aby mieć możliwość ewentualnego wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego uwzględniającego sprzeciw wniesiony przez inną stronę; sprzeciw to „doskonały” środek do przedłużenia postępowania administracyjnego i sądowoadministracyjnego; nie sposób przy tym pominąć kwestii związania wyrokiem zapadłym na podstawie sprzeciwu i wypowiedania się przez sąd administracyjny w kwestiach merytorycznych w takim wyroku. Sprzeciw winien zostać zniesiony przez racjonalnego ustawodawcę jako środek zbędny i niekonstytucyjny.

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Warszawa, 25 sierpnia 2023r.

Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

UNP 2022-00363143

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS. 175. 946. 2023
Data wpływu: 30.08.2023

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 26 lipca 2023r., znak: SPS-WP.020.210.4.2023, dotyczące rządowego projektu *Ustawy o zmianie niektórych innych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców*, uprzejmie informuję, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zgłasza uwag do projektowanych przepisów.

Z wyrazami szacunku

Mariusz Jedynak

Elektronicznie podpisany przez Mariusz
Jedynak
Data: 2023.08.25 16:24:38 +02'00'

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-WP. 020. 210. 10. 2023
Data wpływu 30.08.23r.

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Nr WP 420.71.2023

Warszawa, 2023-08-30

dot. SPS-WP.020.210.4.2023

SEKRETARIAT Z-CY SZEFIA KRS
L.dz. DS. 420. 887. 2023
Data wpływu 31. 08. 2023

Pan Dariusz Salomończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 lipca 2023 r. uprzejmie przedstawiam w załączeniu opinię Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-WP.020.210.11.2023
Data wpływu 31.08.2023r.

D. Pawełczyk
Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa
D. Pawełczyk
sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 25 sierpnia 2023 r.

**w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu
ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców**

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z rządowym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców, przekazany w dniu 31 lipca 2023 r. do zaopiniowania przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu (znak: SPS-WP.020.210.4.2023), nie zgłasza uwag do projektu.

Przewodniczący
Krajowej Rady Sądownictwa

Dagmara Pawelczyk-Woicka

sędzia Dagmara Pawelczyk-Woicka

**Rzecznik
Finansowy**

www.rf.gov.pl

dr Bohdan Pretkiel

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.210.12.2023

Data wpływu 02.10.2023 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 29.09.23

Warszawa, dnia 08 września 2023r.

WSA.0212.34.2023

RF/156/2023

Pan

Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Sejm RP

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 lipca 2023 r., znak: SPS-WP.020.210.4.2023 w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców, uprzejmie proszę o rozważenie poniższych uwag.

1. Uwagi do art. 2 (zmiany w Kodeksie cywilnym)

Zgodnie z projektowaną zmianą art. 709² ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326, dalej: k.c.), zawarcie umowy leasingu będzie wymagało zachowania formy dokumentowej pod rygorem nieważności (a nie – tak jak obecnie – formy pisemnej).

W tym kontekście należy zasygnalizować, że podobna, tyle że dalej idąca zmiana przewidziana jest w równolegle skierowanym do Sejmu RP *komisyjnym projekcie ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych* (druk sejmowy nr 3502). W projekcie ujętym w druku nr 3502 przewidziano nie tylko rezygnację z wymogu zawierania umowy leasingu na piśmie, ale dodatkowo zrezygnowano z rygору *ad solemnitatem*. Ponadto komisyjny

projekt ustawy przewiduje również zmiany w art. 709¹¹ i w art. 709¹³ k.c. zakładające, że forma dokumentowa (zamiast pisemnej) wymagana byłaby nie tylko do zawarcia umowy leasingu, ale także wystosowania upomnienia poprzedzającego wypowiedzenie umowy oraz wyznaczenia dodatkowego terminu zapłaty zaległości.

Mając na uwadze zakres projektowanych regulacji zasadne wydaje się rozważenie łącznego prowadzenia prac nad ww. projektami w celu przyjęcia spójnych rozwiązań odnoszących się do wymogów formalnych związanych z zawarciem i wykonywaniem umowy leasingu.

2. Uwagi do art. 3 pkt 3 (zmiana w Kodeksie postępowania cywilnego)

W projektowanym art. 398¹⁸ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm., dalej: k.p.c.) poszerzono katalog podmiotów, w przypadku których koszty procesu w postępowaniu kasacyjnym podlegają wzajemnemu zniesieniu. Obecnie podmiotami tymi są: Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka, zaś w świetle projektowanej zmiany do katalogu tych podmiotów dodany zostałby Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.

W tym kontekście warto wskazać, że projektowany przepis ma zastosowanie nie tylko do postępowań kasacyjnych przed Sądem Najwyższym, ale także do postępowań w sprawie skargi nadzwyczajnej. Należy bowiem odnotować, że zgodnie z art. 95 pkt 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1093 i 1532, dalej: ustawa o SN), w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy do skargi nadzwyczajnej, w tym postępowania w sprawie tej skargi, stosuje się w zakresie spraw cywilnych – przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego dotyczące skargi kasacyjnej, z wyłączeniem art. 398⁴ § 2 oraz art. 398⁹.

Należy przy tym zauważyć, że również w przypadku skarg nadzwyczajnych wnoszonych przez Rzecznika Finansowego ujawniły się problemy związane z niejednoznacznością przepisów w przedmiocie rozliczenia kosztów procesu przed Sądem Najwyższym. Chociaż – co do zasady – Sąd Najwyższy przy rozpatrywaniu skarg nadzwyczajnych znosi wzajemnie koszty, to w jednej ze spraw Sąd Najwyższy zasądził od Rzecznika Finansowego na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego.

Konieczne wydaje się zatem jednoznaczne rozstrzygnięcie ustawodawcy, iż w przypadku wniesienia skargi nadzwyczajnej koszty procesu podlegają wzajemnemu

Str 2

zniesieniu. Należy bowiem wskazać, że Rzecznik Finansowy, podobnie jak Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Praw Obywatelskich czy Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców jest organem ochrony praworządności, a zatem występując w postępowaniu sądowym w związku z realizacją zadań powierzonych mu ustawą nie może być traktowany ani jako strona wygrywająca ani przegrywająca w sporze.

Jednocześnie należy rozważyć, czy bardziej właściwym umiejscowieniem regulacji dotyczącej zniesienia kosztów procesu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym nie byłyby przepisy ustawy o SN. Umieszczenie regulacji w art. 398¹⁸ k.p.c. może bowiem rodzić tę wątpliwość, że rozszerzeniu katalogu podmiotów korzystających ze zniesienia kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym nie towarzyszy poszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi kasacyjnej. Tym samym, może pojawić się pytanie, w jaki sposób podmiot, który nie jest uprawniony do wniesienia skargi kasacyjnej miałby korzystać z przewidywanego zniesienia kosztów procesu w przypadku jej wniesienia. Zasadne jest zatem rozważenie wprowadzenia na gruncie ustawy o SN regulacji wskazującej, że w przypadku wniesienia skargi nadzwyczajnej przez podmioty uprawnione (w tym Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz Rzecznika Finansowego) koszty procesu przed Sądem Najwyższym podlegają wzajemnemu zniesieniu.

Jeżeli ustawodawca zdecydowałby się jednak na uregulowanie przedmiotowej kwestii poprzez nowelizację art. 398¹⁸ k.p.c., zasadnym wydaje się rozszerzenie katalogu podmiotów nie tylko o Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, ale również Rzecznika Finansowego, ewentualnie wszystkie inne podmioty uprawnione w zakresie wnoszenia skargi nadzwyczajnej.

Niezależnie od powyższego wprowadzeniu określonych zmian powinny towarzyszyć również przepisy przejściowe odpowiednie do zakresu przyjętych regulacji.

3. Uwagi do art. 5 (zmiana w art. 36⁴ ust. 8 pkt 25 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece)

Zgodnie z projektowaną nowelizacją proponuje się skreślenie w art. 36⁴ ust. 8 w pkt 25 ustawy *o księgach wieczystych i hipotece* (Dz. U. z 2023 r. poz. 146) wyrazów:

„w zakresie związanym z realizacją zadań określonych w rozdziale 8 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym”.

Należy zauważyć, że w wyniku projektowanej zmiany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (dalej: UFG) będzie mógł uzyskać zgodę na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksiąg wieczystych w centralnej bazie danych ksiąg wieczystych, w zakresie realizacji wszystkich zadań, a nie tylko określonych w obecnym brzmieniu przepisu, czy też w art. 102a ustawy z dnia 22 maja 2003 r. *o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2277, dalej: *u. o. o.*). Analogiczne kompetencje mają, np. sądy, prokuratura i Policja. W aktualnym stanie prawnym wielokrotne, nieograniczone w czasie zezwolenie na wyszukiwanie ksiąg wieczystych przez UFG obejmuje jedynie zakres związany z realizacją zadań określonych w rozdziale 8 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. *o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym*.

Idea korzystania z połączonych baz danych w celu pozyskania, w drodze usług systemowych, danych o statusie prawnym nieruchomości, gromadzonych w księgach wieczystych, może rzeczywiście przyczynić się do bardziej efektywnej realizacji zadań ustawowych, jednak pożądane wydaje się doprecyzowanie zakresu danych, które będzie mógł pozyskać UFG, aby interes klienta podmiotu rynku finansowego nie był zagrożony. Należy zauważyć, że UFG zgodnie z art. 102a *u. o. o.* dysponuje bardzo szerokim zakresem danych, takich jak np. sposób oraz częstotliwość opłacania składki ubezpieczeniowej i numer rachunku, z którego nastąpiła płatność składki, czy dane o miejscu zdarzenia (kraj, miejscowość, opis miejsca) oraz o rodzaju zdarzenia, datę i czas, w którym zdarzenie miało miejsce, okoliczności zdarzenia zawierające opis przebiegu zdarzenia (art. 102a ust. 6 *u. o. o.* w zw. z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie *danych gromadzonych w informatycznej bazie danych Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego*), które w zestawieniu z danymi z centralnej bazy danych ksiąg wieczystych mają niewiele punktów spójnych. Centralna baza ksiąg wieczystych mogłaby dostarczyć Funduszowi danych na temat metrażu, kondygnacji, na której znajduje się lokal, położenia nieruchomości, ale również wiele innych informacji niezwiązanych z zawieraniem umów ubezpieczenia.

Podkreślić należy, że informacje potrzebne do oceny ryzyka ubezpieczycieli określa sam, indywidualnie, a ich nieprzekazanie, zatajenie jest opatrzone sankcją, o której mowa w punkcie poniżej, zawierającym uwagi do zmiany art. 102a ust. 1 *u. o. o.* Z tego względu

Str. 4

proponowana zmiana wydaje się zbyt szeroka i zasadne byłoby rozważenie doprecyzowania projektowanych rozwiązań.

4. Uwagi do art. 26 (zmiana w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych)

Należy poddać pod rozagę, czy w celu realizacji normy zawartej w art. 102a ust. 1 u. o. o., czyli do identyfikacji, weryfikacji i przeciwdziałania naruszeniu interesów uczestników rynku ubezpieczeniowego, obejmującej w szczególności informacje o wypłaconych odszkodowaniach i świadczeniach z umów ubezpieczenia, konieczne jest przetwarzanie/ korzystanie ze wszystkich danych wymienionych w art. 50 ust. 2 *ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym* oraz projektowanym art. 56a ust. 2 tej ustawy. Obowiązkiem ewidencjonowania na podstawie ww. art. 50 ust. 2 *ustawy o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym*, objęte są dane dotyczące m.in.: deweloperów, nabywców, banków prowadzących mieszkaniowe rachunki powiernicze, przedsięwzięć deweloperskich i zadań inwestycyjnych, umów zawieranych przez deweloperów, mieszkaniowych rachunków powierniczych, składek należnych od deweloperów. Ponadto w projekcie planowane jest stworzenie Portalu Cen Mieszkań, zawierające szczegółowe dane transakcyjne związane z nabywaniem lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych.

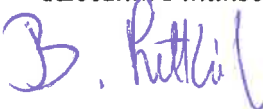
Należy rozważyć, czy zakres przetwarzania ww. danych dla celów ubezpieczeniowych nie jest zbyt szeroki i wykraczający poza cele wskazane w art. 102a ust. 1 u. o. o. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na art. 815 k.c. statuującym powinność deklaracji ryzyka. Zgodnie z art. 815 § 1 k.c., ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które ubezpieczyciel zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez ubezpieczyciela umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

Jeżeli w umowie ubezpieczenia zastrzeżono, że w czasie jej trwania należy zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w art. 815 § 1 k.c., ubezpieczający obowiązany jest zawiadamiać o tych zmianach ubezpieczyciela niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości. Przepisu tego nie stosuje się do ubezpieczeń na życie (art. 815 § 2 k.c.).

W przypadku umów ubezpieczenia dotyczących nieruchomości, zakład ubezpieczeń sam decyduje jakie informacje są mu potrzebne do zawarcia umowy ubezpieczenia. Ubezpieczający ma obowiązek odpowiedzieć na pytania przygotowane przez ubezpieczyciela. Nie musi natomiast udzielać informacji, o które nie był pytany. Z art. 815 § 3 k.c. wynika, że podanie nieprawdziwych okoliczności ubezpieczycielowi wyłącza taką ochronę, chyba że okoliczności te pozostają bez wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku.

Mając na uwadze powyższe zasadne wydaje się rozważenie, czy przetwarzanie wszystkich danych z Ewidencji Deweloperskiego Funduszu Gwarancyjnego oraz Portalu Cen Mieszkań dla celów określonych w art. 102a u. o. o., będzie uzasadnione.

Łączę wyrazy szacunku
Rzecznik Finansowy

dr Bohdan Pretkiel

Str 6